

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΓ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

Της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου και της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος - Νέα Εταιρική Μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων Ναυτιλίας, Λιμένων και Αλιείας και άλλες διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου και η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων συνήλθαν από κοινού στις 27 και 28 Μαρτίου 2012 σε τέσσερις συνεδριάσεις και μόνη η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου στις 30 Μαρτίου 2012 σε συνεδρίαση, υπό την προεδρία του Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, κ. Αθανασίου Παπαγεωργίου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος - Νέα Εταιρική Μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων Ναυτιλίας, Λιμένων και Αλιείας και άλλες διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν η Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κυρία Άννα Διαμαντοπούλου, ο Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κ. Σωκράτης Ξυνίδης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Παντελής Οικονόμου, ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Γεώργιος Πεταλωτής, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, το λόγο έλαβαν η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, κυρία Αικατερίνη Μπατζελή, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας, κ. Κωνσταντίνος Χατζηδάκης, η Ειδική Αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κυρία Βαρβάρα Νικολαΐδου, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Ηλίας Πολατίδης, η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κυρία Ευαγγελία Αμμανατίδου – Πασχαλίδου, ο Ειδικός Αγορητής της Δημοκρατικής Αριστεράς, κ. Νικόλαος Τσούκαλης, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Κωνσταντίνος Γείτονας, Νικόλαος Ζωΐδης, Κωνσταντίνος Μουσουρούλης, Δημήτριος Παπαδημούλης, Μανούσος Ντουκάκης, Παναγιώτης Ρήγας, Γεώργιος Βλάχος, Αθανάσιος Μπούρας, Θεόδωρος Καράογλου, Ανδρέας Μακρυπίδης, Εμμανουήλ Στρατάκης, Γεώργιος - Ερνέστος Χαραλαμπόπουλος, Σοφία Σακοράφα, Βασίλειος Γιουματζίδης, Κωνσταντίνος Καρτάλης και Χρήστος Πρωτόπαπας.

Η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας και ο Εισηγητής της Μειοψηφίας εισηγήθηκαν την ψήφιση του ανωτέρω σχεδίου νόμου, η Ειδική Αγορήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς το καταψήφισαν, ενώ ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού και ο Ειδικός Αγορητής της Δημοκρατικής Αριστεράς ε-

πιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης του σχεδίου νόμου στην Ολομέλεια της Βουλής.

Οι Επιτροπές έκαναν δεκτές τροποποιήσεις, προσθήκες και νομοτεχνικές βελτιώσεις που πρότειναν οι παριστάμενοι: η Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κυρία Άννα Διαμαντοπούλου, ο Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κ. Σωκράτης Ξυνίδης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Παντελής Οικονόμου, ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Γεώργιος Πεταλωτής, καθώς και την υπ' αριθμ. 920/58 τροπολογία.

Τέλος, η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου και η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, αφού έλαβαν υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών τους, αποδέχθηκαν, κατά πλειοψηφία, το ως άνω σχέδιο νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγούνται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε κατά τη β' ανάγνωση από την Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου και τους παριστάμενους Υπουργούς.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος - Νέα εταιρική μορφή - Σήματα - Μεσίτες Ακινήτων - Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων αλιείας και άλλες διατάξεις

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ**

**Άρθρο 1
Απλούστευση διαδικασιών αδειοδότησης**

1. Η Αδειοδοτούσα Αρχή αναρτά στο διαδικτυακό της τόπο για λόγους διαφάνειας τις άδειες, αποφάσεις και εγκρίσεις που εκδίδει, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τις εκθέσεις επιθεωρήσεων που εκδίδονται στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης όλων των δραστηριοτήτων και της τήρησης των όρων της νόμιμης άσκησής τους.

2. Αν μεταβληθεί η επωνυμία του φορέα της επιχείρησης ή μεταβιβασθεί για οποιαδήποτε αιτία μέρος ή το σύνολο των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών μίας εταιρείας, ανάλογα με τη φύση της επιχείρησης ως ατομικής ή οποιουδήποτε είδους εταιρείας, η άδεια που έχει εκδοθεί ελέγχεται και τροποποιείται μόνον όσον αφορά στα στοιχεία του φορέα που διαφοροποιήθηκαν. Πιστοποιητικά, αποφάσεις, εγκρίσεις, που έχουν εκδοθεί για την επιχείρηση, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους και δεν απαιτείται η προσκόμιση νέων.

Αν η μεταβολή συνίσταται στην προσθήκη νέας δραστηριότητας για την οποία απαιτείται αδειοδότηση, τα πιστοποιητικά, οι αποφάσεις και οι εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί και αφορούν την ήδη ασκούμενη δραστηριότητα, δεν αναζητούνται εκ νέου. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται η προσκόμιση από την επιχείρηση υπεύθυνης

δήλωσης με την οποία βεβαιώνεται ότι εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης της αρχικής άδειας.

3. Οι κρατικές κεντρικές και περιφερειακές αρχές και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που εκδίδουν άδειες, αποφάσεις ή εγκρίσεις για πάσης φύσεως δραστηριότητες, μεριμνούν για την ηλεκτρονική μεταξύ τους διασύνδεση και τη λειτουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται σε ηλεκτρονική μορφή η υποβολή των αιτήσεων, η ηλεκτρονική διακίνηση μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών και η τελική τους διεκπεραίωση.

4. Αν για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας, έγκρισης, απόφασης ή γνωμοδότησης από κρατικές κεντρικές και περιφερειακές αρχές και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου απαιτούνται στοιχεία που τηρούνται στη βάση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), τα στοιχεία αυτά αναζητούνται από την αρμόδια υπηρεσία.

5. Τα κέντρα υποδοχής των αιτήσεων για την έκδοση αδειών, αποφάσεων ή εγκρίσεων υποχρεούνται να διατηρούν διαδικτυακό τόπο, στον οποίο περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις διοικητικές πράξεις και γνωμοδότησεις που απαιτούνται για την αδειοδότηση των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων.

6. Για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας, έγκρισης ή πιστοποιητικού, καθώς και για τη διατύπωση γνώμης, αρκεί η προσκόμιση των δικαιολογητικών που προβλέπονται ρητά στο νόμο ή σε κανονιστικές πράξεις. Δεν επιτρέπεται η εκ μέρους της αρμόδιας αρχής αναζήτηση πρόσθετων δικαιολογητικών ενώ, αν προσκομισθούν, δεν λαμβάνονται υπόψη για την έκδοση της πράξης. Η παράβαση της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα εκ μέρους του αρμόδιου υπαλλήλου.

7. Μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, τα Υπουργεία οφείλουν να επανεξετάσουν το νομοθετικό τους καθεστώς ως προς τη χορήγηση αδειών, με σκοπό τη μείωση: (α) των απαιτούμενων αδειών και (β) των επί μέρους απαιτούμενων δικαιολογητικών και την κατάργηση ή αντικατάστασή τους με υπεύθυνες δηλώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3230/2004 (Α' 44). Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

8. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν έχουν εφαρμογή για τις άδειες που εκδίδονται από τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. κατ' εφαρμογή διατάξεων Διεθνών Συμβάσεων και της Κοινοτικής νομοθεσίας ή ειδικής εθνικής νομοθεσίας στα πλαίσια άσκησης της τελωνειακής και φορολογικής πολιτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 2 Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3894/2010 (Α' 204)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως Στρατηγικές Επενδύσεις, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, νοούνται οι παρα-

γωγικές επενδύσεις που επιφέρουν ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα σημαντικής εντάσεως στη συνολική εθνική οικονομία και προάγουν την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση. Αφορούν ιδίως στην κατασκευή, ανακατασκευή, επέκταση ή στον εκσυγχρονισμό υποδομών και δικτύων: (α) στη βιομηχανία, (β) στην ενέργεια, (γ) στον τουρισμό, (δ) στις μεταφορές και επικοινωνίες, (ε) στην παροχή υπηρεσιών υγείας, (στ) στη διαχείριση απορριμάτων, (ζ) σε έργα υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας, εφόσον πληρούν μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι πάνω από εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ, ανεξαρτήτως τομέα επένδυσης, ή

(β) το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι πάνω από δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ, για επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας εντός ήδη οργανωμένων υποδοχέων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ή τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ για επενδύσεις που αποτελούν εγκεκριμένα έργα στο πλαίσιο του ταμείου χαρτοφυλακίου (κεφαλαίου) JESSICA που έχει συσταθεί δυνάμει της υπ' αριθμ. 35996/ΕΥΣ 5362 (1388/Β' /2010) υπουργικής απόφασης, όπως κάθε φορά ισχύει, βάσει της διαδικασίας που ορίζεται στα άρθρα 1 παρ. 1 και 5 παρ. 1 της ανωτέρω απόφασης ή

(γ) το συνολικό κόστος της επένδυσης είναι πάνω από σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ και ταυτόχρονα από την επένδυση δημιουργούνται τουλάχιστον εκατόν είκοσι (120) νέες θέσεις εργασίας, ή

(δ) από την επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπο τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) νέες θέσεις εργασίας.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3894/2010 προστίθεται περ. ζ' ως εξής:

«ζ. «Βιομηχανία», για τους σκοπούς του νόμου αυτού, είναι κάθε κύρια δραστηριότητα η οποία περιγράφεται στις κατηγορίες 10-33 της Στατιστικής Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΣΤΑΚΟΔ 2008) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, όπως αυτές εμφαίνονται στο Παράρτημα I του παρόντος νόμου. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να προστίθενται ή να αφαιρούνται στο Παράρτημα I, αποκλειστικά για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων.»

3. Το άρθρο 2 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), στην οποία μετέχουν ως Πρόεδρος ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και ως μέλη οι Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Πολιτισμού και Τουρισμού και ο αρμόδιος κατά περίπτωση Υπουργός, ο οποίος εισηγείται το θέμα της αρμοδιότητάς του. Αν στην Δ.Ε.Σ.Ε. μετέχει Υπουργός που έχει διορισθεί και Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, την προεδρία της Δ.Ε.Σ.Ε. ασκεί ο Αντιπρόεδρος, ο οποίος αναπληρώνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Ε. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1558/1985. Η Γραμματεία Επενδύσεων στη Δ.Ε.Σ.Ε. παρέχεται από τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών Επενδύσεων.

2. Η Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί με αποφάσεις της να καθορίζει τον τρόπο λειτουργίας της.»

4. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) η μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας, η προβλέπομένη αύξηση της απασχόλησης, η περιφερειακή ή κατά τόπους ανάπτυξη της χώρας, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας και ιδίως της βιομηχανίας, η υιοθέτηση καινοτομίας και υψηλής τεχνολογίας, η αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας, η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση ενέργειας.»

5. Στο άρθρο 3 του ν. 3894/2010 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η Δ.Ε.Σ.Ε. με απόφασή της, που λαμβάνεται με πρωτοβουλία και εισήγηση του Προέδρου της ή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή του κατά περίπτωση εποπτεύοντος το έργο Υπουργού, μπορεί να αναθέτει στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» τη διάρθρωση τελικών επενδυτικών προτάσεων ελάχιστων προδιαγραφών, οι οποίες εντάσσονται στις διαδικασίες των δημοσίων στρατηγικών επενδύσεων. Η Δ.Ε.Σ.Ε., με την ίδια απόφαση, εξουσιοδοτεί την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» για την κατάρτιση ολοκληρωμένων φακέλων επενδυτικών σχεδίων Δημοσίων Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ενέργεια σχετικά με την αδειοδότηση, χρηματοδότηση και επενδυτική αξιοποίηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων προπαρασκευαστικών ενεργειών.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996 (Α' 29), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 12 του ν. 3049/2002 (Α' 212) και το άρθρο 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικώς από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, εξαιρείται δε από τις διατάξεις του ν. 3429/2005 (Α' 314).»

7. Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με χρηματοοικονομικούς, νομικούς, τεχνικούς και άλλους εξειδικευμένους συμβούλους με σκοπό, αφ' ενός, την αξιολόγηση των αιτήσεων για την ένταξη των επενδυτικών προτάσεων στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, αφ' ετέρου, για τη συνολική υποστήριξη των αρμοδιοτήτων της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που πηγάζουν από τον παρόντα νόμο. Η σύναψη των συμβάσεων αυτών μπορεί να γίνεται με ή χωρίς διαγνωνισμό, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

8. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση ένταξης στρατηγικής επένδυσης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η κατάρτιση σχεδίων επί επενδυτικών φακέλων γίνεται σε σύμπραξη με τον κύριο του έργου και, όπου αυτό είναι απαραίτητο, με ανάθεση σε εξειδικευμένους συμβούλους. Αν για τις υπηρεσίες, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, απαιτεί-

ται η παροχή υπηρεσιών τρίτων (υπεργολάβων), η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στην αμοιβή των συμβούλων. Σε κάθε περίπτωση, για την παροχή των υπηρεσιών και την καλή εκτέλεση της σύμβασης ευθύνεται ο σύμβουλος που συμβάλλεται με την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου.»

9. Το άρθρο 6 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την πραγματοποίηση των στρατηγικών επενδύσεων απαιτείται η προηγούμενη έγκριση περιβαλλοντικών όρων, που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Για το σκοπό αυτόν, υποβάλλεται σχετική αίτηση, που συνοδεύεται από τα κατά τον νόμο απαιτούμενα δικαιολογητικά, στην αρμόδια για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1650/1986 (Α' 160).»

2. Εφόσον έχουν εγκριθεί οι περιβαλλοντικοί όροι των έργων και δραστηριοτήτων που εντάσσονται στη στρατηγική επένδυση, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν απαιτείται η έκδοση γνωμοδοτήσεων υπηρεσιών και φορέων που έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

3. Δεν επιτρέπεται να υλοποιείται επένδυση που υπάγεται στον παρόντα νόμο, σε περιοχές του δικτύου NATURA, οι οποίες έχουν ρητά χαρακτηρισθεί ως περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160).»

10. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων σε γήπεδα που βρίσκονται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων, εκτός ορίων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων και εκτός ορίων οικισμών υφισταμένων προ του έτους 1923, οι οποίοι στερούνται εγκεκριμένου σχεδίου, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και προηγούμενη γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕΣΥΠΟΘΑ), κατόπιν αίτησης του Φορέα Πραγματοποίησης..»

11. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η παραχώρηση επιτρέπεται μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων του άρθρου 24 του παρόντος νόμου, και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που καθορίζονται σε αυτά.»

12. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, μετά από αίτηση της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», ορίζονται τα βοηθητικά και συνοδά έργα εξωτερικής υποδομής που είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση των Στρατηγικών Επενδύσεων, εφόσον το κόστος τους δεν είναι δυσανάλογα υψηλό σε σχέση με το συνολικό κόστος και το στρατηγικό χαρακτήρα της επένδυσης..»

13. Το εδάφιο α' της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

α) Επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) της επένδυσης, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ταυτότητα του επενδυτή και των συνεργατών του, αναφορά της προηγούμενης εμπειρίας του επενδυτή σε σχέση προς το είδος και τη φύση της επένδυσης που προτείνεται, περιγραφή της επένδυσης, περιγραφή των επί μέρους επενδύσεων με ειδικότερη αναφορά σε αυτές που αφορούν ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και περιβαλλοντική προστασία, περιγραφή του τρόπου που προτείνεται για την υλοποίηση του έργου, περιγραφή των επί μέρους δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν, περιβαλλοντικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά των ακινήτων που προβλέπονται στο σχέδιο, ανάλυση του προϋπολογισμού της συνολικής και των επί μέρους επενδύσεων, ανάλυση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επενδύσεων και του χρονικού διαστήματος λειτουργίας τους, ανάλυση της δομής χρηματοδότησης του έργου, ανάλυση των χρηματορροών του έργου για την περίοδο κατασκευής των υποδομών και το χρόνο λειτουργίας και εκμετάλλευσης, παράθεση των βασικών δεικτών αποδοτικότητας, αναφορά οποιασδήποτε μορφής συνδρομής που έχει ζητηθεί από το Δημόσιο, ανάλυση ενδεχομένων άμεσων ή έμμεσων αντισταθμιστικών ωφελειών υπέρ του Δημοσίου.»

14. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με εισήγηση του Προέδρου της Δ.Ε.Σ.Ε. ή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για την ένταξη της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων μπορεί να εισάγεται προς κύρωση από τη Βουλή.»

15. Στο άρθρο 14 του ν. 3894/2010 προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Οι αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμοί του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν κατά απόλυτη προτεραιότητα στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» κάθε αναγκαία συνδρομή, πληροφορία και διευκόλυνση για την πραγματοποίηση του σκοπού της στο πλαίσιο του παρόντος νόμου. Αν δεν ορίζεται ρητώς διαφορετικά, τεκμαίρεται ότι για τις διαδικασίες του παρόντος νόμου επισπεύδων φορέας είναι η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».»

16. Το άρθρο 15 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15 Υποχρεώσεις εντασσομένων στη διαδικασία στρατηγικών επενδύσεων

1. (α) Μετά την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για την ένταξη της επενδύσης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, ο επενδυτής καταθέτει στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» πλήρη φάκελο των δικαιολογητικών, που απαιτούνται κατά το νόμο για την έγκριση και έκδοση των σχετικών αδειών μαζί με: (1) αποδεικτικό καταβολής Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης του φακέλου στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και (2) εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τράπεζας εγνωσμένου κύρους, με ρήτρα πρώτης ζήτησης, για τη φερεγγυότητα του επενδυτή, τη γνησιότητα και ακρίβεια των δικαιολογητικών.

(β) Η Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης επιστρέφεται στον ιδιώτη επενδυτή, αν η επένδυση δεν μπορεί να ο-

λοκληρωθεί λόγω της αδράνειας ή της μη δικαιολογημένης καθυστέρησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και της Δ.Ε.Σ.Ε..

(γ) Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» υποχρεούται να πρωθήσει το σχετικό φάκελο στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κατάθεσή του.

2. Ο επενδυτής φέρει το βάρος της πληρότητας, ακρίβειας και αλήθειας των στοιχείων που υποβάλλονται στις υπηρεσίες που είναι κατά το νόμο αρμόδιες για τις αδειοδοτήσεις και υποχρεούται να συνεργάζεται με την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», εφόσον κληθεί προς τούτο, προκειμένου να συμπληρωθούν ελλείψεις. Αν υποβληθούν ψευδή στοιχεία από δόλο ή από βαριά αμέλεια, η ένταξη της επένδυσης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων ανακαλείται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε.. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ότι καταπίπτει συγχρόνως και η εγγυητική επιστολή της παραγράφου 1 υπέρ της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».

3. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής επιστρέφεται στον επενδυτή με το πέρας της αδειοδοτικής διαδικασίας, ως ανωτέρω ορίζεται. Αν υπάρξει αδικαιολόγητη καθυστέρηση του επενδυτή ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να διακοπεί η διαδικασία ένταξης της επένδυσής του στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. μετά από γνώμη της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.». Αν διακοπεί η διαδικασία ένταξης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου ως προς την επένδυση αυτή και η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» επιστρέφει το φάκελο στον επενδυτή μαζί με τις άδειες που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, όσες δε διαδικασίες εκκρεμούν ενώπιον οποιασδήποτε αρχής συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, με επιμέλεια του επενδυτή, ενώπιον των αρμόδιων αρχών και υπηρεσιών, όπως προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Όσες άδειες τεκμαίρεται ότι έχουν δοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του παρόντος νόμου θεωρείται ότι έχουν ανακληθεί αυτοδικαίως.»

17. Το άρθρο 16 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16 Εξουσιοδότηση

1. Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. καθορίζεται το ύψος του ποσού που οι ενδιαφερόμενοι επενδύτες καταβάλλουν στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», τόσο αρχικά, με την κατάθεση της αίτησης και του φακέλου της επενδυτικής τους πρότασης (Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης) ή με την απόφαση για κατάρτιση φακέλου επενδυτικού σχεδίου (Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Φακέλου) όσο και μεταγενέστερα, μετά την έγκριση της ένταξης της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, για τις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτή (Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης), καθώς και οι λεπτομέρειες καταβολής τους. Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. καθορίζεται το ποσό και το περιεχόμενο της εγγυητικής επιστολής της παραγράφου 1α του άρθρου 15 του παρόντος νόμου.

2. Το ποσό της Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης καθορίζεται στο 0,2% του συνολικού κόστους της επένδυ-

σης. Το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης δεν μπορεί να ξεπερνάει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

3. Το ποσό της Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης ορίζεται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., κοινό για όλες τις επενδυτικές προτάσεις. Με απόφασή της η Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί να ορίσει επιπρόσθετη ειδική Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης για την επαναξιολόγηση επενδυτικών προτάσεων, σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησής τους αυτές έχουν διαφοροποιηθεί κατά τρόπο ουσιώδη με πρωτοβουλία των επενδυτών. Το ποσό της ειδικής Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης (επαναξιολόγηση) είναι κοινό για όλες τις επενδυτικές προτάσεις και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αρχικής Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης.

4. Το ποσό της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της παραγράφου 1α του άρθρου 15 του παρόντος νόμου ορίζεται σε ποσοστό 0,5% του συνολικού κόστους της επένδυσης.»

18. Το άρθρο 17 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δημόσια Στρατηγική Επένδυση (Δ.Σ.Ε.), που πληροί τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια των άρθρων 1 έως 3, μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος νόμου με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., είτε μετά από αίτηση του κυρίου του έργου, που υπογράφει ο καθ' ύλην αρμόδιος ή εποπτεύων Υπουργός, είτε με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του παρόντος νόμου.

2. Ειδικώς για τη λήψη απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε. για την υπαγωγή Δ.Σ.Ε. στις διατάξεις του παρόντος νόμου προσκομίζεται φάκελος στον οποίο περιγράφονται συνοπτικά: η επένδυση στο σύνολό της, τα επί μέρους τμήματά της, ο τρόπος υλοποίησής της, εκτίμηση επί του προϋπολογισμού της, οι υπηρεσίες που θα παρέχει και οι κοινωνικές ανάγκες που θα καλύψει, και επιπρόσθετα, ειδικά στις περιπτώσεις εφαρμογής της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, αποδεικτικό καταβολής της Διαχειριστικής Αμοιβής Επιμέλειας Φακέλου.

3. Η Δ.Ε.Σ.Ε., με την απόφασή της για την έγκριση της ένταξης της επένδυσης στην Διαδικασία Στρατηγικών Επένδυσεων, καθορίζει επίσης, βάσει του εκτιμώμενου κόστους της Δ.Σ.Ε., το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Προώθησης, καθώς και, στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 3, της Διαχειριστικής Αμοιβής Επιμέλειας Φακέλου της επενδυτικής πρότασης, τις οποίες οφείλει να καταβάλει το Δημόσιο στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».

4. Για την κατάρτιση φακέλων επενδυτικών σχεδίων, η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» εισπράττει ειδική Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Φακέλου, η οποία βαρύνει τον κύριο του έργου και αποτελεί μέρος του Προϋπολογισμού αυτού, ενώ για τις υπόλοιπες ενέργειες η εταιρεία εισπράττει Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η οποία καταβάλλεται εφάπαξ, μετά τη σχετική απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. και δεν επιστρέφεται. Το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Επιμέλειας Φακέλου δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ύψους της Διαχειριστικής Αμοιβής Αξιολόγησης, όπως εκάστοτε ισχύει.»

19. Το άρθρο 18 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Δ.Σ.Ε. που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ανατίθενται μέσω διεθνών ανοικτών διαγω-

νισμών σε μία φάση, χωρίς προεπιλογή. Σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον συντρέχουν είτε λόγοι ιδιαίτερης τεχνικής πολυπλοκότητας της προς υπαγωγή Δ.Σ.Ε. είτε λόγοι ειδικού ενδιαφέροντος, που αιτιολογούνται ειδικά στην απόφαση ένταξης, η Δ.Ε.Σ.Ε. μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση μέσω Διαδικασίας Διεθνούς Κλειστού Διαγωνισμού, Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου ή με διακρατική συμφωνία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και λαμβάνοντας υπόψη ότι αποκλειστικό κριτήριο της τελικής επιλογής αποτελεί το συνολικό οικονομικό αντάλλαγμα προς το Ελληνικό Δημόσιο. Στην περίπτωση διακρατικής συμφωνίας πρέπει να παρατίθεται ειδική αιτιολογία για τη συνδρομή του λόγου εθνικού ή δημοσίου συμφέροντος που καθιστά την κατάρτιση διακρατικής συμφωνίας τον πλέον πρόσφορο τρόπο εξυπηρέτησης του, ιδίως λόγω ταχύτητας ή μοναδικότητας ή για λόγους που ανάγονται στη συνολική εξωτερική πολιτική της χώρας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να προηγείται της κατάρτισης της διακρατικής συμφωνίας ενημέρωση της οικείας επιτροπής της Βουλής.

2. Η απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για ένταξη της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων ορίζει τις ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης του έργου ή της υπηρεσίας που εντάσσεται στη διαδικασία και μπορεί να προβλέπει την κύρωση της τελικής σύμβασης ανάθεσης από τη Βουλή. Με πρωτοβουλία του Πρόεδρου της Δ.Ε.Σ.Ε. ή του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ενημερώνεται η Βουλή για την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. για την ένταξη της επενδυτικής πρότασης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων.»

20. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών των Δ.Σ.Ε. για λογαριασμό του κυρίου του έργου, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, ανατίθεται στην εταιρεία «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.».»

21. Το άρθρο 22 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδική διάταξη, όπου σύμφωνα με τον παρόντα νόμο απαιτείται η σύμπραξη διοικητικών αρχών, η σχετική διοικητική διαδικασία ολοκληρώνεται και οι αναγκαίες γνώμες και άδειες για την εκτέλεση των έργων, ιδίως σε σχέση με χωροταξικές και περιβαλλοντικές άδειες, συνοδά και βοηθητικά έργα και έργα σύνδεσης, εκδίδονται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών. Η προθεσμία αρχίζει από την υποβολή της εκάστοτε σχετικής αίτησης από την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» στην αρμόδια υπηρεσία. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εππά (7) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του φακέλου να ζητήσει εφάπαξ τυχόν απαραίτητα επιπλέον στοιχεία για την ολοκλήρωση του. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να ζητηθούν επιπλέον στοιχεία και μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας, εφόσον η έλλειψη τους δεν ήταν δυνατό να έχει διαπιστωθεί εντός των εππά (7) εργάσιμων ημερών. Η συμπλήρωση του φακέλου με τα επιπλέον στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με τα δύο προηγούμενα εδάφια γίνεται το συντομότερο δυνατό και σε κάθε περίπτωση δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, η οποία δεν αναστέλλεται περαιτέρω. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής τεκμαίρεται ότι η άδεια που έ-

χει ζητηθεί έχει δοθεί σύμφωνα με τη σχετική αίτηση.

2. Η άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα που καταλογίζεται τόσο στον αρμόδιο υπάλληλο όσο και στον προϊστάμενο της εκάστοτε αδειοδοτικής υπηρεσίας, ο οποίος ορίζεται εκ του νόμου ως το καθ' ύλην αρμόδιο όργανο για την υλοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στον Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. επιβάλλονται στην περίπτωση αυτή με κατώτατη πειθαρχική ποινή αυτή, της προσωπικής παύσης τριών (3) μηνών.

3. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών, η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» ενημερώνει σχετικά τον πρόεδρο της Δ.Ε.Σ.Ε., ο οποίος βεβαιώνει εγγράφως την παρέλευσή της.

22. Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Για τον ορθολογικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των περιοχών υποδοχής των Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους, μπορεί να καταρτίζονται και να εγκρίνονται Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε.. στην οποία εξετάζονται, μεταξύ άλλων, η αναγκαιότητα, ο τόπος και το χρονικό περιθώριο πραγματοποίησης της στρατηγικής επένδυσης. Τα Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Περιοχών Εγκατάστασης Στρατηγικών Επενδύσεων εναρμονίζονται προς τις επιλογές ή κατευθύνσεις και του εγκεκριμένου Γενικού και των εγκεκριμένων Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.»

23. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Με τα Ειδικά Σχέδια Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης: α) οριθετούνται σε χάρτη κλίμακας 1:5000 οι περιοχές χωροθέτησης των στρατηγικών επενδύσεων, β) καθορίζονται και εγκρίνονται, με την επιφύλαξη ειδικών καθεστώτων που ρυθμίζουν τη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση περιοχών ειδικών χρήσεων και προβλέπονται από ειδικές διατάξεις νόμων:

αα) Οι χρήσεις γης και οι ειδικότερες κατηγορίες στρατηγικών επενδύσεων που θα κατασκευασθούν σε κάθε περιοχή.

ββ) Οι περιβαλλοντικοί όροι για κάθε επί μέρους στρατηγική επένδυση και τα ειδικότερα μέτρα προστασίας περιβάλλοντος που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις για την χρήση των επενδύσεων αυτών και των συνδευτικών τους δραστηριοτήτων.

γγ) Οι γενικοί και ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης που απαιτούνται για την ανέγερση κτισμάτων που εντάσσονται στις στρατηγικές επενδύσεις και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους.

δδ) Η γενική διάταξη των προβλεπόμενων εγκαταστάσεων και των συνδευτικών τους δραστηριοτήτων καθώς και τα προβλεπόμενα δίκτυα υποδομής.

εε) Ειδικές ζώνες προστασίας και ελέγχου γύρω από τις οριθετούμενες, κατά τα ανωτέρω, περιοχές, στις οποίες μπορεί να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί στις χρήσεις γης, στη δόμηση και στην εγκατάσταση και άσκηση δραστηριοτήτων και λειτουργιών.

Η κατάρτιση των παραπάνω σχεδίων για της δημόσιες

στρατηγικές επενδύσεις γίνεται με πρωτοβουλία του καθ' ύλην αρμόδιου ή εποπτεύοντος Υπουργού.»

24. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επενδύσεις των οποίων οι διαδικασίες εκκρεμούν κατά την υποβολή αιτήματος ένταξης στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων όπως, ιδίως, η έγκριση περιβαλλοντικών όρων, έργων και βοηθητικών και συνοδών έργων τους, μπορούν να υπαχθούν στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων και να ολοκληρωθούν σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.»

25. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση των επενδύσεων της παραγράφου 1, οι περιβαλλοντικοί όροι εγκρίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος νόμου περί στρατηγικών επενδύσεων και κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1650/1986 (Α' 160) και της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 69269/5387/1990 (Β' 678).»

26. Στο άρθρο 25 του ν. 3894/2010, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Καταληκτική προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων για την ένταξη επενδύσεων στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων, είναι η 1η Ιανουαρίου 2016.»

27. Οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 3894/2010, όπως αυτό αντικαθίσταται κατά την παράγραφο 17 του παρόντος άρθρου, καταλαμβάνουν και όσες επενδύσεις έχουν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3894/2010, καθώς και όσες αιτήσεις εκκρεμούν προς αξιολόγηση από την «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» και τη Δ.Ε.Σ.Ε..

Άρθρο 3

Τροποποίηση καταστατικού της εταιρείας «ΕΠΕΝΔΥΣΤΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Α.Ε.»

1. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» είναι η προσέλκυση, η υποδοχή, η προώθηση και η υποστήριξη στρατηγικών και λοιπών επενδύσεων στην Ελλάδα, η συμβολή στη διαρκή βελτίωση του θεσμικού πλαισίου τους, η υποστήριξη των διεθνών επενδυτικών συνεργασιών των ελληνικών επιχειρήσεων, καθώς και η ανάδειξη των επενδυτικών προοπτικών των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου.»

2. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης (one-stop shop) στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων λαμβάνοντας εντολή από επενδυτές προκειμένου να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες για τη διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης των αιτηθούμενων αδειών ή την παροχή άλλων εγκρίσεων που είναι αναγκαίες για την έναρξη πραγματοποίησης των επενδύσεων ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, οι οποίες εμπίπτουν, ως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, στην κατηγορία Α της παρ.1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την επιτάχυνσή τους. Για το σκοπό αυτόν, παραλαμβάνει το φάκελο της

επένδυσης, φροντίζει για τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών από τον επενδυτή και τα αποστέλλει στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, οι οποίοι υποχρεούνται να προβαίνουν ταχέως στις κατά το νόμο επιβαλλόμενες ενέργειές τους. Οι φορείς αυτοί υποχρεούνται επίσης να παρέχουν στην εταιρεία έγγραφη ενημέρωση κάθε μήνα για το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετικές διαδικασίες, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης ή της αδυναμίας παροχής των αδειών ή και των εγκρίσεων.»

3. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

4. Η υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δδ) εισηγείται στη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), δια του εποπτεύοντός της Υπουργού, την ένταξη των επενδύσεων στην Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων ή τη διακοπή της διαδικασίας ένταξης μιας επένδυσης στην κατηγορία των Στρατηγικών Επενδύσεων.»

5. Η υποπερίπτωση στστ' της περίπτωσης ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«στστ) εισπράττει τη Διαχειριστική Αμοιβή Διεκπεραίωσης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Επενδυτικού Φακέλου και τη Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης.»

6. Στην περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, προστίθεται υποπερίπτωση θθ' ως εξής:

«θθ) μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. περί ένταξης και ανάθεσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, διαρθρώνει τελικές επενδυτικές προτάσεις ελάχιστων προδιαγραφών και καταρτίζει ολοκληρωμένους φακέλους επενδυτικών σχεδίων δημοσίων στρατηγικών επενδύσεων. Επιπρόσθετα, η εταιρεία προβαίνει συνολικά σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την αδειοδότηση, χρηματοδότηση και επενδυτική αξιοποίηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων προπαρασκευαστικών ενεργειών.»

7. Η περίπτωση ζ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«ζ. Στο πλαίσιο των ανωτέρω σκοπών της, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνιστά συμβουλευτικές επιτροπές ή ομάδες εργασίας για την επεξεργασία και προώθηση θεμάτων που εμπίπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της από ιδιώτες εμπειρογνώμονες ή και δημόσιους λειτουργούς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση απαιτείται σύμφωνη γνώμη των εποπτευόντων Υπουργών. Το Διοικητικό Συμβούλιο προσδιορίζει τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των ανωτέρω επιτροπών ή ομάδων εργασίας. Δεν προβλέπεται αμοιβή για τα μέλη των επιτροπών ή ομάδων εργασίας παρά μόνο η καταβολή τυχόν αποζημιώσης, το ύψος της οποίας θα καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της. Επίσης, με την ίδια διαδικασία,

μπορεί να καταργεί τις ήδη συσταθείσες επιτροπές ή ομάδες εργασίας και να μεταβάλει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητές τους.»

8. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας το κεφάλαιο αυτό μπορεί να αυξηθεί έως και εκατό τοις εκατό (100%).»

9. Το άρθρο 4 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα έσοδα της εταιρείας προέρχονται από ετήσια επιχορήγηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, από επιχορήγηση εκ του Κρατικού Προϋπολογισμού, από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του σκοπού της, από δωρεές, κληρονομιές, κληροδοσίες, από την εκμετάλλευση της περιουσίας της, από ανταποδοτικές εισφορές, τέλη και αμοιβές για τις υπηρεσίες που προσφέρει, όπως, ιδίως, τη Διαχειριστική Αμοιβή Διεκπεραίωσης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Αξιολόγησης, τη Διαχειριστική Αμοιβή Επιμέλειας Επενδυτικού Φακέλου, τη Διαχειριστική Αμοιβή Προώθησης και από οποιαδήποτε άλλη νόμιμη πηγή.»

10. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

11. Η παρ. 5 του άρθρου 5 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο τρόπος της διενέργειας των δαπανών, της οργάνωσης και της λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οικονομική διαχείριση της εταιρείας ρυθμίζεται με τανονισμούς που καταρτίζονται από το Διοικητικό της Συμβούλιο και εγκρίνονται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού.»

12. Η παρ. 2 του άρθρου 6 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

13. Η περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) παρακολουθεί και αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και στη Γενική Συνέλευση των μετόχων περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων των μελών του Διοικητικού συμβουλίου και των κατά περίπτωση συμβούλων του άρθρου 5 του παρόντος νόμου με τα συμφέροντα της επιχείρησης ή περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του νόμου αυτού από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, και από τους Συμβούλους του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.»

14. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 7 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

15. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, καταργείται.

16. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Ε-

πενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από 11 μέλη κατ' ανώτατο όριο, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, ιδιότητες οι οποίες μπορεί να συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική της εταιρείας και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και το παρόν καταστατικό. Η παράλληλη άσκηση καθηκόντων Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου από το ίδιο πρόσωπο δεν θεμελιώνει κανένα δικαίωμα για πρόσθετη αμοιβή.»

17. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», καθώς και τα υπόλοιπα μέλη, τα οποία δεν εκλέγονται ή υποδεικνύονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, ορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η κατά τα ανωτέρω παύση των μελών δεν γεννά δικαίωμα αποζημίωσης έναντι του Δημοσίου ή της εταιρείας.»

18. Η παρ. 5 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Πέντε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από τον Πρόεδρο και το Διευθύνοντα Σύμβουλο, διορίζονται μετά από υπόδειξη της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου, της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος, του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, που υποδεικνύουν από ένα πρόσωπο. Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω μπορούν να συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και καθ' υπέρβαση του ανωτάτου οριζομένου αριθμού των μελών αυτού. Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω προτείνονται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός που άρχεται από τη σχετική έγγραφη ειδοποίησή τους από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Έως τον ορισμό των εκπροσώπων αυτών το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα και χωρίς τα μέλη αυτά.»

19. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται πέντε τουλάχιστον μέλη του, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, και αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των παρόντων.»

20. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εταιρεία εκπροσωπείται δικαστικά και εξώδικα και απέναντι σε κάθε Αρχή ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο ή από ειδικώς εξουσιοδοτημένο για τη συγκεκριμένη περίπτωση πρό-

σωπο. Αν οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου δεν συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο, την εταιρεία εκπροσωπεί ο Διευθύνων Σύμβουλος.»

21. Η παρ. 9 του άρθρου 9 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας καταρτίζεται κανονισμός λειτουργίας του Διοικητικού της Συμβουλίου, ο οποίος εγκρίνεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό.»

22. Η παρ. 3 του άρθρου 10 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν δικαιούνται καμία άλλη παροχή, απολαβή, αμοιβή ή προνόμιο.»

23. Το άρθρο 12 του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12 Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται σε περίληψη στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας με τον οποίο ρυθμίζονται τα παρακάτω θέματα:

α) Η διάρθρωση των υπηρεσιών της εταιρείας και η σχέση των υπηρεσιών μεταξύ τους και με τη Διοίκηση.

β) Η κατανομή αρμοδιοτήτων στις υπηρεσίες και ο τρόπος λειτουργίας τους.

γ) Η κατανομή των θέσεων προσωπικού στις διοικητικές μονάδες.

δ) Τα προσόντα, οι όροι πρόσληψης, εργασίας και εξέλιξης του προσωπικού.

ε) Η άσκηση πειθαρχικού ελέγχου στο προσωπικό.

στ) Οι διαδικασίες αξιολόγησης της απόδοσης των διευθυντικών στελεχών της εταιρείας.

ζ) Η διαδικασία λειτουργίας της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου.»

24. Το «ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄» του Καταστατικού της «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.», που θεσπίζεται με την παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 3894/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Κατά τα λοιπά ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

2. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» υποχρεούται, μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη λήψη αδειών προκειμένου να καταστεί δυνατή η προκήρυξη των έργων ή υπηρεσιών που εντάσσονται στις Στρατηγικές Επενδύσεις.

3. Η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» ασκεί τις ανωτέ-

ρω αρμοδιότητες και όσες άλλες της εκχωρούνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες και οργανισμοί του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν κατά απόλυτη προτεραιότητα στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» κάθε αναγκαία συνδρομή, πληροφορία και διευκόλυνση για την πραγματοποίηση του σκοπού της στο πλαίσιο του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 4

Διαδικασία αδειοδοτικής προώθησης ιδιωτικών επενδύσεων και Μητρώο Χειριστών

1. Στην εταιρεία «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» συνιστάται Ειδική Μονάδα Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων (Ε.Μ.Α.Π.Ε.), η οποία λειτουργεί ως υπηρεσία μιας στάσης, για τη διεκπεραίωση, έναντι αμοιβής, των διαδικασιών έκδοσης των αιτηθησομένων αδειών ή της παροχής άλλων εγκρίσεων, που είναι αναγκαίες, για την έναρξη πραγματοποίησης επενδύσεων, ύψους άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ, οι οποίες εμπίπτουν στις κατηγορίες Α1 και Α2 περιβαλλοντικής όχλησης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4014/2011, και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες ενώπιον των αρμοδίων αρχών για την επιτάχυνσή τους.

2. Η Ε.Μ.Α.Π.Ε. παραλαμβάνει το φάκελο της επένδυσης και τη σχετική αίτηση του επενδυτή, εισπράττει Διαχειριστική Αμοιβή Διεκπεραίωσης, φροντίζει για τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών από τον επενδυτή και τα αποστέλλει στους κατά περίπτωση αρμόδιους φορείς, οι οποίοι υποχρεούνται να προβάίνουν ταχέως στις κατά το νόμο επιβαλλόμενες ενέργειές τους. Οι φορείς αυτοί υποχρεούνται επίσης να παρέχουν στην εταιρεία έγγραφη ενημέρωση κάθε μήνα για το στάδιο, στο οποίο βρίσκονται οι σχετικές διαδικασίες, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης ή της αδυναμίας παροχής των αδειών ή και των εγκρίσεων.

Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων η «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» δεν υποκαθιστά τις αρμόδιες κατά το νόμο υπηρεσίες για την αδειοδότηση επενδυτικών σχεδίων.

3. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Ε.Μ.Α.Π.Ε. του παρόντος νόμου συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Μητρώο Χειριστών Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων (Μη.Χ.Α.Π.Ε.). Στο Μητρώο αυτό εγγράφονται, μετά από αίτηση τους, φυσικά πρόσωπα κάτοχοι πτυχίου Α.Ε.Ι. ή Α.Τ.Ε.Ι. με επαρκή εμπειρία στην αδειοδότηση επενδυτικών σχεδίων, οι οποίοι αναλαμβάνουν την παροχή υπηρεσών τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης στην «Επενδύστε στην Ελλάδα Α.Ε.» για την ταχεία διεκπεραίωση αδειοδοτικών διαδικασιών.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, οι οποίες εκδίδονται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζεται η λειτουργία της Ε.Μ.Α.Π.Ε και του Μη.Χ.Α.Π.Ε, εξειδικεύονται οι επιστημονικές ειδικότητες και τα συνολικά απαιτούμενα προσόντα των ενδιαφερομένων χειριστών και καθορίζονται τα κριτήρια επάρκειας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία επιλογής και εγγραφής στο Μητρώο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την έγκριση της δραστηριοποίησης αυτών, οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, το ύψος της Διαχειριστικής Αμοιβής Διεκπεραίω-

σης και οι επί μέρους αμοιβές των χειριστών, οι υποχρεώσεις και οι λεπτομέρειες επιτήρησης των δραστηριοτήτων αυτών, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων καθώς και κάθε άλλη γενική ή επί μέρους πρόβλεψη απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της Ε.Μ.Α.Π.Ε. και του Μητρώου Χειριστών Αδειοδοτικής Προώθησης Επενδύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΕΓΑΛΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Άρθρο 5

Πεδίο εφαρμογής - Αρμοδιότητες του «Γραφείου Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Έργων»

1. Ως «Μεγάλα Ιδιωτικά Έργα» για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5 έως και 11 νοούνται όσα πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3894/2010, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του παρόντος νόμου.

2. Το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Έργων» του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού (Β' 1354/2010) είναι αρμόδιο, από πλευράς της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, για τον χειρισμό των θεμάτων που αφορούν σε Μεγάλα Ιδιωτικά Έργα. Ο Κύριος του Έργου υποχρεούται να ορίσει εκπρόσωπο, ο οποίος οφείλει να βρίσκεται σε άμεση και συνεχή συνεννόηση με το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγάλων Έργων» του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού για την αντιμετώπιση των πάσης φύσεως ζητημάτων που προκύπτουν σχετικά με την προστασία των αρχαιοτήτων και τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες που απαιτούνται στο πλαίσιο εκτέλεσης Μεγάλων Ιδιωτικών Έργων σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 6

Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας

1. Για την παρακολούθηση και εκτέλεση αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, καθώς και εργασιών προστασίας και ανάδειξης αρχαιολογικών ευρημάτων, τα οποία αποκαλύπτονται στο πλαίσιο εργασιών χωροθέτησης και κατασκευής Μεγάλων Ιδιωτικών Έργων (Μ.Ι.Ε.), υπό την επιφύλαξη ότι η εγκατάσταση ή η λειτουργία τους δεν απαγορεύεται από τις ισχύουσες διατάξεις, καταρτίζεται Πρότυπο Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (Κ.Α.Σ.) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων (Κ.Σ.Ν.Μ.). Το κείμενο του Πρότυπου Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας παρατίθεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος κεφαλαίου.

2. Αντικείμενο του Μνημονίου της παραγράφου 1 αποτελεί η περιγραφή των προϋποθέσεων, των συνθηκών και του τρόπου για:

(α) Τη διεξαγωγή των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών κατά τη φάση κατασκευής Μ.Ι.Ε., καθώς και της

προστασίας των αρχαιολογικών ευρημάτων από την άποψη της φύλαξης, συντήρησης, τεκμηρίωσης και ανάδειξης τους δυνάμει των διατάξεων του ν. 3028/2002 (Α' 153).

(β) Τη διαχείριση και προστασία των αρχαιολογικών ευρημάτων και την ανάδειξη μνημείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002, τα οποία βρίσκονται στους χώρους κατασκευής εντός της ζώνης κατάληψης των βασικών και συνοδών έργων.

(γ) Την προστασία μνημείων που ενδέχεται να επηρεαστούν από τις εργασίες κατασκευής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002.

3. Για κάθε Μ.Ι.Ε. συντάσσεται, μετά την έγκριση της χωροθέτησης του έργου κατ' άρθρα 10 έως 17 του ν.3028/2002 και σε συνεννόηση με το «Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Εργασιών στο πλαίσιο Μεγάλων Έργων», (Γραφείο) , Ειδικό Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας, κατά το Πρότυπο του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II, που υπογράφεται από τους αρμόδιους Προϊσταμένους των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και τον Κύριο του Έργου. Στο Ειδικό Μνημόνιο είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται και πρόσθετοι όροι οι οποίοι αφορούν στο οικείο Έργο, εφόσον οι όροι αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς τις κείμενες διατάξεις ή τους όρους του Προτύπου.

4. Το περιεχόμενο του εκάστοτε Μνημονίου καθίσταται δεσμευτικό για τα μέρη μετά την υπογραφή του. Παράβαση των όρων επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 10 του παρόντος.

Άρθρο 7

Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης

1. Κατά την αρχική φάση των τεχνικών μελετών, κατά την οποία εξετάζεται η κατά την παρ. 3 του άρθρου 6 χωροθέτηση της ζώνης κατάληψης του Έργου, συντάσσεται, με αίτημα του Κυρίου του Έργου προς το Γραφείο του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης (Ε.Α.Α.Τ.) εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία εξασφάλισης από πλευράς του Κυρίου του Έργου του απαραίτητου εξοπλισμού για την εκπόνηση της Ε.Α.Α.Τ..

2. Ο Κύριος του Έργου διαθέτει στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, όπως αναλώσιμα είδη, εξοπλισμός αρχαιολογικής έρευνας, και το αναγκαίο προσωπικό, όπως τοπογράφο – μηχανικό, σχεδιαστή μέσω συστημάτων Η/Υ κ.λπ. για την εκπόνηση της Ε.Α.Α.Τ..

3. Μετά τη σύνταξη της Ε.Α.Α.Τ. και εφόσον εγκριθεί η χωροθέτηση του Μ.Ι.Ε. κατά την παρ. 3 του άρθρου 6, το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού συμμετέχει σε όλα τα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με το ισχύον σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 8

Επιστημονικό και Εργατοτεχνικό Προσωπικό

1. Ο αριθμός και η ειδικότητα του αναγκαίου επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού για την εκτέλεση των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών στο πλαίσιο Μ.Ι.Ε. καθορίζεται με διοικητική πράξη της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πο-

λιτιστικής Κληρονομιάς ή της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών και κοινοποιείται στον Κύριο του Έργου μαζί με το χρονοδιάγραμμα των εργασιών, που μπορεί να τροποποιείται ανάλογα με την πορεία και το είδος των εργασιών που απαιτούνται σε κάθε στάδιο της αρχαιολογικής έρευνας. Με την ίδια διαδικασία αυξάνεται ή μειώνεται ο αριθμός και επανακαθορίζεται η ειδικότητα του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού, ανάλογα με την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, το είδος και τον αριθμό των ευρημάτων.

2. Από το ανωτέρω προσωπικό, το εξήντα (60) % κάθε επί μέρους κατηγορίας προσλαμβάνεται εφόσον διαθέτει εξειδικευμένη και συναφή εμπειρία τουλάχιστον τριών (3) ετών για τους αρχαιολόγους και έξι (6) μηνών για το υπόλοιπο προσωπικό. Για το υπόλοιπο σαράντα (40) % κάθε επί μέρους κατηγορίας δεν απαιτείται εμπειρία. Η επιλογή του προσωπικού γίνεται από τον Κύριο του Έργου, ύστερα από έγγραφη σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, και προσλαμβάνεται από Αυτόν.

3. Αν για λόγους που παρεμποδίζουν την πορεία των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών επιβάλλεται η αντικατάσταση μέλους ή μελών του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού, εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος.

4. Οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες στο πλαίσιο Μ.Ι.Ε. διενεργούνται από τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, οι οποίες θα αναφέρονται τακτικά στο Γραφείο σχετικά με την πορεία αυτών σε κάθε στάδιο εκτέλεσής τους. Οι εργαζόμενοι στα αρχαιολογικά έργα, καθώς και σε ενδεχόμενα έργα προστασίας και ανάδειξης μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων στο πλαίσιο εκτέλεσης Μ.Ι.Ε., υποχρεούνται να εκτελούν την εργασία που τους ανατίθεται λαμβάνοντας εντολές και οδηγίες από τους Προϊσταμένους των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, οι οποίοι ελέγχουν την πρόοδο και την καλή, σε γένει, εκτέλεση της εργασίας τους.

5. Ο Κύριος του Έργου υποχρεούται να αναφέρεται αναλυτικά και ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο Γραφείο σχετικά με τα πάσης φύσεως ζητήματα που προκύπτουν στο πλαίσιο εκτέλεσης αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών για την έγκαιρη αντιμετώπισή τους από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού.

Άρθρο 9

Έκθεση αποτελεσμάτων αρχαιολογικής έρευνας

1. Με την ολοκλήρωση τυχόν σωστικής ανασκαφικής έρευνας στο σύνολο ή σε τμήματα του χώρου κατάληψης του βασικού και των συνοδών έργων, οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων οφείλουν να ενημερώσουν αυθημέρον το Γραφείο ώστε αυτό να προβεί στον προγραμματισμό των απαιτούμενων ενεργειών. Εν συνεχείᾳ και εντος δεκαπέντε (15) ημερών, μέσα στην οποία ολοκληρώνεται η προκαταρκτική τεκμηρίωση και έκθεση των αποτελεσμάτων της αρχαιολογικής έρευνας, οι οικείες Εφορείες Αρχαιοτήτων καταθέτουν τεκμηριωμένο τον σχετικό φάκελο στο Γραφείο ώστε το θέμα να εισαχθεί εκτάκτως ή κατ' απόλυτη προτεραιότητα στην επόμενη προγραμματισμένη Συνεδρία του αρμόδιου κεντρικού

γνωμοδοτικού οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, Κ.Α.Σ. ή Κ.Σ.Ν.Μ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 3028/2002. Η γνωμοδότηση συντάσσεται την επομένη της Συνεδρίας του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και προωθείται προς έκδοση η σχετική απόφαση, κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

2. Μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης και εφόσον με αυτή επιτραπεί η συνέχιση των εργασιών εκτέλεσης του Μ.Ι.Ε., κατά τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 17 του ν. 3028/2002, το Γραφείο, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, ενημερώνει τον Κύριο του Έργου για το χρονοδιάγραμμα των περαιτέρω αρχαιολογικών εργασιών, που τυχόν προβλέπονται σε αυτή, και για τον αριθμό και την ειδικότητα του επιστημονικού και εργατοτεχνικού προσωπικού που θα απαιτηθεί ώστε να τηρηθεί το οικείο χρονοδιάγραμμα. Μετά την ολοκλήρωση των ως άνω εργασιών οι αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων αποδίδουν εγγράφως, αμέσως και χωρίς καμία καθυστέρηση ελεύθερο τον χώρο στον Κύριο του Έργου για τη συνέχιση των εργασιών σύμφωνα με τους όρους της προαναφερόμενης απόφασης και ενημερώνουν σχετικά το Γραφείο.

Άρθρο 10 Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση αποδεδειγμένης παράβασης των άρθρων του Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας, εκτός από τις κυρώσεις της κείμενης νομοθεσίας, και ίδιως του ν. 3028/2002, επιβάλλονται για τις παρακάτω παραβάσεις α΄ έως ζ΄ οι εξής κυρώσεις:

α) Σε περίπτωση καταστροφής αρχαιοτήτων με υπαιτιότητα του επιβλέποντος αρχαιολόγου πεδίου ή του Κύριου του Έργου επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις οι οποίες προβλέπονται από τη διάταξη του άρθρου 56 του ν. 3028/2002, μη αποκλειόμενης αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του Α.Κ.

β) Αν δεν δηλωθούν αμέσως οι αρχαιότητες που εντοπίζονται στο πλαίσιο εκτέλεσης του έργου, με υπαιτιότητα του Κύριου του Έργου ή των εργαζομένων στο έργο εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 58 του ν. 3028/2002, μη αποκλειόμενης αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του Α.Κ.

γ) Αν δεν τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα με υπαιτιότητα του Κύριου του Έργου, το χρονοδιάγραμμα των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών παύει να είναι δεσμευτικό και αναστέλλονται, με απόφαση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, όλες οι σχετικές προθεσμίες, που ορίζονται στο Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας, για ισόχρονο διάστημα με εκείνο που περιλαμβάνεται στο αρχικά συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα, από τα συμβαλλόμενα μέρη.

δ) Αν παρακώλυεται το έργο της Εφορείας Αρχαιοτήτων, για την εκτέλεση των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, με ευθύνη του Κύριου του Έργου, και υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων ποινικών κυρώσεων, θα παρατείνεται ο χρόνος διακοπής των εργασιών του Έργου για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η παρακώλυση του έργου της Εφορείας Αρχαιοτήτων μη αποκλειόμενης αποζημίωσης κατά τις διατάξεις του Α.Κ.

ε) Αν ο Κύριος του Έργου αρνηθεί να χρηματοδοτήσει τις εργασίες συντήρησης, ταξινόμησης, αποθήκευσης και καταγραφής του υλικού με σκοπό τη δημοσίευση, με-

τά το πέρας της σωστικής ανασκαφικής έρευνας, σύμφωνα με το Μνημόνιο, τότε αναστέλλονται οι εργασίες του Έργου μέχρι την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Κυρίου του Έργου για τη χρηματοδότηση των συγκεκριμένων εργασιών, μη αποκλειόμενης κάθε άλλης αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Α.Κ, αλλά και εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του ν. 3028/2002.

στ) Αν δεν υποβάλλονται από τον Κύριο του Έργου στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, εντός των οριζόμενων στο Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας προθεσμιών, οι εκθέσεις σχετικά με την πορεία των ερευνών και εργασιών, ο χρόνος διακοπής των εργασιών του Έργου θα παρατείνεται για όσο χρονικό διάστημα συντρέχει καθυστέρηση υποβολής των σχετικών εκθέσεων, μη αποκλειόμενης κάθε άλλης απαίτησης προς αποζημίωσης με βάση τις διατάξεις του Α.Κ., ενώ παράλληλα θα αντικαθίσταται άμεσα ο επιβλέπων αρχαιολόγος πεδίου.

2. Αν ο υπεύθυνος αρχαιολόγος από πλευράς της οικείας Εφορείας Αρχαιοτήτων προκαλεί αποδεδειγμένα και υπαίτια προσκόμματα στην εκτέλεση των εργασιών του Έργου, αντικαθίσταται.

Άρθρο 11 Εφαρμογή ισχυουσών διατάξεων

Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγεται η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3028/2002, καθώς και των λοιπών διατάξεων για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 12 Οριοθέτηση της Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης

Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3489/2006 (Α΄ 205) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Τα όρια της Ζ.ΚΑΙ.Θ. καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» (Α.Ζ.Κ.) και του Οργανισμού Θεσσαλονίκης του άρθρου 5 του ν. 1561/1985 (Α΄ 148).»

Για την εκπλήρωση του σκοπού της Α.Ζ.Κ. μπορεί να παραχωρούνται σε αυτή χώροι προς χρήση. Αν η παραχώρηση γίνεται από ιδιωτικούς φορείς, υπογράφεται σχετικό μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων του φορέα παραχώρησης και της Α.Ζ.Κ..»

Άρθρο 13 Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης

1. Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Στρατηγικό Σχέδιο καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας με την επωνυμία «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.», ύστερα από γνώμη της Συμβούλευτικής Επιτροπής Ανάπτυξης της Ζ.ΚΑΙ.Θ.. Το Στρατηγικό Σχέδιο, εγκρίνεται με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των ΔΕΚΟ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία

μπορεί να τροποποιείται το Στρατηγικό Σχέδιο.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του ν. 3489/2006 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας, μπορεί να εξειδικεύονται τα έργα που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, να ορίζονται οι αρμόδιοι φορείς, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων αυτών, οι πηγές χρηματοδότησής τους και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

3. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 3489/2006 η φράση «Επιτροπή Επιτροπείας Ανάπτυξης» αντικαθίσταται με τη φράση «Συμβουλευτική Επιτροπή Ανάπτυξης».

Άρθρο 14 Αντικατάσταση του άρθρου 3 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 3 του ν. του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Ιδρυση Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία
«Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.»

1. Ιδρύεται ανώνυμη εταιρεία με τη επωνυμία «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» («Εταιρεία»), με έδρα τη Θεσσαλονίκη, η οποία εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η εταιρεία επιδόκει σκοπούς κοινωφελείς και δημοσίου συμφέροντος και έχει ως κύρια αποστολή τη διαχείριση και την ανάπτυξη της Ζ.ΚΑΙ.Θ..

2. Η διοίκηση της εταιρείας, η οργάνωση και η λειτουργία της, οι αρμοδιότητες των οργάνων της και κάθε ειδικότερο θέμα ρυθμίζονται με το καταστατικό της, το οποίο καταρτίζεται από το Δ.Σ. αυτής και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Με την ίδια διαδικασία τροποποιείται το καταστατικό της Εταιρείας.»

Άρθρο 15 Μετοχικό Κεφάλαιο

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3489/2006 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Για την άσκηση των δικαιωμάτων του ως μετόχου, το Δημόσιο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3489/2006 (Α' 205) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το Δημόσιο μπορεί να μεταβιβάζει τις μετοχές του σε οποιοδήποτε πρόσωπο από τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, προτιμώμενων, μεταξύ αυτών, των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου.»

Άρθρο 16 Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 6 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Οργάνωση και Λειτουργία της Εταιρείας

1. Για την οργάνωση και λειτουργία της εταιρείας καταρτίζονται οι ακόλουθοι κανονισμοί:

α) Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας. Με τον Κανονισμό αυτόν καθορίζεται η οργανωτική δομή της εταιρείας, ο αριθμός του προσωπικού της εταιρείας, η κατανομή αυτού σε κατηγορίες, κλάδους και ειδικότητες, τα καθήκοντά του, η ευθύνη του κατά την άσκηση των καθηκόντων του, τα κριτήρια αξιολόγησής του, η εξέλιξή του, τα κλιμάκια αμοιβών και αποδοχών, η εκπαίδευση και η επιμόρφωσή του και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) Ο Κανονισμός Μισθώσεων. Οι μισθώσεις ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στην εταιρεία ή παραχωρούνται σε αυτή με οποιαδήποτε έννομη σχέση εξαιρούνται από τις διατάξεις του π.δ. 34/1995 (Α' 30). Οι μισθώσεις αυτές διέπονται από τις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού και των άρθρων 574 έως 618 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.). Ο Κανονισμός Μισθώσεων καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Οι συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτει η εταιρεία διέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αντίστοιχες συμβάσεις του Δημοσίου και των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα.

3. Οι συμβάσεις εκτέλεσης έργων που συνάπτει η εταιρεία διέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αντίστοιχες συμβάσεις του Δημοσίου και των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα.

4. Η εταιρεία μπορεί, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα για την εκτέλεση, τη διοίκηση και το συντονισμό των πάσης φύσεως έργων της αρμοδιότητάς της.»

Άρθρο 17 Αντικατάσταση του άρθρου 7 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 7 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας

1. Όργανα διοίκησης της εταιρείας αποτελούν η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) αυτής.

2. Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας και ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται στον παρόντα νόμο, στο καταστατικό της εταιρείας και, συμπληρωματικά, στις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

3. Η εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από επτά μέλη κατ' ανώτατο όριο, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ιδιότητες οι οποίες συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο. Η παράλληλη άσκηση καθηκόντων Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου από το ίδιο πρόσωπο δεν θεμελιώνουν δικαίωμα για πρόσθετη αμοιβή. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να προέρχονται από τον επιχειρηματικό, τον επιστημονικό τεχνικό και τον ερευνητικό χώρο, καθώς και από το χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και πρέπει να διακρίνονται για το επιστημονικό κύρος, τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρία τους επί θεμάτων που ορίζονται από το σκοπό της εταιρείας.

4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τακτικά και α-

ναπληρωματικά, διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιοποιείται. Η θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται μία φορά, για ίσο χρόνο.

5. Για την ανάληψη της θέσης του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου απαιτείται, τουλάχιστον, πτυχίο πανεπιστημιακού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου και αντίστοιχου ιδρύματος της αλλοδαπής και υπηρεσία επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη σε θέση αυξημένης ευθύνης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Το πρόσωπο αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης. Η προκήρυξη γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Στην ίδια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία και τα κριτήρια της επιλογής του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η αποζημίωση του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου και των μελών του Δ.Σ. της εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 2 του ν. 3899/2010 (Α' 212).

7. Το Δ.Σ. της εταιρείας εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, στο καταστατικό της εταιρείας και, συμπληρωματικά, στις σχετικές διατάξεις του ν. 3429/2005. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται, συνεδριάζει και αποφασίζει σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας.»

Άρθρο 18

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 8 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8 Προσωπικό

1. Από την έναρξη της λειτουργίας της εταιρείας μπορεί να αποσπάται ή να μετατάσσεται σε αυτή προσωπικό, με ειδικά προσόντα ή έμπειρια, από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς και επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται κάθε φορά. Οι αποσπάσεις διενεργούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από αίτημα του Δ.Σ. της εταιρείας και του ενδιαφερόμενου και κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Οι αποσπώμενοι στην εταιρεία λαμβάνουν από αυτήν το σύνολο των αποδοχών και των πάστης φύσεως γενικών ή ειδικών επιδομάτων, που αντιστοιχούν στην οργανική τους θέση, πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι μετατάξεις προσωπικού διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του ν. 4002/2011 (Α' 280) με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από αίτημα του Δ.Σ. της εταιρείας και του ενδιαφερόμενου. Στην ίδια απόφαση καθο-

ρίζεται και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια αναφορικά με τη λειτουργία της επιτροπής.

2. Οι πάσης φύσεως προσλήψεις προσωπικού διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές περί προσλήψεων διατάξεις του ν. 3429/2005 και της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280).

3. Στο προσωπικό της εταιρείας περιλαμβάνεται και μία θέση νομικού συμβούλου με πάγια αντιμισθία. Η πρόσληψη του νομικού συμβούλου πραγματοποιείται από το Δ.Σ. της εταιρείας, μετά από δημόσια προκήρυξη της θέσης, και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.»

Άρθρο 19 Εποπτεία και Υποχρεώσεις της Εταιρείας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν. 3489/2006 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1. Η εταιρεία, πέρα από την εποπτεία που ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3429/2005, υπόκειται στην εποπτεία του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.»

2. Στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3489/2006, μετά τη λέξη «αναθεωρείται» διαγράφεται η φράση «με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Μακεδονίας Θράκης» και προστίθεται η φράση «με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».»

Άρθρο 20 Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 13 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13 Συμβουλευτική Επιτροπή Ανάπτυξης

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.» συνεπικουρείται στο έργο του από την Επιτροπή Εποπτείας Ανάπτυξης της Ζ.ΚΑΙ.Θ., η οποία λειτουργεί χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση ως συμβουλευτικό όργανο.

2. Η Επιτροπή συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και αποτελείται έως 15 μέλη, τα οποία μπορούν να προέρχονται από τον επιχειρηματικό, τον επιστημονικό τεχνικό και τον ερευνητικό χώρο, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό, και πρέπει να διακρίνονται για τις ειδικές γνώσεις και την εμπειρία τους επί θεμάτων που ορίζονται από το σκοπό της εταιρείας.

3. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της θέσης. Η θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται. Με όμοια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του.

4. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στην παράγραφο 3, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, μπορεί να μεταβάλλεται η σύνθεση των μελών της Επιτροπής με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

5. Η Επιτροπή συνέρχεται τακτικά μία φορά κάθε έξι μήνες και εκτάκτως κατά την κρίση του Προέδρου της. Η

γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Επιτροπής διενεργείται από τους υπαλλήλους της εταιρείας.»

Άρθρο 21

Αντικατάσταση του άρθρου 14 του ν. 3489/2006

Το άρθρο 14 του ν. 3489/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή αποτελεί όργανο κοινωνικού και επιστημονικού διαλόγου επί θεμάτων που αφορούν στο στρατηγικό σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης της Z.KAI.Θ., καθώς και επί θεμάτων πολιτικής ανάπτυξης της έρευνας, της καινοτομίας, της διασύνδεσης των επιχειρήσεων με την έρευνα και την καινοτομία και της προώθησης της επιχειρηματικότητας σε καινοτόμους δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της αποστολής της, συντάσσει προτάσεις και εισηγήσεις για τα θέματα του προηγούμενου εδαφίου σε τακτικά διαστήματα κατά τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις της, και εκτάκτως μετά από αίτημα του Δ.Σ. ή του αρμόδιου Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Επίσης, η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει και εισηγήσεις προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας επί:

α) του περιεχομένου και της εφαρμογής του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Z.KAI.Θ.,

β) του περιεχομένου και της εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδίου της εταιρείας,

γ) του ετήσιου προϋπολογισμού της εταιρείας, καθώς και της έκθεσης τεκμηρίωσης του,

δ) του ετήσιου απολογισμού και των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας,

ε) της ετήσιας έκθεσης για την πορεία της έρευνας και της καινοτομίας στη Z.KAI.Θ.,

στ) κάθε άλλου θέματος, για το οποίο ζητά τη συνδρομή της το Δ.Σ. ή ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Η Επιτροπή μπορεί να ζητά στοιχεία και πληροφορίες για θέματα που εμπίπτουν στην αποστολή της από κάθε φορέα του δημόσιου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού φορέα της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Ειδικά οι φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα οφείλουν να διαβιβάζουν τα αιτούμενα στοιχεία χωρίς καθυστέρηση.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής μπορεί, κατά τις συνεδριάσεις της, να καλεί εκπροσώπους των φορέων του προηγούμενου εδαφίου, προκειμένου να αναπτύσσουν προφορικά, ενώπιον της, τις απόψεις τους επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 22

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς των άρθρων 22 έως 33 εφαρμόζονται οι ορισμοί του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος κεφαλαίου.

2. Βιομηχανικά προϊόντα, που καλύπτονται από τεχνική βιομηχανική νομοθεσία και τα οποία χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το σκοπό που προορίζονται, εγκαθίστανται και συντηρούνται κατάλληλα και τα οποία είτε δεν έχουν πλήρως συμμορφωθεί με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις είτε είναι πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια χρηστών και καταναλωτών, αποσύρονται από την αγορά, περιορίζεται ή και απαγορεύεται η διαθεσιμότητά τους και ενημερώνονται σχετικά, όπου προβλέπεται, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη - μέλη.

3. Οι αναγνωρισμένοι φορείς, τα εργαστήρια παροχής υπηρεσιών και οι κοινοποιημένοι φορείς που εμπλέκονται στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων, οφείλουν να ικανοποιούν πλήρως τις απαιτήσεις της τεχνικής νομοθεσίας που τους αφορούν και να τηρούν απαρέγκλιτα τις προϋποθέσεις λειτουργίας που τους επιβάλλονται.

Άρθρο 23

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 33 εφαρμόζονται σε όλα τα βιομηχανικά προϊόντα και τις υπηρεσίες ποιότητας, που καλύπτονται από την τεχνική βιομηχανική νομοθεσία του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV.

2. Το σύνολο της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας στο οποίο βρίσκουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 33 αποτυπώνεται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, το οποίο, μπορεί να τροποποιείται ή να επικαιροποιείται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ανάλογα με την εξέλιξη και την επέκταση του πεδίου της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας.

Άρθρο 24

Εθνική αρχή για την εποπτεία της αγοράς βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας

1. Αρμόδια υπηρεσία για εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22 έως 33 ορίζεται η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Με την αρμοδιότητά της αυτή και σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού 765/2008/EK η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας αποτελεί την Εθνική Αρχή Εποπτείας της Αγοράς για την ελληνική επικράτεια σε όλα τα βιομηχανικά προϊόντα και τις υπηρεσίες ποιότητας που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας είναι αρμόδια για το συντονισμό των λοιπών αρχών εποπτείας της αγοράς στο πλαίσιο του Κανονισμού 765/2008 για τις ανάγκες επικοινωνίας της Χώρας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επίσης ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναλαμβάνει την εκπροσώπηση της Χώρας στα αντίστοιχα όργανα και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμμετέχει στις διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτει η Χώρα για θέματα εποπτείας αγοράς σε τομείς βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού εξειδικεύεται η οργανωτική, υλικοτεχνική και διοικητική

υποδομή της αρμόδιας υπηρεσίας για την υποστήριξη και τη λειτουργία του συστήματος εποπτείας της αγοράς, οι αποζημιώσεις και λοιπές δαπάνες των ελεγκτών, καθώς και οι διαδικασίες για την οικονομική βιωσιμότητα του όλου συστήματος εποπτείας της αγοράς.

Άρθρο 25 Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ανατίθεται τμήμα της άσκησης των διαδικασιών ελέγχου και εργαστηριακής τεκμηρίωσης της εποπτείας της αγοράς σε υπηρεσίες ή φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (Α' 65) και του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 (Α' 28), μέσω προγραμματικής συμφωνίας στην οποία καθορίζονται επακριβώς τα πεδία ελέγχου, τα χρονοδιαγράμματα ελέγχου, καθώς και οι εργαστηριακές δοκιμές που κρίνονται κατά περίπτωση αναγκαίες για την τεκμηρίωση των διαδικασιών του ελέγχου. Στο τμήμα του έργου που ανατίθεται δεν περιλαμβάνεται η έκδοση διοικητικών πράξεων και η επιβολή κυρώσεων.

Άρθρο 26 Σύσταση Συντονιστικού Συμβουλίου Εποπτείας Αγοράς

1. Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Συντονιστικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγοράς Βιομηχανικών προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας.

2. Το Συντονιστικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγοράς αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο προς την Εθνική Αρχή εποπτείας της αγοράς για την παρακολούθηση και τον απολογισμό του ελεγκτικού συστήματος. Το Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αποτελείται από έντεκα (11) μέλη και στη σύνθεσή του μετέχουν:

α. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, ως Πρόεδρος.

β. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Βιομηχανικής Πολιτικής και Εποπτείας Φορέων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

γ. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών.

δ. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας του Καταναλωτή.

ε. Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Χημείου του Κράτους.

στ. Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

ζ. Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πιστοποίησης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

η. Ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης-Πιστοποίησης.

θ. Ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων.

ι. Ένας εκπρόσωπος της Ένωσης Εισαγωγέων Ελλάδας.

ια. Ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών..

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Συμ-

βουλίου παρέχεται από τη Διεύθυνση Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Η σύνθεση του Συμβουλίου μπορεί να διευρύνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους τα μέλη του Συμβουλίου έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου υποχρεούνται στην τήρηση εμπιστευτικότητας εμπορικών πληροφοριών και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από το Συμβούλιο.

3. Το Συντονιστικό Συμβούλιο Εποπτείας Αγοράς έχει ως αρμοδιότητες:

α) Την παρακολούθηση του ετήσιου εθνικού προγράμματος εποπτείας αγοράς της χώρας μας στο πλαίσιο του Κανονισμού 765/2008/EK, τον ετήσιο απολογισμό του ελεγκτικού συστήματος και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσής του, τον οικονομικό απολογισμό του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της αγοράς και την υποβολή τον Ιανουάριο κάθε έτους σχετικής έκθεσης προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) Την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων, που δραστηριοποιούνται στους τομείς αξιολόγησης της συμμόρφωσης, μετρολογίας, διαπίστευσης, πιστοποίησης, επιθεώρησης και εποπτείας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων και των κλαδιών, επαγγελματικών και καταναλωτικών οργανώσεων για την άντληση των κατάλληλων πληροφοριών και στοιχείων στην άσκηση του ελέγχου.

γ) Την κατάρτιση και επικαιροποίηση κατευθυντήριων γραμμάτων, τη διενέργεια συγκρίσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία των ρητρών διασφάλισης, την άσκηση προκαταρκτικών ή βοηθητικών δραστηριοτήτων σχετικών με την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, την εφαρμογή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας και συνεργασίας με τρίτες χώρες, καθώς και την προώθηση των πολιτικών που εφαρμόζονται στους εν λόγω τομείς σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

δ) Την εισήγηση και προώθηση δράσεων ενημέρωσης και προβολής για την εποπτεία της αγοράς οι οποίες υποβοθούν, στηρίζουν, βελτιώνουν τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του συστήματος και καλλιεργούν την αντίληψη στον καταναλωτή και τον χρήστη για την ορθή υποβολή του ελέγχου της αγοράς στην παραγωγή, τη διακίνηση και την εμπορία των προϊόντων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξειδικεύονται οι συναφείς αρμοδιότητες του Συντονιστικού Συμβουλίου Εποπτείας Αγοράς και τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας του. Με όμοια απόφαση μπορούν να του ανατίθενται και επιπρόσθιες αρμοδιότητες.

Άρθρο 27 Τήρηση Μητρώου Ελεγκτών

1. Για την άσκηση των ελεγκτικών διαδικασιών και την πραγματοποίηση των ελέγχων στο πεδίο της αγοράς, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας καταρτίζει και τηρεί Μητρώο Εγκεκριμένων Ελεγκτών, το οποίο ανανεώνει και επικαιροποιεί ετησίως.

Όλα τα κλιμάκια των ελεγκτών που ασκούν ελέγχους σε φορείς και προϊόντα προέρχονται από το Μητρώο Εγκεκριμένων Ελεγκτών. Η ένταξη στο Μητρώο Εγκεκριμένων Ελεγκτών απαιτεί την εξειδικευμένη εκπαίδευση

ή εμπειρία στους κανόνες και τις απαιτήσεις της εναρμονισμένης ευρωπαϊκής, καθώς και της εθνικής τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας.

2. Οι Ελεγκτές προέρχονται από το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, των άλλων συναρμόδιων Υπουργείων, των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, των Ανεξαρτήτων Αρχών, καθώς και από το εξειδικευμένο προσωπικό των φορέων που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου. Οι Ελεγκτές επιλέγονται ύστερα από αξιολόγηση, εκπαίδευση και έγκριση της τεχνικής τους επάρκειας.

Ελεγκτές μπορεί να είναι και ιδιώτες εμπειρογνώμονες με γνώση, εμπειρία και εξειδίκευση στο αντικείμενο του ελέγχου, οι οποίοι επιλέγονται ύστερα από αξιολόγηση, εκπαίδευση και έγκριση της τεχνικής τους επάρκειας.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και, όπου απαιτείται, των συναρμόδιων Υπουργών ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στα κριτήρια και στο όργανο αξιολόγησης, στις διαδικασίες επιλογής των ελεγκτών, στα προγράμματα εκπαίδευσης και εξειδίκευσης αυτών, στην έγκριση της τεχνικής τους επάρκειας, στην κατάρτιση και στην επικαιροποίηση του Μητρώου, καθώς και στις διαδικασίες που τηρούνται για τη σύνθεση των κλιμακίων ελέγχου.

Άρθρο 28

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων και εργαστηριακοί έλεγχοι

1. Για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης των βιομηχανικών προϊόντων με την ισχύουσα τεχνική νομοθεσία η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας πραγματοποιεί ελέγχους στα χαρακτηριστικά των προϊόντων σε επαρκή κλίμακα. Οι έλεγχοι περιλαμβάνουν την εξέταση του τεχνικού φακέλου των προϊόντων και των άλλων συνοδευτικών εγγράφων τους, καθώς και μακροσκοπικούς και εργαστηριακούς ελέγχους, έπειτα από τις αναγκαίες δειγματοληψίες. Στους ελέγχους αυτούς λαμβάνονται υπόψη οι καθιερωμένες αρχές αξιολόγησης του κινδύνου, οι ενδεχόμενες καταγγελίες καταναλωτών και χρηστών, ή οποιαδήποτε άλλη πληροφορία.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να θέτουν στη διάθεση της τα σχετικά έγγραφα και πληροφορίες που κρίνει αναγκαία για τους σκοπούς της διεξαγωγής της εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης της εισόδου των ελεγκτών στις εγκαταστάσεις των οικονομικών φορέων και της λήψης των απαιτούμενων δειγμάτων προϊόντων.

'Όταν οι οικονομικοί φορείς θέτουν στη διάθεση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας εκθέσεις ελέγχου ή πιστοποιητικά που βεβαιώνουν τη συμμόρφωση και έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, αυτή υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τις ανωτέρω εκθέσεις και πιστοποιητικά.

Ειδικά στις περιπτώσεις διερεύνησης καταγγελιών, τηρούνται οι προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα του πρώτου κεφαλαίου του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999). Το κόστος των απαιτούμενων για τη διερεύνηση της καταγγελίας εργαστηριακών δοκιμών βαρύνει τον καταγγέλλοντα σε περίπτωση αβάσιμης καταγγελίας και τον ελεγχόμενο σε περίπτωση βάσιμης καταγγελίας.

2. Οι εργαστηριακοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται στα προϊόντα για τεκμηρίωση της συμμόρφωσής τους ως προς τις βασικές απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας αποφασίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και της κατά περίπτωση συναρμόδιας Υπηρεσίας. Οι έλεγχοι διενεργούνται από διαπιστευμένα εργαστήρια ή, αν δεν υπάρχουν διαπιστευμένα, από εγκεκριμένα κατά περίπτωση εργαστήρια, όπως ορίζει η κείμενη βιομηχανική νομοθεσία.

3. Αν τα προϊόντα φέρουν ή υπόκεινται στην υποχρέωση να φέρουν σήμανση CE, οι έλεγχοι που διενεργούνται πρέπει να καλύπτουν τις απαιτήσεις όλων των σχετικών με το προϊόν διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας μπορεί, για τις ανάγκες των εργαστηριακών ελέγχων, να συνάπτει διμερείς συμβάσεις συνεργασίας με εργαστήρια, στις οποίες καθορίζονται τα πεδία και οι κατηγορίες των δοκιμών, το αναλυτικό κόστος των αναλαμβανομένων δοκιμών και οι χρόνοι παράδοσης των αποτελεσμάτων. Τα εργαστήρια της παραγράφου αυτής επιλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί συμβάσεων.

4. Αν δεν υπάρχουν διαπιστευμένα εργαστήρια στην Ελλάδα για την υλοποίηση των εργαστηριακών δοκιμών, μπορεί να επιλέγονται διαπιστευμένα εργαστήρια από άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 29

Βιομηχανικά προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες

1. Για την αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς στα βιομηχανικά προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνεργάζεται με τις κατά τόπους τελωνειακές αρχές.

2. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, ως εθνική αρχή εποπτείας της αγοράς στα βιομηχανικά προϊόντα και τις υπηρεσίες ποιότητας που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος παρέχει προς τις τελωνειακές αρχές της Χώρας:

α) κάθε σχετική πληροφορία για προϊόντα ή κατηγορίες προϊόντων για τα οποία έχει διαπιστωθεί σιβαρός κίνδυνος ή μη συμμόρφωση προς τις ισχύουσες διατάξεις της τεχνικής νομοθεσίας,

β) οδηγίες για την αποδέσμευση ή όχι βιομηχανικών προϊόντων, κατόπιν σοβαρής υπόνοιας ότι τα εν λόγω προϊόντα παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο για τον χρήστη και τον καταναλωτή,

γ) οδηγίες για τους ελέγχους που μπορούν να διενεργούνται κατά τη θέση προϊόντων τρίτων χωρών σε ελεύθερη κυκλοφορία, για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης προς τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

3. Οι τελωνειακές αρχές παρέχουν στις υπηρεσίες εποπτείας αγοράς της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας κάθε σχετική με τα εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα πληροφορία.

4. Οι τελωνειακές αρχές αναστέλλουν τη θέση ενός προϊόντος σε ελεύθερη κυκλοφορία στην κοινοτική αγορά και ενημερώνουν την εθνική αρχή εποπτείας αγοράς αν, κατά την πραγματοποίηση του ελέγχου, διαπιστωθεί ότι συντρέχει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις :

α) το προϊόν εμφανίζει χαρακτηριστικά τα οποία μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρές υπόνοιες ότι αυτό, ακόμα και με ορθή εγκατάσταση, συντήρηση και χρήση του, παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια των καταναλωτών, το περιβάλλον ή τη δημόσια ασφάλεια,

β) το προϊόν δεν συνοδεύεται από την έγγραφη ή ηλεκτρονική τεκμηρίωση που απαιτείται από τη σχετική εθνική ή κοινοτική νομοθεσία ή δεν φέρει την επισήμανση που απαιτείται από την εν λόγω νομοθεσία,

γ) το προϊόν φέρει πλαστή σήμανση ή παραπλανητική σήμανση CE.

5. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει ότι το προϊόν δεν παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια ή αν θεωρήσει ότι δεν παραβαίνει τις ισχύουσες απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας, το προϊόν αποδεσμεύεται, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι υπόλοιπες απαιτήσεις και διατυπώσεις που αφορούν την αποδέσμευση.

6. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει ότι το προϊόν παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία, την ασφάλεια, το περιβάλλον ή ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία, ενημερώνει άμεσα τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές και λαμβάνονται μέτρα για την απαγόρευση της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά.

Παράλληλα, τίθεται ειδική, κατά περίπτωση, επισήμανση, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 29 του Κανονισμού 765/2008/EK, στο εμπορικό τιμολόγιο και σε οποιοδήποτε άλλο συνοδευτικό έγγραφο του προϊόντος ή ακόμα και στο ίδιο το σύστημα επεξεργασίας των δεδομένων, εάν η επεξεργασία αυτών πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

Η ειδική επισήμανση τίθεται ακόμα και στις περιπτώσεις που το προϊόν δηλωθεί, εν συνεχείᾳ, για άλλο τελωνειακό καθεστώς εκτός της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, εφόσον βέβαια δεν υπάρχει αντίθετη άποψη της εθνικής αρχής εποπτείας αγοράς. Η εθνική αρχή μπορεί να αποφασίσει με βάση την αρχή της αναλογικότητας για την επανεξαγωγή ή για την καταστροφή ή για την αχρήστευση με άλλο τρόπο του προϊόντος.

7. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει ότι τα εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα παρουσιάζουν ελλείψεις στην τεχνική τους τεκμηρίωση ή στην επισήμανσή τους ή δεν παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες που επιβάλλεται να φέρουν από την τεχνική νομοθεσία, αναστέλλουν την ελεύθερη κυκλοφορία τους και ενημερώνουν έγκαιρα τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς του άρθρου 31, προκειμένου να λάβουν το ταχύτερο δυνατόν μέτρα για την άρση των μη συμμορφώσεων. Αν η εθνική αρχή εποπτείας αγοράς διαπιστώσει την άρση των μη συμμορφώσεων, ενημερώνονται άμεσα οι τελωνειακές αρχές για την αποδέσμευση των προϊόντων.

Άρθρο 30 Συνεργασία με άλλες δημόσιες Υπηρεσίες

Για την ευρεία και αποτελεσματική εφαρμογή των ελεγκτικών μηχανισμών η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας οφείλει να συνεργάζεται, όπως και να συμμετέχει από κοινού σε ελέγχους με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, το Γενικό Χημείο του Κράτους και το

Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, καθώς και με την Ελληνική Αστυνομία.

Για την παροχή στοιχείων που αφορούν στις ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές ή στις συναλλαγές με τρίτες χώρες, αλλά και για τη λήψη στοιχείων ταυτότητας εισαγωγέων, παραγωγών, ή κατασκευαστών, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνεργάζεται συνεχώς και αδιαλείπτως με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και τις υπηρεσίες της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Για τη βέλτιστη λειτουργία του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών (RAPEX) που λειτουργεί στη χώρα μας σχετικά με τα επικινδυνά ή μη ασφαλή προϊόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ ' αριθ. Z3/2810/2004 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιούσυνης και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 1885) και του Παραρτήματος II αυτής, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας οφείλει να συνεργάζεται και να παρέχει κάθε τεκμήριο, ενημέρωση ή πληροφορία με τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

Αν λαμβάνονται ή πρόκειται να ληφθούν επείγοντα μέτρα για παρεμπόδιση ή για τον περιορισμό ή για την υποβολή σε όρους της εμπορίας ή της χρήσης ενός προϊόντος ή μίας παρτίδας προϊόντος, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ενημερώνει αμελλητί τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή και παρέχει άμεσα κάθε στοιχείο για την τεκμηρίωση της σχετικής απόφασης λήψης των σχετικών μέτρων.

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συνεργάζεται με τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων για τα θέματα αρμοδιότητάς τους, όπως αυτά απορρέουν από τις διατάξεις:

α) του ν. 3431/2006 (Α' 13)

β) του π.δ. 44/2002 (Α' 44) και

γ) της απόφασης 50268/5137/2007 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών (Β' 1853).

Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας μεριμνά για την αυστηρή τήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών και στοιχείων του ελέγχου, εξασφαλίζει την προστασία τους και ασκεί τη δέουσα χρήση αυτών σε όλες τις περιπτώσεις και μόνο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και της εποπτείας της αγοράς.

Άρθρο 31 Υποχρεώσεις οικονομικών φορέων

1. Οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών, των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων, των εισαγωγέων και των διανομέων, οι οποίοι υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, ορίζονται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

2. Οι κατασκευαστές:

α) Εξασφαλίζουν ότι, κατά τη διάθεση των προϊόντων τους στην αγορά, αυτά είναι σχεδιασμένα και κατασκευασμένα σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις διατάξεις της αντίστοιχης τεχνικής νομοθεσίας.

β) Καταρτίζουν την απαραίτητη τεκμηρίωση και διενεργούν ή μεριμνούν για τη διενέργεια της εφαρμοστέας διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Όταν ολοκληρώνεται η συμμόρφωση του προϊόντος με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις, οι κατασκευαστές καταρτίζουν δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ και θέτουν τη σήμανση συμμόρφωσης στο προϊόν.

γ) Φυλάσσουν την τεχνική τεκμηρίωση και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται στην αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία, αφότου διατεθεί το προϊόν στην αγορά, η οποία είναι ανάλογη του κύκλου ζωής του προϊόντος και του επιπέδου κινδύνου του.

δ) Εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι αναγκαίες διαδικασίες, ώστε να διατηρείται η συμμόρφωση στο σύνολο της παραγωγής. Οι αλλαγές στο σχεδιασμό ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και οι αλλαγές στα εναρμονισμένα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές με βάση τις οποίες δηλώνεται η συμμόρφωση προϊόντος λαμβάνονται δεόντως υπόψη.

ε) Οι κατασκευαστές, όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι το προϊόν παρουσιάζει κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, διενεργούν δοκιμές με δειγματοληψία στα προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά, ερευνούν τις σχετικές καταγγελίες και διατηρούν αρχείο με τις καταγγελίες τα προϊόντα για τα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση και τις ενέργειες για τη συμμόρφωση ή την ανάκληση ή την απόσυρση τους και ενημερώνουν σχετικά τους διανομείς.

στ) Εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους φέρουν αριθμό τύπου, παρτίδας ή σειράς ή όποιο άλλο στοιχείο επιτρέπει την ταύτισή τους. Όταν δεν το επιτρέπει το μέγεθος ή η φύση του προϊόντος, οι κατασκευαστές εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες αυτές αναγράφονται στη συκευασία ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.

ζ) Σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνσή τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν. Η διεύθυνση πρέπει να υποδεικνύει ένα μοναδικό σημείο στο οποίο μπορεί κάποιος να έρθει σε επαφή με τον κατασκευαστή.

η) Εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, όπως έχει αποφασίσει το σχετικό κράτος - μέλος.

θ) Οι κατασκευαστές που θεωρούν ή έχουν λόγο να πιστεύουν ότι το προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται προς την εφαρμοστέα κοινοτική και εθνική νομοθεσία λαμβάνουν αμέσως τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος, όπου αυτό είναι εφικτό, άλλως το αποσύρουν ή το ανακαλούν, κατά περίπτωση. Πέραν τούτου, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο, οι κατασκευαστές ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών - μελών στα οποία έχει καταστεί διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες για τη μη συμμόρφωση και τα τυχόν διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

ι) Οι κατασκευαστές παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τις εν λόγω αρχές. Συνεργάζονται με τις αρχές αυτές, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τις ενέργειες που πρέπει να

γίνουν ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι από τα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά.

3. Οι εισαγωγείς:

α) Είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν στην αγορά μόνο συμμορφούμενα προϊόντα.

β) Διασφαλίζουν προτού διαθέσουν προϊόν στην αγορά ότι ο κατασκευαστής έχει διενεργήσει την κατάλληλη διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης που προβλέπει η αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία. Επίσης, διασφαλίζουν ότι ο κατασκευαστής έχει καταρτίσει την τεχνική τεκμηρίωση, ότι το προϊόν φέρει την απαιτούμενη σήμανση ή τις απαιτούμενες σημάνσεις συμμόρφωσης, συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα και ότι ο κατασκευαστής έχει τηρήσει τις παραπάνω απαιτήσεις στ' και ζ' που τον αφορούν.

Εφόσον ο εισαγωγέας θεωρεί ότι το προϊόν δεν συμμορφούται προς την αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία, τότε δεν μπορεί να διαθέσει το προϊόν στην αγορά πριν το προϊόν συμμορφωθεί. Επίσης, ο εισαγωγέας ενημερώνει σχετικά τον κατασκευαστή, καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο.

γ) Σημειώνουν το όνομα, την καταχωρισμένη εμπορική επωνυμία τους ή το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα τους και τη διεύθυνσή τους στο προϊόν ή, όταν δεν είναι δυνατόν, στη συσκευασία του ή σε έγγραφο που συνοδεύει το προϊόν.

δ) Εξασφαλίζουν ότι το προϊόν συνοδεύεται από οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας σε γλώσσα κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες, ανάλογα με την απόφαση του ενδιαφερομένου κράτους - μέλους.

4. Οι κατασκευαστές μπορούν να διορίζουν, με γραπτή εντολή, εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο. Οι υποχρεώσεις βάσει της παρ. 2, που τους αφορούν, και η κατάρτιση της τεχνικής τεκμηρίωσης δεν ανατίθενται σε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο.

Οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι ασκούν τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στην εντολή την οποία λαμβάνουν από τον κατασκευαστή. Η εντολή πρέπει τουλάχιστον να επιτρέπει στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο να:

α) τηρεί τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ και την τεχνική τεκμηρίωση στη διάθεση των εθνικών εποπτικών αρχών για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται,

β) παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος,

γ) συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τυχόν ενέργειες που έγιναν προς αποφυγή των κινδύνων που ενέχουν τα προϊόντα που καλύπτει η εντολή τους.

5. Οι εισαγωγείς, όταν υπάρχουν υπόνοιες ότι το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, διενεργούν δοκιμές με δειγματοληψία στα προϊόντα που έχουν διατεθεί στην αγορά, ερευνούν τις σχετικές καταγγελίες και διατηρούν αρχείο με τις καταγγελίες τα προϊόντα για τα οποία διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση ή την ανάκληση ή την απόσυρση τους και ενημερώνουν σχετικά τους διανομείς.

6. Οι εισαγωγείς που θεωρούν ότι το προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά δεν συμμορφώνεται με την εφαρμοστέα κοινοτική και εθνική νομοθεσία λαμβάνουν

αμέσως τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος, όπου αυτό είναι εφικτό, άλλως το αποσύρουν ή το ανακαλούν, κατά περίπτωση. Πέραν τούτου, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο, οι εισαγωγείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές των κρατών - μελών στα οποία έχει καταστεί διαθέσιμο το προϊόν και παραθέτουν λεπτομέρειες για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

7. Οι εισαγωγείς τηρούν για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΚ στη διάθεση των αρχών που είναι αρμόδιες για την εποπτεία της αγοράς και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω αρχές, κατόπιν αιτήματός τους.

8. Οι εισαγωγείς παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος, σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Συνεργάζονται με τις αρχές, αυτές κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι από τα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά.

9. Οι διανομείς:

α) Ενεργούν με τη δέουσα προσοχή σε σχέση με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις όταν καθιστούν διαθέσιμο προϊόν στην αγορά.

β) Επαληθεύουν, προτού καταστήσουν το προϊόν διαθέσιμο στην αγορά, ότι αυτό φέρει τις απαιτούμενες σημάνσεις, ότι συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα, τις οδηγίες και τις πληροφορίες ασφάλειας σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τους καταναλωτές και άλλους τελικούς χρήστες και ότι ο κατασκευαστής και ο εισαγωγέας έχουν τηρήσει τις υποχρεώσεις που τους αφορούν.

Όταν οι διανομείς θεωρούν ότι το προϊόν δεν συμμορφούται προς την αντίστοιχη τεχνική νομοθεσία, τότε μπορούν να καταστήσουν διαθέσιμο το προϊόν στην αγορά αφού αυτό συμμορφωθεί με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

Οι διανομείς ενημερώνουν επίσης αμελλητί τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, καθώς και τις αρχές εποπτείας της αγοράς, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο.

γ) Εξασφαλίζουν ότι, για όσο χρόνο το προϊόν βρίσκεται υπό την ευθύνη τους, οι συνθήκες αποθήκευσης ή μεταφοράς δεν θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

δ) Οι διανομείς που θεωρούν ότι το προϊόν που έχουν καταστήσει διαθέσιμο στην αγορά δεν συμμορφώνεται προς την εφαρμοστέα κοινοτική και εθνική νομοθεσία διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση του προϊόντος, όπου αυτό είναι εφικτό, άλλως το αποσύρουν ή το ανακαλούν, κατά περίπτωση. Πέραν τούτου, όταν το προϊόν παρουσιάζει κίνδυνο, οι διανομείς ενημερώνουν αμέσως σχετικά με το θέμα αυτό τις αρμόδιες εθνικές αρχές και παραθέτουν λεπτομέρειες για τη μη συμμόρφωση και τα διορθωτικά μέτρα που έλαβαν.

ε) Οι διανομείς παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματός των αρχών αυτών, όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτούνται για να αποδειχθεί η συμμόρφωση του προϊόντος. Συνεργάζονται με τις αρχές αυτές, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων, για τις ενέργειες που πρέπει να

γίνουν ώστε να αποφευχθούν οι κίνδυνοι από τα προϊόντα που έχουν καταστήσει διαθέσιμα στην αγορά.

10. Ένας εισαγωγέας ή διανομέας θεωρείται κατασκευαστής για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και συνεπώς υπόκειται στις υποχρεώσεις του κατασκευαστή σύμφωνα με την παράγραφο 2, όταν διαθέτει προϊόν στην αγορά με το όνομα ή το εμπορικό σήμα του ή διαφοροποιεί προϊόν που διατίθεται ήδη στην αγορά κατά τρόπο που μπορεί να θίξει τη συμμόρφωση προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις.

11. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν, εάν ζητηθεί, στις αρχές εποπτείας της αγοράς και για όσο χρονικό διάστημα προβλέπει η αντίστοιχη νομοθεσία την ταυτότητα των κατωτέρω:

α) κάθε οικονομικού φορέα ο οποίος τους έχει προμηθεύσει προϊόν:

β) κάθε οικονομικού φορέα στον οποίο έχουν προμηθεύσει προϊόν.

12. Αρνηση των κατασκευαστών, των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων, των εισαγωγέων και των διανομέων να συνεργαστούν με τα εντεταλμένα όργανα ελέγχου κατά την άσκηση των ελέγχων στις εγκαταστάσεις τους, παρεμπόδιση της εισόδου των οργάνων στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης ή διάθεσης προϊόντων ή άρνηση ανταπόκρισης στα αιτήματα των αρμόδιων αρχών για παροχή πληροφοριών και στοιχείων του προϊόντος, άρνηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων προς άρση των μη συμμορφώσεων ή για τη λήψη μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας στα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά, επισύρει διοικητικές κυρώσεις των υπευθύνων, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο.

13. Οι κατασκευαστές και οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποί τους φυλάσσουν και τηρούν, στη διάθεση των αρμόδιων ελεγκτικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, την τεχνική τεκμηρίωση και τη δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ για χρονικό διάστημα ανάλογο του κύκλου ζωής του προϊόντος και πάντως όχι λιγότερο από 10 χρόνια, αφότου διατεθεί το προϊόν στην αγορά. Οι εισαγωγείς φυλάσσουν και τηρούν αντίστοιχα, αντίγραφο της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΚ και εξασφαλίζουν ότι ο τεχνικός φάκελος μπορεί να καταστεί διαθέσιμος στις εν λόγω υπηρεσίες, κατόπιν αιτήματός τους.

Άρθρο 32

Επιβολή κυρώσεων

1. Αν το ελεγχόμενο προϊόν δεν συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας του Παραρτήματος IV εκδίδεται, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την πρωτινή απαγόρευση της κυκλοφορίας και διάθεσης στην αγορά ή την οριστική απαγόρευση ή απόσυρση, εφόσον από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων διαπιστώνεται ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της οικείας νομοθεσίας.

2. Στους οικονομικούς φορείς του άρθρου 31, τα προϊόντα των οποίων, μετά από αιτιολογημένη διαπίστωση των αρμόδιων υπηρεσιών, δεν συμμορφώνονται προς τις διατάξεις της τεχνικής βιομηχανικής νομοθεσίας του Παραρτήματος IV, ή στους οικονομικούς φορείς που δεν συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες εποπτείας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας κατά την άσκηση των

ελέγχων ή αρνούνται τη λήψη μέτρων άρσης της μη συμμόρφωσης ή τη λήψη μέτρων περιορισμού της διάθεσης και κυκλοφορίας των μη συμμορφούμενων προϊόντων, επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

3. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς οι οποίοι παραβαίνουν τη νομοθεσία είναι ανάλογες:

- α) της σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης του προϊόντος,
- β) της επικινδυνότητας του προϊόντος,
- γ) του βαθμού άρνησης της συνεργασίας με τις αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες,
- δ) των επιπτώσεων του τυχόν προκληθέντος ατυχήματος και
- ε) των υποτροπών που αυτοί παρουσιάζουν στις δραστηριότητες τους.

4. Οι διοικητικές κυρώσεις στους παραβάτες οικονομικούς φορείς επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από εισήγηση των ελεγκτικών υπηρεσιών για την εποπτεία της αγοράς της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Αν η μη συμμόρφωση προϊόντων έχει ως ενδεχόμενο σοβαρή επίπτωση για την ασφάλεια και υγεία του χρήστη ή καταναλωτή, οι επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις μπορούν να ανέλθουν μέχρι και του ποσού των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και σε περίπτωση υποτροπής για παραβάσεις των άρθρων 22 έως 33. Το επιβληθέν ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο του εκατονταπλάσιου της αξίας του προϊόντος ή του δεκαπλάσιου της εκτιμώμενης ζημιάς του ατυχήματος.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξειδικεύονται τα κριτήρια και η διαδικασία επιβολής κυρώσεων, καθώς και ο τρόπος κλιμάκωσης των διοικητικών κυρώσεων της προηγούμενης παραγράφου. Με την έκδοση της απόφασης αυτής παύουν να ισχύουν οι διατάξεις για την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται στην τεχνική βιομηχανική νομοθεσία, όπως αυτή αποτυπώνεται στο Παράρτημα IV.

6. Η επιβολή των κυρώσεων του παρόντος άρθρου τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπουν ειδικότερο νόμοι οπώς, ενδεικτικά, ο Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας (ν. 2960/2001) και οι περί λαθρεμπορίας διατάξεις.

Άρθρο 33 Εφαρμογή της αμοιβαίας αναγνώρισης και Εθνικό Σημείο Επαφής

1. Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων εντός της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εφαρμόζεται στα προϊόντα που δεν υπόκεινται στην κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης ή σε πτυχές των προϊόντων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας αυτής.

2. Εθνικό σημείο επαφής για τα προϊόντα που δεν υπόκεινται σε κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης, με βάση τις απαιτήσεις και την έννοια των διατάξεων του Κανονισμού 764/2008/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Ιουλίου 2008 « για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων εθνικών τεχνικών κανόνων στα προϊόντα που κυκλοφορούν

νομίμως στην αγορά άλλου κράτους - μέλους και για την κατάργηση της Απόφασης αριθ. 3052/95/EK» ορίζεται η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η οποία λειτουργεί για το σκοπό αυτό ως εθνικός συντονιστής των ενεργειών που αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού. Οι κατά περίπτωση ορισθείσες αρμόδιες ελληνικές αρχές για τα προϊόντα, τα οποία εμπίπτουν στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού 764/2008/EK, οφείλουν να παρέχουν προς το εθνικό σημείο επαφής κάθε στοιχείο που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και να το ενημερώνουν σε κάθε περίπτωση αναστολής κυκλοφορίας προϊόντος που αποφασίζεται σε εφαρμογή εθνικού κανόνα εντός του πλαισίου που ορίζει ο Κανονισμός 764/2008/EK. Το εθνικό σημείο επαφής εκπροσωπεί τη χώρα στα ευρωπαϊκά και διεθνή όργανα και επιτροπές για όλα τα θέματα Αμοιβαίας Αναγνώρισης.

3. Το εθνικό σημείο επαφής για τα προϊόντα συνεργάζεται με τις επί μέρους ορισθείσες αρμόδιες ελληνικές αρχές για τα προϊόντα και ίδιαίτερα για τα θέματα που αφορούν:

- α. στη διεκπεραίωση των καθηκόντων του ως σημείου επαφής,
- β. στην ενημέρωση των οικονομικών φορέων, με χρήση κάθε πρόσφορου μέσου,
- γ. στη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης,
- δ. στην αντιμετώπιση ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του Κανονισμού 764/2008/EK.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργούνται η υπ' αριθ. B 2366/144/26.1.1998 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 59) και η υπ' αριθ. 10581/1015/19.5.2005 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης (Β' 706).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Άρθρο 34 Έννοια όρων

Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 34 έως και 42, οι πιο κάτω αναφερόμενοι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

α) «Εξωτερικό εμπόριο» νοείται η άσκηση εμπορικής δραστηριότητας για την αποστολή ή μεταφορά προϊόντων από ή και προς την ελληνική επικράτεια, ανεξαρτήτως αν η χώρα αποστολής ή προέλευσης βρίσκεται στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός αυτού.

β) «Εισαγωγές» ή «εισαγωγικές δραστηριότητες» νοούνται οι εμπορικές δραστηριότητες αποστολής ή μεταφοράς προϊόντων προς την ελληνική επικράτεια προς οποιαδήποτε άλλη χώρα, που βρίσκεται είτε στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδοκοινοτικές αποκτήσεις), είτε εκτός αυτού.

γ) «Εξαγωγές» ή «εξαγωγικές δραστηριότητες» νοούνται οι εμπορικές δραστηριότητες αποστολής ή μεταφοράς προϊόντων από την ελληνική επικράτεια προς οποιαδήποτε άλλη χώρα, που βρίσκεται είτε στο Τελωνειακό Έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδοκοινοτικές αποστολές), είτε εκτός αυτού.

δ) «Εισαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρό-

σωπο, με μόνιμη εγκατάσταση στην ελληνική επικράτεια, που ασκεί εισαγωγικές δραστηριότητες.

ε) «Εξαγωγέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με μόνιμη εγκατάσταση στην ελληνική επικράτεια, που ασκεί εξαγωγικές δραστηριότητες.

Άρθρο 35

Άσκηση εισαγωγικής και εξαγωγικής δραστηριότητας

1. Εισαγωγική ή εξαγωγική δραστηριότητα δικαιούται να ασκεί κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική δραστηριότητα και είναι εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005 «Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας» (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90)

2. Επίσης, δικαιούνται να ασκούν εξαγωγική δραστηριότητα:

α) Οι εγγεγραμμένοι στο Ενιαίο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων, Εφοδίων και Εισροών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3955/2011 (Α' 89) και

β) Οι εγγεγραμμένοι στα Ειδικά Μητρώα Εξαγωγέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 936/1979 «περί τροποποίησεως και συμπληρώσεως των περί εξωτερικού εμπορίου διατάξεων, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» (Α' 144).

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργείται η υποχρέωση εγγραφής στα Μητρώα της περίπτωσης β' της προηγουμένης παραγράφου.

Άρθρο 36

Ρυθμίσεις στην άσκηση εξωτερικού εμπορίου

1. Για την εκπλήρωση διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, που απορρέουν από διεθνείς Συμφωνίες ή από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους διεθνείς οργανισμούς, είτε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που αφορούν στην προστασία των καταναλωτών σε θέματα δημόσιας υγείας και εθνικής ή δημόσιας ασφαλείας, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, προκειμένου για εισαγωγές ή εξαγωγές από ή προς χώρα που βρίσκεται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύναται με αποφάσεις του:

α) Να απαγορεύει ή να περιορίζει, κατά ποσότητα ή κατά αξία, την εισαγωγή ή εξαγωγή οποιουδήποτε προϊόντος, είτε γενικά είτε κατά χώρες ή περιοχές.

β) Να εξαρτά την εισαγωγή ή εξαγωγή οποιουδήποτε προϊόντος από προηγούμενη άδεια του ιδίου ή άλλης αρχής ή οργάνου που ορίζεται από αυτόν.

γ) Να καθορίζει ειδικούς όρους, βάσει των οποίων μπορεί να επιτρέπεται η εισαγωγή ή εξαγωγή κάθε προϊόντος.

δ) Να καθορίζει τη διαδικασία και τον τρόπο έγκρισης της διενέργειας των εισαγωγών και εξαγωγών.

2. Ειδικότερες διατάξεις, που απαγορεύουν την εισαγωγή ή εξαγωγή ορισμένων προϊόντων ή επιτρέπουν αυτές βάσει προϋποθέσεων, δεν θίγονται από τον παρόντα νόμο.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται θέματα απλοποίησης, επιτάχυνσης, άρσης εμποδίων και εκσυγχρονισμού των διαδικασιών ως προς τον τρόπο πραγμα-

τοποίσης των εισαγωγών και των εξαγωγών.

4. Αν η χώρα κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί, στα εισαγόμενα ή εξαγόμενα προϊόντα από ή προς χώρες που βρίσκονται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καθορίζονται:

α) Ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης ελέγχου των τιμών τους.

β) Ο τρόπος διενέργειας του ελέγχου συναλλάγματος για αυτά.

γ) Ο τρόπος πληρωμής τους.

δ) Η παροχή εγγυήσεων για την τήρηση οποιωνδήποτε υποχρεώσεων που επιβάλλονται με τις διατάξεις των αποφάσεων του παρόντος άρθρου, καθώς και η άρση ή η κατάπτωση των εγγυήσεων αυτών υπέρ του Δημοσίου.

5. Στους παραβάτες των διατάξεων των αποφάσεων, που εκδίονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος άρθρου, επιβάλλονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διοικητικές κυρώσεις, που συνίστανται, είτε στην απαγόρευση άσκησης των δραστηριοτήτων τους για χρονικό διάστημα μέχρις ενός έτους, είτε σε διοικητικό πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Με τις αποφάσεις του παρόντος άρθρου καθορίζονται τα κριτήρια για την κλιμάκωση των προβλεπομένων κυρώσεων.

Άρθρο 37

Γενικό Μητρώο Εξαγωγών

1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας τηρείται Γενικό Μητρώο Εξαγωγών (Γ.Ε.Μ.Ε.), σε ηλεκτρονική μορφή, στο οποίο καταχωρίζονται τα αναγκαία στατιστικά στοιχεία για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εξαγωγών της Χώρας.

2. Στο Γ.Ε.Μ.Ε. καταχωρίζονται ιδίως:

α) Το είδος και η ποσότητα των εξαγομένων προϊόντων, καθώς και οι χώρες προορισμού τους,

β) ο χρόνος πραγματοποίησης των εξαγωγών και

γ) τα στοιχεία των εξαγωγέων.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να προβλέπεται η καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Ε. και άλλων στοιχείων, που είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση των εξαγωγών.

3. Το Γ.Ε.Μ.Ε. διασυνδέεται με τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται στις Ειδικές Υπηρεσίες ΓΕΜΗ των κατά τόπους Επιμελητηρίων, την Κεντρική Υπηρεσία ΓΕΜΗ της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων και το Τμήμα ΓΕΜΗ της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3853/2010 (Α' 90). Το Γ.Ε.Μ.Ε. αποτελεί Υποσύστημα Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ε.Ο.Π.Σ.) του άρθρου 38

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τη διαλειτουργικότητα και τη διασύνδεση μεταξύ του Γ.Ε.ΜΗ και του Γ.Ε.Μ.Ε., καθώς και τη διασύνδεση ή την ένταξη του Γ.Ε.Μ.Ε. στο Ε.Ο.Π.Σ.. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ρυθμίζεται η διασύνδεση του Γ.Ε.Μ.Ε. με τα αρχεία που τηρούνται από Συνδέσμους Εξαγωγέων ή και

άλλες αρχές ή υπηρεσίες της χώρας, σχετικά με το εξωτερικό εμπόριο.

5. Τα εξαγόμενα από τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις είδη, που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του ν. 2168/1993 (Α' 147), όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4928/2011 (Α' 242), και στους καταλόγους ελεγχόμενων προϊόντων διπλής χρήσης του Κανονισμού του Συμβουλίου της ΕΕ 428/2009 (L-134), που ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με την υπ' αριθ. 121837/E3/21837/28.9.2009 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β-2182/2009), καταγράφονται στο Γ.Ε.Μ.Ε., μέσω ειδικών διαδικασιών, όπως ορίζει η ανωτέρω νομοθεσία, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας.

Άρθρο 38

Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Μιας Στάσης για τη διευκόλυνση των Εξαγωγών και Εισαγωγών (Single Window)

1. Στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας συνιστάται Ενιαίο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ε.Ο.Π.Σ.), για Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Μιας Στάσης (Single Window) για τη διευκόλυνση των διαδικασιών Εξαγωγών και Εισαγωγών, μέσω του οποίου διενεργούνται υποχρεωτικά όλες οι απαραίτητες για τις εξαγωγές και εισαγωγές πράξεις, πλην αυτών που αφορούν τις τελωνειακές διαδικασίες.

2. Ειδικότερα, μέσω του Ε.Ο.Π.Σ. διενεργείται:

α) Η ηλεκτρονική υποβολή των σχετικών αιτήσεων και δικαιολογητικών από τις υπόχρεες επιχειρήσεις για την έκδοση από τις αρμόδιες υπηρεσίες των συναρμόδιων φορέων των αναγκαίων βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, αδειών και άλλων προβλεπομένων από τη νομοθεσία εγγράφων.

β) Η ηλεκτρονική διεκπεραίωση των διαδικασιών έκδοσης από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κατά περίπτωση προβλεπομένων βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, αδειών και των λοιπών προβλεπομένων από τη νομοθεσία εγγράφων και η ηλεκτρονική παραλαβή τούτων από τους αιτούντες.

3. α) Το Ε.Ο.Π.Σ. διαλειτουργεί με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), καθώς και με πληροφοριακά συστήματα άλλων υπηρεσιών και φορέων.

β) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα του Ε.Ο.Π.Σ. με άλλα πληροφοριακά συστήματα.

4. Το Ε.Ο.Π.Σ. παρέχει ολοκληρωμένη, κωδικοποιημένη και επικαιροποιημένη πληροφόρηση προς τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, φορείς, οργανισμούς και χρήστες, σχετικά με το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει το καθεστώς και τις διαδικασίες έκδοσης των αναφερομένων στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δικαιολογητικών. Για το σκοπό αυτόν το Ε.Ο.Π.Σ. ενημερώνεται άμεσα από τις υπηρεσίες άλλων συναρμόδιων Υπουργείων και φορέων μετά από κάθε αλλαγή στο οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

5. Η Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας:

α) Αναλαμβάνει, με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ (ν. 2372/1996, Α' 29, όπως ισχύει), την παροχή υπηρεσιών

για διαδικτυακή σύνδεση του Ε.Ο.Π.Σ με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, την τεχνική υποστήριξη και επίλυση προβλημάτων λειτουργίας του εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και διαχείριση των απαιτήσεων των χρηστών του Ε.Ο.Π.Σ., την ανάλυση και επεξεργασία του συνόλου του πληροφοριακού υλικού που απαιτείται για το σκοπό του παρόντος νόμου, τη συντήρηση και ανάπτυξη του επιχειρησιακού λογισμικού, την εκπαίδευση των χρηστών και τον έλεγχο και αξιολόγηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Σ., την ανάλυση και τον προγραμματισμό για περαιτέρω βελτιώσεις της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας του, καθώς και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων του.

β) Ασκεί την εποπτεία της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Σ. για το σκοπό του παρόντος νόμου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών μπορεί να παρέχονται από το Ε.Ο.Π.Σ. στοιχεία προς άλλες υπηρεσίες ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των στοιχείων αυτών.

Άρθρο 39

Βραβείο άσκησης εξαγωγικής δραστηριότητας

1. Ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί, μετά από εισήγηση των αντιπροσωπευτικών φορέων των εξαγωγέων ή των ενώσεων ή των συνδέσμων τους, να απονέμει βραβεία επιτυχούς άσκησης εξαγωγικών δραστηριοτήτων σε τρείς, ανά κατηγορία εξαγομένων προϊόντων, εξαγωγές, οι οποίοι το αμέσως προηγούμενο της βραβεύσεως έτος επέδειξαν αξιοσημείωτη εξαγωγική δραστηριότητα, καινοτόμο επενδυτική και παραγωγική δράση και σεβασμό στα διεθνή συναλλακτικά ήθη.

2. Τα βραβεία δεν έχουν χρηματικό χαρακτήρα. Η βράβευση παρέχει το δικαίωμα στον βραβευθέντα να αναγράφει σε όλα τα εμπορικά παραστατικά της επιχειρήσεώς του, είτε αυτά αφορούν εξαγωγικές δραστηριότητες είτε συναλλαγές σε εθνικό επίπεδο, ότι έτυχε του 1ου, 2ου ή 3ου βραβείου στο συγκεκριμένο κλάδο εξαγωγικής δραστηριότητας το συγκεκριμένο έτος.

3. Οι κατηγορίες, τα κριτήρια αξιολόγησης για την απονομή των ανωτέρω βραβείων και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 40

Έλεγχος εξαγομένων προϊόντων

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται οι όροι, τους οποίους πρέπει να πληρούν, για την εξαγωγή τους τα γεωργικά προϊόντα ελληνικής παραγωγής, όσον αφορά τη διαλογή, τον τύπο, την ποιότητα, τη συντήρηση, τη συσκευασία και εν γένει τη μεταχείριση και εμφάνιση, ο δε σχετικός ποιοτικός έλεγχος ασκείται από τα αρμόδια τεχνικά όργανα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αν για την άσκηση του ποιοτικού ελέγχου στα εξαγόμενα γεωργικά προϊόντα απαιτείται η διενέργεια εργαστηριακών ή χημι-

κών εξετάσεων, είναι δυνατόν με το ως άνω προεδρικό διάταγμα να ανατίθεται η άσκηση του ποιοτικού ελέγχου και η χορήγηση των σχετικών πιστοποιητικών στο Γενικό Χημείο του Κράτους ή σε άλλα όργανα, τα οποία θα ορίζονται σε αυτό.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον τρόπο, τους όρους και τα μέσα άσκησης του εν λόγω ελέγχου, όπως επίσης και τα σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικού ποιοτικού ελέγχου για την πιστοποίηση της ποιότητας, της προέλευσης και άλλων στοιχείων των προϊντων αυτών.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται οι όροι, τους οποίους πρέπει να πληρούν τα εξαγόμενα βιομηχανικά και μεταλλευτικά προϊόντα, σε ό,τι αφορά την κατασκευή, τη σύσταση, τη διαλογή, τον τύπο, την ποιότητα, τη συντήρηση, τη συσκευασία και εν γένει τη μεταχείριση και εμφάνιση.

Με όμοιο διάταγμα καθορίζονται οι τρόπος και οι όροι διενέργειας του ελέγχου στα εν λόγω προϊόντων και τα αρμόδια για τη διενέργεια του ελέγχου όργανα, και ρυθμίζονται τα σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικού ποιοτικού ελέγχου για την πιστοποίηση της προέλευσης της ποιότητας ή άλλων στοιχείων των προϊόντων αυτών.

3. Οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, είτε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.δ. 3999/1959 «περί ελέγχου του εξαγωγικού εμπορίου και άλλων διατάξεων» (Α' 230) είτε άλλων διατάξεων σχετικά με τον ποιοτικό έλεγχο των εξαγομένων ελληνικών προϊόντων, διατηρούνται σε ισχύ, μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 41 Ελεύθερες Ζώνες και Αποθήκες

Το άρθρο 39 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 3583/2007 (Α' 142), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39

1. Οι ελεύθερες ζώνες και οι ελεύθερες αποθήκες αποτελούν τμήματα του τελωνειακού εδάφους της χώρας, διακριτά από το υπόλοιπο τελωνειακό έδαφος, όπου εμπορεύματα τρίτων χωρών που αποτίθενται σε αυτές θεωρούνται ως προς την εφαρμογή των εισαγωγικών δασμών, φόρων και μέτρων εμπορικής πολιτικής ως μη ευρισκόμενα στο τελωνειακό έδαφος της χώρας.

Εγχώρια εμπορεύματα ή εμπορεύματα τελούντα σε ελεύθερη κυκλοφορία, όταν αποτίθενται σε χώρους ελεύθερων ζωνών, προορίζονται κατά κανόνα για εξαγωγή.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών:

α) Συνιστώνται ή καταργούνται ελεύθερες ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες, ή τροποποιούνται τα όρια αυτών.

β) Ορίζεται ο Φορέας Διοίκησης ή και Διαχείρισης της ελεύθερης ζώνης ή της ελεύθερης αποθήκης.

γ) Προσδιορίζονται οι όροι λειτουργίας, διαχείρισης και ελέγχου αυτών, καθώς και οι όροι διακίνησης, παραμονής και διαχείρισης των εμπορευμάτων σε αυτές.

δ) Προσδιορίζεται η ευθύνη και οι αρμοδιότητες του διαχειριστή αυτών κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η α-

κώλυτη διενέργεια του κοινοτικού και διεθνούς εμπορίου.

3. Για τη σύσταση ελεύθερης ζώνης και ελεύθερης αποθήκης απαιτείται προηγούμενη γνώμη του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και κατά περίπτωση:

α) Του Υπουργού Εξωτερικών, όταν η ελεύθερη ζώνη συνίσταται με αίτηση φορέα Διοίκησης ή και Εκμετάλλευσης της ελεύθερης ζώνης ή της ελεύθερης αποθήκης στο οποίο συμμετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

β) Του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, εφόσον οι ελεύθερες ζώνες ή αποθήκες συνιστώνται σε παραμεθόριες περιοχές.

4. Για την έκδοση της απόφασης σύστασης ελεύθερης ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης υποβάλλεται αίτηση από το φορέα Διοίκησης ή και Εκμετάλλευσης του χώρου όπου πρόκειται να συσταθεί η ελεύθερη ζώνη ή η ελεύθερη αποθήκη προς τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης του Υπουργείου Οικονομικών.

Στην κατά τα ανωτέρω αίτηση σύστασης επισυνάπτεται ή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μελέτη σκοπιμότητας από την οποία πρέπει να προκύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Η προσδοκώμενη συμβολή της ελεύθερης ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης στην αύξηση της εμπορευματικής διακίνησης εμπορευμάτων τρίτων χωρών σε συνδυασμό με τα γενικότερα οικονομικά οφέλη που αναμένονται από τη λειτουργία της.

β) Ο προβλεπόμενος ή/και ο υπάρχων όγκος διακίνησης μη κοινοτικών εμπορευμάτων μέσω της προτεινόμενης ελεύθερης ζώνης ή ελεύθερης αποθήκης.

γ) Τα παρεχόμενα για τη σωστή διοίκηση και εκμετάλλευση της ελεύθερης ζώνης εχέγγυα όπως και εκείνα για τη σωστή διαχείριση των εμπορευμάτων.

5. Η διοίκηση των ελεύθερων ζωνών ασκείται από νομικά πρόσωπα, των δε ελεύθερων αποθηκών ασκείται είτε από φυσικά είτε από νομικά πρόσωπα.

6. Στις ελεύθερες ζώνες και ελεύθερες αποθήκες επιτρέπεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Φορέα Διοίκησης αυτών, να ασκούνται δραστηριότητες βιομηχανικής ή και εμπορικής φύσης ή και παροχής υπηρεσιών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφόσον παρέχονται όλα τα εχέγγυα που κρίνονται απαραίτητα για τη διασφάλιση του συνόλου της τελωνειακής νομιθεσίας.

7. Τα μη κοινοτικά εμπορεύματα που έχουν αποτεθεί σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη μπορεί:

α) Να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία κατά τις ισχυούσσες διατάξεις.

β) Να υποβάλλονται σε συνήθεις εργασίες, χωρίς άδεια της Τελωνειακής Αρχής, που εξασφαλίζουν τη διατήρηση τους, τη βελτίωση της εμφάνισης τους ή και της εμπορικής ποιότητας ή και αυτές που απαιτούνται για την προετοιμασία της διανομής ή και μεταπώλησης τους.

γ) Να υπάγονται στα καθεστώτα τελειοποίησης προς επανεξαγωγή, μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο, προσωρινής εισαγωγής με τους όρους που προβλέπονται από τα καθεστώτα αυτά.

δ) Να εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου ή και να καταστρέφονται, χωρίς οι απαιτούμενες διαδικασίες να συνεπάγονται έξοδα για το Δημόσιο, ενώ τα υπολείμματα της καταστροφής λαμβάνουν έναν από τους τελωνει-

κούς προορισμούς που προβλέπονται για τα μη κοινοτικά εμπορεύματα.»

Άρθρο 42 Καταργούμενες διατάξεις

- Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
- α) το ν.δ. 3999/1959 «περί ελέγχου του εξαγωγικού εμπορίου και άλλων τινών διατάξεων» (Α' 230),
  - β) το ν. 936/1979 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί εξωτερικού εμπορίου διατάξεων, ως και καταργήσεως συναφών διατάξεων» (Α' 144),
  - γ) το άρθρο 38 του ν. 2778/1999 «Αμοιβαία Κεφάλαια Ακίνητης Περιουσίας - Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία και άλλες διατάξεις» (Α' 295) και
  - δ) το άρθρο 25 του ν. 3229/2004 «Εποπτεία της ιδιωτικής ασφάλισης, εποπτεία και έλεγχος τυχερών παιχνιδιών, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ: ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43 Βασικά χαρακτηριστικά

1. Εισάγεται νέα εταιρική μορφή, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Η εταιρεία αυτή έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Απαγορεύεται στην ιδιωτική εταιρεία η άσκηση επιχειρησης για την οποία έχει οριστεί από το νόμο αποκλειστικά άλλη εταιρική μορφή.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 79, για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της.
3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει κεφάλαιο τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Οι εταίροι συμμετέχουν στην εταιρεία με κεφαλαιακές, με εξωκεφαλαιακές ή με εγγυητικές εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως 79.
4. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να συνιστάται από ένα πρόσωπο ή να καθίσταται μονοπρόσωπη. Το όνομα του μοναδικού εταίρου υποβάλλεται σε δημοσιότητα δια του Γ.Ε.ΜΗ..

5. Το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας και οι τροποποιήσεις του, εφόσον είναι ιδιωτικά έγγραφα, καθώς και οι αποφάσεις των εταίρων της και τα πρακτικά μπορούν να συντάσσονται και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται το άρθρο 14 του ν. 3419/2005 (Α' 297). Στις σχέσεις της εταιρείας και των εταίρων με τους τρίτους υπερισχύει το κείμενο στην ελληνική.

Άρθρο 44 Επωνυμία

1. Η επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί. Φανταστική επωνυμία είναι επίσης επιτρεπτή.

2. Στην επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία» ή συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.».

3. Ενόσω η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις «Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η ένδειξη αυτή προστίθεται ή αφαιρείται με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με μέριμνα του διαχειριστή, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

4. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη με λατινικούς χαρακτήρες ή σε ξένη γλώσσα. Αν αποδίδεται στην αγγλική γλώσσα, θα πρέπει να περιέχει ολογράφως τις λέξεις «Private Company» ή την ένδειξη «P.C.» και αν είναι μονοπρόσωπη τις λέξεις «Single Member Private Company» ή «Single Member P.C.».

Άρθρο 45 Έδρα

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει την έδρα της στο δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της.

2. Μεταφορά της καταστατικής έδρας της εταιρείας σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου δεν επιφέρει τη λύση της εταιρείας, υπό τον όρο ότι η χώρα αυτή αναγνωρίζει τη μεταφορά και τη συνέχιση της νομικής προσωπικότητας. Ο διαχειριστής καταρτίζει έκθεση, στην οποία εξηγούνται οι συνέπειες της μεταφοράς για τους εταίρους, τους δανειστές και τους εργαζομένους. Η έκθεση αυτή, μαζί με οικονομικές καταστάσεις μεταφοράς της έδρας, καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ. και τίθενται στη διάθεση των εταίρων, των δανειστών και των εργαζομένων. Η απόφαση μεταφοράς δεν λαμβάνεται, αν δεν παρέλθουν δύο μήνες από τη δημοσίευση αυτή. Η μεταφορά αποφασίζεται ομόφωνα από τους εταίρους. Η αρμόδια Υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. μπορεί να απορρίψει την αίτηση καταχώρισης της μεταφοράς για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία δεν έχει υποχρέωση να έχει την πραγματική της έδρα στην Ελλάδα.

4. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία ή άλλες μορφές δευτερεύουσας εγκατάστασης σε άλλους τόπους της Ελλάδας ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 46 Διάρκεια

Η διάρκεια της εταιρείας είναι ορισμένου χρόνου. Αν δεν ορίζεται ο χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η εταιρεία διαρκεί δώδεκα (12) έτη από τη σύστασή της. Η διάρκεια μπορεί να παραταθεί με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο, η παράταση ισχύει για δώδεκα (12) έτη.

Άρθρο 47 Εταιρική διαφάνεια

1. Σε κάθε έντυπο της εταιρείας πρέπει απαραίτητα να αναφέρονται η επωνυμία της, το εταιρικό κεφάλαιο και το συνολικό ποσό των εγγυητικών εισφορών του άρθρου 79, ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας, η έδρα της και η α-

κριβής της διεύθυνση, καθώς και αν η εταιρεία βρίσκεται υπό εικαθάριση. Αναφέρεται επίσης η ιστοσελίδα της εταιρείας σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

2. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύστασή της να αποκτήσει εταιρική ιστοσελίδα, όπου πρέπει να εμφανίζονται με μέριμνα και ευθύνη του διαχειριστή τα ονοματεπώνυμα και οι διεύθυνσεις των εταίρων, με την κατηγορία εισφορών του καθενός, το πρόσωπο που ασκεί τη διαχείριση, καθώς και οι πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου. Στο Γ.Ε.ΜΗ. καταχωρίζεται και η ιστοσελίδα της εταιρείας. Περισσότερες εταιρείες μπορούν να έχουν κοινή ιστοσελίδα, αν το περιεχόμενό της είναι σαφώς διακριτό ανά εταιρεία.

3. Ενόσω η εταιρεία δεν διαθέτει εταιρική ιστοσελίδα, είναι υποχρεωμένη να δίδει ή να αποστέλλει δωρεάν και χωρίς καθυστέρηση τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου σε οποιονδήποτε τις ζητεί.

Άρθρο 48 Επίλυση διαφορών

1. Για τις υποθέσεις που κατά τις διατάξεις του Β' Μέρους του παρόντος νόμου υπάγονται σε δικαστήριο, αποκλειστικά αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της έδρας της εταιρείας, που κρίνει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, εκτός αν ορίζεται κάτι άλλο.

2. Με το αρχικό καταστατικό μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ εταίρων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαιτησία. Ρήτρα διαιτησίας εισαγόμενη με τροποποίηση του καταστατικού ισχύει μόνο αν αποφασίστηκε ομόφωνα.

3. Με το καταστατικό μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ εταίρων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαμεσολάβηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3898/2010 (Α' 211). Η σχετική καταστατική ρήτρα μπορεί να παραπέμπει σε οργανωμένη διαδικασία διαμεσολάβησης ή να προβλέπει ως διαμεσολαβητή πρόσωπο που έχει τη σχετική πιστοποίηση. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι η διαμεσολάβηση είναι υποχρεωτική πριν αχθεί η υπόθεση στο δικαστήριο ή γίνει προσφυγή σε διαιτησία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 49 Η ιδρυτική πράξη

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνιστάται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδρυτές).

2. Η πράξη σύστασης της εταιρείας καταρτίζεται με έγγραφο, που πρέπει να περιέχει το καταστατικό. Το έγγραφο αυτό είναι συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

Άρθρο 50 Περιεχόμενο του καταστατικού

1. Το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να περιέχει:

(α) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και την τυχόν ηλεκτρονική διεύθυνση των εταίρων· (β) την εταιρική επωνυμία· (γ) την έδρα της εταιρείας· (δ) το σκοπό της εταιρείας· (ε) την ιδιότητα της εταιρείας ως ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας· (στ) τις εισφορές των εταίρων κατά κατηγορία εισφορών και την αξία τούτων, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως και 79, καθώς και το κεφάλαιο της εταιρείας· (ζ) το συνολικό αριθμό των εταιρικών μεριδιών· (η) τον αρχικό αριθμό των μεριδίων κάθε εταίρου και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν· (θ) τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας και (ι) τη διάρκεια της εταιρείας.

2. Ειδικότερες συμφωνίες των εταίρων που περιέχονται στο καταστατικό είναι ισχυρές, αν δεν προσκρούουν στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 51 Διαδικασία σύστασης

Για τη διαδικασία σύστασης της εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5Α του ν. 3853/2010 (Α' 90), όπως το άρθρο αυτό προστίθεται με το άρθρο 117 παράγραφος 3 του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και αν, σύμφωνα με το νόμο, απαιτείται άδεια λειτουργίας της εταιρικής επιχείρησης ή το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να εγκριθεί από κάποιον αρμόδιο φορέα προκειμένου η εταιρεία να αρχίσει τις εργασίες επιδιώξης του σκοπού της. Στις περιπτώσεις αυτές η άδεια ή έγκριση μπορεί να χορηγείται αφού συσταθεί η εταιρεία, αλλά πριν αρχίσει τις εργασίες για τις οποίες ο νόμος απαιτεί άδεια ή έγκριση.

Άρθρο 52 Δημοσιότητα Γ.Ε.ΜΗ.

1. Η σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας γίνεται με εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ..

2. Στο Γ.Ε.ΜΗ. υποβάλλονται στη δημοσιότητα που προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 3419/2005 και οι τροποποιήσεις του καταστατικού, καθώς και όσα άλλα στοιχεία αναφέρονται στο νόμο αυτό, καθώς και στον παρόντα νόμο.

3. Ως προς τα αποτελέσματα της εγγραφής της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και της καταχώρισης σ' αυτό των άλλων στοιχείων της παραγράφου 2 ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3419/2005.

Άρθρο 53 Κήρυξη ακυρότητας της εταιρείας

1. Η εταιρεία που έχει εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. κηρύσσεται άκυρη με απόφαση του δικαστηρίου μόνο αν: (α) συστήθηκε χωρίς έγγραφο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2, (β) στο καταστατικό της εταιρείας δεν αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός ή το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, (γ) ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη και (δ) ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν ικανότητα για δικαιοπραξία όταν υπέγραψαν την πράξη σύστασης της εταιρείας, εκτός αν εντός της επήσιας προθεσμίας της παραγράφου 2 ένας από αυτούς κατέστη ικανός και ενέκρινε τη σύσταση της εταιρείας.

2. Η αίτηση για ακύρωση της εταιρείας υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε έ-

να έτος από την εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., και κοινοποιείται υποχρεωτικά στην εταιρεία. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 η υποβολή της αίτησης δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

3. Το δικαστήριο που προβαίνει στην ακύρωση θέτει με την ίδια απόφαση την εταιρεία υπό εκκαθάριση και διορίζει τον εκκαθαριστή.

4. Οι λόγοι κήρυξης ακυρότητας των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 θεραπεύονται εάν, μέχρι τη συζήτηση της αίτησης, το καταστατικό τροποποιηθεί, ώστε να μην υφίσταται πλέον ο λόγος ακυρότητας. Το δικαστήριο που εκδικάζει αίτηση για κήρυξη της ακυρότητας μπορεί να χορηγήσει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, με σκοπό να ληφθεί η απόφαση της τροποποίησης του καταστατικού και να καταχωρισθεί το τροποποιημένο καταστατικό στο Γ.Ε.ΜΗ. Για το διάστημα που μεσολαβεί το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.

5. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας αντιτάσσεται στους τρίτους από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ. Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την καταχώριση αυτή. Η κήρυξη της ακυρότητας δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των υποχρεώσεων ή των απαιτήσεων της εταιρείας.

Άρθρο 54 Ευθύνη ιδρυτών

Οι ιδρυτές που συναλλάχθηκαν με τρίτους στο όνομα της εταιρείας πριν από τη σύστασή της ευθύνονται απεριόριστα και εις ολόκληρον. Ευθύνεται όμως, μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν κατά το διάστημα αυτό αν μέσα σε τρεις μήνες από τη σύστασή της ανέλαβε με πράξη του διαχειριστή τις σχετικές υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 55 Ένας ή περισσότεροι διαχειριστές

Την εταιρεία διαχειρίζεται και εκπροσωπεί ένας ή περισσότεροι διαχειριστές. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται λόγος για «διαχειριστή», νοούνται και οι περισσότεροι διαχειριστές.

Άρθρο 56 Διαχείριση εκ του νόμου

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι πράξεις διαχειρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας διενεργούνται συλλογικά από όλους τους εταίρους ή από το μοναδικό εταίρο (νόμιμη διαχείριση). Επείγουσες πράξεις διαχείρισης, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, μπορεί να διενεργεί κάθε εταίρος χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς εταίρους.

Άρθρο 57 Καταστατική διαχείριση

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής ε-

ταιρείας (καταστατική διαχείριση). Η διαχείριση μπορεί να γίνεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από έναν ή περισσότερους διαχειριστές. Ο διαχειριστής διορίζεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Αν δεν ορίζεται κάτι αλλό στην απόφαση, ο διαχειριστής διορίζεται για αόριστο χρόνο. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης διενεργούνται συλλογικά, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει κάτι αλλό. Επείγουσες πράξεις διαχείρισης, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, μπορεί να διενεργεί κάθε διαχειριστής χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς διαχειριστές.

Άρθρο 58 Ποιος διορίζεται διαχειριστής

Διαχειριστής μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο, εταίρος ή μη. Σε περίπτωση νόμιμης διαχείρισης, αν κάποιος από τους εταίρους είναι νομικό πρόσωπο, αυτό οφείλει να ορίσει για λογαριασμό του φυσικό πρόσωπο που θα είναι διαχειριστής. Το νομικό πρόσωπο είναι εις ολόκληρο υπεύθυνο για τη διαχείριση.

Άρθρο 59 Ανάκληση διαχειριστή με απόφαση των εταίρων

Ο διαχειριστής που ασκεί καταστατική διαχείριση ανακαλείται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων, αν το καταστατικό δεν ορίζει μεγαλύτερη πλειοψηφία. Αν η διαχείριση έχει ανατεθεί για ορισμένο χρόνο, το καταστατικό μπορεί να ορίζει και τους λόγους ανάκλησης.

Άρθρο 60 Διορισμός και ανάκληση διαχειριστή από εταίρο

1. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι ένας ή περισσότεροι από αυτούς διορίζονται και ανακαλούνται από συγκεκριμένο εταίρο ή εταίρους με κοινή δήλωσή τους. Η ανάκληση τέτοιου διαχειριστή πρέπει να συνοδεύεται από διορισμό νέου. Ενόσω αυτός που έχει το δικαίωμα δεν προβαίνει σε διορισμό διαχειριστή ή δεν αντικαθιστά το διαχειριστή που ανακάλεσε, η διαχείριση διενεργείται από τους υπόλοιπους διαχειριστές.

2. Παροχή του δικαιώματος της προηγούμενης παραγράφου με τροποποίηση του καταστατικού είναι επιτρεπτή μόνο με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 61 Ανάκληση διαχειριστή από το δικαστήριο

1. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο μπορεί να ανακαλεί το διαχειριστή που ασκεί καταστατική διαχείριση μετά από αίτηση εταίρων που κατέχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Ως σπουδαίος λόγος θεωρείται ιδίως η σοβαρή παράβαση καθηκόντων ή η ανικανότητα προς τακτική διαχείριση. Συμφωνία για μην ανάκληση από το δικαστήριο για σπουδαίο λόγο είναι άκυρη.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης διαχειριστή τη διαχείριση ασκούν οι λοιποί διαχειριστές, ο εταίρος όμως ή οι εταί-

ροι που είχαν διορίσει τον ανακληθέντα διαχειριστή μπορούν να διορίσουν άλλο πρόσωπο στη θέση του. Αν δεν υπάρχουν άλλοι διαχειριστές και ενόσω οι εταίροι δεν προβαίνουν σε διορισμό νέου διαχειριστή, ισχύει η νόμιμη διαχείριση.

Άρθρο 62 Έλλειψη διαχειριστή

Σε περίπτωση ανάκλησης του διαχειριστή κατά το άρθρο 59, καθώς και σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, ή έκπτωσης αυτού για άλλο λόγο, ο νέος διαχειριστής διορίζεται με απόφαση των εταίρων, άλλως εφαρμόζονται οι διατάξεις του καταστατικού. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει το διορισμό διαχειριστή από την πλειοψηφία των διαχειριστών που απομένουν ή τη συνέχιση της διαχείρισης από τους λοιπούς διαχειριστές χωρίς αντικατάσταση. Κάθε εταίρος ή διαχειριστής μπορεί να συγκαλεί τη συνέλευση των εταίρων για εκλογή νέου διαχειριστή. Εάν οι εταίροι δεν προβαίνουν σε εκλογή διαχειριστή και το καταστατικό δεν περιέχει σχετικές προβλέψεις, ισχύει η νόμιμη διαχείριση.

Άρθρο 63 Δημοσιότητα

1. Ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του διαχειριστή υπόκεινται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 3419/2005. Η έλλειψη δημοσιότητας έχει τις συνέπειες της παρ. 3 του άρθρου 116 του ν.3419/2005.

2. Ελάττωμα ως προς το διορισμό του διαχειριστή δεν αντιτάσσεται στους τρίτους, εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές με το διορισμό του διατυπώσεις δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα.

Άρθρο 64 Εξουσίες διαχειριστή – αμοιβή διαχειριστή

1. Ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρεία και ενεργεί στο όνομά της κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.

2. Πράξεις του διαχειριστή, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει. Δεν συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό ή τις τροποποιήσεις του. Περιορισμοί της εξουσίας του διαχειριστή της εταιρείας, που προκύπτουν από το καταστατικό ή από απόφαση των εταίρων, δεν αντιτάσσονται στους τρίτους, ακόμη και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

3. Ο διαχειριστής μπορεί να αναθέτει την άσκηση συγκεκριμένων εξουσιών του σε εταίρους ή τρίτους, αν τούτο επιτρέπεται από το καταστατικό.

4. Ο διαχειριστής δεν αμειβεται για τη διαχείριση, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό ή απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 65 Υποχρέωση πίστεως

1. Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση πίστεως απέναντι στην εταιρεία. Οφείλει ιδίως: (α) να μην επιδιώκει ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας, (β) να αποκαλύπτει έγκαιρα στους εταίρους τα ίδια συμφέροντά του, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά του, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ίδιων συμφέροντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, (γ) να μη διενεργεί πράξεις για λογαριασμό του ίδιου ή τρίτων, που ανάγονται στο σκοπό της εταιρείας ούτε να είναι εταίρος προσωπικής εταιρείας, Ε.Π.Ε. ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, εκτός αν οι εταίροι αποφασίσουν ότι επιτρέπονται τέτοιες πράξεις, (δ) να τηρεί εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις.

2. Το καταστατικό μπορεί να εξειδικεύει τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1

3. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, η εταιρεία δικαιούται αντί αποζημίωσης να απαιτεί, προκειμένου μεν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του διαχειριστή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό άλλου, να δοθεί στην εταιρεία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σε αυτήν η σχετική απαίτηση. Οι απαιτήσεις αυτές παραγράφονται μετά από έξι (6) μήνες από τότε που οι παραπάνω πράξεις ανακοινώθηκαν στους εταίρους και σε κάθε περίπτωση μετά από τριετία.

Άρθρο 66 Τήρηση βιβλίων

1. Ο διαχειριστής οφείλει να τηρεί: (α) «βιβλίο εταιρών», στο οποίο καταχωρίζει τα ονόματα των εταίρων, τη διεύθυνσή τους, τον αριθμό των μεριδών που κατέχει κάθε εταίρος, το είδος της εισφοράς που εκπροσωπούν τα μερίδια, τη χρονολογία κτήσεως και μεταβίβασης ή επιβάρυνσης αυτών και τα ειδικά δικαιώματα που παρέχει το καταστατικό στους εταίρους και (β) «ενιαίο βιβλίο πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης». Στο τελευταίο αυτό βιβλίο καταχωρίζονται όλες οι αποφάσεις των εταίρων και οι αποφάσεις της διαχείρισης που λαμβάνονται από περισσότερους διαχειριστές και δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή, ανεξάρτητα από τον αριθμό των διαχειριστών, συνιστούν πράξεις καταχωριστές στο Γ.Ε.ΜΗ..

2. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις των εταίρων και του διαχειριστή έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο βιβλίο.

Άρθρο 67 Ευθύνη διαχειριστή

1. Ο διαχειριστής ευθύνεται έναντι της εταιρείας για παραβάσεις του παρόντος νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των εταίρων, καθώς και για κάθε διαχείριση

ριστικό πταίσμα. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση των εταίρων ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Αν περισσότεροι διαχειριστές ενήργησαν από κοινού, ευθύνονται εις ολόκληρο.

2. Με απόφαση των εταίρων μπορεί να απαλλάσσεται ο διαχειριστής μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μόνο για τα διαχειριστικά πταίσματα, εκτός αν οι εταίροι παρέχουν ομόφωνα γενική απαλλαγή.

3. Η αξίωση της εταιρείας παραγράφεται μετά τριετία από την τέλεση της πράξης.

4. Την αγωγή της εταιρείας για αποζημίωση ασκεί και οποιοσδήποτε εταίρος ή διαχειριστής της εταιρείας. Με απόφαση των εταίρων μπορεί να ορίζεται ειδικός εκπρόσωπος της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ – Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 68 Αρμοδιότητα εταίρων

1. Οι εταίροι αποφασίζουν για κάθε εταιρική υπόθεση.
2. Οι εταίροι είναι μόνοι αρμόδιοι να λαμβάνουν αποφάσεις: (α) για τις τροποποιήσεις του καταστατικού, στις οποίες περιλαμβάνονται η αύξηση και η μείωση του κεφαλαίου, εκτός αν ο παρών νόμος ή το καταστατικό προβλέπει ότι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ή πράξεις αύξησης ή μείωσης του κεφαλαίου γίνονται από μόνο το διαχειριστή, (β) για το διορισμό και την ανάκληση του διαχειριστή, με την επιφύλαξη του άρθρου 60, (γ) για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τη διανομή κερδών, το διορισμό ελεγκτή και την απαλλαγή του διαχειριστή από την ευθύνη, (δ) για τον αποκλεισμό εταίρου, (ε) για τη λύση της εταιρείας ή την παράταση της διάρκειάς της, (στ) για τη μετατροπή και τη συγχώνευση της εταιρείας.

3. Ανάθεση στο διαχειριστή εξουσίας τροποποίησης του καταστατικού, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση α' του παρόντος άρθρου, μη προβλεπόμενη στο αρχικό καταστατικό, αποφασίζεται με ομοφωνία των εταίρων. Η εξουσία που παρέχεται στο διαχειριστή να τροποποιεί το καταστατικό δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την τριετία.

Άρθρο 69 Συνέλευση των εταίρων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 73, οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται σε συνέλευση.

2. Η συνέλευση συγκαλείται τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος και μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης με αντικείμενο την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (τακτική συνέλευση).

Άρθρο 70 Σύγκληση

1. Η σύγκληση της συνέλευσης γίνεται από το διαχειριστή, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού, σε

κάθε περίπτωση όμως προ οκτώ (8) τουλάχιστον ημερών. Η ημέρα της σύγκλησης και η ημέρα της συνέλευσης δεν υπολογίζονται στην προθεσμία αυτή. Απαιτείται προσωπική πρόσκληση των εταίρων με κάθε κατάλληλο μέσο, περιλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).

2. Εταίροι που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται να ζητήσουν από το διαχειριστή τη σύγκληση συνέλευσης προσδιορίζοντας τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Αν ο διαχειριστής μέσα σε δέκα (10) ημέρες δεν συγκαλέσει τη συνέλευση, οι αιτούντες εταίροι προβαίνουν οι ίδιοι στη σύγκληση με την προταθείσα ημερήσια διάταξη.

3. Η πρόσκληση της συνέλευσης πρέπει να περιέχει με ακρίβεια τον τόπο και το χρόνο, όπου θα λάβει χώρα η συνέλευση, τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εταίρων, καθώς και λεπτομέρη ημερήσια διάταξη.

4. Κατά παρέκκλιση από τις προηγούμενες διατάξεις η συνέλευση μπορεί να συνεδριάζει εγκύρως, αν όλοι οι εταίροι είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται και συναντούνται (καθολική συνέλευση).

Άρθρο 71 Τόπος συνέλευσης

1. Η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται οπουδήποτε αναφέρεται στο καταστατικό, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Αν δεν αναφέρεται ο τόπος αυτός, η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται στην έδρα της εταιρείας ή και οπουδήποτε αλλού, αν συναντούν όλοι οι εταίροι.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι η συνέλευση των εταίρων διεξάγεται με τηλεδιάσκεψη. Κάθε εταίρος μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνέλευση με τηλεδιάσκεψη, ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου διεξάγεται η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια ή αναπτηρία.

Άρθρο 72 Συμμετοχή στη συνέλευση – Διεξαγωγή της συνέλευσης και λήψη αποφάσεων

1. Στη συνέλευση μετέχουν όλοι οι εταίροι αυτοπρόσωπα ή με αντιπρόσωπο. Έχουν το δικαίωμα να λάβουν το λόγο και να ψηφίσουν.

2. Κάθε εταιρικό μερίδιο παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου. Το καταστατικό μπορεί να θέτει μέγιστο όριο αριθμού ψήφων που μπορεί να έχει κάθε εταίρος για τη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας θεωρείται ότι τα επιπλέον μερίδια του εταίρου δεν υπάρχουν.

3. Το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκείται από εταίρο, διαχειριστή ή μη, αν πρόκειται να αποφασισθεί ο ορισμός ειδικού εκπροσώπου για διεξαγωγή δίκης εναντίον του (άρθρο 67 παράγραφος 4) ή απαλλαγή από την ευθύνη του (άρθρο 67 παράγραφος 2) ή ο αποκλεισμός του από την εταιρεία κατ' άρθρο 93.

4. Η συνέλευση αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Οι αποφάσεις της συνέλευσης δεσμεύουν τους απόντες ή τους διαφωνούντες εταίρους.

5. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 68, περιπτώσεις α', δ', ε' και στ', η συνέλευση αποφασίζει με την αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

6. Το καταστατικό μπορεί να αυξάνει το ποσοστό λή-

ψης όλων ή ορισμένων αποφάσεων ή και να ορίζει ότι ορισμένες αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ορισμένες ή και όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Θέσπιση διατάξεων της παρούσας παραγράφου με τροποποίηση του καταστατικού απαιτεί ομοφωνία των εταίρων.

7. Οι αποφάσεις των εταίρων καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών που τηρείται κατά το άρθρο 66.

Άρθρο 73 Αποφάσεις των εταίρων χωρίς συνέλευση

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, οι αποφάσεις των εταίρων, αν είναι ομόφωνες, μπορούν να λαμβάνονται εγγράφως χωρίς συνέλευση. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι εταίροι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε έγγραφο, χωρίς συνέλευση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους εταίρους με αναφορά των μειοψηφούντων. Οι υπογραφές των εταίρων μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό. Τα παραπάνω πρακτικά καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών που τηρείται κατά το άρθρο 66.

Άρθρο 74 Ελαττωματικές αποφάσεις των εταίρων

1. Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που λήφθηται με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, ακυρώνεται από το δικαστήριο. Η ακύρωση μπορεί να ζητείται από το διαχειριστή, καθώς και από κάθε εταίρο που δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση, με αίτηση που υποβάλλεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την καταχώρισή της στο βιβλίο πρακτικών. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο το διορισμό ειδικού εκπροσώπου της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Η τελεσίδικη απόφαση περί ακυρότητας ισχύει έναντι πάντων. Αν η προσβαλλόμενη απόφαση της συνέλευσης καταχωρίσθηκε στο Γ.Ε.ΜΗ., καταχωρίζεται και η δικαστική απόφαση που την ακυρώνει.

2. Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που είναι αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρη. Η ακυρότητα αναγνωρίζεται από το δικαστήριο ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο το οποίο έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την καταχώρισή της απόφασης στο βιβλίο πρακτικών. Σε περίπτωση που με τροποποίηση του καταστατικού ο σκοπός της εταιρείας καθίσταται παράνομος ή αντικείμενος στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παράβαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

3. Απόφαση που αποτυπώνεται σε έγγραφο, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 73 ή που είναι

αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό, είναι άκυρη. Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 75 Εταιρικά μερίδια

1. Η συμμετοχή στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές. Η εταιρεία μπορεί να χορηγεί έγγραφο για τα εταιρικά μερίδια, που δεν έχει χαρακτήρα αξιογράφου.

2. Ο αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταίρου ορίζεται στο καταστατικό κατά το άρθρο 50. Στη συνέχεια ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξομειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν.

4. Τα εταιρικά μερίδια μπορεί να αποτελούν αντικείμενο κοινωνίας, επικαρπίας ή ενεχύρου. Υποχρεώσεις που προκύπτουν από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, κατά την έννοια των άρθρων 78 και 79, βαρύνουν αποκλειστικά τον ψηλό κύριο ή τον ενεχυριαστή. Εκείνος που έχει το δικαίωμα ψήφου ορίζεται από το καταστατικό, άλλως ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 1177 και 1245 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν εταιρικό μερίδιο περιέλθει σε περισσότερους, οι συνδικαλούχοι οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Αν δεν υποδείξουν, δηλώσεις που έχουν σχέση με την εταιρική ιδιότητα των συνδικαλούχων μπορεί να γίνουν εγκύρως προς οποιονδήποτε από αυτούς.

Άρθρο 76 Είδη εισφορών

1. Τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων.

2. Οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς.

3. Ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου είναι αναλογικός προς την αξία της εισφοράς του.

Άρθρο 77 Κεφαλαιακές εισφορές

1. Οι «κεφαλαιακές εισφορές» αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας.

2. Κεφαλαιακές εισφορές σε είδος επιτρέπονται μόνο αν το εισφερόμενο αποτελεί στοιχείο ενεργητικού, που μπορεί να τύχει χρηματικής αποτίμησης κατά την έννοια του άρθρου 8 παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920. Η αποτίμηση αυ-

τή γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ. ν. 2190/1920. Αποτίμηση δεν απαιτείται, αν η αξία της εισφοράς, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

3. Αύξηση ή μείωση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές μπορεί να γίνει μόνο με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου.

4. Το κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά την ίδρυση της εταιρείας ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου. Ο διαχειριστής της εταιρείας οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση του κεφαλαίου να βεβαιώσει την ολοσχερή καταβολή αυτού, με πράξη του που καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής ο διαχειριστής προβαίνει σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο το οποίο δεν καταβλήθηκε.

5. Στην εταιρεία πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά. Αν λόγω ακύρωσης μεριδίων δεν υπάρχουν πλέον μεριδία που να αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, η εταιρεία οφείλει, είτε να ορίσει πρόσωπο, εταίρο ή τρίτο, που θα εξαγοράσει ένα τέτοιο μερίδιο, πριν αυτό ακυρωθεί, είτε να αυξήσει το κεφάλαιό της μέσα σε ένα μήνα από την ακύρωση. Παράλειψη της αύξησης αποτελεί λόγο δικαστικής λύσης της εταιρείας με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Άρθρο 78 Εξωκεφαλαιακές εισφορές

1. Οι «εξωκεφαλαιακές εισφορές» συνίστανται σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.

2. Η αξία των εισφορών αυτών που αναλαμβάνονται, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας, είτε και μεταγενέστερα καθορίζεται στο καταστατικό.

3. Σε περίπτωση μη παροχής της εξωκεφαλαιακής εισφοράς η εταιρεία μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο, είτε την εκπλήρωση, είτε την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά η οποία δεν παρασχέθηκε. Περαιτέρω αξίωση αποζημίωση της εταιρείας δεν αποκλείεται.

4. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και στην περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων ο εταίρος που δεν έχει παράσχει πλήρως την εξωκεφαλαιακή εισφορά του, υποχρεούται να καταβάλει στην εταιρεία σε μετρητά το μέρος των παροχών που δεν εκτέλεσε. Ως αξία των παροχών λογίζεται εκείνη της εισφοράς, όπως προσδιορίστηκε στο καταστατικό, ή του μέρους της εισφοράς.

Άρθρο 79 Εγγυητικές εισφορές

1. «Εγγυητικές εισφορές» είναι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο κατα-

στατικό. Ο εταίρος που παρέχει εγγυητική εισφορά θεωρείται ότι δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι σε θέση και ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο, να προβεί στις καταβολές των χρεών της εταιρείας μέχρι το ποσό του προηγούμενου εδαφίου.

2. Η αξία κάθε εγγυητικής εισφοράς καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ποσού της ευθύνης κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η ευθύνη του εταίρου καλύπτει οποιοδήποτε χρέος της εταιρείας κατά την παράγραφο 1 με τόκους και άλλες επιβαρύνσεις. Η ευθύνη αυτή υφίσταται άμεσα και πρωτογενώς έναντι των δανειστών, που μπορούν να ασκήσουν ευθέως αγωγή κατά του εταίρου. Ο εταίρος μπορεί να προβάλει κατά του δανειστή ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του μόνον εφόσον θα μπορούσαν να προβληθούν από την εταιρεία. Περισσότεροι εταίροι που ευθύνονται με τον τρόπο αυτό υπέχουν ευθύνη εις ολόκληρο.

4. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου με εγγυητική εισφορά κάθε δανειστής της εταιρείας μπορεί να αναγγελθεί στην πτώχευση αυτή. Το ποσό που διανέμεται αθροιστικά στους δανειστές της εταιρείας δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της ευθύνης που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, μειωμένο αναλογικά στο μέτρο που ικανοποιούνται και οι απαιτήσεις των ενέγγυων πτωχευτικών πιστωτών. Έως το όριο αυτό οι δανειστές της εταιρείας κατατάσσονται τηρουμένου μεταξύ τους του άρθρου 154 του Πτωχευτικού Κώδικα.

5. Ο εταίρος που έχει παράσχει εγγυητική εισφορά και κατέβαλε εταιρικό χρέος, δεν έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της εταιρείας.

6. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου καθώς και αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων, ο εταίρος που δεν έχει καταβάλει πλήρως το ποσό της ευθύνης του από εγγυητική εισφορά, εξακολουθεί να είναι υπόχρεος έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας που γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των γεγονότων αυτών, για διάστημα τριών (3) ετών μετά την καταχώριση αυτή.

7. Μετά από κάθε μεταβολή στις εγγυητικές εισφορές της εταιρείας, ο διαχειριστής υποβάλλει για καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. επικαιροποιημένη κατάσταση με την μεταβολή που έχει επέλθει και τις εγγυητικές εισφορές των κατ' ιδίαν εταίρων που υφίστανται με το ποσό της ευθύνης που δεν έχει καταβληθεί για κάθε εισφορά. Την κατάσταση αυτή αναρτά και στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Άρθρο 80 Λογιστική παρακολούθηση των εισφορών

Ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης και παρουσίασης των εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η κατά το καταστατικό αποτίμηση των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών καταχωρίζεται σε λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων.

Άρθρο 81 Επιστροφή εισφορών

Η επιστροφή των κεφαλαιακών εισφορών πριν από τη

λύση της εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη διαδικασία της μείωσης κεφαλαίου. Επιστροφή των λοιπών εισφορών ή απαλλαγή των εταίρων από τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν με τις εισφορές αυτές δεν είναι επιτρεπτή.

Άρθρο 82 Εξαγορά υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές

1. Παρά τη διάταξη του άρθρου 81, ο εταίρος έχει δικαίωμα να εξαγοράσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει από εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, μετατρέποντας τα μερίδιά του σε μερίδια κεφαλαιακής εισφοράς και καταβάλλοντας στην εταιρεία υπό μορφή αύξησης κεφαλαίου για μεν την εξωκεφαλαιακή εισφορά ποσό ίσο με την αξία της εισφοράς του, όπως ορίσθηκε στο καταστατικό, για δε την εγγυητική εισφορά το πλήρες ποσό της ευθύνης του. Αν οι υποχρεώσεις αυτές έχουν εν μέρει εκπληρωθεί, το καταβλητέο ποσό ορίζεται από την εταιρεία αναλογικά. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του καταβλητέου ποσού ή, αν η εταιρεία δεν προβαίνει σε προσδιορισμό του ποσού, το δικαστήριο κρίνει μετά από αίτημα του εταίρου, σύμφωνα με το άρθρο 371 ΑΚ. Η αύξηση κεφαλαίου διενεργείται από το διαχειριστή, χωρίς να υπάρχει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων. Στην περίπτωση δικαστικού προσδιορισμού του ποσού εξαγοράς, η αύξηση διενεργείται όταν η απόφαση τελεστεκτικής.

2. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της αύξησης κεφαλαίου, ο εταίρος έχει τα μερίδια που αντιστοιχούν στην αύξηση.

3. Δικαίωμα εξαγοράς υποχρεώσεων από εγγυητική εισφορά δεν μπορεί να ασκηθεί από ενδιαφερόμενο εταίρο που έχει ήδη εναχθεί από δανειστή της εταιρείας για καταβολή χρέους αυτής. Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει την εξαγορά των υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές για ορισμένο χρονικό διάστημα από την ανάληψή τους, που δεν μπορεί να υπερβαίνει την τριετία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΛΛΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 83 Ελευθερία μεταβίβασης

1. Η μεταβίβαση και η επιβάρυνση των μεριδίων ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας εν ζωή ή αιτία θανάτου είναι ελεύθερη, με την επιφύλαξη των επόμενων άρθρων.

2. Εταίρος με μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, που δεν έχει εξ ολοκλήρου καταβληθεί, δεν επιτρέπεται να μεταβιβάσει τα μερίδιά του, ενόσω δεν εξαγοράζει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτές σύμφωνα με το άρθρο 82.

Άρθρο 84 Μεταβίβαση εν ζωή

1. Η μεταβίβαση ή επιβάρυνση των εταιρικών μεριδίων εν ζωή γίνεται εγγράφως και επάγεται αποτελέσματα ως προς την εταιρεία και τους εταίρους από τη γνωστοποίηση σ' αυτήν της μεταβίβασης. Η γνωστοποίηση αυτή είναι έγγραφη και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα

και τον αποκτώντα. Η κοινοποίηση του εγγράφου γνωστοποίησης στην εταιρεία μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail). Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίζει αμέσως τη μεταβίβαση στο βιβλίο των εταίρων, υπό την προϋπόθεση ότι τηρήθηκαν οι προϋπόθεσεις για τη μεταβίβαση, όπως προβλέπονται στο νόμο και το καταστατικό. Ως προς τους τρίτους η μεταβίβαση θεωρείται ότι έγινε από την καταχώριση στο βιβλίο των εταίρων.

2. Το καταστατικό μπορεί να αποκλείει ή να περιορίζει τη μεταβίβαση ή επιβάρυνση των μεριδίων εν ζωή. Μπορεί επίσης να προβλέπει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων, αν κάποιος εταίρος προτίθεται να μεταβιβάσει μερίδιά του, καθώς και δικαίωμα της εταιρείας να υποδεικνύει εταίρο ή τρίτο για εξαγορά των μεριδίων, που πρόκειται να μεταβιβασθούν, αντί πλήρους τιμήματος προσδιοριζόμενου από το δικαστήριο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν στο ύψος του ή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του. Η υπόδειξη πρέπει να γίνει μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που η εταιρεία λάβει γνώση του θανάτου και πρέπει να γνωστοποιείται στον κληρονόμο ή κληροδόχο, καθώς και στους λοιπούς εταίρους. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι επιζώντες εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 85 Μεταβίβαση αιτία θανάτου

1. Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίσει χωρίς καθυστέρηση τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων αιτία θανάτου στο βιβλίο των εταίρων, αφού ελέγχει το δικαίωμα του κληρονόμου.

2. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι σε περίπτωση θανάτου εταίρου, τα εταιρικά του μερίδια εξαγοράζονται από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία, εταίρο ή τρίτο, αντί πλήρους τιμήματος προσδιοριζόμενου από το δικαστήριο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν στο ύψος του ή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του. Η υπόδειξη πρέπει να γίνει μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που η εταιρεία λάβει γνώση του θανάτου και πρέπει να γνωστοποιείται στον κληρονόμο ή κληροδόχο, καθώς και στους λοιπούς εταίρους. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι επιζώντες εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 86 Δικαίωμα προαίρεσης

Οι εταίροι μπορούν να συμφωνούν μεταξύ τους ή με τρίτους την παροχή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς ή πώλησης μεριδίων. Η συμφωνία αυτή καταγράφεται στο βιβλίο εταίρων. Αν ο διαχειριστής βεβαιωθεί ότι ασκήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης, οφείλει να εγγράψει αμελλητί στο βιβλίο τη μεταβολή του δικαιούχου.

Άρθρο 87 Ίδια μερίδια

Η εταιρεία δεν επιτρέπεται να αποκτά, άμεσα ή έμμεσα, δικά της μερίδια. Μερίδια που αποκτώνται, με οποιοδήποτε τρόπο, παρά τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ακυρώνονται αυτοδικαίως. Σε περίπτωση συγχώνευσης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας με απορρόφηση άλλης εταιρείας, η οποία κατέχει μερίδια της πρώτης, τα μερίδια αυτά ακυρώνονται αυτοδικαίως με τη συντέλεση της συγχώνευσης. Στις παραπάνω περιπτώσεις ο διαχειριστής οφείλει με πράξη του να προβεί χωρίς καθυστέρηση στη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού

των εταιρικών μεριδίων και ενδεχομένως της αντίστοιχης μείωσης κεφαλαίου και να προβεί στη σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ.

Άρθρο 88 Κατάσχεση εταιρικών μεριδίων

1. Η κατάσχεση των εταιρικών μεριδίων είναι δυνατή ακόμη και αν η μεταβίβαση τούτων αποκλείεται ή υπόκειται σε περιορισμούς. Η κατάσχεση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 1022 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η σχετική αίτηση του δανειστή και η απόφαση του δικαστηρίου που διατάσσει την κατάσχεση επιδίδονται και στην εταιρεία. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ως πρόσφορο μέσο για την αξιοποίηση του δικαιώματος κατά το άρθρο 1024 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων σε εταίρους ή σε πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία με πληρωμή πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο. Το δικαστήριο λαμβάνει γνώση του ενδιαφέροντος των εταίρων ή του τρίτου που υποδεικνύεται από την εταιρεία με οποιονδήποτε πρόσφορο δικονομικό τρόπο.

2. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου τα εταιρικά του μερίδια ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία και εκποιούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 146 του Πτωχευτικού Κώδικα. Αντί της εκποίησης, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να διατάξει, μετά από αίτηση της εταιρείας, τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων σε εταίρους ή τρίτους που υποδεικνύει η εταιρεία, με καταβολή στον πιστωτή πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο.

Άρθρο 89 Είσοδος νέου εταίρου – νέες εισφορές από υπάρχοντες εταίρους

1. Αν δεν προβλέπει κάτι άλλο το καταστατικό, για την είσοδο νέου εταίρου ή την ανάληψη νέων εισφορών από υπάρχοντες εταίρους απαιτείται ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Η απόφαση αυτή πρέπει να μνημονεύει τον αριθμό των αποκτώμενων μεριδίων και την εισφορά που πρόκειται να αναληφθεί. Αν η απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, το δικαστήριο μπορεί μετά από αίτηση της εταιρείας να επιτρέψει την είσοδο του εταίρου ή την ανάληψη εισφορών από υπάρχοντες εταίρους, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, που επιβάλλεται από το συμφέρον της εταιρείας.

2. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου.

Άρθρο 90 Αύξηση κεφαλαίου

1. Η αύξηση κεφαλαίου γίνεται με αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

2. Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος όλοι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στο νέο κεφάλαιο, ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που έχει καθένας. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται με δήλωση προς την εταιρεία μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων στο Γ.Ε.ΜΗ. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι το δικαίωμα προτίμησης το έχουν μόνο οι εταίροι

με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Το δικαίωμα προτίμησης μπορεί να καταργείται ή να περιορίζεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται κατά το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν η απόφαση αυτή δεν μπορεί να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, εφαρμόζεται αναλόγως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

3. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να προβλέπει ότι το κεφάλαιο θα αυξηθεί σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο με νέες εισφορές ορισμένου ποσού («εγκεκριμένο κεφάλαιο»). Το χρονικό σημείο μπορεί να προσδιορίζεται με μορφή αίρεσης ή προθεσμίας ή με λήψη απόφασης από το διαχειριστή ή τους εταίρους. Αν δεν προκύπτει κάτι άλλο από το καταστατικό, υποχρέωση καταβολής των εισφορών αυτών έχουν όλοι οι εταίροι, ανάλογα με το ποσό των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ο καθένας. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με τον τρόπο αυτό ο διαχειριστής υποχρεούται να αναπροσαρμόσει το κεφάλαιο της εταιρείας με σχετική δήλωση στο Γ.Ε.ΜΗ. Αν δεν αναφέρεται κάτι άλλο, οι νέες εισφορές είναι σε μετρητά.

Άρθρο 91 Μείωση κεφαλαίου

1. Η μείωση κεφαλαίου γίνεται με ακύρωση υφιστάμενων μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές και με τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των εταίρων που έχουν τέτοια μερίδια. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει συναίνεση των εταίρων αυτών ή χωριστή απόφαση τούτων που λαμβάνεται κατά πλειοψηφία. Η μείωση δεν επιτρέπεται να επιφέρει μηδενισμό του κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται ταυτόχρονη αύξηση τούτου.

2. Σε περίπτωση μείωσης κεφαλαίου το αποδεσμευόμενο ενεργητικό μπορεί να αποδίδεται στους εταίρους με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, μόνο αν οι εταιρικοί δανειστές δεν προβάλουν αντιρρήσεις. Η προβολή αντιρρήσεων πρέπει να γίνει με δήλωση των δανειστών προς την εταιρεία μέσα σε ένα μήνα από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων για μείωση του κεφαλαίου στο Γ.Ε.ΜΗ. Αν υπάρξει τέτοια δήλωση, αποφαίνεται το δικαστήριο μετά από αίτημα της εταιρείας. Το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την απόδοση του ενεργητικού στους εταίρους ή να την εξαρτήσει από εξόφληση του δανειστή, παροχή σ' αυτόν επαρκών ασφαλειών, ή ανάληψη προσωπικής υποχρέωσης από εταίρους. Εάν υποβληθούν αντιρρήσεις από περισσότερους δανειστές, εκδίδεται μία απόφαση ως προς όλες. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται αν η μείωση γίνεται για απόσβεση ζημιών ή για σχηματισμό αποθεματικού.

Άρθρο 92 Έξοδος εταίρου

1. Κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει της εταιρείας για σπουδαίο λόγο με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται μετά από αίτησή του.

2. Το καταστατικό μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις για το δικαίωμα των εταίρων να εξέλθουν της εταιρείας υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Μπορεί επίσης να προβλέπει την έξοδο εταίρου με εξωκεφαλαιακές εισφορές με δήλωση της εταιρείας, αν ο εταίρος αυτός περιέλθει σε

αδυναμία εκπλήρωσης της παροχής που αντιστοιχεί στην εισφορά αυτή, ιδίως λόγω ασθένειας ή συνταξιοδότησης ή διότι έχει κληρονομήσει τα εταιρικά μερίδια.

3. Ο εξερχόμενος εταίρος δικαιούται να λάβει την πλήρη αξία των μεριδίων του. Αν τα μέρη δεν συμφωνούν στην αποτίμηση ή το καταστατικό δεν ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού της, αποφασίζει το δικαστήριο. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία μπορεί να αξιώσει αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4.

4. Μετά την έξοδο του εταίρου ο διαχειριστής υποχρεούται χωρίς καθυστέρηση να προβεί σε ακύρωση των μεριδίων του και, αν συντρέχει περίπτωση, σε μείωση του κεφαλαίου και να αναπροσαρμόσει τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων με σχετική καταχώριση στο ΓΕ.Μ.Η. Μπορεί όμως, να ορίζεται στο καταστατικό ότι σε περίπτωση εξόδου τα εταιρικά μερίδια δεν θα ακυρώνονται αλλά θα εξαγοράζονται από πρόσωπο που θα υποδεικνύει η εταιρεία, αντί καταβολής της πλήρους αξίας των μεριδίων που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά, κατά το ποσότο της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 93 Αποκλεισμός εταίρου

Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο, μετά από αίτηση κάθε διαχειριστή ή εταίρου, μπορεί να αποκλείσεις από την εταιρεία κάποιον εταίρο, αν υπήρξε γι' αυτό απόφαση των λοιπών εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 4. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήψη της απόφασης των εταίρων. Το δικαστήριο μπορεί να εκδίει προσωρινή διαταγή με την οποία διατάσσει τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα, που μπορεί να περιλαμβάνουν προσωρινή αναστολή του δικαιώματος ψήφου του υπό αποκλεισμό εταίρου. Από την τελεσιδικία της απόφασης και την καταβολή στον αποκλειόμενο της πλήρους αξίας των μεριδίων του, που προσδιορίζεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου, η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων. Σε κάθε περίπτωση η εταιρεία μπορεί να αξιώσει αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του άρθρου 92.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 94 Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρων

1. Αν δεν προβλέπεται κάτι άλλο στον παρόντα νόμο ή το καταστατικό, τα εταιρικά μερίδια παρέχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν. Για την παροχή στους εταίρους νέων δικαιωμάτων ή επιβολή νέων υποχρεώσεων απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού με συμφωνία όλων των εταίρων ή τη συναίνεση εκείνου, τον οποίο αφορά η υποχρέωση.

2. Κάθε εταίρος δικαιούται να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο της πορείας των εταιρικών

υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας. Δικαιούται επίσης με δαπάνες του να λαμβάνει αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου πρακτικών του άρθρου 66. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι τα δικαιώματα του παρόντος άρθρου ασκούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα του τριμήνου. Η εταιρεία μπορεί να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών ή την πρόσβαση στα βιβλία αν υπάρχει σοβαρή απειλή στα επιχειρηματικά συμφέροντα της εταιρείας.

3. Κάθε εταίρος δικαιούται να ζητεί πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση και την εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της συνέλευσης.

4. Εταίροι που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται οποτεδήποτε να ζητήσουν από το δικαστήριο το διορισμό ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή-λογιστή για να διερευνήσει σοβαρές υπόνοιες παράβασης του νόμου ή του καταστατικού και να γνωστοποιήσει το αποτέλεσμα με έκθεσή του στους εταίρους και την εταιρεία.

Άρθρο 95 Συμβάσεις εταιρείας με εταίρους ή το διαχειριστή

1. Κάθε σύμβαση μεταξύ εταιρείας και των εταίρων ή του διαχειριστή πρέπει να καταγράφεται στο βιβλίο πρακτικών του άρθρου 66 με μέριμνα του διαχειριστή και να ανακοινώνεται σε όλους τους εταίρους μέσα σε ένα μήνα από τη σύναψη της. Αν η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, η καταγραφή αυτή αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της σύμβασης, εκτός αν η σύμβαση αφορά τρέχουσες πράξεις που συνάπτονται υπό κανονικές συνθήκες.

2. Το καταστατικό μπορεί να υποβάλλει συγκεκριμένες ή και όλες τις συμβάσεις της παραγράφου 1 σε έγκριση των εταίρων.

3. Η εκτέλεση των συμβάσεων της παραγράφου 1 απαγορεύεται, εφόσον με την εκτέλεση αυτή ματαιώνεται, εν όλω ή εν μέρει, η ικανοποίηση των λοιπών δανειστών της εταιρείας.

4. Συμφωνίες εταιρείας και εταιρών, που αφορούν τη διαχείριση της περιουσίας της εταιρείας εκ μέρους των τελευταίων, είναι επιτρεπτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ – ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 96 Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν: (α) τον Ισολογισμό, (β) λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, (γ) πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και (δ) προσάρτημα που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις για την πληρέστερη κατανόηση των άλλων καταστάσεων, καθώς και την ετήσια έκθεση του διαχειριστή για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη σύνταξη και άλλων οικονομικών καταστάσεων. Οι καταστάσεις υπογράφονται από το διαχειριστή και αποτελούν ενιαίο σύνολο.

Άρθρο 97 Απογραφή

Μια φορά το χρόνο, στο τέλος της εταιρικής χρήσης, ο διαχειριστής της εταιρείας υποχρεούται να συντάξει απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της, με λεπτομερή περιγραφή και αποτίμηση. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας καταρτίζονται από το διαχειριστή της με βάση την απογραφή αυτή.

Άρθρο 98 Τρόπος κατάρτισης και δημοσίευσης καταστάσεων

1. Για την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42, 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43, 43α και 43γ του κ.ν. 2190/1920. Όταν κατά τις ισχύουσες διατάξεις οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ισχύουν αναλόγως τα οριζόμενα στα άρθρα 134 επ. του κ.ν. 2190/1920.

2. Με μέριμνα του διαχειριστή γίνεται δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ. και την ιστοσελίδα της εταιρείας μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Σχετικά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 43β του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο 99 Έλεγχος

1. Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 36, 36α, 37 και 38, καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920. Οι ελεγκτές ορίζονται από τους εταίρους και ο διορισμός τους καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες που κατά το κλείσιμο του ισολογισμού δεν υπερβαίνουν τα όρια των δύο από τα τρία κριτήρια του άρθρου 42α παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων τους από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 7 και 8 του πιο πάνω άρθρου 42α.

Άρθρο 100 Έγκριση των καταστάσεων από τους εταίρους και διανομή κερδών

1. Για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και τη διανομή κερδών απαιτείται απόφαση των εταίρων.

2. Κάθε έτος και πριν από κάθε διανομή κερδών πρέπει να κρατείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό αυτό μπορεί μόνο να κεφαλαιοποιείται ή να συμψηφίζεται με ζημίες. Πρόσθετα αποθεματικά μπορούν να προβλέπονται από το καταστατικό ή να αποφασίζονται από τους εταίρους.

3. Για να διανεμηθούν κέρδη, πρέπει αυτά να προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Οι εταίροι αποφασίζουν για τα κέρδη που θα διανεμηθούν. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ελάχιστη υποχρεωτική διανομή κερδών.

4. Η συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη είναι ανάλογη προς τον αριθμό των μεριδίων που έχει κάθε εταίρος. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι για ορισμένο χρόνο, που δεν θα υπερβαίνει τη δεκαετία, κάποιος εταίρος ή εταίροι δεν μετέχουν ή μετέχουν περιορισμένα στα κέρδη ή στο προϊόν της εκκαθάρισης ή ότι έχουν δικαίωμα λήψης πρόσθετων κερδών.

5. Οι εταίροι που εισέπραξαν κέρδη κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων οφείλουν να τα επιστρέψουν στην εταιρεία. Η αξιώση αυτή μπορεί να ασκηθεί και πλαγιαστικά από τους δανειστές.

6. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις κεκρυμμένης καταβολής κερδών ή έμμεσης επιστροφής εισφορών.

Άρθρο 101 Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

1. Κάθε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, αν είναι μητρική κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση Α' της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης.

2. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 90 έως 109 του κ.ν. 2190/1920.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 102 Εταιρεία σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης

Αν η εταιρεία βρίσκεται σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των οφειλών της, κατά την έννοια των άρθρων 3 παράγραφος 2 και 99 παράγραφος 1 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), ο διαχειριστής υποχρεούται χωρίς υπαίτια βραδύτητα να συγκαλέσει συνέλευση των εταίρων, που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή έναρξης διαδικασίας εξυγίανσης ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

Άρθρο 103 Λόγοι λύσης

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία λύεται: (α) οποτεδήποτε με απόφαση των εταίρων, (β) όταν παρέλθει ο ορισμένος χρόνος διάρκειας, εκτός αν ο χρόνος αυτός παραταθεί πριν λήξει με απόφαση των εταίρων, (γ) αν κηρυχθεί η εταιρεία σε πτώχευση, (δ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος ή το καταστατικό.

2. Η λύση της εταιρείας, αν δεν οφείλεται στην πάροδο του χρόνου διάρκειας, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. με μέριμνα του εκκαθαριστή.

Άρθρο 104 Εκκαθάριση και εκκαθαριστής

1. Αν λυθεί η εταιρεία για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη αυτής σε πτώχευση, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης η ε-

ταιρεία λογίζεται ότι εξακολουθεί και διατηρεί την επωνυμία της, στην οποία προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση».

2. Η εξουσία των οργάνων της εταιρείας κατά το στάδιο της εκκαθάρισης περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις. Ο εκκαθαριστής μπορεί να ενεργήσει και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρείας.

3. Η εκκαθάριση ενεργείται από το διαχειριστή, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά ή αποφάσισαν άλλως οι εταίροι. Οι εταίροι μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά από το καταστατικό μόνο με την πλειοψηφία του άρθρου 72 παράγραφος 5.

4. Οι διατάξεις για το διαχειριστή εφαρμόζονται ανάλογα και στον εκκαθαριστή.

Άρθρο 105 Εργασίες εκκαθάρισης

1. Με την έναρξη της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής υποχρεούται να ενεργήσει απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας και να καταρτίσει οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσεως, οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση των εταίρων. Εφόσον η εκκαθάριση εξακολουθεί, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να καταρτίζει στο τέλος κάθε έτους οικονομικές καταστάσεις.

2. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να περατώσει αμελλητί τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να εξοφλήσει τα χρέη της, να εισπράξει τις απαιτήσεις της και να μετατρέψει σε χρήμα την εταιρική περιουσία. Κατά τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας ο εκκαθαριστής οφείλει να προτιμά την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου, όπου τούτο είναι εφικτό.

3. Εταίροι με εξωκεφαλαιακές εισφορές εξακολουθούν και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης να παρέχουν υπηρεσίες, που αποτελούν το αντικείμενο της εισφοράς τους, στο μέτρο που τούτο είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση των εργασιών της εκκαθάρισης. Οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές εξακολουθούν να είναι υπόχρεοι έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας για διάστημα τριών (3) ετών μετά τη λύση της εταιρείας.

4. Εάν το στάδιο εκκαθάρισης υπερβεί την τριετία, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 49 παρ. 6 του κ. ν. 2190/1920. Το σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης εγκρίνεται με απόφαση των εταίρων κατά το άρθρο 72 παράγραφος 5. Η τυχόν αίτηση στο δικαστήριο υποβάλλεται από εταίρους που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μερίδιων.

5. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, ο εκκαθαριστής καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις περάτωσης της εκκαθάρισης, τις οποίες οι εταίροι καλούνται να εγκρίνουν με απόφασή τους. Με βάση τις καταστάσεις αυτές ο εκκαθαριστής διανέμει το προϊόν της εκκαθάρισης στους εταίρους, ανάλογα με τον αριθμό των μερίδιων καθενός. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι στη διανομή προτιμώνται οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Με συμφωνία όλων των εταίρων ο εκκαθαριστής μπορεί να προβεί σε αυτούσια διανομή της περιουσίας.

6. Ο εκκαθαριστής μεριμνά για την καταχώριση της ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

7. Ενόσω διαρκεί η εκκαθάριση ή μετά την περάτωση της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης ή για το λόγο του άρθρου 170 παράγραφος 3 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), η εταιρεία μπορεί να αναβιώσει με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Άρθρο 106 Μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε εταιρεία άλλης μορφής με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Σε κάθε περίπτωση, εάν μετά τη μετατροπή εταίροι της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρόκειται να ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας, απαιτείται η ρητή συναίνεση τούτων.

2. Για τη μετατροπή ακολουθείται κατά τα λοιπά η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της νέας εταιρικής μορφής. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης μετατροπής και του νέου καταστατικού, η μετατρεπόμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνεχίζεται υπό την νέα εταιρική μορφή. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα της μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

3. Αν υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές, θα πρέπει πριν από τη μετατροπή να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ εταιρείας και εταίρου που να ρυθμίζει την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων μετά τη μετατροπή. Σχετική μνεία γίνεται στην απόφαση μετατροπής.

4. Αν υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές, οι εταίροι με τα μερίδια αυτά εξακολουθούν να ευθύνονται και μετά τη μετατροπή για διάστημα τριών (3) ετών για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας.

Άρθρο 107 Μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία

1. Εταιρεία άλλης μορφής μπορεί να μετατραπεί σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία με απόφαση των εταίρων ή των μετόχων, που λαμβάνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο για την περίπτωση λύσης της συγκεκριμένης εταιρικής μορφής. Σε κάθε περίπτωση, εάν εταίροι της εταιρείας πρόκειται να λάβουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, απαιτείται η συναίνεση τούτων.

2. Για τη μετατροπή ακολουθείται η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 51.

3. Η απόφαση για μετατροπή με το καταστατικό της Ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., τα αποτελέσματα όμως της μετατροπής δεν επέρχονται, αν μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα από την καταχώριση δανειστής ή δανειστές της εταιρείας προβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις για τη μετατροπή. Με τις αντιρρήσεις αυτές οι δανειστές μπορούν να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις, εφόσον η οικονομική κατάσταση της μετατρεπόμενης εταιρείας καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις, τούτο σημειώνεται στο Γ.Ε.ΜΗ. με αίτηση της εταιρείας και η μετατροπή συντελείται από το χρόνο καταχώρισης της σημείωσης αυτής. Σε περίπτωση που προβληθούν αντιρρήσεις το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση της εταιρείας, να επιτρέψει τη μετατροπή εάν κρίνει ότι η οικονομική κατάσταση της εταιρείας ή οι εγγυήσεις που έχουν λάβει οι δανειστές αυτοί ή οι εγγυήσεις που τους προσφέρονται δεν δικαιολογούν τις αντιρρήσεις τους. Η αίτηση κοινοποιείται στους δανειστές που έχουν προβάλει τις αντιρρήσεις. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε ανακοπή ερημοδικίας. Στην περίπτωση αυτή, η μετατροπή συντελείται με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης που απορρίπτει τις αντιρρήσεις ή που απορρίπτει την ανακοπή ερημοδικίας.

4. Με τη συντέλεση της μετατροπής η μετατρεπόμενη εταιρεία συνεχίζεται με τη μορφή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα της μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

5. Οι ομόρρυθμοι εταίροι της ομόρρυθμης ή ετερόρυθμης εταιρείας, η οποία μετατράπηκε σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εξακολουθούν να ευθύνονται επί πέντε (5) έτη μετά τη μετατροπή εις ολόκληρον και απεριόριστα για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας.

Άρθρο 108

Συγχώνευση ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών

Η συγχώνευση ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρείας. Στο παρόν κεφάλαιο η απορροφάσα εταιρεία και η νέα εταιρεία αποκαλούνται «συγχωνεύουσες» εταιρείες.

Άρθρο 109

Σχέδιο συγχώνευσης

1. Οι διαχειριστές των εταιριών που συγχωνεύονται καταρτίζουν έγγραφως κοινό σχέδιο συγχώνευσης που, σε περίπτωση ίδρυσης νέας εταιρείας, περιλαμβάνει το καταστατικό της.

2. Το σχέδιο συγχώνευσης περιέχει τουλάχιστον: (α) Την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιριών που συγχωνεύονται. (β) Τον ορισμό της σχέσης ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων και την αιτιολόγηση της, ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των συγχωνεύομενων εταιριών, α-

διακρίτως εάν πρόκειται για κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη συγχώνευση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια. (γ) Την ημερομηνία από την οποία τα εταιρικά μερίδια παρέχουν δικαιώμα συμμετοχής των εταίρων της ή των συγχωνεύομενων εταιριών στα κέρδη της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικό με το δικαίωμα αυτό. (δ) Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των συγχωνεύομενων εταιριών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι γίνονται για λογαριασμό της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της ή των συγχωνεύομενων εταιριών, τα οποία θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 112 παράγραφος 3.

3. Το σχέδιο συγχώνευσης καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ., στο οποίο υπάγεται καθεμιά από τις συγχωνεύομενες εταιρείες με αίτηση των διαχειριστών τους.

Άρθρο 110

Προστασία των δανειστών

Μέσα σε ένα μήνα από την τελευταία καταχώριση της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, οι δανειστές των συγχωνεύομενων εταιριών, οι απαιτήσεις των οποίων γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση αυτή, έχουν το δικαίωμα να προβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις και να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις, εφόσον η οικονομική κατάσταση των συγχωνεύομενων εταιριών καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή. Υστερα από αίτηση της οφειλέτριας εταιρείας το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την συγχώνευση παρά τις αντιρρήσεις δανειστή ή δανειστών, εάν κρίνει ότι η οικονομική κατάσταση των συγχωνεύομενων εταιριών ή οι εγγυήσεις που έχουν ήδη λάβει οι δανειστές αυτοί ή οι εγγυήσεις που τους προσφέρονται δεν δικαιολογούν τις αντιρρήσεις τους. Η αίτηση κοινοποιείται στους δανειστές που έχουν προβάλει τις αντιρρήσεις. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 111

Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνεύομενων εταιριών

1. Για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνεύομενων εταιριών και του δικαίου και λογικού της σχέσης ανταλλαγής συντάσσεται έκθεση προς τους εταίρους των εταιριών αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920.

2. Με κοινή εντολή των συγχωνεύομενων εταιριών, τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εκτίμηση μπορούν να συντάξουν ενιαία έκθεση για όλες τις εταιρείες. Με συμφωνία όλων των εταίρων των συγχωνεύομενων εταιριών μπορεί να παραλείπεται η σύνταξη της παραπάνω έκθεσης.

Άρθρο 112

Έγκριση της συγχώνευσης από τους εταίρους - Καταχώριση της απόφασης συγχώνευσης

1. Το σχέδιο συγχώνευσης, καθώς και οι τροποποιήσεις του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγμα-

τοποίησή της ή το καταστατικό της νέας εταιρείας, πρέπει να εγκρίνονται με απόφαση των εταίρων καθεμιάς από τις συγχωνευόμενες εταιρείες. Απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί, αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία προστασίας των δανειστών του άρθρου 110.

2. Αν η συγχώνευση πρόκειται να αποφασισθεί από τη συνέλευση των εταίρων, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα ένα μήνα πριν από τη συνέλευση να λαμβάνει γνώση, στην έδρα της εταιρείας, τουλάχιστον: (α) του σχεδίου συγχώνευσης και (β) της έκθεσης του άρθρου 111. Η συνέλευση δεν μπορεί να λάβει απόφαση για τη συγχώνευση, αν δεν έχει τηρηθεί η παραπάνω προθεσμία.

3. Οι αποφάσεις των εταίρων που εγκρίνουν τη συγχώνευση μαζί με υπεύθυνη δήλωση των διαχειριστών των συγχωνευόμενων εταιριών ότι τηρήθηκε η διαδικασία προστασίας των δανειστών του άρθρου 110, καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., ύστερα από κοινή αίτηση των διαχειριστών.

Άρθρο 113 Αποτελέσματα της συγχώνευσης

Από το χρόνο της καταχώρισης του άρθρου 112 παράγραφος 3 επέρχονται, έναντι των συγχωνευόμενων εταιριών και των τρίτων, αυτοδικαίως και χωρίς καμιά άλλη διατύπωση τα ακόλουθα αποτελέσματα:

(α) Η συγχωνεύουσα εταιρεία υποκαθίσταται σε όλα γενικώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ή των συγχωνευόμενων εταιριών. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή. Στη συγχωνεύουσα εταιρεία περιέρχονται και οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της συγχωνευόμενης εταιρείας.

(β) Οι εταίροι της ή των συγχωνευόμενων εταιριών γίνονται εταίροι της συγχωνεύουσας εταιρείας.

(γ) Οι υποχρεώσεις των εταίρων που συμμετέχουν στις συγχωνευόμενες εταιρείες με εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, εξακολουθούν να υφίστανται όπως και προηγουμένων.

(δ) Οι συγχωνευθείσες εταιρείες παύουν να υπάρχουν.

(ε) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως στο όνομα της συγχωνεύουσας εταιρείας χωρίς να επέρχεται, λόγω της συγχώνευσης, διακοπή της δίκης.

Άρθρο 114 Ακυρωσία και ακυρότητα της συγχώνευσης

1. Η συγχώνευση είναι ακυρώσιμη υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 74 παράγραφος 1 ή, αν δεν τηρήθηκε η διαδικασία των παραπάνω άρθρων, άκυρη δε αν συντρέχουν οι περιπτώσεις του άρθρου 74 παράγραφοι 2 και 3.

2. Η συγχώνευση ακυρώνεται από το δικαστήριο μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3. Το αρμόδιο δικαστήριο παρέχει στις ενδιαφερόμενες εταιρείες εύλογη προθεσμία για άρση των ελαττωμάτων της συγχώνευσης, εάν αυτό είναι εφικτό.

3. Η ακυρότητα της συγχώνευσης αναγνωρίζεται από το δικαστήριο μετά από αίτηση κάθε προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3. Σε περίπτωση που ο σκοπός της συγχωνεύουσας εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από το καταστατικό της προκύπτει διαρ-

κής παράβαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

4. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει άκυρη ή αναγνωρίζει την ακυρότητα της συγχώνευσης, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την καταχώριση αυτή μπορεί να ασκηθεί τριτανακοπή κατά της παραπάνω απόφασης.

5. Η ακυρότητα της συγχώνευσης που κηρύχθηκε ή αναγνωρίστηκε, δεν θίγει το κύρος των υποχρεώσεων της συγχωνεύουσας εταιρείας που γεννήθηκαν κατά την περίοδο μετά την ημερομηνία καταχώρισης του άρθρου 112 παράγραφος 3 και πριν από την καταχώριση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Οι εταιρείες που έλαβαν μέρος στην ακυρωθείσα συγχώνευση ευθύνονται εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις αυτές.

Άρθρο 115 Μη δικαιη και λογική σχέση ανταλλαγής

1. Η συγχώνευση δεν κηρύσσεται άκυρη για το λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιριών με εταιρικά μερίδια της συγχωνεύουσας εταιρείας δεν είναι δίκαιη και λογική. Στην περίπτωση αυτή κάθε εταίρος της ή των συγχωνευόμενων εταιριών μπορεί να αξιώσει από την συγχωνεύουσα εταιρεία την καταβολή αποζημίωσης σε μετρητά. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο μετά από αγωγή κάθε θιγομένου. Η αξιώση παραγράφεται μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3.

2. Το βάρος απόδειξης ότι η σχέση ανταλλαγής είναι δίκαιη και λογική φέρει η συγχωνεύουσα εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Άρθρο 116 Προσαρμογή στις γενικές διατάξεις

1. Όπου στη νομοθεσία υπάρχουν ρυθμίσεις που αναφέρονται γενικά στις κεφαλαιουχικές εταιρείες, (α) οι ρυθμίσεις αυτές επεκτείνονται και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εκτός αν από το νόμο ή τη φύση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας συνάγεται κάτι διαφορετικό, (β) ως προς την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία οι αναφορές σε ποσοστά επί του κεφαλαίου λογίζεται ότι αναφέρονται σε ποσοστά επί του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

2. Όπου στη νομοθεσία ορίζεται ότι δραστηριότητα μπορεί να ασκείται από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφεξής θα μπορεί να ασκείται και από ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 98 του Πτωχευτικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, καθώς και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία».

4. Η περίπτωση Α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3777/2009 (Α' 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) η ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.), η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ), η ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία και η Ευρωπαϊκή Εταιρεία (ΣΕ) με έδρα στην Ελλάδα».

5. Οι νόμοι που παρέχουν κίνητρα για τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων περιλαμβάνουν στο πεδίο εφαρμογής τους και την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.

6. Η τρίτη παράγραφος του άρθρου 1047 του Κ.Πολ.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες, τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, ως προς τα χρέη της παρ. 1, εδάφιο πρώτο του άρθρου αυτού, η προσωπική κράτηση διατάσσεται κατά των εκπροσώπων τους, και στις περιπτώσεις του άρθρου 947 παρ. 1 διατάσσεται κατά των νομίμων αντιπροσώπων του διαδίκου που τελεί υπό επιμέλεια».

7. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του π.δ. 34/1995 (Α' 30), αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιτρέπεται πάντως μετά τριετία από τη σύναψη της σύμβασης η παραχώρηση της χρήσης του μισθίου σε εταιρεία προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης ή σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία ή σε ανώνυμη εταιρεία, που θα συσταθεί με ελάχιστη συμμετοχή και του μισθωτή κατά ποσοστό 35%».

8. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του π.δ. 34/1995 καταργείται.

9. Το π.δ. 258/2005 «Καταστατικό του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)» (Α' 316) τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής:

«2. Στην κατά την προηγούμενη παράγραφο υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. υπάγονται επίσης:

α) Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Ανωνύμων και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε..

β) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε., με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική ή βιοτεχνική δραστηριότητα, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 5%.

γ) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε., με αντικείμενο επιχειρήσεως την εμπορία, τα οποία μετέχουν στο Εταιρικό Κεφάλαιο κατά ποσοστό τουλάχιστον 3%.

δ) Οι μέτοχοι των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομιστρώ με αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών.

ε) Οι διαχειριστές ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων.

στ) Ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.»

β) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 προστίθεται περίπτωση ζ ως κατωτέρω:

«ζ. Οι εταίροι ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.»

10. Μετά την περίπτωση ε) της παραγράφου 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994, Α' 151), προστίθεται περίπτωση στ) ως εξής:

«στ) Οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες.»

11. Οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εφαρμόζονται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες (Ι.Κ.Ε.).

Άρθρο 117 Προσαρμογή στο ν. 3853/2010

1. Το άρθρο 1 του ν. 3853/2010 (Α' 90), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1 Πεδίο Εφαρμογής – Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εμπορικών εταιριών και ειδικότερα των ομορρύθμων εταιριών, των ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής), των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών, των εταιριών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιριών (εφεξής: «Εταιρείες»).

2. Η περίπτωση Α' του άρθρου 2 του ν. 3853/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) «Υπηρεσία Μιας Στάσης»:

«αα) Με την επιφύλαξη του άρθρου 1 και του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, τα φυσικά πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία ορίζονται ως αρμόδια για την έναρξη, διεκπεραίωση και ολοκλήρωση των διαδικασιών σύστασης ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών, εταιριών περιορισμένης ευθύνης και ανωνύμων εταιριών. Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση ομορρύθμων και ετερορρύθμων εταιριών (κάθε μορφής) και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λαμβάνουν την «πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης», όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου.

ββ) Ως Υπηρεσία Μιας Στάσης για τη σύσταση εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιριών, καθώς και σε όλες τις περιπτώσεις που για τη σύσταση συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης. Το ίδιο ισχύει και για τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, για τη σύσταση των οποίων τυχόν συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο».

3. Στο ν. 3853/2010 προστίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α Διαδικασία σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών

1. Για τη σύσταση μιας ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, οι συμβαλλόμενοι ή ο μοναδικός ιδρυτής ή το πρόσωπο που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένο προς τούτο προβαίνουν, ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, στις παρακάτω ενέργειες:

α) Καταθέτουν το έγγραφο σύστασης της εταιρείας. Το έγγραφο αυτό περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρείας ως μέλους σε αυτό.

δ) Καταβάλλουν το γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση για τη διεύθυνση της εταιρείας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Υπηρεσία Μιας Στάσης υποχρεούται να:

α) Προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης και του έγγραφου σύστασης, ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει. Ιδιαίτερα ελέγχεται αν στο καταστατικό της εταιρείας αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός και το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και αν, με βάση τα υποβαλλόμενα έγγραφα, ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη, καθώς και αν ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές είναι ανίκανοι για δικαιοπραξία.

β) Προβεί, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η Υπηρεσία Μιας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβεί στην είσπραξη του γραμματίου ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του γραμματίου ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας, και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας.

ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνήσει για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρείας στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που προβλέπονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005.

στ) Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρείας, καθώς και για την αποστολή ανακοίνωσης περί της σύστασης της εταιρείας, καθώς και των στοιχείων των εταίρων, και διαχειριστών αυτής στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφαλίσης.

ζ) Προβεί στην εγγραφή της εταιρείας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

3. Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περίπτωση Α' της παραγράφου 2, προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το έγγραφο σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγ-

γράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παράγραφο 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρείας δεν καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.»

4. Οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν.δ. 3026/1954 (Κώδικας περί Δικηγόρων) δεν εφαρμόζονται στη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών ή τροποποιήσης του καταστατικού τους.

Άρθρο 118 Προσαρμογή στο Γ.Ε.ΜΗ.

1. 1. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

2. «β. Η ένωση προσώπων που ασκεί εμπορία μέσω κύριας ή δευτερεύουσας εγκατάστασης στην ημεδαπή και κάθε εμπορική εταιρεία, εφόσον η σύστασή της έγινε κατά το ελληνικό δίκαιο, ήτοι η ομόρρυθμη και ετερόρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) εταιρεία, ο αστικός συνεταιρισμός, στον οποίο περιλαμβάνεται ο αλληλοασφαλιστικός και ο πιστωτικός συνεταιρισμός, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ανώνυμη εταιρεία. Από την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. εξαιρούνται οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί που προβλέπονται στο π.δ. 53/1987 (Α' 52), οι ναυτικές εταιρείες που συνιστώνται κατά το ν. 959/1979 (Α' 192) και οι ναυτιλιακές εταιρείες πλοίων αναψυχής που συνιστώνται κατά το ν. 3182/2003 (Α' 220).

3. 2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, εκτός από τις περιπτώσεις σύστασης της ομόρρυθμης και ετερόρυθμης (απλής ή κατά μετοχές) εταιρείας, της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρείας, όταν αυτή πραγματοποιείται από τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης, όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία».

3. Η παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για τις καταχωρίσεις που διενεργούν οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης κατά το στάδιο σύστασης των ομόρρυθμων εταιριών, των ετερόρυθμων εταιριών (κάθε μορφής), των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών, των εταιριών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιριών, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, επέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρείες, τις ετερόρυθμες εταιρείες (απλές ή κατά μετοχές), τις ανώνυμες εταιρείες, τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, τους αστικούς συνεταιρισμούς, τις εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και τους υπόχρεους που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, τα ακόλουθα αποτελέσματα:

4. a. Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο αποκτούν νομική προσωπικότητα.

β. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζουν τη μετατροπή ή το μετασχηματισμό των εταιριών, συντελείται η μετατροπή των υπόχρεων εταιρειών σε ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, αστικούς συνεταιρισμούς και σε εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

γ. Επέρχεται η τροποποίηση του καταστατικού.

δ. Συντελείται η συγχώνευση ή η διάσπαση, με μόνη την εγγραφή και πριν από τη διαγραφή της εταιρείας που απορροφάται ή διασπάται.

ε. Επέρχεται η λύση, μετά από απόφαση των εταίρων ή έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης.

στ. Επέρχεται η αναβίωση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΠΟΙΝΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119 Ποινικές διατάξεις

Τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα:

α) Ο εταίρος ή διαχειριστής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, που εν γνώσει του κάνει ψευδείς δηλώσεις που αφορούν την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.

β) Όποιος εκ προθέσεως παραλείπει τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων πέραν της προθετικίας της παραγράφου 1 του άρθρου 98.

γ) Όποιος εν γνώσει συνέταξε ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή του καταστατικού.

δ) Όποιος προβαίνει σε διανομή κερδών που δεν προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ή προκύπτουν από ψευδείς ή παράνομες καταστάσεις.

ε) Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 47, της παραγράφου 1 του άρθρου 66 και της παραγράφου 7 του άρθρου 79.

στ) Ο διαχειριστής που παραλείπει να αναπροσαρμόσει (αυξήσει ή μειώσει) το κεφάλαιο στις περιπτώσεις που ορίζονται στα άρθρα 77 παρ. 4, 82 παρ. 1, 87, 90 παρ. 3, 92 παρ. 4 και 93 τελευταίο εδάφιο.

Άρθρο 120

Διευκόλυνση μετατροπής υφιστάμενων εταιριών περιορισμένης ευθύνης σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία - Έναρξη σύστασης Ι.Κ.Ε.

1. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013, υφιστάμενες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μπορούν να μετατραπούν σε ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες κατά το άρθρο 107, εάν αυτό αποφασίσθει από τη συνέλευση των εταίρων, που λαμβάνεται είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου, είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Ρήτρες του καταστατικού που προβλέπουν μεγαλύτερα ποσοστά πλειοψηφίας δεν λαμβάνονται υπόψη για την απόφαση αυτή.

2. Η υποβολή αιτήματος στην αρμόδια Υπηρεσία Μιας Στάσης για τη σύσταση ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας επιτρέπεται δύο μήνες μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΣΗΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 121 Σημεία από τα οποία είναι δυνατόν να συνίσταται ένα σήμα

Σήμα μπορεί να αποτελέσει κάθε σημείο επιδεκτικό γραφικής παράστασης ικανό να διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από εκείνα άλλων επιχειρήσεων.

Μπορούν να αποτελέσουν σήμα ιδίως λέξεις, ονόματα, επωνυμίες, ψευδώνυμα, απεικονίσεις, σχέδια, γράμματα, αριθμοί, χρώματα, ήχοι, συμπεριλαμβανομένων των μουσικών φράσεων, το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του.

Άρθρο 122 Κτήση δικαιώματος

Το δικαίωμα για αποκλειστική χρήση του σήματος αποκτάται με την καταχώριση του.

Άρθρο 123 Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου

1. Δεν καταχωρίζονται ως σήματα σημεία τα οποία:

α. δεν μπορούν να αποτελέσουν σήμα σύμφωνα με το άρθρο 121,

β. στερούνται διακριτικού χαρακτήρα,

γ. συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν στο εμπόριο για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, των ιδιοτήτων, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών του προϊόντος ή της υπηρεσίας,

δ. συνίστανται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις, τα οποία έχουν καταστεί συνήθη στην καθημερινή γλώσσα ή στη θεμιτή και πάγια πρακτική του εμπορίου

ε. συνίστανται αποκλειστικά από το σχήμα που επιβάλλεται από τη φύση του προϊόντος ή είναι απαραίτητο για την επίτευξη της τεχνικού αποτελέσματος ή προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν,

στ. αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη,

ζ. μπορούν να παραπλανήσουν το κοινό, για παράδειγμα, ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

2. Ομοίως, δεν καταχωρίζονται ως σήματα σημεία τα οποία:

α) προορίζονται να διακρίνουν κρασιά ή οινοπνευματώδη που εμπεριέχουν ή αποτελούνται από προστατευόμενη από την νομοθεσία της Ε.Ε. γεωγραφική ένδειξη υποδηλώσα κρασιά ή οινοπνευματώδη, εφόσον τα εν λόγω κρασιά ή οινοπνευματώδη δεν έχουν τη συγκεκριμένη προέλευση,

β) εμπεριέχουν ή αποτελούνται από ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που έχουν ήδη καταχωρισθεί σύμφωνα με την νομοθεσία της Ε.Ε και αφορούν τον ίδιο τύπο προϊόντος, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση καταχώρισης του εν λόγω σήματος υποβάλλεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταχώρισης της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

3. Δεν καταχωρίζονται ως σήματα:

α. τα ονόματα κρατών, η σημαία, τα εμβλήματα, τα σύμβολα, οι θυρεοί, τα σημεία και τα επισήματα του Ελληνικού Κράτους και των λοιπών κρατών, που αναφέρονται στο άρθρο 6 τρις της Σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ν. 213/1975, Α' 258) και με τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, καθώς και τα σημεία μεγάλης συμβολικής σημασίας και ιδιαιτέρου δημοσίου συμφέροντος και ιδίως θρησκευτικά σύμβολα, παραστάσεις και λέξεις,

β. τα σημεία των οποίων η κατάθεση αντίκειται στην καλή πίστη ή έγινε κακόπιστα.

4. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 1, σημείο γίνεται δεκτό για καταχώριση, εφόσον μέχρι την ημερομηνία κατάθεσής του απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης του.

Άρθρο 124

Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου

1. Σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:

α. εάν ταυτίζεται με προγενέστερο σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία το σήμα έχει δηλωθεί, ταυτίζονται με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα,

β. εάν λόγω της ταυτότητας με το προγενέστερο σήμα και της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και της ταυτότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού, ο οποίος περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισής του με το προγενέστερο σήμα,

γ. εάν ταυτίζεται ή ομοιάζει με προγενέστερο σήμα που έχει αποκτήσει φήμη και η χρησιμοποίηση του μετα-

γενέστερου σήματος θα προσπόριζε σε αυτό, χωρίς εύλογη αιτία, αθέμιτο όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτού, ανεξάρτητα αν το μεταγενέστερο σήμα προορίζεται να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες που ομοιάζουν με τα προϊόντα ή υπηρεσίες του προγενέστερου σήματος.

2. Ως προγενέστερα σήματα κατά τον παρόντα νόμο νοούνται:

α. τα σήματα, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών με ισχύ στην Ελλάδα και των κοινοτικών, τα οποία έχουν καταχωρισθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης του σήματος, αφού ληφθούν υπόψη τα δικαιώματα προτεραιότητας ή αρχαιότητας αυτών που προβλήθηκαν,

β. οι προγενέστερες δηλώσεις σημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ανωτέρω διεθνών και κοινοτικών, με την επιφύλαξη της καταχώρισής της,

γ. τα σήματα τα οποία, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης του σήματος ή ενδεχομένως κατά την ημερομηνία προτεραιότητας που προβάλλεται της υποστήριξης της, είναι παγκοίνων γνωστά κατά την έννοια του άρθρου 6 δις της Σύμβασης των Παρισίων,

3. Σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:

α. εάν προσκρούει σε δικαιώμα μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου διακριτικού σημείου ή γνωρίσματος που χρησιμοποιείται στις συναλλαγές, το οποίο παρέχει στο δικαιούχο το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση μεταγενέστερου σήματος, με την προϋπόθεση ότι τα δικαιώματα αυτά έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης του εν λόγω σημείου, αφού ληφθούν υπόψη τα τυχόν προβαλλόμενα δικαιώματα προτεραιότητας,

β. εάν προσκρούει σε προγενέστερο δικαίωμα της προσωπικότητας τρίτου ή σε προγενέστερο δικαίωμα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας πέραν αυτών που ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο,

γ. εάν ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση με σήμα που έχει καταχωρισθεί και χρησιμοποιείται στην αλλοδαπή κατά τη στιγμή της κατάθεσης της δήλωσης, αν αυτή έγινε κακόπιστα από τον αιτούντα.

4. Εγγραφη συναίνεση, με ή χωρίς όρους, του δικαιούχου προγενέστερου σήματος υποβληθείσα σε οποιοδήποτε στάδιο εξέτασης του σήματος από την Υπηρεσία Σημάτων, τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τα Διοικητικά Δικαστήρια αίρει το κατά το άρθρο 124 παράγραφος 1 του παρόντος νόμου κώλυμα καταχώρισης αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ – ΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 125 Περιεχόμενο του δικαιώματος

1. Η καταχώριση του σήματος παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα. Ιδίως παρέχει το δικαίωμα της χρήσης αυτού, το δικαίωμα να επιθέτει αυτό στα προϊόντα, τα οποία προορίζεται να διακρίνει, να χαρακτηρίζει της παρεχόμενες υπηρεσίες, να επιθέτει αυτό στα περικαλύμματα και της συσκευασίες των εμπορευμάτων, στο χαρτί αλληλογραφίας, στα τιμολόγια, της τιμοκαταλόγους, της αγγελίες, της κάθε είδους διαφημίσεις, ως και σε άλλο έντυπο υλικό και να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα.

2. Ως χρήση του σήματος θεωρείται επίσης:

α. η χρήση του σήματος που γίνεται υπό μορφή που διαφέρει ως προς τα στοιχεία του, τα οποία όμως δε μεταβάλλουν το διακριτικό χαρακτήρα αυτού,

β. η επίθεση του σήματος σε προϊόντα ή στη συσκευασία της στην Ελλάδα με προορισμό αποκλειστικά την εξαγωγή,

γ. η χρήση του σήματος με τη συγκατάθεση του δικαιούχου, καθώς και η χρήση συλλογικού σήματος από δικαιούμενα προς τούτο πρόσωπα.

3. Ο δικαιούχος του σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές χωρίς την άδειά του :

α. σημείο ταυτόσημο με το σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες που ταυτίζονται με εκείνες για τις οποίες το σήμα έχει καταχωρισθεί ,

β. σημείο για το οποίο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητας του με το σήμα και της ταυτότητας ή ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που καλύπτονται από το σήμα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης, περιλαμβανομένου και του κινδύνου συσχέτισης,

γ. σημείο ταυτόσημο ή παρόμοιο με το σήμα που έχει αποκτήσει φήμη και η χρησιμοποίηση του σημείου θα προσπόριζε σε αυτό, χωρίς εύλογη αιτία, αθέμιτο όφελος από το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή θα έβλαπτε το διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτού, ανεξάρτητα αν το σημείο προορίζεται να διακρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες που ομοιάζουν με τα προϊόντα ή υπηρεσίες του προγενέστερου σήματος.

4. Ο δικαιούχος του σήματος δικαιούται να απαγορεύει σε κάθε τρίτο:

α. την απλή διέλευση παραπομένων ή απομιμητικών προϊόντων μέσα από την Ελληνική Επικράτεια με προορισμό άλλη χώρα, ή την εισαγωγή με σκοπό την επανεξαγωγή,

β. την επίθεση του σήματος σε γνήσια προϊόντα παραγωγής του που προόριζε να κυκλοφορήσει ως ανώνυμα,

γ. την αφαίρεση του σήματος από γνήσια προϊόντα και τη διάθεσή τους στην αγορά ως ανώνυμων ή με άλλο σήμα.

Άρθρο 126 Περιορισμός προστασίας

1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα στο δικαιούχο δεν παρεμποδίζει τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές:

α) το όνομα, το επώνυμο, την επωνυμία και τη διεύθυνσή τους,

β) ενδείξεις σχετικές με το είδος, την ποιότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, το χρόνο παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλα χαρακτηριστικά της,

γ) το ίδιο το σήμα, αν τούτο είναι αναγκαίο προκειμένου να δηλωθεί ο προορισμός προϊόντος ή υπηρεσίας, ίδιως δε όταν πρόκειται για εξαρτήματα ή ανταλλακτικά, εφόσον η χρήση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή στο εμπόριο.

2. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν παρεμποδίζει τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές ένα προγενέστερο δικαίωμα τοπικής ισχύος αν το δικαίωμα αυτό ασκείται στα εδαφικά όρια στα οποία αναγνωρίζεται.

Άρθρο 127 Απώλεια δικαιώματος λόγω ανοχής

1. Ο δικαιούχος προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιούχου κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 αντίστοιχα του άρθρου 124 δεν έχει το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση μεταγενέστερου καταχωρισμένου σήματος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, για τις οποίες αυτό χρησιμοποιήθηκε, εφόσον ανέχτηκε εν γνώσει του τη χρήση του σήματος αυτού για περίοδο πέντε συνεχών ετών εκτός αν η κατάθεση του μεταγενέστερου σήματος έγινε με κακή πίστη.

2. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, ο δικαιούχος του μεταγενέστερου καταχωρισμένου σήματος δεν μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση του προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιώματος.

Άρθρο 128 Ανάλωση του δικαιώματος

1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στο δικαιούχο του να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί με το σήμα αυτό μέσα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο από τον ίδιο το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται αν ο δικαιούχος έχει εύλογη αιτία να αντιταχθεί στη μεταγενέστερη εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων, ιδίως όταν η κατάσταση των προϊόντων μεταβάλλεται ή αλλοιώνεται μετά τη διάθεσή της στο εμπόριο.

Άρθρο 129 Δήλωση μη διεκδίκησης και δήλωση περιορισμού

Ο καταθέτης μπορεί οποτεδήποτε και ανεξαρτήτως εκρεμοδικίας:

α. να προβεί σε δήλωση μη διεκδίκησης δικαιωμάτων σε ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του δηλωθέντος σήματος,

β. να προβεί σε δήλωση περιορισμού προϊόντων ή υπηρεσιών που αναφέρονται στη δήλωση κατάθεσης.

Άρθρο 130 Διαίρεση της δήλωσης κατάθεσης ή της καταχώρισης σήματος

1. Ο καταθέτης ή ο δικαιούχος σήματος μπορεί να διαιρέσει τη δήλωση κατάθεσης ή την καταχώριση σήματος αντίστοιχα, δηλώνοντας ότι ένα τμήμα των προϊόντων ή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στην αρχική δήλωση ή καταχώριση θα αποτελέσουν αντικείμενο μιας ή περισσότερων τμηματικών δηλώσεων ή καταχωρίσεων. Τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες της δήλωσης διαίρεσης δεν επιτρέπεται να αλληλεπικαλύπτονται με εκείνα που παραμένουν στην αρχική ή τμηματική δήλωση κατάθεσης ή καταχώριση.

2. Η χρονική προτεραιότητα κάθε τμηματικής δήλωσης κατάθεσης ή καταχώρισης ανατρέχει στο χρόνο κατάθεσης της αρχικής δήλωσης.

3. Αν έχει ασκηθεί ανακοπή κατά της δήλωσης κατάθεσης ή αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας κατά της καταχώρισης και η σχετική απόφαση δεν έχει καταστεί τελεσίδικη ή η διαδικασία δεν έχει περαιωθεί κατ' άλλον τρόπο, είναι απαράδεκτη δήλωση διαίρεσης που έχει ως αποτέλεσμα την αποκατάσταση της αρχικής δήλωσης.

λεσμα τη διαίρεση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της ανακοπής ή της αίτησης έκπτωσης ή ακυρότητας της καταχώρισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΤΟ ΣΗΜΑ ΩΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΑΓΑΘΟ

Άρθρο 131 Μεταβίβαση

1. Το δικαίωμα στο σήμα ή στην αίτηση κατάθεσης (δήλωση) μπορεί να μεταβιβασθεί, εν ζωή ή αιτία θανάτου, για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει κατατεθεί ή καταχωρισθεί, ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της επιχείρησης.

2. Η μεταβίβαση της επιχείρησης στο σύνολό της συνεπάγεται και τη μεταβίβαση του σήματος εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία ή αυτό προκύπτει σαφώς από τις περιστάσεις.

3. Η συμφωνία για τη μεταβίβαση είναι έγγραφη. Έχει ισχύ έναντι των τρίτων μόνο μετά την καταχώριση της στο μητρώο σημάτων.

4. Όταν μεταβιβάζεται σήμα κατά το χρονικό διάστημα που η υπόθεση είναι εκκρεμής ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων, ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, ή των αρμοδίων Διοικητικών Δικαστηρίων, ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο μεταβιβάζων δικαιούται να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση.

5. Μέχρι και την ενώπιον του διοικητικού εφετείου συζήτηση ο καταθέτης μπορεί να αποκτήσει εκ μεταβιβάσεως προγενέστερο σήμα που κωλύει την καταχώριση της κρινόμενης δήλωσής του, οπότε η καταχώριση της μεταβίβασης στο μητρώο σημάτων αίρει αυτοδικαίως το λόγο που κώλυε την καταχώριση. Το διοικητικό δικαστήριο δεσμεύεται να λάβει υπόψη την ως άνω μεταβίβαση με μόνη την προσκόμιση αντιγράφου της μερίδας του σήματος όπου σημειώνεται η μεταβίβαση.

Άρθρο 132 Άδεια χρήσης

1. Επιτρέπεται η παραχώρηση αποκλειστικής ή μη χρήσης του εθνικού ή διεθνούς με ισχύ στην Ελλάδα σήματος για μέρος ή το σύνολο των καλυπτόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και για το σύνολο ή τμήμα της ελληνικής επικράτειας. Είτε ο δικαιούχος, με δήλωσή του, είτε ο αδειούχος, με εξουσιοδότηση του δικαιούχου, ενημερώνουν το μητρώο σημάτων για την παραχώρηση.

2. Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα που παρέχει το σήμα κατά του αδειούχου που παραβιάζει διατάξεις της σύμβασης για την παραχώρηση άδειας χρήσης σχετικά με:

α) τη διάρκεια της άδειας,

β) τη μορφή, με την οποία μπορεί, σύμφωνα με την καταχώριση, να χρησιμοποιηθεί το σήμα,

γ) το είδος των προϊόντων ή των υπηρεσιών, για της οποίες έχει παραχωρηθεί η άδεια,

δ) την περιοχή, μέσα στην οποία επιτρέπεται η χρήση του σήματος,

ε) την ποιότητα των προϊόντων που κατασκευάζει ή των υπηρεσιών που παρέχει ο αδειούχος.

3. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι ο αδειούχος

χρήσης σήματος δικαιούται να παραχωρεί περαιτέρω άδειες χρήσης αυτού με τη διαδικασία και της όρους της παραγράφου 1.

4. Τις αξιώσεις επί προσβολής του σήματος ασκεί αυτοτελώς και ο αδειούχος χρήσης σήματος, εφόσον συναινεί ο δικαιούχος. Εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, ο αποκλειστικός αδειούχος μπορεί, και χωρίς τη συνάίνεση του δικαιούχου, να ασκήσει αυτοτελώς τις αξιώσεις επί προσβολής σήματος όταν ο τελευταίος, μολονότι ειδοποιήθηκε για την προσβολή του σήματος, δεν ασκεί τις αξιώσεις του σε εύλογο χρονικό διάστημα.

5. Όταν ο δικαιούχος ασκεί αγωγή, ο αδειούχος μπορεί να ασκήσει παρέμβαση και να ζητήσει αποκατάσταση της ζημίας που ο ίδιος υπέστη.

6. Όταν λύεται ή τροποποιείται η συμφωνία παραχώρησης άδειας χρήσης, το βιβλίο σημάτων ενημερώνεται σχετικά.

7. Δήλωση του σηματούχου περί λήξεως της παραχώρησης χρήσεως επιφέρει αυτοδικαίως τη διαγραφή της άδειας που έχει καταχωρισθεί στο μητρώο.

Άρθρο 133 Εμπράγματα δικαιώματα – Αναγκαστική εκτέλεση – Πτωχευτική διαδικασία

1. Επί του σήματος, μπορεί να συσταθεί ενέχυρο ή άλλο εμπράγματο δικαιώματα.

2. Το σήμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης.

3. Το σήμα ανήκει στην πτωχευτική περιουσία.

4. Οι πράξεις της προηγούμενης παραγράφου επί του σήματος εγγράφονται στο μητρώο σημάτων, σε περίπτωση δε πτώχευσης, και ύστερα από αίτηση του συνδίκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ

Άρθρο 134 Δήλωση κατάθεσης σήματος

Για την καταχώριση εθνικού σήματος κατατίθεται δήλωση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V) στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Υπηρεσία Σημάτων) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 135 Προϋποθέσεις για χορήγηση ημερομηνίας κατάθεσης

1. Η δήλωση κατάθεσης σήματος συνοδεύεται από έγγραφο που αποδεικνύει την καταβολή του τέλους κατάθεσης και πρέπει να περιέχει:

α. αίτημα για καταχώριση σήματος,

β. αποτύπωση του σήματος,

γ. ονοματεπώνυμο, κατοικία, τηλέφωνο επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του καταθέτη. Επί νομικών προσώπων, αντί του ονοματεπώνυμου και της κατοικίας, αναγράφεται η επωνυμία και η έδρα αυτών. Επί περισσοτέρων καταθέτων διορίζεται κοινός εκπρόσωπος,

δ. κατάλογο των προϊόντων ή υπηρεσιών τα οποία το

σήμα πρόκειται να διακρίνει, ταξινομημένα κατά κλάση με αναγραφή της οικείας κλάσεως κατά ομάδα προϊόντων ή υπηρεσιών.

2. Ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης είναι η ημερομηνία υποβολής των εγγράφων της παραγράφου 1.

Άρθρο 136

Λοιπές τυπικές προϋποθέσεις της δήλωσης κατάθεσης

1. Εκτός από τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 135, η δήλωση κατάθεσης σήματος πρέπει να περιέχει:

α) την υπογραφή του καταθέτη ή κατά περίσταση του πληρεξουσίου του δικηγόρου,

β) αν διεκδικείται προτεραιότητα, την ημερομηνία της προγενέστερης κατάθεσης, καθώς και τη χώρα όπου αυτή ισχύει,

γ) αν ο καταθέτης εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο, το όνομα, τη διεύθυνση και το τηλέφωνο αυτού, καθώς και την ηλεκτρονική του διεύθυνση,

δ) αν η κατάθεση γίνεται από δικηγόρο, έγγραφη εξουσιοδότηση. Η απλή υπογραφή του καταθέτη στην εν λόγω εξουσιοδότηση είναι αρκετή,

ε) διορισμό αντικλήτου, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας και ηλεκτρονική διεύθυνση αυτού,

στ) αν το σήμα είναι ηχητικό, έγχρωμο, τρισδιάστατο ή συλλογικό, τη μνεία των χαρακτηριστικών αυτών,

ζ) αν το σήμα είναι γραμμένο με χαρακτήρες άλλους από αυτούς του ελληνικού και λατινικού αλφαριθμητού, την απόδοση, σε προσάρτημα, των χαρακτήρων αυτών στο ελληνικό ή λατινικό αλφάριθμητο,

2. Η δήλωση, καθώς και η αποτύπωση του σήματος, κατατίθενται υποχρεωτικά και σε ηλεκτρονική μορφή με την προσκομιδή στην αρμόδια Υπηρεσία Ψηφιακού δίσκου ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού αποθηκευτικού μέσου.

3. Η δήλωση κατάθεσης συνοδευόμενη από την αποτύπωση του σήματος μπορεί να υποβάλλεται και εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρει ημερομηνία και υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 του π.δ. 150/2001 (Α' 125). Η δήλωση κατάθεσης και η αποτύπωση του σήματος που έχουν κατατεθεί ηλεκτρονικά θεωρείται ότι κατατέθηκαν, εφόσον επιστραφεί στον αποστολέα από την Υπηρεσία του άρθρου 134, ηλεκτρονική απόδειξη που φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την παραπάνω έννοια και περιέχει τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 135.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές, η τεχνική διαχείριση και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παραγράφου 3.

Άρθρο 137

Εξέταση της δήλωσης

1. Η δήλωση λαμβάνει αριθμό, ημερομηνία και ώρα κατάθεσης. Καταχωρίζεται στο μητρώο σημάτων και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

2. Για κάθε δήλωση κατάθεσης δημιουργείται ηλεκτρονική καρτέλα, το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται με

απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και η οποία κατ' ελάχιστο περιέχει τα εξής στοιχεία: αριθμό δήλωσης, ημερομηνία και ώρα κατάθεσης της δήλωσης, αποτύπωση του σήματος, ονοματεπώνυμο του καταθέτη και επί νομικών προσώπων την επωνυμία αυτών, καθώς και αναφορά, με χρονολογική σειρά, στις αποφάσεις που εκδίδονται επί της δήλωσης κατάθεσης, τις ανακοπές, προσφυγές, αιτήσεις έκπτωσης και ακυρότητας που κατατίθενται και τις αποφάσεις που εκδίδονται επ' αυτών, καθώς και αναφορά στις πράξεις που εγγράφονται επί του σήματος, των οποίων η ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις.

Άρθρο 138

Εξέταση των τυπικών προϋποθέσεων

1. Η Υπηρεσία Σημάτων εξετάζει:

α) αν η δήλωση κατάθεσης πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης ημερομηνίας κατάθεσης σύμφωνα με το άρθρο 135,

β) αν η δήλωση κατάθεσης πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 136.

2. Αν η δήλωση δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 135 και 136, η Υπηρεσία Σημάτων καλεί τον καταθέτη να διορθώσει ή συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες παρατυπίες ή ελλείψεις μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από την κλήση.

3. Σχετικά με τις παρατυπίες ή ελλείψεις που αφορούν στοιχεία του άρθρου 135, αν ο καταθέτης συμμορφωθεί προς την πρόσκληση της Υπηρεσίας, μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, αυτή χορηγεί ως ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης την ημερομηνία, κατά την οποία διορθώθηκαν ή συμπληρώθηκαν όλες οι διαπιστωθείσες παρατυπίες ή ελλείψεις. Σε αντίθετη περίπτωση, η δήλωση δεν εξετάζεται ως αίτηση για καταχώριση σήματος.

4. Αν οι παρατυπίες ή ελλείψεις που αφορούν στοιχεία του άρθρου 136 δεν διορθωθούν ή συμπληρωθούν μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, η Υπηρεσία απορρίπτει τη δήλωση κατάθεσης σήματος και κοινοποιεί τη σχετική απόφαση στον καταθέτη.

Άρθρο 139

Εξέταση των λόγων απαραδέκτου

1. Εάν δεν συντρέχει κάποιος λόγος απαραδέκτου κατά το άρθρο 123 ή τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 124, η δήλωση γίνεται δεκτή και δημοσιεύεται η σχετική απόφαση στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ) μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από τη λήψη ημερομηνίας κατάθεσης.

2. Εάν από την έρευνα που πραγματοποιεί η Υπηρεσία Σημάτων, προκύπτει ότι η καταχώριση του σήματος είναι απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 123 ή τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 124, για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών της δήλωσης κατάθεσης, ο καταθέτης καλείται μέσα σε ένα μήνα από την κλήση, είτε να ανακαλέσει τη δήλωση είτε να περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματος σε βαθμό που να καθίσταται αυτό παραδεκτό ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Εάν ο καταθέτης περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματος σε βαθμό που να καθίσταται αυτό παραδεκτό ή εάν οι παρατηρήσεις του κριθούν βάσιμες, η δήλωση γίνεται δεκτή με απόφαση που δημοσιεύεται στο δι-

κτυακό τόπο της ΓΓΕ μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή του περιορισμού ή των παρατηρήσεων του καταθέτη.

4. Εάν ο καταθέτης δεν απαντήσει μέσα στην ταχθείσα προθεσμία ή εάν δεν ανακαλέσει τη δήλωσή του ή εάν δεν περιορίσει την έκταση προστασίας του σήματός του σε βαθμό που να καθισταται αυτό παραδεκτό ή, τέλος, εάν οι παρατηρήσεις του δεν κριθούν παραδεκτές και βάσιμες, η Υπηρεσία Σημάτων απορρίπτει τη δήλωση. Η απόφαση απόρριψης κοινοποιείται στον καταθέτη με μέριμνα της Υπηρεσίας Σημάτων και δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕ.

5. Αρμόδιος για τη διαδικασία της εξέτασης των λόγων απαραδέκτου και τη λήψη απόφασης σχετικά με την παραδοχή ή απόρριψη της δήλωσης είναι ο εξεταστής, υπάλληλος της Υπηρεσίας Σημάτων.

Άρθρο 140 Ανακοπή

1. Κατά της απόφασης του εξεταστή που έκανε δεκτή τη δήλωση κατάθεσης μπορεί να ασκηθεί ανακοπή μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη δημοσίευση της στον δικτυακό τόπο της ΓΓΕ σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 139, για το λόγο ότι η καταχώριση προσκρούει σε έναν ή περισσότερους λόγους του άρθρου 123 και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 124 του παρόντος νόμου.

2. Αν συντρέχουν οι λόγοι απαραδέκτου του άρθρου 123, η ανακοπή ασκείται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Έννομο συμφέρον έχουν και τα επιμελητήρια ως και οι ενώσεις καταναλωτών του ν. 2251/1994.

3. Αν συντρέχουν οι λόγοι απαραδέκτου των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 124, η ανακοπή ασκείται από τους δικαιούχους των προγενέστερων σημάτων ή δικαιωμάτων καθώς και από τους εξουσιοδοτημένους προ τούτο κατόχους αδειών χρήσης των σημάτων αυτών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132.

4. Η ανακοπή ασκείται με έγγραφο που κατατίθεται ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων και εκδικάζεται από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων. Θεωρείται ασκηθείσα μόνον μετά την καταβολή του τέλους ανακοπής.

Άρθρο 141 Στοιχεία της ανακοπής

Η ανακοπή συνοδεύεται από έγγραφο που πιστοποιεί την καταβολή του τέλους ανακοπής και πρέπει να περιέχει:

α) τον αριθμό της δήλωσης κατά της οποίας στρέφεται και τα στοιχεία του δικαιούχου της,

β) τους λόγους στους οποίους στηρίζεται με ειδική μνεία του προγενέστερου σήματός της δικαιώματος ως και των προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία βασίζεται η ανακοπή,

γ) σαφή προσδιορισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών της δήλωσης κατά των οποίων στρέφεται η ανακοπή.

Άρθρο 142 Εξέταση της ανακοπής

1. Η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει άμεσα τον ανακόπτωντα για την εμπρόθεσμη λήψη της ανακοπής, τον αριθμό πρωτοκόλλου που δόθηκε σε αυτήν και την ημερο-

μηνία συνεδρίασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που θα την εξετάσει.

2. Πρόσθετοι λόγοι επί της ανακοπής μπορούν να υποβληθούν δεκαπέντε μέρες πριν τη συνεδρίαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που θα την εξετάσει.

3. Για την εξέταση της ανακοπής εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 145.

4. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων αποφασίζει επί της ανακοπής με βάση το αποδεικτικό υλικό που έχει στη διάθεσή της.

5. Εάν, από την εξέταση της ανακοπής, προκύψει ότι η καταχώριση του σήματος δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών που αυτό διακρίνει, η δήλωση απορρίπτεται είτε στο σύνολό της ή εν μέρει για συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες. Σε αντίθετη περίπτωση η ανακοπή απορρίπτεται και η δήλωση κατάθεσης γίνεται δεκτή.

Άρθρο 143 Απόδειξη χρήσης

1. Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων, δικαιούχος προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 124, οφείλει να αποδείξει είτε ότι κατά την διάρκεια πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της δήλωσης του σήματος είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίσθηκε και στα οποία βασίζεται η ανακοπή είτε ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν καταχωρισμένο τουλάχιστον για πέντε έτη.

2. Η αίτηση για απόδειξη ουσιαστικής χρήσης υποβάλλεται, επί ποινή απαραδέκτου, κατά την εξέταση της ανακοπής ενώπιον της Δ.Ε.Σ.. Στην περίπτωση αυτή, ο Πρόεδρος της Επιτροπής χορηγεί προθεσμία τουλάχιστον είκοσι ημερών από τη ημέρα συζήτησης στον ανακόπτοντα προκειμένου αυτός να παράσχει αποδεικτικό υλικό για την αιτούμενη χρήση. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, ο καταθέτης του σήματος ενημερώνεται για το αποδεικτικό υλικό προκειμένου να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών. Η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν και των ισχυρισμών που προβλήθηκαν από τα μέρη.

3. Εάν το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίσθηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της ανακοπής, θεωρείται καταχωρισμένο μόνον για το μέρος αυτό των προϊόντων ή υπηρεσιών.

4. Εάν ο ανακόπτων δεν αποδείξει την ουσιαστική χρήση του σήματός του ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση αυτού, η ανακοπή απορρίπτεται χωρίς να εξετάζεται η ουσία της υπόθεσης.

Άρθρο 144 Προσφυγή ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων

1. Οι αποφάσεις της Υπηρεσίας Σημάτων που απορρίπτουν ολικά ή εν μέρει τη δήλωση κατάθεσης υπόκεινται σε προσφυγή μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την ημέρα κοινοποίησης της προσβαλλόμενης απόφασης.

2. Η προσφυγή ασκείται ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων. Θεωρείται ασκηθείσα μόνο μετά την καταβολή του τέλους προσφυγής.

3. Για την άσκηση της προσφυγής διενεργείται ειδική καταχώρηση στην ηλεκτρονική καρτέλα του σήματος που τηρείται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

4. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να παρέμβει προσθέτως ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων μέσα σε εξήντα μέρες από την καταχώριση της προσφυγής κατά την παράγραφο 3.

Άρθρο 145 Διοικητική Επιτροπή Σημάτων

1. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων εδρεύει στην Αθήνα, συνεδριάζει στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και σε γραφείο που ορίζεται με πράξη του αρμόδιου προϊστάμενου της Διεύθυνσης Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

2. Στη σύνθεσή της συμμετέχουν τρία μέλη, δύο τουλάχιστον από τα οποία πρέπει να έχουν νομική κατάρτιση. Απαρτίζεται από τμήματα, τα οποία συντίθενται από έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, έναν υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, κατηγορίας ΠΕ, κατά προτίμηση πτυχιούχο νομικής, με προηγούμενη απασχόληση στον κλάδο των σημάτων καθώς και ένα τρίτο μέλος, με προηγούμενη τριετή τουλάχιστον, απασχόληση στον κλάδο του δικαίου των σημάτων, το οποίο μπορεί να είναι είτε δικηγόρος για τον οποίο ισχεί η διάταξη περί ασυμβιβάστου του άρθρου 62 του Κώδικα περί Δικηγόρων (ν.δ. 3026/1954, Α' 235), είτε υπάλληλος του δημοσίου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) κατηγορίας ΠΕ πτυχιούχος νομικής. Τα μέλη, πλην του Προέδρου, εκτελούν χρέη εισηγητή στις υποθέσεις που εισάγονται προς εξέταση στη Δ.Ε.Σ.. Η κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα της Επιτροπής καθορίζεται από τον αρχαιότερο πρόεδρο.

3. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής είναι δημόσιες και τηρούνται πρακτικά. Η Επιτροπή συνεδριάζει σε μέρες και ώρες οι οποίες ορίζονται από τον αρχαιότερο πρόεδρο στην αρχή κάθε έτους και γνωστοποιούνται με τοιχοκόλληση στο γραφείο της αρμόδιας Υπηρεσίας, καθώς και με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Η συζήτηση γίνεται με βάση το έκθεμα που καταρτίζει ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας. Το έκθεμα τοιχοκολλάται οκτώ ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης στο γραφείο της αρμόδιας Υπηρεσίας.

4. Η θητεία των μελών της Δ.Ε.Σ. είναι τριετής και ανανεώνεται άπαξ. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων είναι ανεξάρτητοι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και μπορούν να παυθούν με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για σοβαρούς λόγους που άπτονται της εκτέλεσης των καθηκόντων τους και ίδιως για παράβαση της αρχής της αμεροληψίας, αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων τους και άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας. Τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, πλην του Προέδρου, είναι πλήρους απασχόλησης.

5. Τα μέλη της Δ.Ε.Σ. δεν επιτρέπεται να έχουν συμμετάσχει στη λήψη αποφάσεων της Υπηρεσίας Σημάτων

σχετικά με την παραδοχή ή απόρριψη δήλωσης σήματος.

6. Οι διάδικοι παρίστανται με δικηγόρο, μπορούν δε να αναπτύξουν τους ισχυρισμούς τους εγγράφως ενώπιον της Επιτροπής και να υποβάλουν κάθε χρήσιμο για την υποστήριξη της υποθέσεώς τους στοιχείο ή έγγραφο. Από την απουσία των διαδίκων δεν τεκμαίρεται ομολογία. Η Επιτροπή δικάζει ως να ήταν παρόντες οι διάδικοι. Ενώπιον της Επιτροπής γίνονται δεκτά τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται από της διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97). Γίνονται δεκτές ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου με κλήτευση του αντιδίκου προ σαράντα οκτώ ωρών. Η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει την εξέταση μαρτύρων ενώπιον της.

7. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες.

8. Πειριλήψεις των αποφάσεων που δέχονται το σήμα δημοσιεύονται, στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Οι απορριπτικές αποφάσεις κοινοποιούνται με επιμέλεια της Υπηρεσίας της προς τους διαδίκους ή τους αντικλήτους αυτών.

Άρθρο 146 Προσφυγή ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων

1. Οι αποφάσεις της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων που έχουν κρίνει επί ανακοπών, ως και επί προσφυγών, σύμφωνα με το άρθρο 144, υπόκεινται σε προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την κοινοποίηση των εν λόγω αποφάσεων.

2. Η προσφυγή έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

3. Κατά τη συζήτηση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων καλούνται από τον προσφεύγοντα, με ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, για άσκηση παρέμβασης αυτοί που έχουν καταστεί διάδικοι ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων Οι νομίμως κλητευθέντες κατά τα ανωτέρω για άσκηση παρέμβασης στερούνται του δικαιώματος ανακοπής εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Άρθρο 147 Καταχώριση – Μητρώο Σημάτων

1. Οι αποφάσεις του εξεταστή, της διοικητικής επιτροπής σημάτων και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και οι αιτήσεις ενώπιον του εξεταστή, της διοικητικής επιτροπής σημάτων και τα ένδικα βοηθήματα σημειώνονται στο μητρώο σημάτων όλες οι παραπάνω αποφάσεις αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Όταν το σήμα γίνει δεκτό με απρόσβλητη απόφαση του εξεταστή και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, ή με τελεσίδικη απόφαση των τακτικών δικαστηρίων, σημειώνεται στο μητρώο σημάτων η λέξη «καταχωρίσθηκε» με τις τυχόν μεταβολές ως προς τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες στα οποία αναφέρεται το σήμα.

2. Το σήμα που έγινε δεκτό θεωρείται ότι καταχωρίσθηκε από την ημέρα υποβολής της δήλωσης. Στο μητρώο σημάτων σημειώνονται όλες οι νομικές μεταβολές του σήματος και του δικαιώματος επί του σήματος.

3. Το μητρώο σημάτων είναι δημόσιο. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των εγγραφών παρέχονται σε κάθε αιτούντα.

4. Το μητρώο σημάτων μπορεί να έχει ηλεκτρονική μορφή (Ηλεκτρονικό Μητρώο Σημάτων). Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία καταχώρισης, οι τεχνικές προδιαγραφές, η τεχνική διαχείριση και κάθε θέμα σχετικό με τη δημιουργία και την τήρηση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Σημάτων. Με την ίδια απόφαση διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Σημάτων και καταργείται το μητρώο σημάτων.

Άρθρο 148

Διάρκεια της προστασίας – Ανανέωση

1. Η προστασία του σήματος διαρκεί για μια δεκαετία που αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας κατάθεσης.

2. Η προστασία του σήματος μπορεί να παρατείνεται ανά δεκαετία με αίτηση του δικαιούχου και με την εμπρόθεσμη καταβολή του τέλους ανανέωσης.

3. Η καταβολή του τέλους ανανέωσης γίνεται μέσα στο τελευταίο έτος της προστασίας. Μπορεί της να γίνει μέσα σε πρόσθετη προθεσμία έξι μηνών μετά τη λήξη της δεκαετίας, υπό τον όρο της καταβολής του τέλους ανανέωσης αυξημένου κατά το ήμισυ.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 2 των άρθρων 171 και 175 αντίστοιχα, το σήμα διαγράφεται αν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στη παράγραφο 3 δεν καταβληθεί το κατά το νόμο τέλος ανανέωσης.

5. Κάθε αμφισβήτηση σχετικά με την παράταση της προστασίας ως και κάθε αντίρρηση ως προς την κατά την παράγραφο 4 διαγραφή λύεται από την Διοικητική Επιτροπή Σημάτων με αίτηση του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 149

Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση

1. Ο καταθέτης ή ο δικαιούχος σήματος ή οποιοσδήποτε διάδικος σε διαδικασία ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, ο οποίος, παρότι επέδειξε όλη την επιμέλεια που επιβάλουν οι περιστάσεις, δεν μπόρεσε να τηρήσει μια προθεσμία έναντι της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων λόγω ανωτέρας βίας, τυχηρού ή άλλου σπουδαίου λόγου που εκφεύγει της ευθύνης του, μπορεί να ζητήσει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση και την αποκατάσταση στα δικαιώματά του, εάν το κώλυμα είχε ως άμεση συνέπεια την απώλεια δικαιώματος ή ενδίκου βοηθήματος.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις προθεσμίες άσκησης ανακοπής, καθώς και στην προθεσμία διεκδίκησης προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 177 παράγραφος 2.

3. Η αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση υποβάλλεται κατά περίπτωση ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την παύση του κωλύματος και σε κάθε περίπτωση το αργότερο μέσα σε ένα έτος από τη λήξη της προθεσμίας που δεν τηρήθηκε.

4. Η αίτηση υπόκειται στην καταβολή τέλους.

5. Ο αιτών που πέτυχε την αποκατάσταση των δικαιώματων του, μετά από αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, δεν μπορεί να τα επικαλε-

σθεί έναντι τρίτων που τυχόν απέκτησαν καλόπιστα δικαιώματα κατά το διάστημα που μεσολάβησε από τη λήξη της προθεσμίας που δεν τηρήθηκε μέχρι την έκδοση απόφασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων για την επαναφορά.

6. Σε περίπτωση απώλειας της προθεσμίας ανανέωσης σήματος, η εξάμηνη περίοδος χάριτος, κατά τις διατάξεις του άρθρου 148 παράγραφος 3, δεν προσμετράται στην προθεσμία του έτους κατά την παράγραφο 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΣΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 150 Αξιώσεις επί προσβολής

1. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 125 χρησιμοποιεί ή κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο προσβάλλει σήμα που ανήκει σε άλλον, μπορεί να εναχθεί για άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και να υποχρεωθεί σε αποζημίωση.

2. Με την αξιώση για την άρση της προσβολής ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει μεταξύ άλλων: α) την απόσυρση από το εμπόριο των εμπορευμάτων που κρίθηκε ότι προσβάλλουν δικαιώματα του σήματος και, εφόσον απαιτείται, των υλικών που κυρίως χρησίμευσαν στην προσβολή, β) την αφαίρεση του προσβάλλοντος σήματος ή του διακριτικού γνωρίσματος ή, εφόσον τούτο δεν είναι δυνατόν, την οριστική απομάκρυνση των εμπορευμάτων που φέρουν το προσβάλλον σημείο από το εμπόριο και γ) την καταστροφή αυτών. Το δικαστήριο διατάσσει εκτέλεση των μέτρων αυτών με έξοδα του προσβάλλοντος το σήμα, εκτός αν συνηγορούν ειδικοί λόγοι για το αντίθετο.

3. Εφόσον το δικαστήριο καταδικάσει σε παράλειψη πράξης, απειλεί για κάθε παράβαση χρηματική ποινή 3.000 έως 10.000 ευρώ υπέρ του δικαιούχου, καθώς και προσωπική κράτηση μέχρι ένα έτος. Το ίδιο ισχύει και όταν η καταδίκη γίνεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 947 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

4. Τα δικαιώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 έχει ο δικαιούχος και κατά ενδιάμεσου, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή δικαιωμάτων.

5. Όποιος υπαιτίως προσβάλλει ξένο σήμα, υποχρεούται σε αποζημίωση και σε ικανοποίηση της ηθικής βλάβης.

6. Η αποζημίωση μπορεί να υπολογισθεί και με βάση το ποσόν το οποίο θα είχε καταβάλει ο προσβάλλων για δικαιώματα ή λοιπές αμοιβές, αν είχε ζητήσει την άδεια χρήσης από το δικαιούχο.

7. Το δικαστήριο κατά τον προσδιορισμό της αποζημίωσης λαμβάνει υπόψη του, μεταξύ άλλων, τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις, καθώς και την απώλεια κερδών που υφίσταται ο δικαιούχος και τα τυχόν οφέλη που αποκόμισε ο προσβάλλων το σήμα.

8. Αν δεν υπάρχει υπαιτίότητα του υπόχρεου, ο δικαιούχος μπορεί να αξιώσει είτε το ποσό κατά το οποίο ο υπόχρεος ωφελήθηκε από την εκμετάλλευση του σήματος χωρίς τη συγκατάθεσή του, είτε την απόδοση του κέρδους που ο υπόχρεος απεκόμισε από την εκμετάλλευση αυτή.

9. Η αγωγή εγείρεται ενώπιον του αρμοδίου μονομελούς πρωτοδικείου, ανεξαρτήτως ποσού και δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. Η αξιώση για αποζημίωση παραγράφεται μετά πενταετία από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε το πρώτον η προσβολή.

Επί διακοπής της παραγραφής νέα παραγραφή αρχίζει από τη λήξη του έτους στο οποίο συνέπεσε το πέρας της διακοπής.

10. Οι αξιώσεις της παραγράφου 1 μπορεί να εισαχθούν και στο αρμόδιο πολυμελές πρωτοδικείο, εφόσον ασκούνται και άλλες αξιώσεις.

11. Προκειμένου για ταυτόσημο σήμα για ταυτόσημα προϊόντα ή υπηρεσίες, καθώς και για σήμα που διαφέρει ως προς τα στοιχεία που δε μεταβάλλουν το διακριτικό του χαρακτήρα, για την πλήρη απόδειξη προσβολής αρκεί η προσκόμιση του πιστοποιητικού καταχώρισης του προσβαλλόμενου σήματος.

Άρθρο 151 Απόδειξη

1. Όταν κάποιος διάδικος έχει προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία και επαρκή προς στήριξη των ισχυρισμών του περί προσβολής του σήματος, παράλληλα δε επικαλείται αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου, ο δικαστής, ύστερα από αίτηση του διαδίκου, μπορεί να διατάξει την προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων από τον αντίδικο. Η ύπαρξη ικανής ποσότητας προϊόντων με το προσβάλλον σήμα θεωρείται βάσιμο αποδεικτικό στοιχείο.

2. Αν συντρέχει προσβολή του σήματος σε εμπορική κλίμακα, το δικαστήριο μπορεί επίσης, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να διατάξει την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου.

3. Το δικαστήριο, σε κάθε περίπτωση κατ' αίτηση του υπόχρεου προς παροχή πληροφοριών, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίσει την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

4. Επί προσβολής σήματος το Δικαστήριο ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του διαδίκου που υποβάλλεται με την αγωγή ή και αυτοτελώς στο πλαίσιο δίκης ασφαλιστικών μέτρων, μπορεί και πριν από την ορισμένη δικάσιμο, να διατάσσει την παροχή από τον αντίδικο πληροφοριών για την προέλευση και τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή της παροχής των υπηρεσιών που προσβάλλουν το σήμα. Το ίδιο μπορεί να διατάσσεται και κατά οποιουδήποτε άλλου προσώπου, το οποίο: α) βρέθηκε να κατέχει παράνομα τα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα, β) βρέθηκε να χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα, γ) διαπιστώθηκε ότι παρείχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες για την προσβολή σήματος ή δ) ευλόγως υποδείχθηκε από πρόσωπο των τριών προηγούμενων περιπτώσεων ως ενεργά εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των υπηρεσιών που παράγονται ή προσφέρονται σε εμπορική κλίμακα.

5. Οι πληροφορίες της παραγράφου 4 περιλαμβάνουν, εφόσον ενδείκνυται: α) τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών, διανομέων, προμηθευτών και λοιπών προηγούμενων κατόχων του προϊόντος ή της υπηρεσίας, καθώς και των παραληπτών χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής, β) πληροφο-

ρίες για της ποσότητες που παρήχθησαν, κατασκευάστηκαν, παραδόθηκαν, παραλήφθηκαν ή παραγγέλθηκαν, καθώς και για το τίμημα που αφορά στα εν λόγω εμπορεύματα ή υπηρεσίες.

6. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 401 και 402 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δικαιούνται να αρνηθούν να παράσχουν τις αιτούμενες ως άνω πληροφορίες.

7. Οι παράγραφοι 3 και 4 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων, οι οποίες: α) παρέχουν στο δικαιούχο δικαιώματα πληρέστερης ενημέρωσης, β) διέπουν τη χρήση, στο πλαίσιο αστικής ή ποινικής διαδικασίας, των πληροφοριών που γνωστοποιούνται βάσει των παραγράφων 3 και 4, γ) διέπουν την ευθύνη για καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ενημέρωσης ή δ) διέπουν την προστασία της εμπιστευτικότητας των πηγών πληροφοριών ή την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

8. Αν ο διάδικος κληθεί και αδικαιολόγητα δεν προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία κατά τις παραγράφους 1 και 2, οι αντίστοιχοι προς απόδειξη ισχυρισμοί του διαδίκου που ζήτησε την προσκόμιση ή την κοινοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων θεωρούνται ομολογημένοι. Όποιος αδικαιολόγητα παραβεί διαταγή του δικαστηρίου κατά τις παραγράφους 1 έως 3, καταδικάζεται, εκτός από τα δικαστικά έξοδα και σε χρηματική ποινή ύψους πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

9. Εφόσον ο υπόχρεος προς πληροφόρηση παράσχει ανακριβείς πληροφορίες από δόλο ή από βαρεία αμέλεια, ευθύνεται για τη ζημία που εκ του λόγου τούτου προξένησε.

10. Οι πληροφορίες που ελήφθησαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για την ποινική δίωξη του υπόχρεου προς πληροφόρηση.

Άρθρο 152 Δικαστικά έξοδα

Στις υποθέσεις του παρόντος νόμου τα εν γένει δικαστικά έξοδα και τέλη περιλαμβάνουν υποχρεωτικά και κάθε άλλη συναφή δαπάνη, όπως τα έξοδα των μαρτύρων, τις αμοιβές των πληρεξουσίων δικηγόρων, τις αμοιβές των πραγματογνωμόνων και τεχνικών συμβούλων των διαδίκων και τις δαπάνες για την ανακάλυψη των προσβολέων, τις οποίες ευλόγως υποβλήθηκε ο νικήσας διάδικος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 173 έως 193 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 153 Ασφαλιστικά μέτρα

1. Όποιος έχει αξιώση για άρση και παράλειψη λόγω προσβολής του σήματος μπορεί να ζητήσει και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

2. Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ζητήσει τη συντηρητική κατάσχεση ή την προσωρινή απόδοση των εμπορευμάτων με το προσβάλλον διακριτικό γνώρισμα προκειμένου να εμποδίστει η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στο δίκτυο εμπορικής διανομής.

3. Σε περίπτωση προσβολών που διαπράττονται σε εμπορική κλίμακα και εφόσον ο δικαιούχος του σήματος αποδεικνύει την ύπαρξη περιστάσεων που είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο την καταβολή της αποζημίωσης που έχει ζητήσει με τακτική αγωγή και προσκομίζει ευ-

λόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, ότι το σήμα του προσβάλλεται ή επίκειται προσβολή του, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να διατάσσει τη συντηρητική κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων του καθού, καθώς και τη δέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών του. Για το σκοπό αυτό ζητεί από τον προσβολέα την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων ή την προσήκουσα πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες με τον όρο ότι διασφαλίζεται η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

4. Τα ασφαλιστικά μέτρα των προηγουμένων παραγράφων μπορεί να διαταχθούν και χωρίς προηγούμενη ακρόαση του καθ'ου, ιδίως όταν τυχόν καθυστέρηση θα προκαλούσε ανεπανόρθωτη ζημία στον δικαιούχο του σήματος.

5. Προκειμένου το αρμόδιο δικαστήριο να λάβει τα ανωτέρω μέτρα μπορεί να ζητήσει από τον αιτούντα να προσκομίσει κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο για να σχηματίσει την πεποιθήση ότι το δικαιώμα του προσβάλλεται ή ότι επίκειται προσβολή του. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται εν προκειμένω οι παράγραφοι 4 έως 7 του άρθρου 154.

6. Η δήλωση καταθέσεως σήματος από το πρόσωπο, κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, δεν κωλύει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατ' αυτού.

7. Αρμόδιο για τη λήψη των ασφαλιστικών μέτρων είναι το μονομελές πρωτοδικείο τόσο της περιφέρειας στην οποία ευρίσκονται τα προϊόντα ή παρέχονται οι υπηρεσίες, όσο και της περιφέρειας που εδρεύει η επιχείρηση, της οποίας τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες φέρουν το προσβαλλόμενο σήμα.

8. Ο δικαιούχος του σήματος μπορεί να ζητήσει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των ενδιαμέσων, οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή του σήματός του.

Άρθρο 154

Μέτρα προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων

1. Εφόσον επαρκώς πιθανολογείται με ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προσβολή ή επίκειμενη προσβολή του σήματος και κάθε καθυστέρηση μπορεί να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στο δικαιούχο του σήματος ή υπάρχει αποδεειγμένος κίνδυνος καταστροφής των αποδεικτικών στοιχείων, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί να διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση των παράνομων προϊόντων που κατέχονται από τον καθ'ου και, εφόσον ενδείκνυται, των υλικών και των εργαλείων που αποτελούν μέσο τέλεσης ή προϊόν ή απόδειξη της προσβολής. Αντί για συντηρητική κατάσχεση το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναλυτική απογραφή των αντικειμένων αυτών, καθώς και τη φωτογράφησή τους, τη λήψη δειγμάτων των ανωτέρω προϊόντων, καθώς και σχετικών εγγράφων. Στις παραπάνω περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να συζητήσει την αίτηση χωρίς να κλητεύεται εκείνον κατά του οποίου απευθύνεται προσωρινή διαταγή κατά το άρθρο 691 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Εφόσον τα μέτρα αυτά είναι πρόσφορα για να θεμελιώσει ο αιτών τις αξιώσεις, λόγω προσβολής του σήματος, το δικαστήριο διατάσσει τα ως άνω μέτρα διασφαλίζοντας την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.

3. Η αίτηση του δικαιούχου του σήματος δεν απαιτεί

λεπτομερή προσδιορισμό των αποδεικτικών στοιχείων, αλλά αρκεί ο προσδιορισμός τους κατά κατηγορία.

4. Σε περίπτωση που ληφθούν τα ανωτέρω μέτρα χωρίς να ακουστεί ο καθ'ου, τούτος λαμβάνει γνώση με κοινοποίηση το αργότερο μέχρι και την πρώτη εργάσιμη μέρα μετά την εκτέλεση της προσωρινής διαταγής, διαφορετικά οι διαδικαστικές πράξεις που συνιστούν αυτή καθίστανται άκυρες.

5. Το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει τα ανωτέρω μέτρα υπό τον όρο να δοθεί εγγύηση από τον αιτούντα που καθορίζεται με την απόφασή του ή με την προσωρινή διαταγή, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποκατάσταση της ζημίας που ενδέχεται να υποστεί ο καθ'ου εξ αυτών των μέτρων.

6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 το δικαστήριο τάσσει υποχρεωτικώς προθεσμία για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία, αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο.

7. Αν τα ανωτέρω ασφαλιστικά μέτρα ανακληθούν ή παύσουν να ισχύουν εξαιτίας οποιαδήποτε πράξης ή παράλειψης του αιτούντος ή αν διαπιστωθεί εκ των υστέρων, ότι δεν υπήρξε προσβολή ή απειλή προσβολής των δικαιωμάτων του δικαιούχου του σήματος, το δικαστήριο μπορεί να καταδικάσει τον αιτούντα, ύστερα από αίτηση του καθ'ου, να καταβάλει σε αυτόν πλήρη αποζημίωση για κάθε ζημία.

Άρθρο 155 Αναλογικότητα

Οι ρυθμίσεις, οι κυρώσεις και τα μέτρα των άρθρων 150 έως 154 τελούν υπό την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 156 Ποινικές διατάξεις

1. Διώκεται κατ' έγκληση και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον έξι χιλιάδων ευρώ: α) όποιος εν γνώσει χρησιμοποιεί σήμα κατά παράβαση του άρθρου 125 παράγραφος 3 περίπτωση α ή β, β) όποιος χρησιμοποιεί σήμα φήμης, κατά παράβαση του άρθρου 125 παράγραφος 3 περίπτωση γ' με πρόθεση να εκμεταλλευτεί ή να βλάψει τη φήμη του, γ) όποιος εν γνώσει θέτει σε κυκλοφορία, κατέχει, εισάγει ή εξάγει προϊόντα που φέρουν αλλότριο σήμα ή προσφέρει υπηρεσίες με αλλότριο σήμα και δ) όποιος εν γνώσει τελεί μία από της πράξεις του άρθρου 125 παρ. 4 περιπτώσεις α', β' και γ' .

2. Αν το όφελος που επιδιώχθηκε ή η ζημία που απειλήθηκε από τις πράξεις της παραγράφου 1 είναι ιδιαίτερα μεγάλη και συντρέχει εκμετάλλευση σε εμπορική κλίμακα ή ο υπόχρεος τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή 6.000 έως 30.000 ευρώ. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται μόνον επί προσβολής σήματος με ίδιο διακριτικό γνώρισμα και ταυτότητα ή ομοιότητα προϊόντων.

3. Όποιος χρησιμοποιεί τα σύμβολα και σημεία που αναφέρονται στην περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 123 διώκεται αυτεπαγγέλτως και τιμωρείται με χρηματική ποινή μέχρι 2.000 ευρώ.

4. Η απόπειρα τέλεσης των ως άνω πράξεων τιμωρείται με μειωμένη την ποινή των ανωτέρω παραγράφων.

Άρθρο 157
Δημοσίευση αποφάσεων

1. Αποφάσεις αστικών δικαστηρίων ή τελεσίδικες αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων που αφορούν σε δικαιώματα που προβλέπονται στο Τρίτο Μέρος του παρόντος νόμου μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος και με δαπάνες του προσβάλλοντος το σήμα, να διατάσσουν τα ενδεικνύομενα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, καθώς και την ανάρτηση της απόφασης, την πλήρη ή μερική δημοσίευσή της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο διαδίκτυο. Το δικαστήριο αποφασίζει τον προσήκοντα τρόπο πληροφόρησης, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.

2. Η αξιώση αυτή αποσβήνεται αν τα μέτρα δημοσιοποίησης της απόφασης δεν εκτελεσθούν μέσα σε έξι μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 158
Αρμοδιότητα πολιτικών δικαστηρίων

1. Τα πολιτικά δικαστήρια ουδεμία έχουν αρμοδιότητα, όπου καθίστανται κατά τον παρόντα νόμο αρμόδια η Υπηρεσία Σημάτων, η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων και τα Διοικητικά Δικαστήρια.

2. Οι αποφάσεις της Υπηρεσίας Σημάτων και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, κατά των οποίων δεν χωρεί προσφυγή και οι τελεσίδικες αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων που εκδίδονται κατά τον παρόντα νόμο, είναι υποχρεωτικές για τα πολιτικά δικαστήρια και κάθε άλλη αρχή.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ, ΕΚΠΤΩΣΗ, ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ,
ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ**

Άρθρο 159
Έκπτωση από το δικαιώμα

1. Το δικαιώμα στο σήμα αποσβήνεται με δήλωση παραίτησης του δικαιούχου για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί,

2. Η παραίτηση δηλώνεται εγγράφως στην Υπηρεσία Σημάτων από τον δικαιούχο του σήματος. Παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την καταχώρισή της στα οικεία βιβλία.

3. Αν έχουν παραχωρηθεί άδειες χρήσης, η υποβολή δήλωσης παραίτησης γίνεται δεκτή, μόνον αν ο δικαιούχος του σήματος αποδεικνύει ότι οι κάτοχοι αδειών χρήσης έχουν ενημερωθεί σχετικά με την πρόθεσή του να παραιτηθεί από τα δικαιώματα του στο σήμα.

Άρθρο 160
Λόγοι έκπτωσης

1. Ο δικαιούχος εκπίπτει του δικαιώματός του ολικά ή μερικά:

α. εάν, μέσα σε χρονικό διάστημα πέντε ετών από την καταχώριση του σήματος, ο δικαιούχος δεν κάνει ουσιαστική χρήση αυτού για τη προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωρισθεί ή αν διακόψει τη χρήση του σήματος για πέντε συνεχή έτη,

β. εάν, συνεπεία της συμπεριφοράς ή αδράνειας του

δικαιούχου, το σήμα έχει καταστεί κοινόχρηστο ή συνήθης εμπορική ονομασία του προϊόντος ή της υπηρεσίας για το οποίο έχει καταχωρισθεί,

γ. εάν, λόγω της χρήσης του σήματος από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση αυτού για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία τούτο έχει καταχωρισθεί, ενδέχεται να παραπλανηθεί το κοινό, ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών.

2. Αν ο λόγος έκπτωσης αφορά μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί, ο δικαιούχος κηρύσσεται έκπτωτος των δικαιωμάτων του μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

3. Δεν επέρχεται έκπτωση του δικαιώματος:

α. εάν ο δικαιούχος του σήματος αποδείξει ότι η μη χρήση αυτού οφείλεται σε εύλογη αιτία,

β. εάν ο δικαιούχος του σήματος, στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της λήξης της πενταετίας μη χρήσης του και της υποβολής της αίτησης έκπτωσης, προέβη σε έναρξη ή επανάληψη της ουσιαστικής χρήσης του. Πάντως, η έναρξη ή επανάληψη της χρήσης μέσα σε περίοδο τριών μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης έκπτωσης, η οποία δεν αρχίζει να τρέχει νωρίτερα από τη συμπλήρωση της συνεχούς πενταετίας μη χρήσης, δε λαμβάνεται υπόψη, εάν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έναρξη ή την επανάληψη της χρήσης έλαβαν χώρα, αφού ο δικαιούχος έλαβε γνώση του γεγονότος ότι είναι πιθανή η υποβολή αίτησης έκπτωσης.

4. Τα αποτελέσματα της απόφασης διαγραφής του σήματος λόγω εκπτώσεως αρχίζουν από την ημερομηνία που η απόφαση κατέστη τελεσίδικη.

5. Η τελεσίδικη απόφαση περί διαγραφής του σήματος λόγω έκπτωσης εγγράφεται στο μητρώο σημάτων και το σήμα διαγράφεται από αυτό.

Άρθρο 161
Λόγοι ακυρότητας

1. Το σήμα κηρύσσεται άκυρο και διαγράφεται εάν καταχωρίσθηκε κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 123 και 124.

2. Αν ο λόγος ακυρότητας αφορά μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει καταχωρισθεί, το σήμα κηρύσσεται άκυρο μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

3. Το σήμα δεν κηρύσσεται άκυρο εάν ο λόγος απαραδέκτου που προβλέπεται στο άρθρο 123 παράγραφος 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' δεν υφίσταται κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διαγραφής λόγω του ότι το σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης του.

4. Σε ακυρότητα υπόκειται και εθνικό σήμα για το οποίο έχει γίνει δεκτή από το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά αίτηση αρχαιότητας σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 35 του Κανονισμού 207/2009/EK του Συμβουλίου (L 78), ακόμη και αν έχει προηγηθεί παραίτηση από το προγενέστερο αυτό εθνικό σήμα ή μη ανανέωση της προστασίας του.

5. Τα αποτελέσματα της απόφασης διαγραφής του σήματος λόγω ακυρότητας της απόφασης αρχίζουν από την ημερομηνία που αυτή κατέστη τελεσίδικη.

6. Η τελεσίδικη απόφαση περί διαγραφής του σήματος λόγω ακυρότητας εγγράφεται στο μητρώο σημάτων και το σήμα διαγράφεται από αυτό.

Άρθρο 162

Διαδικασία διαγραφής λόγω έκπτωσης ή ακυρότητας

1. Η αίτηση για διαγραφή λόγω έκπτωσης ή λόγω ακυρότητας υποβάλλεται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.

2. Τα επιμελητήρια και οι ενώσεις καταναλωτών ή μέλη της μπορούν να υποβάλλουν αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας μόνο στις περιπτώσεις των άρθρων 123 και 160 παράγραφος 1 εδάφιο γ'.

3. Δεν νομιμοποιείται να ζητήσει διαγραφή λόγω ακυρότητας για τους λόγους του άρθρου 124 εκείνος, ο οποίος τους είχε προβάλει κατά τη διαδικασία καταχώρισης, εφόσον αυτοί κρίθηκαν καθ' αντιδικία με το δικαιούχο του σήματος από τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τα διοικητικά δικαστήρια.

4. Η αίτηση διαγραφής για λόγους ακυρότητας του άρθρου 161 ασκείται εντός προθεσμίας πέντε ετών από την καταχώριση του σήματος. Αίτηση διαγραφής ένεκα κατάθεσης που έγινε αντίθετα στην καλή πίστη, ή κατάθεσης που έγινε κακόπιστα ασκείται καθ' όλη τη διάρκεια της προστασίας του σήματος..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

Άρθρο 163

Προϋποθέσεις προστασίας

1. Συνεταιρισμοί, ενώσεις κατασκευαστών, παραγωγών, παρεχόντων υπηρεσίες ή εμπόρων, οι οποίες κατά το δίκαιο που τις διέπει, έχουν ικανότητα δικαίου, καθώς επίσης νομικά πρόσωπα που διέπονται από κανόνες δημοσίου δικαίου, μπορούν να καταθέτουν σήματα για να διακρίνουν την προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών των μελών τους ή τη γεωγραφική τους προέλευση ή το είδος ή την ποιότητα ή και τις ιδιότητές τους.

2. Εφόσον το συλλογικό σήμα αποτελείται από γεωγραφική ένδειξη, πρέπει να προβλέπεται στο καταστατικό του νομικού προσώπου ότι κάθε πρόσωπο, του οποίου τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια γεωγραφική περιοχή και πληροί τις προϋποθέσεις χρήσης του συλλογικού σήματος, μπορεί να γίνει μέλος του νομικού προσώπου και να κάνει χρήση του συλλογικού σήματος.

3. Συλλογικό σήμα που αποτελείται από γεωγραφικές ενδείξεις, δεν δίνει στο δικαιούχο το δικαίωμα να απαγορεύει σε τρίτους τη χρήση τέτοιων σημείων ή ενδείξεων, ιδίως δε σε τρίτους που επιτρέπεται να χρησιμοποιούν γεωγραφική ονομασία, με την προϋπόθεση ότι οι τρίτοι αυτοί τα χρησιμοποιούν σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.

4. Η δήλωση κατάθεσης συλλογικού σήματος πρέπει να συνοδεύεται από κανονισμό χρήσης, ο οποίος περιέχει τον τίτλο, την έδρα, το σκοπό, το ονοματεπώνυμο των νόμιμων εκπροσώπων, ονομαστικό κατάλογο των μελών που δικαιούνται τη χρήση, καθώς και τους όρους και κανονισμούς που αφορούν τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών για τη χρήση του σήματος από αυτά. Κανονισμός χρήσης απαιτείται επίσης και για κάθε τυχόν μεταβολή των στοιχείων αυτών.

5. Η άσκηση των αξιώσεων που απορρέουν από την

καταχώριση του συλλογικού σήματος ανήκει, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό ή στον κανονισμό χρήσης, στο δικαιούχο νομικό πρόσωπο.

6. Για τα συλλογικά σήματα τηρείται ειδικό μητρώο σημάτων, τα δε δικαιώματα κατάθεσης και παράτασης της διάρκειας αυτών ορίζονται στο πενταπλάσιο των δικαιωμάτων που ισχύουν κάθε φορά για τα υπόλοιπα σήματα.

7. Η χρήση του συλλογικού σήματος γίνεται απαραίτητα με την ένδειξη «συλλογικό σήμα».

8. Στα συλλογικά σήματα ισχύουν όλες οι διατάξεις του παρόντος, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΔΙΕΘΝΗ ΣΗΜΑΤΑ

Άρθρο 164

Κύρωση Πρωτοκόλλου Μαδρίτης

1. Τα διεθνή σήματα που κατατέθηκαν σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με τη Συμφωνία της Μαδρίτης που αφορά στη διεθνή καταχώριση σημάτων προστατεύονται κατά της διατάξεις του ν. 2783/2000 (Α' 1).

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τα εθνικά σήματα ισχύουν και για τα διεθνή σήματα εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 165

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου επί διεθνών σημάτων νοούνται ως:

α. «Αίτηση Μετατροπής», η αίτηση του άρθρου 173 του παρόντος.

β. «Βασική Καταχώριση» και «Βασική Αίτηση», η καταχώριση και η αίτηση όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 166 παρ. 1 στοιχείο β' του παρόντος νόμου.

γ. «Γραφείο Προέλευσης», το Γραφείο ενός Συμβαλλομένου στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης Μέρους που είναι επιφορτισμένο με την καταχώριση των σημάτων για λογαριασμό του.

δ. «Διεθνής Αίτηση», η αίτηση προς το Διεθνές Γραφείο για καταχώριση ενός σήματος στο Διεθνές Μητρώο.

ε. «Διεθνές Γραφείο», το Διεθνές Γραφείο του Παγκοσμίου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

στ. «Διεθνές Μητρώο», το Μητρώο των σημάτων που τηρείται από το Διεθνές Γραφείο για τους σκοπούς του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης.

ζ. «Διεθνής Καταχώριση», η εγγραφή ενός σήματος στο Διεθνές Μητρώο.

η. «Διεθνής Καταχώριση με την οποία ζητείται η προστασία σήματος στην ελληνική επικράτεια», η διεθνής καταχώριση με την οποία ζητείται η επέκταση της προστασίας στην ελληνική επικράτεια βάση του άρθρου 3 τρις (1) ή (2) του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης.

θ. «Εκτελεστικός Κανονισμός», ο Κοινός Κανονισμός που υιοθετήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 10 του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης, όπως κυρώθηκε με το ν. 2783/2000 (Α' 1).

ι. «Βιβλίο διεθνών σημάτων», το βιβλίο που αναφέρεται στο άρθρο 171 παρ. 2 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 166
Κατάθεση αίτησης

1. Επί διεθνούς καταχώρισης ελληνικών σημάτων η Ελλάδα θεωρείται ως χώρα προέλευσης της διεθνούς καταχώρισης, όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:
  - α. ο καταθέτης έχει πραγματική και μόνιμη βιομηχανική ή εμπορική εγκατάσταση ή κατοικία στην Ελλάδα ή είναι Έλληνας υπήκοος.
  - β. Έχει κατατεθειμένο ή καταχωρισμένο σήμα στην Ελλάδα.
2. Η αίτηση για διεθνή καταχώριση κατατίθεται στη Γαλλική ή Αγγλική.

Άρθρο 167
Έγγραφα της αίτησης

Η αίτηση για διεθνή καταχώριση κατατίθεται σε δύο αντίγραφα (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI) και πρέπει να παρουσιάζεται επί του εντύπου που προβλέπεται από τον Εκτελεστικό Κανονισμό. Υπογράφεται από τον καταθέτη ή τον πληρεξόδιο δικηγόρο του σύμφωνα με της έγγραφες οδηγίες που το συνοδεύουν και περιέχει τα απαραίτητα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 9 του Εκτελεστικού Κανονισμού. Επίσης κατατίθεται υποχρεωτικά και σε ηλεκτρονική μορφή με την προσκομιδή στην αρμόδια Υπηρεσία ψηφιακού δίσκου ή άλλου πρόσφορου ηλεκτρονικού αποθηκευτικού μέσου.

Άρθρο 168
Εξέταση τυπικών προϋποθέσεων -
Διαβίβαση της αίτησης

1. Η αίτηση για διεθνή καταχώριση κατατίθεται στην Υπηρεσία Σημάτων, η οποία ελέγχει αν υφίστανται οι προϋποθέσεις του άρθρου 166, δίνει σ' αυτήν αριθμό πρωτοκόλλου και αναγράφει επ' αυτής την ημερομηνία παραλαβής, καθώς και τον αριθμό των συνοδευτικών έγγραφων.
2. Η αίτηση για διεθνή καταχώριση με τα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα διαβιβάζεται στο Διεθνές Γραφείο, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από την παραλαβή.

Άρθρο 169
Ημερομηνία διεθνούς καταχώρισης

Η καταχώριση της διεθνούς αίτησης πραγματοποιείται από το Διεθνές Γραφείο. Ως ημερομηνία διεθνούς καταχώρισης θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία παρελήφθη η διεθνής αίτηση από την Υπηρεσία Σημάτων, υπό τον όρο ότι εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής το Διεθνές Γραφείο την παρέλαβε σε κανονική και πλήρη μορφή. Εάν η αίτηση για διεθνή καταχώριση δεν παραληφθεί εντός της προθεσμίας αυτής, η διεθνής καταχώριση θα φέρει ως ημερομηνία καταχώρισης την ημερομηνία κατά την οποία η αίτηση παρελήφθη από το Διεθνές Γραφείο.

Άρθρο 170
Πληρωμή τελών

Τα οφειλόμενα τέλη για τη διεθνή καταχώριση ή την ανανέωσή, καθώς και για κάθε μεταβολή επί αυτής κατάβαλλονται απευθείας στο Διεθνές Γραφείο

Άρθρο 171
Διαδικασία προστασίας διεθνούς καταχώρισης
στην ελληνική επικράτεια

1. Για την παροχή προστασίας διεθνούς καταχώρισης στην ελληνική επικράτεια, αρμόδια να αποφασίσει είναι η Υπηρεσία Σημάτων.
2. Η διεθνής καταχώριση ως και η δήλωση επέκτασης διεθνούς καταχώρισης στην ελληνική επικράτεια εγγράφονται σε ειδικό έντυπο και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕ.
3. Σε περίπτωση αντικατάστασης εθνικού σήματος από διεθνή καταχώριση με ισχύ στην Ελλάδα τα ουσιαστικά δικαιώματα που απορρέουν από το διεθνές σήμα αντρέχουν στο χρόνο καταχώρισης του εθνικού σήματος.

Άρθρο 172
Ένδικα βοηθήματα

1. Στις διαδικασίες προσφυγής ενώπιον της ΔΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 144, ανακοπής, σύμφωνα με το άρθρο 140, και έκπτωσης ή ακυρότητας, σύμφωνα με το άρθρο 162, ο δικαιούχος διεθνούς καταχώρισης, ως αιτών ή καθ' ου η αίτηση των παραπάνω ενδίκων βοηθημάτων, πρέπει να ορίσει πληρεξόδιο και αντίκλητο δικηγόρο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, στον οποίο γίνονται και όλες οι κοινοποιήσεις. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ο εξεταστής καλέσει τον καταθέτη να υποβάλει τις παρατηρήσεις του κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 139, κοινοποιώντας σε αυτόν προσωρινή άρνηση, σύμφωνα με τον Κανόνα 17.1 του Εκτελεστικού Κανονισμού του Πρωτοκόλλου. Επί διεθνών σημάτων, η προβλεπόμενη στην παρ. 2 του άρθρου 139 προθεσμία ορίζεται σε τρεις μήνες.

2. Αν ο αιτών διεθνή καταχώριση ή ο δικαιούχος διεθνούς καταχώρισης δεν εκπροσωπηθούν στις διαδικασίες της παραγράφου 1 από πληρεξόδιο δικηγόρο, δεν τεκμαίρεται ομοιολογία και η ΔΕΣ δικάζει ως να ήταν παρόντες οι διάδικοι.

3. Αν ασκηθεί ανακοπή κατά αίτησης διεθνούς καταχώρισης, η Υπηρεσία Σημάτων κοινοποιεί στοιχεία της ανακοπής ως προσωρινή άρνηση στο Διεθνές Γραφείο σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης και τον κανόνα 17 του Εκτελεστικού Κανονισμού.

4. Αν η αίτηση διεθνούς καταχώρισης απορριφθεί, η Υπηρεσία Σημάτων κοινοποιεί την απορριπτική απόφαση στο Διεθνές Γραφείο σύμφωνα με τον Κανόνα 17.1 και 17.3 του Εκτελεστικού Κανονισμού του Πρωτοκόλλου. Η κοινοποίηση συνοδεύεται με μετάφραση στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα των οικείων διατάξεων του ελληνικού νόμου που προβλέπουν την άσκηση προσφυγής. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία ενενήντα ημερών που αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της προσωρινής άρνησης στο Διεθνές Γραφείο.

Άρθρο 173
Διαδικασία μετατροπής διεθνούς σήματος σε εθνικό

1. Αν είτε η βασική αίτηση είτε η βασική καταχώριση, στην οποία στηρίζεται δήλωση διεθνούς σήματος με επέκταση στην Ελλάδα, παύσει να ισχύει στη χώρα προέλευσης μέσα σε μία πενταετία από την ημερομηνία της διεθνούς καταχώρισης, ο δικαιούχος της διεθνούς καταχώρισης δικαιοιύται, μέσα σε προθεσμία τριών μηνών α-

πό την ημερομηνία που ενεγράφη η παύση ισχύος της στο μητρώο σημάτων του Διεθνούς Γραφείου, να ζητήσει τη μετατροπή της σε εθνική αίτηση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII).

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 εφαρμόζεται και εάν η παύση ισχύος επέλθει μετά την πάροδο της ως άνω πενταετούς προθεσμίας, με την προϋπόθεση ότι το ένδικο βοήθημα υποβλήθηκε στη χώρα προέλευσης μέσα στην πενταετία.

3. Σε περίπτωση μετατροπής διεθνούς καταχώρισης σε εθνική αίτηση, ο καταθέτης υποβάλλει δήλωση μετατροπής στην Υπηρεσία Σημάτων που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 1 των άρθρων 135 και 136, καθώς και από βεβαίωση του Διεθνούς Γραφείου, από την οποία να προκύπτουν το σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τις οποίες είχε ζητηθεί η προστασία του διεθνούς σήματος στην Ελλάδα, πριν από τη διαγραφή του από το διεθνές μητρώο και η ημερομηνία διαγραφής του από το διεθνές μητρώο.

4. Η δήλωση συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, εφαρμοζόμενων αναλογικά των άρθρων 135 και 136, και καταχωρίζεται στο οικείο μητρώο σημάτων.

5. Το σήμα εκ μετατροπής καταχωρίζεται χωρίς προέλεγχο, εφόσον έχει παρέλθει η προθεσμία του άρθρου 5 παρ. 2γ του Πρωτοκόλλου της Μαδρίτης και δεν έχει ασκηθεί ένδικο βοήθημα. Εάν η εν λόγω προθεσμία δεν έχει παρέλθει ή εάν έχει ήδη κοινοποιηθεί προσωρινή απόρριψη, η δήλωση μετατροπής εξετάζεται από την Υπηρεσία Σημάτων, εφαρμοζόμενων αναλογικά των άρθρων 138 και 139. Αν η αίτηση για αρχική ή επιγενόμενη επέκταση προστασίας του διεθνούς σήματος στην Ελλάδα εκκρεμεί ενώπιον της Υπηρεσίας Σημάτων, της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων δικαστηρίων, η σχετική διαδικασία παύει ή η δίκη καταργείται μετά την υποβολή της αίτησης μετατροπής.

6. Μετά την υποβολή της δήλωσης μετατροπής η διεθνής καταχώριση διαγράφεται με πράξη της Υπηρεσίας Σημάτων από τα βιβλία διεθνών σημάτων.

7. Η προστασία σήματος που προέρχεται από μετατροπή διεθνούς καταχώρισης σε αίτηση εθνικού σήματος διαρκεί για μια δεκαετία, που αρχίζει είτε από την ημερομηνία της διεθνούς καταχώρισης, είτε, σε περίπτωση μεταγενέστερης επέκτασης διεθνούς σήματος στην Ελλάδα, από την ημερομηνία εγγραφής στο Διεθνές Μητρώο της αίτησης επέκτασης για την προστασία του διεθνούς σήματος στην Ελλάδα. Για την ανανέωση των σημάτων αυτών κρίσιμη είναι η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στην Υπηρεσία Σημάτων.

Άρθρο 174

Διαδικασία διαγραφής διεθνούς σήματος

1. Το δικαίωμα που παρέχει η διεθνής καταχώριση αποσβέννυται με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων για τους λόγους που προβλέπονται στα άρθρα 160 και 161. Όταν η απόφαση καταστεί τελεσίδικη, η Υπηρεσία Σημάτων ενημερώνει το Διεθνές Γραφείο με δήλωση, στην οποία αναφέρεται το όνομα του δικαιούχου, ο αριθμός της διεθνούς εγγραφής, η δικαστική αρχή και η διαδικασία απώλειας του δικαιώματος, η τελεσιδικία της απόφασης, η έναρξη ισχύος της και τα καλυπτόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες κατά τον Κανόνα 19 του Εκτελεστικού Κανονισμού.

2. Το δικόγραφο της αίτησης έκπτωσης ή ακυρότητας κατά διεθνούς σήματος κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος στο διεθνή καταθέτη ή τον αντιπρόσωπό του, όπως εμφαίνεται στο Διεθνές Μητρώο, με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένης της τηλεομοιοτύπιας και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τριάντα ημέρες πριν από την ορισθείσα πρώτη συζήτηση, μεταφρασμένο από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από τον επισπεύδοντα διάδικο στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα. Εάν έχει ορισθεί πληρεξούσιος δικηγόρος ή αντίκλητος στην Ελλάδα, η κοινοποίηση του δικογράφου γίνεται υποχρεωτικά μόνο σε αυτόν, με δικαστικό επιμελητή, χωρίς μετάφραση. Πρόσθετοι λόγοι κοινοποιούνται δέκα ημέρες πριν από την ορισθείσα πρώτη συζήτηση με τον ίδιο τρόπο που ασκείται η αίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας κατά διεθνούς σήματος. Το αυτό ισχύει και για κοινοποίηση κλήτευσης ένορκης βεβαίωσης ενώπιον ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου ή προξένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΗΜΑ

Άρθρο 175

Προστασία

1. Η προστασία που παρέχεται στο κοινοτικό σήμα δε μπορεί να υστερεί από την προστασία που παρέχεται στο εθνικό σήμα.

2. Σε περίπτωση που στηρίχθηκε η αρχαιότητα κοινοτικού σήματος σε καταχώρισμένο εθνικό σήμα, τα ουσιαστικά δικαιώματα που απορρέουν από το καταχώρισμένο και σε ισχύ κοινοτικό σήμα ανατρέχουν στο χρόνο καταχώρισης του εθνικού σήματος.

Άρθρο 176 Μετατροπή κοινοτικού σήματος σε εθνικό

1. Σε περίπτωση μετατροπής αίτησης κοινοτικού σήματος ή κοινοτικού σήματος σε εθνική αίτηση ο καταθέτης υποβάλλει δήλωση μετατροπής στην Υπηρεσία Σημάτων που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 135 και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 136, καθώς και από μετάφραση της αίτησης μετατροπής και των συνημμένων εγγράφων στην ελληνική γλώσσα, από πρόσωπο ή αρχή που έχει το δικαίωμα μετάφρασης σύμφωνα με το νόμο.

2. Η προθεσμία υποβολής των ανωτέρω δικαιολογητικών είναι δύο μήνες και αρχίζει από την ειδοποίηση του καταθέτη ή του δικαιούχου του κοινοτικού σήματος ή του πληρεξούσιου του δικηγόρου στην Ελλάδα που αναφέρεται στην αίτηση μετατροπής, από την Υπηρεσία Σημάτων με έγγραφο επί αποδείξει παραλαβής.

3. Η δήλωση συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, η μορφή και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται στο συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII με τίτλο ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ του παρόντος νόμου. Η δήλωση καταχωρίζεται στο οικείο μητρώο σημάτων, εφαρμοζόμενων αναλογικά των άρθρων 137, 138 και 139.

4. Η προστασία σήματος που προέρχεται από μετατροπή αίτησης κοινοτικού σήματος ή από μετατροπή κοινοτικού σήματος σε εθνική αίτηση ανατρέχει στην ημερομηνία κατάθεσης του κοινοτικού σήματος ή στην ημερομηνία προτεραιότητας της αίτησης ή του κοινοτικού σήματος και ενδεχομένως στην αρχαιότητα εθνικού σήμα-

τος που μπορεί να έχει διεκδικηθεί. Για την ανανέωση των σημάτων αυτών κρίσιμη είναι η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης μετατροπής στο Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΣΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΤΑΘΕΤΩΝ

Άρθρο 177 Προστασία

1. Οι δικαιούχοι σημάτων που έχουν την επαγγελματική της εγκατάσταση εκτός της Ελλάδος, προστατεύονται κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Επί σημάτων που κατατίθενται με διεκδίκηση προτεραιότητας σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Παρισίων (v.213/1975), η απόδειξη κατάθεσης του σήματος στην αλλοδαπή πολιτεία μπορεί να υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή της δήλωσης κατάθεσης του σήματος στην ημεδαπή.

3. Για την προστασία στην Ελλάδα απαιτείται, επιπλέον, κατάθεση σύμφωνη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Η προθεσμία προσφυγής των δικαιούχων αλλοδαπών σημάτων κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Σημάτων ή της ΔΕΣ παρατείνεται κατά τριάντα ημέρες.

5. Για την κατάθεση αρκεί η προβλεπόμενη στην περ. Δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 136 έγγραφη εξουσιοδότηση που περιέχει και δήλωση για υπαγωγή στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αθήνας. Η δήλωση αυτή μπορεί να αναπληρωθεί και με έγγραφη δήλωση του πληρεξουσίου του αιτούντος στην Υπηρεσία Σημάτων.

6. Τα ξενόγλωσσα έγγραφα που προσκομίζονται κατά την κατάθεση σήματος πρέπει να συνοδεύονται και με ελληνική μετάφραση που έχει γίνει από πρόσωπο ή αρχή που έχει το δικαίωμα μετάφρασης σύμφωνα με το νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΕΙΔΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 178 Δημοσιεύσεις

Οι δημοσιεύσεις, που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, γίνονται στο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Τεύχος Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ε.Β.Ι.)».

Άρθρο 179 Τέλη

1. Τα υπέρ του δημοσίου τέλη για τα σήματα καθορίζονται ως ακολούθως:

α. Κατάθεση σήματος	110 €
β. Για κάθε επιπλέον κλάση και μέχρι τη δεκάτη	20 €
γ. Κατάθεση σήματος από μετατροπή κοινοτικού ή διεθνούς ή από διαιρέση	110 €
δ. Για κάθε επιπλέον κλάση και μέχρι τη δεκάτη	20 €
ε. Παράταση προστασίας σήματος	90 €
στ. Για κάθε επιπλέον κλάση και μέχρι τη δεκάτη	20 €

ζ. Άλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής ή κατοικίας ή έδρας	50 €
η. Περιορισμός προϊόντων ή υπηρεσιών	20 €
θ. Μεταβίβαση σήματος	90 €
ι. Παραχώρηση άδειας χρήσης	90 €
ια. Εγγραφή περιορισμών του δικαιώματος κατ' άρθρο 129 και εμπραγμάτων δικαιωμάτων κατ' άρθρο 133 παρ. 1	40 €
ιβ. Διαβίβαση αίτησης κοινοτικού σήματος	15 €
ιγ. Έλεγχος και διαβίβαση Διεθνούς Αίτησης	15 €
ιδ. Αντικατάσταση εθνικού σήματος από διεθνές	110 €
ιε. Κατάθεση ενδίκων μέσων παρεμβάσεων και αιτήσεων ενώπιον της διοικητικής επιτροπής σήματων	70 €
ιστ. Παράβολο συζήτησης ενδίκων μέσων και αιτήσεων, ενώπιον της διοικητικής επιτροπής σήματων	40 €
ιζ. Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση	110 €
ιη. Έκδοση αντιγράφου σήματος	1 €

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να αναπροσαρμόζονται εκάστοτε τα υπέρ του δημοσίου τέλη, που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 180 Ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία κατατίθενται τα σήματα, ταξινομούνται σύμφωνα με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών της Συμφωνίας της Νίκαιας, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2505/1997 (Α΄ 118). Η κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εφαρμοστέα ταξινόμηση εμφανίζεται στο συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ «ΚΛΑΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ».

Άρθρο 181 Εξουσιοδοτική διάταξη

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται τα εξής θέματα του Τρίτου Μέρους του παρόντος νόμου: α) ο αριθμός των τμημάτων της Δ.Ε.Σ., β) τα κριτήρια επιλογής και τα πρόσοντα των υπαλλήλων της Υπηρεσίας Σημάτων που εκτελούν χρέι εξεταστή, γ) ο διορισμός των μελών των τμημάτων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, καθώς και των αναπληρωτών της, δ) ο όροι τήρησης του ηλεκτρονικού μητρώου σήματων, το οποίο μετά την ολοκλήρωσή του θα αντικαταστήσει το έντυπο μητρώο σήματων, ε) ο τρόπος κατάθεσης και ελέγχου των ηχητικών και τρισδιάστατων σήματων και στ) κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 182 Μεταβατικές διατάξεις

1. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποθέσεις ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και των Διοικητικών Δικαστηρίων διέπονται από τις διατάξεις του προισχύοντος νόμου.

2. Οι αποφάσεις που δημοσιεύονται μετά την έναρξη Ι-

σχύος του παρόντος νόμου και για έξι μήνες υπόκεινται σε άσκηση προσφυγής, παρέμβασης και τριτανακοπής σύμφωνα με τις διατάξεις του προϊσχύοντος νόμου.

3. Ως προς την αφετηρία των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο, κατά τον οποίο συντελέστηκε το γεγονός που τις κίνησε.

4. Η διάρκεια των προθεσμιών που είχαν αρχίσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του, μόνο αν η διάρκεια που προβλέπεται από αυτές είναι μεγαλύτερη από εκείνη που προβλεπόταν από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

5. Σήματα που δεν έχουν γίνει αμετακλήτως δεκτά κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κρίνονται ως προς τις προϋποθέσεις παραδεκτού, σύμφωνα με το προϊσχύον δίκαιο.

6. Η δυνατότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 149, ισχύει μόνο στις περιπτώσεις που το κώλυμα που είχε ως συνέπεια την απώλεια δικαιώματος ή προθεσμίας ασκήσεως ενδίκου βοηθήματος, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη, επήλθε μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

7. Η δυνατότητα διαιρεσης ισχύει και για τα σήματα που είχαν δηλωθεί ή καταχωρισθεί πριν από τη θέση σε ίσχυ του παρόντος νόμου.

8. Η δυνατότητα υποβολής έγγραφης συναίνεσης ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων σύμφωνα με το άρθρο 124 παρ. 4 καταλαμβάνει και της εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαφορές.

9. Σήματα που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν δηλωθεί ή καταχωρισθεί ως παράλληλη κατάθεση ή καταχώριση άλλου, πρότερου σήματος, ισχύουν και προστατεύονται σύμφωνα με το νόμο αυτό. Το κύρος παράλληλης κατάθεσης ή παράλληλης καταχώρισης σήματος δε θίγεται, εάν παύσει λόγω μη ανανέωσης να ισχεί το πρότερο σήμα, του οποίου αποτελεί παράλληλη κατάθεση ή παράλληλη καταχώριση, εκτός εάν το πρότερο σήμα διαγράφηκε τελεσίδικα για λόγους των άρθρων 123 και 124.

Άρθρο 183 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος των Κεφαλαίων Δ΄, Η΄ και Θ΄ και των άρθρων 179 και 181, καταργούνται οι διατάξεις του ν. 2239/1994 (Α΄ 152), του π.δ. 353/1998 (Α΄ 235), του άρθρου 9 του ΙΔ. 20/27.12.1939 (Α΄ 553), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκεινται στα ανωτέρω κεφάλαια ή αφορούν θέματα που ρυθμίζονται από αυτά.

Η κατάργηση των λοιπών διατάξεων των ανωτέρω νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων επέρχεται με τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΣΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 184 Σήμα Ελληνικών Προϊόντων και Υπηρεσιών

1. Θεσπίζεται προαιρετικό σήμα διάκρισης της προέλευσης των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών, το οποίο αποτελείται από λεκτικό και εικαστικό τμήμα. Το

σήμα είναι ενιαίο για τις κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών και δεν μπορεί να παραπέμπει σε άλλα σήματα. Το ειδικότερο περιεχόμενο και η απεικόνιση αυτού, καθώς και η τυχόν διαγωνιστική διαδικασία για το σχηματισμό τέτοιου σήματος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2. Το Σήμα καταχωρίζεται, ως επίσημο σήμα του ελληνικού κράτους, από τον Πλαγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Π.Ο.Δ.) σύμφωνα με το άρθρο 6 της της Διεθνούς Σύμβασης των Παρισίων.

3. Το Σήμα απονέμεται έπειτα από αίτηση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις διαδικασίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 189 και 190 και δηλώνει ότι τα σημαινόμενα με αυτό προϊόντα και υπηρεσίες, έχουν ελληνική προέλευση.

Άρθρο 185 Επιτροπή Ελληνικού Σήματος Συγκρότηση – Σύνθεση – Λειτουργία

1. Στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας συνιστάται «Επιτροπή Ελληνικού Σήματος» (ΕΕΣ), με αντικείμενο την υποβολή προτάσεων προς τον αρμόδιο Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την έκδοση Κανονισμών και το συντονισμό των διαδικασιών για την απονομή του Σήματος Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών. Η ΕΕΣ, για τις σχέσεις και τις συναλλαγές της με την αλλοδαπή, αποδίδεται στην αγγλική γλώσσα ως «NATIONAL COMMITTEE OF THE HELLENIC TRADEMARK».

2. Η ΕΕΣ, συγκροτείται από ως εξής:

α) Το Γενικό Γραμματέα Εμπορίου, ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή το Γενικό Διευθυντή Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

β) Τρεις εκπρόσωπους της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου με τους αναπληρωτές τους, εκ των οποίων ένας εκπρόσωπος του Τμήματος Καταχώρισης Σημάτων και ένας εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Τιμών Τροφίμων και Ποτών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

γ) Τρεις εκπρόσωπους της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων με τους αναπληρωτές τους.

δ) Έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών με τον αναπληρωτή του.

ε) Έναν εκπρόσωπο του Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων με τον Αναπληρωτή του.

στ) Έναν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας με τον αναπληρωτή του.

ζ) Έναν εκπρόσωπο του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) με τον αναπληρωτή του.

η) Έναν εκπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους με τον αναπληρωτή του.

θ) Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον αναπληρωτή του.

ι) Έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) με τον αναπληρωτή του.

3. Τα μέλη της ΕΕΣ των περιπτώσεων ε' έως ι' συμμετέχουν στην Επιτροπή κατά περίπτωση, εφόσον συζητείται θέμα της αρμόδιοτηάς τους, μετά από έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου προ 10 ημερών, στην οποία αναγράφονται και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Εφό-

σον πρόκειται να συζητηθούν θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Επιτροπής, γενικού ή διατομεακού ενδιαφέροντος καλούνται υποχρεωτικά όλα τα μέλη.

4. Ο Πρόεδρος και τα λοιπά μέλη της επιτροπής ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Για την έκδοση της απόφασης, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι φορείς, εκπρόσωποι των οποίων μετέχουν ως μέλη στην ΕΕΣ, προτείνουν εγγράφως τους εκπροσώπους τους. Ως μέλη της ΕΕΣ επιλέγονται πινακιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικές γνώσεις ή με εμπειρία στους επιδιωκόμενους σκοπούς της. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας της ΕΕΣ και ο αναπληρωτής του, οι οποίοι πρέπει να είναι υπάλληλοι του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της ΕΕΣ παρέχεται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

5. Η θητεία των μελών της είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα μέλη είναι δυνατόν να ανακληθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος του φορέα που τα πρότεινε προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Οι φορείς προτείνουν στον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας τα νέα μέλη για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας.

6. Παύεται μέλος των περ. α' έως δ' της παρ. 2 το οποίο απουσίασε αδικαιολόγητα από τρεις διαδοχικές συνεδριάσεις της ΕΕΣ, παρότι κλήθηκε νόμιμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3. Για την εφαρμογή της παρούσας στα υπόλοιπα μέλη, απαιτείται να έχει προηγθεί νόμιμη κλήση σύμφωνα με την παράγραφο 3. Για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρούντος μέλους ορίζεται νέο, σύμφωνα με την παρ. 4. Ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί με αιτιολογημένη πράξη να παύσει μέλος της ΕΕΣ και να ζητήσει τον ορισμό νέου μέλους σύμφωνα με την παράγραφο 4.

7. Η ΕΕΣ συνέρχεται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου τακτικά, τουλάχιστον μία φορά το μήνα και έκτακτα είτε με πρόσκληση του Προέδρου της είτε ύστερα από αίτηση ενός τρίτου τουλάχιστον των μελών της.

8. Τα μέλη της ΕΕΣ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενεργούν συλλογικά. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και τους εισηγητές. Χρέει εισηγητών εκτελούν, κατά περίπτωση, υπάλληλοι των αρμοδίων Υπηρεσιών, ενδεικτικά του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Υπ.Α.Α.Ν.), Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υπ.Ε.Κ.Α.), του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υπ.Α.Α.Τ.), του Εθνικού Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και του Γενικού Χημείου του Κράτους ή εκπρόσωποι ιδιωτικών φορέων, καθώς και μεμονωμένοι επιστήμονες – εμπειρογνώμονες που ορίζονται με απόφαση της ΕΕΣ.

9. Η ΕΕΣ εκπροσωπείται έναντι τρίτων, δικαστικώς και εξωδικώς, στην Ελλάδα και το εξωτερικό από τον Υπουργό Οικονομικών.

10. Η ΕΕΣ μπορεί να ζητά κάθε πληροφορία ή έγγραφο χρήσιμο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της ως και να καλεί ενώπιόν της υπαλλήλους υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) ή άλλα πρόσωπα για παροχή πληροφοριών.

11. Η ΕΕΣ μπορεί με απόφασή της να συγκροτεί επιτροπές και ομάδες εργασίας ή να διδει εντολή σε συγκεκριμένα μέλη της για την εξέταση θεμάτων που εμπίπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Στις επιτροπές και ομάδες εργασίας μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν αποτελούν μέλη της και τα οποία προέρχονται από τον ιδιωτικό ή το Δημόσιο Τομέα του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28) και έχουν προηγούμενη εμπειρία και προϋπηρεσία στο σχετικό κλάδο στον οποίο αφορά το εκάστοτε προς εξέταση θέμα. Το έργο των επιτροπών και των ομάδων εργασίας κατευθύνεται από μέλη της ΕΕΣ. Οι μελέτες, τα πορίσματα, οι εισηγήσεις και οι γνωμαδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων εργασίας υποβάλλονται στην ΕΕΣ.

12. Κατά τα λοιπά, με την επιφύλαξη και όσων ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της ΕΕΣ, εφαρμόζεται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

Άρθρο 186 Αρμοδιότητες της ΕΕΣ

1. Η ΕΕΣ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Κατόπιν διενέργειας δημόσιας διαβούλευσης, εισηγείται προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας το περιεχόμενο των κανονισμών σχετικά:

αα) με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τις οποίες απονέμεται το Σήμα,

ββ) τις διαδικασίες, τους όρους, τις προϋποθέσεις και το τέλος απονομής του,

γγ) τους φορείς που απονέμουν το Σήμα, ελέγχουν την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων απονομής και διατήρησής του και επιβάλλουν κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασής τους,

δδ) τις προδιαγραφές που πρέπει να τηρούν οι φορείς που απονέμουν το σήμα,

β) Εκδίδει τον Κανονισμό Λειτουργίας της,

γ) Εξετάζει ενστάσεις σε περιπτώσεις μη απονομής του Σήματος, μη έγκρισης της μεταβίβασής του ή επιβολής της κυρώσεων,

δ) Ενημερώνει και παρέχει πληροφοριακά στοιχεία στις αρμόδιες αρχές, στους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις,

ε) Οργανώνει ή συμμετέχει σε σεμινάρια, προγράμματα, συνέδρια, διαλέξεις ή δημόσιες συζητήσεις κ.λπ., για την ανάπτυξη και διάδοση του Σήματος,

στ) Εποπτεύει το Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών και θέτει τις προδιαγραφές λειτουργίας του,

ζ) Τηρεί ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται οι Κανονισμοί Απονομής του Ελληνικού Σήματος, καθώς και κάθε άλλη σχετική με το Σήμα πληροφορία.

2. Για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της ΕΕΣ μπορεί να ζητά την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα, του ΕΛΟΤ, του ΕΦΕΤ, του Γενικού Χημείου του Κράτους, του Υπ.Α.Α.Τ. ή του Υπ.Ε.Κ.Α., είτε ιδιωτικών φορέων και μεμονωμένων εμπειρογνωμόνων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Άρθρο 187 Κανονισμοί απονομής Ελληνικού Σήματος

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστι-

κότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, έπειτα από πρόταση της ΕΕΣ, εκδίονται οι Κανονισμοί Απονομής Ελληνικού Σήματος, ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες απονέμεται το Σήμα, μπορεί να φέρουν πρόσθετες ενδείξεις ανάλογα με τη φύση τους, τα χαρακτηριστικά τους και την εγχώρια παραγόμενη προστιθέμενη αξία. Η ΕΕΣ πριν από την έκδοση των κανονισμών οφείλει να διεξάγει δημόσια διαβούλευση. Οι Κανονισμοί Απονομής Ελληνικού Σήματος περιέχουν κατ' ελάχιστον:

α) Τον φορέα που απονέμει το Σήμα ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών, διενεργεί ελέγχους για την τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων απονομής και διατήρησής του και επιβάλλει κυρώσεις.

β) Τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις απονομής του Σήματος και τις ειδικές προδιαγραφές ή συνοδευτικές λεκτικές επεξηγήσεις, που ενδεχομένως απαιτούνται για κάθε προϊόν και υπηρεσία, καθώς και το ύψος των τελών για την απονομή, τη μεταβίβαση, τη διατήρηση και την ανανέωση του Σήματος.

γ) Τα δικαιώματα και της υποχρεώσεις αυτών που δικαιούνται να χρησιμοποιούν το Σήμα.

δ) Τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται η χρήση του Σήματος, έπειτα από αίτημα του ενδιαφερομένου στον φορέα απονομής. Σε περίπτωση μεταβίβασης, ο δικαιούχος θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις απονομής του Σήματος. Η μεταβίβαση ισχύει μόνο μετά την καταχώριση της εγκριτικής απόφασης του φορέα απονομής στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Σήματος Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών.

ε) Τη διαδικασία διενέργειας τακτικών και εκτάκτων ελέγχων από το φορέα απονομής.

στ) Τις περιπτώσεις που ο φορέας απονομής διατάσσει την προσωρινή ή οριστική ανάκληση του δικαιώματος της χρήσης του Σήματος.

ζ) Το φορέα ή τους φορείς, που μπορούν στο πλαίσιο των κείμενων διατάξεων, να συνεργάζονται με την ΕΕΣ για τη διενέργεια ελέγχων και την εφαρμογή των αντίστοιχων Κανονισμών.

Άρθρο 188 Κριτήρια απονομής του Σήματος

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου τα προϊόντα και οι υπηρεσίες κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες: α) τα φυσικά προϊόντα, β) τα μεταποιημένα φυσικά προϊόντα και γ) τα λοιπά (βιομηχανικά–βιοτεχνικά) προϊόντα και υπηρεσίες.

2. Για την απονομή του σήματος, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές που θέτουν οι διεθνείς, κοινοτικές και εθνικές διατάξεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις επισημάνσεις, την ασφάλεια και προστασία του καταναλωτή. Επίσης, θα πρέπει από την παραγωγή ή την επεξεργασία τους να προκύπτει εγχώρια προστιθέμενη αξία.

3. Ειδικά για τα φυσικά προϊόντα (αγροτικά, κτηνοτροφικά προϊόντα, πρώτες ύλες), ως βασικό κριτήριο για την απονομή του Σήματος ορίζεται η παραγωγή ή εκτροφή ή η συγκομιδή, ανάλογα με το προϊόν, στην ελληνική επικράτεια.

4. Στα μεταποιημένα φυσικά προϊόντα, για την απονομή του σήματος, πρέπει ποσοστό της μάζας των συστατικών τους ή της μάζας της βασικής πρώτης ύλης που

χρησιμοποιείται, να προέρχεται από την Ελλάδα. Με τον κανονισμό απονομής καθορίζεται, για κάθε κατηγορία προϊόντος, συγκεκριμένα το ποσοστό επί της μάζας του κάθε επιμέρους συστατικού ή της βασικής πρώτης ύλης.

5. Με τον κανονισμό μπορεί να εισάγονται εξαιρέσεις από το κριτήριο αυτό στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) για πρώτες ύλες που δεν υπάρχουν ή δεν είναι δυνατόν να παραχθούν στην ελληνική επικράτεια, ή παράγονται σε μη επαρκείς ποσότητες,

β) για προϊόντα, η ελληνικότητα των οποίων συνίσταται στον παραδοσιακό ή τον ιδιαίτερο τρόπο παρασκεύής και επεξεργασίας τους,

γ) επίσης, μπορεί να εισάγονται προσωρινές εξαιρέσεις από το κριτήριο, εφόσον παρουσιάζεται έλλειψη σε συγκεκριμένη πρώτη ύλη, που οφείλεται σε αντικειμενικά, έκτακτα και εξαιρετικά γεγονότα, όπως ενδεικτικά φυσικές καταστροφές ή κακές καιρικές συνθήκες.

6. Για τα λοιπά (βιομηχανικά – βιοτεχνικά) προϊόντα και υπηρεσίες, ως βασικό κριτήριο απονομής ορίζεται το ποσοστό του κόστους παραγωγής που πραγματοποιείται στην ελληνική επικράτεια, όπως αυτό εξειδικεύεται με τον κανονισμό απονομής για κάθε προϊόν ή υπηρεσία. Στο κόστος παραγωγής περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην έρευνα και την ανάπτυξη του προϊόντος ή της υπηρεσίας, ενώ αποκλείονται όσες αφορούν την προώθηση, προβολή και διαφήμιση του προϊόντος.

Άρθρο 189 Υποχρεώσεις του Φορέα Απονομής Σήματος

1. Ο φορέας απονομής του σήματος τηρεί συγκεκριμένες προδιαγραφές που διασφαλίζουν ότι έχει τη διοικητική συγκρότηση και την τεχνική επάρκεια και τεχνογνωσία για την απονομή του Σήματος και τη διενέργεια ελέγχων για το συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία.

2. Ο Κανονισμός που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 187, κατά τον καθορισμό του φορέα απονομής λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τα κριτήρια του ίδιου άρθρου, τις πιστοποιήσεις που έχει λάβει και τα πρωτόκολλα που τηρεί ο φορέας απονομής, καθώς και την εμπειρία του σε πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών.

3. Το έργο της απονομής και του ελέγχου του Σήματος, ανά κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, μπορεί να ανατεθεί σε ένα μόνο φορέα στην επικράτεια ή ανά περιφέρεια ή νομό. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο φορέας απονομής μπορεί να ζητά πληροφορίες από άλλα ελεγκτικά όργανα ή φορείς, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο και σκόπιμο. Εφόσον από τη δημόσια διαβούλευση για την έκδοση του Κανονισμού Απονομής, σύμφωνα με το άρθρο 187, ή με άλλο τρόπο καταστεί γνωστό στην ΕΕΣ ότι το έργο του φορέα απονομής μπορεί να ανατεθεί στην ίδια γεωγραφική περιφέρεια σε περισσότερους φορείς, διενεργείται από την ΕΕΣ συγκριτική αξιολόγηση των φορέων που εκδηλώνουν ενδιαφέρον μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, προκειμένου να επιλεγεί ο φορέας.

4. Η ΕΕΣ μπορεί να διενεργεί ελέγχους στους φορείς απονομής σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία απονομής του Σήματος και επιβολής κυρώσεων, να απειθύνει συστάσεις και να εκδίδει οδηγίες. Αν η ΕΕΣ διαπιστώσει ότι ο φορέας δεν πληροί τις προδιαγραφές που απαιτούνται από τον κανονισμό απονομής ή από το παρόν άρθρο μπορεί να αποφασίσει την αντικατάστασή του.

Άρθρο 190

Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών

1. Στη Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου τηρείται το Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών, στο οποίο καταχωρίζεται ανά κατηγορία προϊόντος και υπηρεσίας κάθε απονομή, ανανέωση, μεταβίβαση και ανάκληση προσωρινή ή οριστική της χρήσης του Σήματος. Το Μητρώο περιλαμβάνει την επωνυμία της επιχείρησης, το είδος και την υποχρεωτική ονομασία πώλησης, εφ' όσον προβλέπεται, και την κατηγορία των προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία έχει απονεμηθεί το Σήμα. Με κανονισμό της ΕΕΣ μπορεί να εξειδικεύονται στα στοιχεία, τα οποία καταχωρίζονται στο Μητρώο, ανά κατηγορία προϊόντος ή υπηρεσίας, καθώς και να ρυθμίζονται άλλα ζητήματα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα σχετικά με την τήρηση του Μητρώου, τις καταχωρίσεις, την ασφαλή πρόσβαση και την πιστοποίηση των χρηστών.

2. Η καταχώριση των στοιχείων στην βάση δεδομένων του Μητρώου γίνεται ηλεκτρονικά απευθείας από τον φορέα απονομής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την πληρότητα και ορθότητα των στοιχείων που καταχωρεί. Διόρθωση των στοιχείων επιτρέπεται μετά από αίτημα του δικαιούχου χρήσης του Σήματος, εφόσον επικαλείται και προσκομίζει στον φορέα τα ορθά στοιχεία.

3. Το τμήμα του Μητρώου που αφορά στα ευρετήρια δικαιούχων του Σήματος και ονομασίας πώλησης προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, είναι δημόσιο και ελεύθερα προσβάσιμο.

4. Η Διεύθυνση Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου υποχρεούται να τηρεί όλα τα απαιτούμενα πρωτόκολλα και τις τεχνικές προδιαγραφές προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ακεραιότητα της βάσης δεδομένων του Μητρώου.

Άρθρο 191

Απονομή του δικαιώματος χρήσης του Ελληνικού Σήματος

1. Το δικαίωμα χρήσης του Ελληνικού Σήματος παραχωρείται με την καταχώριση του δικαιούχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών. Το δικαίωμα χρήσης του σήματος απονέμεται για συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

2. Η απονομή του Σήματος παρέχει στον δικαιούχο τη δυνατότητα:

α) να επιθέτει το Σήμα αποκλειστικά και μόνο στα προϊόντα για τα οποία έχει απονεμηθεί και στη συσκευασία αυτών,

β) να χαρακτηρίζει με το Σήμα τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει απονεμηθεί,

γ) να χρησιμοποιεί το Σήμα για την προβολή και την προώθηση των προαναφερόμενων προϊόντων και των υπηρεσιών.

3. Ο φορέας απονομής οφείλει κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου χρήσης του Σήματος να χορηγεί βεβαίωση καταχώρισης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών, η οποία πιστοποιεί το δικαίωμα χρήσης του Σήματος για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία και αναφέρει τους όρους χρήσης σύμφωνα με τον Κανονισμό.

Άρθρο 192

Διαδικασία απονομής Ελληνικού Σήματος

1. Για την απονομή του δικαιώματος χρήσης του Σήματος ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση – υπεύθυνη δήλωση, έντυπα ή ηλεκτρονικά, και καταβάλλει τα οριζόμενα κατά περίπτωση τέλη στον φορέα που είναι αρμόδιος σύμφωνα με τους Κανονισμούς του άρθρου 187 για την απονομή του Σήματος.

2. Η αίτηση – υπεύθυνη δήλωση περιέχει κατ' ελάχιστο:

α) Επί φυσικών προσώπων, το ονοματεπώνυμο, το επίαγγελμα και τη διεύθυνση του αιτούντος. Επί νομικών προσώπων, την μορφή, την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο αυτών, την έδρα και το νόμιμο εκπρόσωπο τους,

β) Τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τις οποίες πρόκειται το Σήμα να διακρίνει.

γ) Δήλωση ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες πληρούν τις προδιαγραφές που τάσσονται με τον Κανονισμό που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 187.

δ) Δήλωση ότι πέραν του Κανονισμού τα προϊόντα και οι υπηρεσίες πληρούν τις προδιαγραφές που τάσσονται από την Ελληνική, Ευρωπαϊκή και Διεθνή Νομοθεσία ιδίως όσον αφορά την παραγωγή, τυποποίηση και διανομή τους, την υγιεινή και την ασφάλεια αυτών κατά τη χρήση και ανάλωση τους.

ε) Δήλωση ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα την τελευταία τριετία για παραβίαση της νομοθεσίας περί διανοητικής ιδιοκτησίας, της αγορανομικής νομοθεσίας και της ειδικότερης νομοθεσίας που αφορά στο προϊόν ή στην υπηρεσία για την οποία αιτείται την απονομή του Σήματος. Αν την απονομή του Σήματος αιτείται προσωπική εταιρεία, η δήλωση αυτή αφορά, πέραν από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή το διαχειριστή της, και τους εταίρους της.

3. Όπου από τον Κανονισμό του άρθρου 187 αιτείται η διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων στο προϊόν, ο αιτών οφείλει μέσα σε προθεσμία που τάσσει ο αρμόδιος για την απονομή του Σήματος φορέας να προσκομίσει δείγμα του προϊόντος στα γραφεία του φορέα, ή σε εγκεκριμένο για τη διενέργεια ελέγχων εργαστήριο.

4. Όπου από τον Κανονισμό του άρθρου 187 αιτείται για την απονομή του Σήματος επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις παραγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας, αυτός διενεργείται από υπαλλήλους του φορέα ή τρίτα πρόσωπα, στους οποίους έχει ειδικά ανατεθεί το έργο αυτό και οι οποίοι διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις για τον έλεγχο των εγκαταστάσεων και την πιστοποίηση αυτών. Ο ως άνω επιτόπιος έλεγχος διενεργείται σε εργάσιμες ημέρες και ώρες, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της αίτησης απονομής του Σήματος

5. Όπου από τον Κανονισμό του άρθρου 187 αιτείται, για την απονομή χρήσης του Σήματος, η διενέργεια ελέγχου εισροών / εκροών, ο φορέας μπορεί να ζητά από τον αιτούντα τα σχετικά τιμολόγια καθώς και τις σχετικές συμβάσεις προμήθειας.

6. Για τους εργαστηριακούς ελέγχους, τους ελέγχους οικονομικών στοιχείων εισροών / εκροών και τους ελέγχους στις εγκαταστάσεις παραγωγής ή παροχής της υπηρεσίας συντάσσεται έκθεση από το διενεργούντα, όπως αυτός ορίζεται από τον οικείο Κανονισμό απονομής του σήματος, τον έλεγχο που υποβάλλεται αμελλητί στο φορέα απονομής, ο οποίος με βάση αυτή μπορεί είτε να

απονείμει το Σήμα, είτε να ανακαλέσει το δικαιώμα χρήσης του Σήματος είτε να απορρίψει αιτιολογημένα το αίτημα είτε να τάξει προθεσμία, μέσα στην οποία ο αιτών πρέπει να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις του προκειμένου να επανεξεταστεί το αίτημα απονομής. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, μπορεί από τον Κανονισμό του άρθρου 187 να προβλέπεται η καταβολή πρόσθετου τέλους, εφόσον είναι αναγκαία η διενέργεια νέων ελέγχων για την πιστοποίηση της συμμόρφωσης του αιτούντος με τις υποδείξεις του φορέα απονομής.

7. Ο φορέας απονομής του Σήματος δικαιούται να ζητήσει οποιοδήποτε συμπληρωματικό στοιχείο από τον ενδιαφερόμενο προκειμένου να του απονείμει το Σήμα.

8. Το δικαιώμα χρήσης του Σήματος απονέμεται για τρία έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονα διαστήματα, ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης του δικαιούχου στον αρμόδιο φορέα απονομής, τους τελευταίους δύο μήνες κάθε τριετίας. Για την ανανέωση, ο δικαιούχος υποβάλλει ηλεκτρονικά υπεύθυνη δήλωση ότι πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις απονομής σύμφωνα με τον ισχύοντα, κατά τα χρόνο ανανέωσης, Κανονισμό του άρθρου 187. Εφόσον, για την ανανέωση απαιτείται η διενέργεια ελέγχων από το φορέα απονομής, αυτός ορίζει προθεσμία μέσα στην οποία προσκομίζεται δείγμα του προϊόντος ή διενεργείται έλεγχος στις εγκαταστάσεις. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να προβλέπεται από τον Κανονισμό του άρθρου 185 τέλος ανανέωσης.

Άρθρο 193

Διαγραφή δικαιούχου από το Ηλεκτρονικό Μητρώο

Συνεπάγεται την αυτοδίκαιη διαγραφή από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Ελληνικών Προϊόντων – Υπηρεσιών:

α) η κήρυξη του δικαιούχου χρήσης του Σήματος σε πτώχευση ή η θέση αυτού σε παρόμοιο νομικό καθεστώς,

β) η αμετάκλητη καταδίκη του δικαιούχου για αδικήματα που αναφέρονται στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 192,

γ) η μη ανανέωση του δικαιώματος χρήσης μετά την παρέλευση του χρόνου προστασίας της παρ. 8 του άρθρου 192,

δ) η διακοπή παραγωγής και διάθεσης του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας για την οποία είχε απονεμηθεί το Σήμα,

ε) η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας του δικαιούχου,

ε) η υποβολή αιτήματος διαγραφής από το δικαιούχο.

Άρθρο 194

Κυρώσεις – Ανάκληση του δικαιώματος χρήσης Ελληνικού Σήματος

1. Ο φορέας απονομής του Σήματος μπορεί να επιβάλλει προς τους δικαιούχους χρήσης του Σήματος, σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 187 και ανάλογα με την βαρύτητα και τη διάρκεια της, τις ακόλουθες κυρώσεις:

α) έγγραφη σύσταση με τον ορισμό προθεσμίας συμμόρφωσης

β) προσωρινή ή οριστική ανάκληση του δικαιώματος χρήσης του Σήματος.

2. Οι κυρώσεις της παρ. 1 επιβάλλονται όταν από τον έλεγχο προκύψει ότι:

α) το προϊόν ή η υπηρεσία για τα οποία απονεμήθηκε το Σήμα δεν τηρούν τις προδιαγραφές και τις προϋποθέσεις που τάσσει ο Κανονισμός που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 187 ή

β) γίνεται αντικανονική ή παραπλανητική χρήση σε έντυπα ή διαφημιστικό υλικό ή

γ) παρέχονται προς το φορέα απονομής σκοπίμως παραπλανητικές ή ψευδείς πληροφορίες.

3. Σε περίπτωση προσωρινής ανάκλησης, ο φορέας μπορεί να επιβάλλει στο δικαιούχο τη συμμόρφωση σε συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να αρθεί η ανάκληση. Σε περίπτωση οριστικής ανάκλησης ο φορέας αποφασίζει για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν σχετικά με τα προϊόντα, που ήδη φέρουν το Σήμα και οφείλει να καταστήσει γνωστή, στο ευρύ κοινό με κάθε πρόσφορο μέσο, την ανάκληση και τη διαγραφή από το Ηλεκτρονικό Μητρώο. Ιδίως ο φορέας μπορεί να διατάξει την αφαίρεση και την καταστροφή των Σημάτων από προϊόντα που δεν πληρούν τις προδιαγραφές που τάσσονται από τον πάροντα νόμο και τους Κανονισμούς του άρθρου 187.

4. Αν Σήμα χρησιμοποιείται από μη δικαιούχο, χωρίς να αποκλείονται τυχόν ποινικές ευθύνες, ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου:

α) επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο το ύψος του οποίου ανέρχεται από 3.000 έως 300.000 ευρώ, ανάλογα με το βάρος, τη διάρκεια παράβασης καθώς και την ποσότητα και την αξία των παράνομων προϊόντων / υπηρεσιών που έχουν πωληθεί ή παρασχεθεί,

β) διατάσσει την αφαίρεση και την καταστροφή των Σημάτων από τα προϊόντα που έχουν παραχθεί και διακινηθεί παράνομα και αν δεν είναι εφικτό την καταστροφή των προϊόντων

γ) διατάσσει την παύση χρήσης του Σήματος για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών

δ) καθιστά γνωστή με κάθε πρόσφορο μέσο στο ευρύ κοινό, την παράνομη χρήση του Σήματος.

5. Ο φορέας και ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου, για τις περιπτώσεις της παραγράφου 4, πριν από την επιβολή κυρώσεων υποχρεούνται να καλέσουν τον ελεγχόμενο να εκφράσει τις απόψεις του.

Άρθρο 195

Ενστάσεις

1. Κατά των αποφάσεων των φορέων που αφορούν την απονομή, διαγραφή και μεταβίβαση του Σήματος, καθώς και την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. 1 έως 3 του άρθρου 194, μπορεί να ασκηθεί ένσταση ενώπιον της ΕΕΣ μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, που αρχίζει από τη γνωστοποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης στο δικαιούχο/ελεγχόμενο ή εφόσον πρόκειται για τρίτους, από την καταχώριση της απόφασης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Η ένσταση κατατίθεται είτε στη Γραμματεία της ΕΕΣ, στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, είτε στο φορέα απονομής, οποίος οφείλει να διαβιβάσει την ένσταση στην ΕΕΣ μέσα σε τέσσερις εργάσιμες ημέρες. Η ΕΕΣ υποχρεούται να αποφανθεί επ' αυτής μέσα σε δύο μήνες από την παραλαβή της.

2. Η υποβολή ένστάσεως ενώπιον της ΕΕΣ αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων των φορέων με τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις. Εφόσον με την απόφαση του φορέα διατάσσεται η αφαίρεση και καταστροφή του Σή-

ματος ή των προϊόντων που φέρουν το Σήμα, ο Πρόεδρος της ΕΕΣ μπορεί να διατάξει, ύστερα από αίτημα του φορέα απονομής ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, μέχρι την έκδοση οριστικής αποφάσεως από την ΕΕΣ:

α) την προσωρινή φύλαξη των Σημάτων ή των προϊόντων στις εγκαταστάσεις του φορέα ή τρίτου. Στην περίπτωση αυτή η ΕΕΣ μπορεί με την έκδοση της αποφάσεώς της επί της ενστάσεως να καταλογίσει φύλακτρα,

β) την απαγόρευση πώλησης και διακίνησης προϊόντων ή παροχής υπηρεσίας που φέρουν το Σήμα,

γ) την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για το ενδεχόμενο παράνομης χρήσης του Σήματος,

Στις περιπτώσεις αυτές η ένσταση εξετάζεται από την ΕΕΣ κατά προτεραιότητα.

3. Κατά την εξέταση της ένστασης από την ΕΕΣ μπορεί να παρίσταται ο ενιστάμενος και να εκφράσει προφορικά τις απόψεις του.

4. Κατά των αποφάσεων της ΕΕΣ επί των ενστάσεων επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου της Αθήνας μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών από την επομένη της κοινοποίησης της απόφασης επί της ένστασης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 196 Δημοσίευση Αποφάσεων

Οι πράξεις της ΕΕΣ, με εξαίρεση αυτές του άρθρου 195, αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της ή, εφόσον δεν διαθέτει, στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 197 Έννοια όρων

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του τέταρτου μέρους του παρόντος (άρθρα 197 έως 204), οι πιο κάτω αναφερόμενοι όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

α) Μεσίτης Ακινήτων είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες μεσιτείας επί ακινήτων.

β) Υπηρεσία Μεσιτείας είναι η υπόδειξη ευκαιριών ή η μεσολάβηση για τη σύναψη συμβάσεων σχετικών με ακίνητα και ιδίως συμβάσεων πώλησης, ανταλλαγής, μίσθωσης, χρηματοδοτικής μίσθωσης, σύστασης δουλείας ή αντιπαροχής ακινήτων.

γ) Δόκιμος Μεσίτης Ακινήτων είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο στο πλαίσιο της μαθητείας του, υποβοηθά το μεσίτη ακινήτων στην εκτέλεση από αυτόν των μεσιτικών εργασιών, εκτός από τη συνομολόγηση συμβάσεων μεσιτείας για λογαριασμό του μεσίτη.

2. Για την παροχή υπηρεσιών μεσιτείας ακινήτων από νομικό πρόσωπο απαιτείται σωρευτικά:

α) Η παροχή υπηρεσιών μεσιτείας να προβλέπεται στον καταστατικό σκοπό του νομικού πρόσωπου και

β) οι προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του μεσίτη ακινήτων, όπως καθορίζονται στο άρθρο 198, να συντρέχουν σε ένα τουλάχιστον από τα φυσικά πρόσωπα που εκπροσωπούν νομίμως το νομικό πρόσωπο. Οι παραπάνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν και στον υπεύθυνο του κλάδου μεσιτείας κάθε υποκαταστή-

ματος του νομικού προσώπου.

3. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 703- 707 του Αστικού Κώδικα περί μεσιτείας.

Άρθρο 198 Προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος

1. Για την άσκηση του επαγγέλματος του μεσίτη ακινήτων απαιτείται να συντρέχουν στο ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο ή, προκειμένου για νομικό πρόσωπο, στα πρόσωπα που ορίζονται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 197, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Να είναι Έλληνας πολίτης ή πολίτης κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.). Ο πολίτης τρίτης χώρας απαιτείται να διαθέτει άδεια διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα ή άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, σύμφωνα με το νόμο 3386/2005 (Α' 212).

β) Να μην έχει καταδικαστεί για κακούργημα ή για πλημμέλημα για τα αδικήματα κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, υπεξαίρεσης στην υπηρεσία, πλαστογραφίας ή κατάχρησης ενσήμων, απιστίας, ψευδορκίας, δόλιας χρεοκοπίας, καταδολίευσης δανειστών, τοκογλυφίας, έκδοσης ακάλυπτης επιταγής ή για κάποιο από τα εγκλήματα περί το νόμισμα.

γ) Να μην έχει υποβληθεί σε ολική ή μερική, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση (ΑΚ1666-1688).

δ) να διαθέτει απολυτήριο Λυκείου ή ισότιμου σχολείου της αλληλαπτής.

αα) πτυχίο από ανώτατο ή ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ελλάδος ή ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού ή ββ) πιστοποιητικό κατάρτισης από δημόσιο ή ιδιωτικό ΙΕΚ, ή γγ) απολυτήριο λυκείου ή ισότιμου σχολείου της αλλοδαπής, βεβαίωση κατάρτισης από δημόσιο ή ιδιωτικό Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) σε θέματα ακίνητης περιουσίας και να έχει εργαστεί ως δόκιμος μεσίτης για έξι (6) μήνες στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ή δδ) απολυτήριο λυκείου ή ισότιμου σχολείου της αλλοδαπής και να έχει εργαστεί ως δόκιμος μεσίτης για ένα (1) έτος στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ή εε) πιστοποιητικό επιτυχίας σε εξετάσεις από φορέα που ορίζει το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής και οι λεπτομέρειες του παραπάνω φορέα και διεξαγωγής των σχετικών εξετάσεων.

2. Η συνδρομή των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 αποδεικνύεται με τα κάτωθι έγγραφα:

α) Ταυτότητα ή διαβατήριο, εφόσον πρόκειται για έλληνα πολίτη ή πολίτη κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους μέλους του Ε.Ο.Χ., ή, εφόσον πρόκειται για πολίτη τρίτης χώρας, άδεια διαμονής και εργασίας στην Ελλάδα ή άδεια διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα.

β) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει καταδικαστεί για τα αδικήματα της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και πιστοποιητικό.

γ) Πιστοποιητικό που βεβαιώνει ότι δεν έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση.

δ) Βεβαίωση εγγραφής του δόκιμου μεσίτη στο σχετικό μητρώο του άρθρου 199 και υπεύθυνη δήλωση του

μεσίτη τον οποίο υποβοηθά, από τις οποίες να προκύπτει ο χρόνος προϋπηρεσίας του ως δόκιμου μεσίτη.

ε) Απολυτήριο Λυκείου ή ισότιμου σχολείου της αλλοδαπής.

3. Προκειμένου για μεσίτη ακινήτων αναγνωρισμένο από κράτος μέλος της Ε.Ε. ή κράτος - μέλος του Ε.Ο.Χ. και εγκατεστημένο σε αυτό, ο οποίος επιθυμεί να εγκατασταθεί στην Ελλάδα, μέσω ίδρυσης υποκαταστήματος, γραφείου ή άλλης εγκατάστασης, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής του σε μητρώο ή άλλη αρμόδια αρχή ή επαγγελματική οργάνωση, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής του. Ο μεσίτης αυτός φέρει τον τίτλο που του αποδίδεται στη χώρα της κύριας εγκατάστασής του.

4. Τα ανωτέρω έγγραφα και πιστοποιητικά υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο στο αρμόδιο επιμελητήριο, το οποίο ύστερα από έλεγχο πληρότητάς τους, προβαίνει στην εγγραφή στο μητρώο του επιμελητηρίου και στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 7.

5. Οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σε μόνιμη βάση και ελέγχονται από το αρμόδιο επιμελητήριο. Προς τούτο, οι μεσίτες ακινήτων υποχρεούνται να ενημερώνουν το αρμόδιο επιμελητήριο, μέσα σε ένα μήνα από την παύση συνδρομής των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την εγγραφή τους σύμφωνα με την παράγραφο 1. Αν εκλείψει έστω και μια από τις προϋποθέσεις αυτές, ο μεσίτης διαγράφεται από το Γ.Ε.ΜΗ και το μητρώο του επιμελητηρίου.

6. Απαγορεύεται η άσκηση του επαγγέλματος του μεσίτη και η εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. σε όσους μεσίτες ακινήτων έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής στέρησης του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος ή της προσωρινής στέρησης, για όσο ισχύει αυτή, ή η παρεπόμενη ποινή της απαγόρευσης άσκησης του επαγγέλματος του μεσίτη, για όσο χρόνο ισχύει αυτή.

7. Μεσίτες αναγνωρισμένοι από κράτος μέλος της Ε.Ε ή κράτος του Ε.Ο.Χ. και εγκατεστημένοι σε αυτό, οι οποίοι εκτελούν στο πλαίσιο της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών περιστασιακά μεσιτικές πράξεις στην Ελλάδα, όπως ορίζονται στο άρθρο 197, δεν έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του κράτους προέλευσης για την άσκηση μεσιτικών πράξεων.

Άρθρο 199 Μητρώο Δόκιμων Μεσιτών Ακινήτων

1. Καθιερώνεται Μητρώο Δόκιμων Μεσιτών Ακινήτων στα κατά τόπους επιμελητήρια, στο οποίο έχουν υποχρέωση να εγγράφονται οι Δόκιμοι Μεσίτες Ακινήτων. Ως χρόνος έναρξης της περιόδου δοκιμής θεωρείται η ημερομηνία εγγραφής στο μητρώο.

2. Για την εγγραφή στο πιο πάνω μητρώο απαιτείται να συντρέχουν στο ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 198.

3. Προκειμένου να εγγραφεί ως Δόκιμος Μεσίτης Ακινήτων στο μητρώο του επιμελητηρίου, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του επιμελητηρίου υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναφέρονται:

α) ότι δεν έχει καταδικαστεί ούτε είναι υπόδικος για κακούργημα ή για πλημμέλημα κλοπής, υπεξαίρεσης, α-

πάτησης, υπεξαίρεσης στην υπηρεσία, πλαστογραφίας η κατάχρησης ενσήμων, απιστίας, ψευδορκίας, δόλιας χρεοκοπίας, καταδολίευσης δανειστών, τοκογλυφίας, έκδοσης ακάλυπτης επιταγής ή για κάποιο από τα εγκλήματα περί το νόμισμα,

β) ότι δεν έχει υποβληθεί σε ολική ή μερική, στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση,

γ) ότι κατέχει απολυτήριο λυκείου ή ισότιμο τίτλο της αλλοδαπής και

δ) τα στοιχεία του μεσίτη, με τον οποίο πρόκειται να συνεργαστεί. Επίσης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του μεσίτη, στην οποία αναφέρεται η δέσμευση της συνεργασίας τους.

4. Οι Δόκιμοι Μεσίτες Ακινήτων ασφαλίζονται προαιρετικά στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.).

Άρθρο 200 Σύμβαση μεσιτείας

1. Η σύμβαση μεσιτείας ακινήτων καταρτίζεται εγγράφως. Για την πλήρωση του έγγραφου τύπου αρκεί η ανταλλαγή ενυπόγραφων επιστολών, ενυπόγραφων τηλεομοιοτυπών, καθώς και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

2. Η σύμβαση πρέπει:

α) να περιλαμβάνει τα στοιχεία των συμβαλλόμενων μερών, τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, καθώς και τον αριθμό ΓΕΜΗ του μεσίτη. Σε περίπτωση διασυνοριακής παροχής μεσιτικών υπηρεσιών, αναγράφεται το μητρώο και η αρμόδια αρχή ή οργάνωση, στην οποία είναι εγγεγραμμένος ο μεσίτης, σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής του,

β) να καθορίζει την ταυτότητα του αντικειμένου της μεσολάβησης ή υπόδειξης ευκαιρίας, το είδος της κύριας σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και το ποσό ή ποσοστό της μεσιτικής αμοιβής, η οποία είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμη και δεν υπόκειται σε κατώτατα νόμιμα όρια.

Η χρήση γενικών όρων συναλλαγών στη σύμβαση μεσιτείας διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 (Α' 191).

3. Αν δεν έχει οριστεί διαφορετικά, η διάρκεια της σύμβασης μεσιτείας είναι δώδεκα (12) μηνών, με δικαίωμα παράτασης για έξι (6) ακόμη μήνες, ύστερα από μονομερή έγγραφη δήλωση του εντολέα. Μετά τη λήξη της μπορεί να συναφθεί νέα σύμβαση μεταξύ των ίδιων συμβαλλόμενων. Αν η διάρκεια της σύμβασης είναι μεγαλύτερη από την ανωτέρω οριζόμενη, οποιοσδήποτε των συμβαλλόμενων έχει το δικαίωμα να την καταγγέλλει αζημίως μετά την πάροδο των δώδεκα (12) μηνών. Τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται μετά την πάροδο τριών (3) μηνών.

4. Επιτρέπεται η σύμβαση αποκλειστικής μεσιτείας, στο πλαίσιο της οποίας ο εντολέας δεν έχει το δικαίωμα να αναθέσει εντολή με το ίδιο περιεχόμενο σε άλλο μεσίτη ούτε και να δραστηριοποιηθεί ο ίδιος ή τρίτος για λογαριασμό του για την αναζήτηση ευκαιρίας για όσο χρόνο ισχύει η σύμβαση, ο δε μεσίτης έχει την υποχρέωση να δραστηριοποιηθεί για την εκτέλεση της εντολής. Εξαιρέσεις από τη μη δραστηριοποίηση τρίτων για λογαριασμό του εντολέα σίνει δυνατές μόνο αν αφορούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατονομάζονται ρητά στη σύμβαση. Η σύμβαση αποκλειστικής μεσιτείας δεν μπο-

ρεί να έχει διάρκεια πάνω από οκτώ (8) μήνες, με δικαίωμα παράτασης για τέσσερις (4) ακόμα μήνες, ύστερα από μονομερή έγγραφη δήλωση του εντολέα, μετά δε από τη λήξη της μπορεί να συναφθεί νέα σύμβαση. Αν η κύρια σύμβαση καταρτίστηκε κατά τη διάρκεια της αποκλειστικής μεσιτείας, τεκμαιρέται ότι καταρτίστηκε με την υπόδειξη ή μεσολάβηση του αποκλειστικού μεσίτη, εκτός εάν η κατάρτιση της κύριας σύμβασης έγινε με κάποιο από τα ρητά αναφερόμενα στη σύμβαση αποκλειστικής μεσιτείας πρόσωπα, για τα οποία συμφωνήθηκε ότι είναι δυνατή η προσωπική δραστηριοποίηση του εντολέα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο μεσίτης έχει αξιώση αποκατάστασης όλων των δαπανών, στις οποίες έχει υποβληθεί για την προώθηση του ακινήτου, πλέον μιας εύλογης αποζημίωσης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 της συμφωνηθείσας αμοιβής, χωρίς το συνολικό ποσό να είναι μεγαλύτερο από το ήμισυ της συμφωνηθείσας αμοιβής. Αν η κύρια σύμβαση καταρτίστηκε μέσα στο τρίμηνο από τη λήξη του χρόνου της αποκλειστικής μεσιτείας και στο μεταξύ ο εντολέας έχει δώσει εντολή σε άλλο μεσίτη, τότε αμοιβή στον (πρώτο) αποκλειστικό μεσίτη οφείλεται μόνο αν αποδειχθεί ότι η κατάρτιση της σύμβασης οφείλεται σε δικές του ενέργειες.

5. Ο μεσίτης ακινήτων έχει το δικαίωμα να αξιώσει τη συμφωνηθείσα αμοιβή κατά την κατάρτιση της κύριας σύμβασης, εφόσον έχει ο ίδιος μεσολαβήσει στη σύναψή της ή έχει υποδειξεί την ευκαιρία σύναψής της ανεξάρτητα από το είδος της κύριας σύμβασης που καταρτίστηκε τελικά για το ακίνητο. Αν περισσότεροι μεσίτες σε συνεργασία μεταξύ τους υπέδειξαν ή μεσολάβησαν, τότε αμοιβή οφείλεται μόνο μία φορά, καταβαλλόμενη από τον εντολέα σε έναν από αυτούς, κατά του οποίου και μόνο έχουν δικαίωμα να στραφούν οι υπόλοιποι και, σε περίπτωση έλλειψης συμφωνίας μεταξύ τους, κατανέμεται μεταξύ των μεσιτών κατά το ποσοστό συμβολής του καθενός στην κατάρτιση της σύμβασης. Αν περισσότεροι μεσίτες, προς τους οποίους ο εντολέας παρέσχε διαδοχικά διαφορετικές εντολές υπέδειξαν διαδοχικά την ίδια ευκαιρία, δικαιούται να αξιώσει αμοιβή μόνο αυτός ο οποίος υπέδειξε πρώτος την ευκαιρία. Αν δεν μπορεί να αποδειχτεί το ποσοστό συμβολής κάθε μεσίτη στην κατάρτιση της σύμβασης, τότε κατανέμεται μεταξύ των μεσιτών κατά ίσα μέρη η μεγαλύτερη από τις αμοιβές που συμφώνησε ο εντολέας με τις διαφορετικές εντολές του. Επί μεσιτείας για ανοικοδόμηση ακινήτου με αντιπαροχή, ο μεσίτης δικαιούται να αξιώσει πλήρη αμοιβή με την κατάρτιση του εργολαβικού προσυμφώνου, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά.

6. Αν συναφθεί για το ίδιο ακίνητο διαφορετική σύμβαση από την προβλεπόμενη στη σύμβαση μεσιτείας, η σύμβαση που τελικά συνήφθη, τεκμαιρέται ως αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης του μεσίτη.

7. Στη σύμβαση μεσιτείας πρέπει να αναγράφεται ρητά αν ο μεσίτης μπορεί να ενεργήσει και για τον αντισυμβαλλόμενο του εντολέα του. Αν, παρά την έλλειψη της πιο πάνω συμφωνίας, ο μεσίτης συμβληθεί και με το άλλο μέρος, ο εντολέας δικαιούται να αρνηθεί την καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής ή να αξιώσει την επιστροφή της ήδη καταβληθείσας.

8. Σε κάθε αμφοτεροβαρή σύμβαση επί ακινήτου, η οποία καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, ενσωματώνεται ως περιεχόμενο υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, των συμβαλλομένων περί μεσολάβησης ή μη μεσίτη ακινήτων στην κατάρτισή της και

σε θετική περίπτωση τα στοιχεία του μεσίτη, τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. αυτού και τον αριθμό φορολογικού του μητρώου, καθώς και το ποσό ή το ποσοστό της μεσιτικής αμοιβής.

9. Οι συμβαλλόμενοι σε σύμβαση σχετική με ακίνητα δεν είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν αμοιβή σε πρόσωπα, τα οποία προσέφεραν υπηρεσίες μεσιτείας, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 198 και των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

10. Ο εντολέας υποχρεούται να ανακοινώσει στον μεσίτη την κατάρτιση της κύριας σύμβασης τουλάχιστον μία ημέρα πριν από την κατάρτισή της, άλλως ευθύνεται σε αποκατάσταση κάθε ζημίας του μεσίτη για τη μη έγκαιρη ανακοίνωση.

11. Η αγωγή που ασκείται από τον μεσίτη κατά του εντολέα του με αίτημα την επιδίκαση μεσιτικής αμοιβής κοινοποιείται στη Δ.Ο.Υ. Φορολογίας Εισοδήματος του μεσίτη, αλλιώς η συζήτηση είναι απαράδεκτη.

Άρθρο 201 Υποχρεώσεις των μεσιτών ακινήτων

Οι μεσίτες ακινήτων οφείλουν:

α) Να ενημερώνουν, πριν από τη σύναψη της κύριας σύμβασης, τους εντολείς τους και τους υποψήφιους αντισυμβαλλομένους, για τις ιδιότητες του ακινήτου της εντολής, καθώς και για τυχόν πραγματικά ελαττώματά του, που έχουν περιέλθει αποδεδειγμένα σε γνώση τους.

β) Να ενημερώνουν πριν από τη σύναψη της σύμβασης μεσιτείας τους εντολείς τους για κάθε περίπτωση συναλλαγής, στην οποία υπάρχει διπλή εντολή (εντολή και από το άλλο μέρος) ή εμπλέκεται άλλο προσωπικό ή οικονομικό ενδιαφέρον των ιδίων, πέραν εκείνου της συμφωνηθείσας αμοιβής.

γ) Να προστατεύουν το επιαγγελματικό απόρρητο και να μην αποκαλύπτουν σε τρίτους προσωπικά και οικονομικά στοιχεία των εντολέων τους, πέραν αυτών που είναι αναγκαία για την κατάρτιση της σύμβασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 3691/2008 (Α' 166).

Άρθρο 202 Ποινικές κυρώσεις

'Όποιος ενεργεί μεσιτικές πράξεις ή εμφανίζει τον εαυτό του ως μεσίτη αστικών συμβάσεων, χωρίς να πληρού τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 198 και χωρίς να έχει εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ., τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από έξι (6) μήνες μέχρι δύο (2) έτη ή με χρηματική ποινή από πέντε (5.000) μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ή και με τις δύο ποινές.

Άρθρο 203 Πειθαρχικό Συμβούλιο — Πειθαρχικές ποινές

1. Με απόφαση του Πειθαρχειάρχη για τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Ροδόπης και του οικείου Αντιπειθαρχειάρχη, για τα λοιπά Επιμελητήρια της χώρας, συγκροτείται πειθαρχικό συμβούλιο, που ασκεί την πειθαρχική εξουσία επί των μεσιτών ακινήτων. Στο πειθαρχικό συμβούλιο μετέχουν:

α) Ένας πρωτοδίκης, ως πρόεδρος, που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

β) Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης ή Τμήματος Εμπορίου της Περιφέρειας της έδρας κάθε επιμελητηρίου.

γ) Ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου κάθε επιμελητηρίου προερχόμενο από τον κλάδο των μεσιτών ακινήτων, με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία, αν δεν υπάρχει δε κλάδος των μεσιτών ακινήτων, ένας μεσίτης με τουλάχιστον πενταετή εμπειρία, ο οποίος έχει επαγγελματική έδρα στον ίδιο νομό και προτείνεται από το πρωτοβάθμιο συνδικαλιστικό όργανο του ίδιου κλάδου, ως μέλος.

Χρέη εισηγητού εκτελεί ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μητρώου κάθε επιμελητηρίου.

Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του επιμελητηρίου, οριζόμενος από το διοικητικό συμβούλιο αυτού με την ίδια απόφαση.

Όλοι οι ανωτέρω ορίζονται με τους αναπληρωτές τους.

2. Οι δαπάνες του πειθαρχικού συμβουλίου και η αμοιβή των μελών του βαρύνουν τον προϋπολογισμό του επιμελητηρίου και καθορίζονται με απόφαση της διοικητικής επιτροπής του.

3. Πειθαρχικά αδικήματα είναι τα εξής:

α) Κάθε παράβαση υποχρέωσης που απορρέει από τις διατάξεις των διατάξεων των άρθρων 197 έως 204 του παρόντος.

β) Κάθε ενέργεια από δόλο ή αμέλεια που βλάπτει την επαγγελματική φήμη των μεσιτών αστικών συμβάσεων.

γ) Η οποιαδήποτε παράβαση των όρων της εντολής που έλαβε ο μεσίτης από τον εντολέα, η παράνομη εισπραξη αμοιβής ή προκαταβολής χρημάτων, καθώς και η αδυναμία επιστροφής χρημάτων αν ο μεσίτης δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση.

4. Την πειθαρχική δίωξη ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ασκεί ο πρόεδρος του επιμελητηρίου, ύστερα από καταγγελία οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον του προέδρου του οικείου επαγγελματικού σωματείου ή και αυτεπαγγέλτως. Αν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για τη διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος, η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης είναι υποχρεωτική.

5. Πειθαρχικές ποινές είναι οι εξής:

α) Έγγραφη επίπληξη.

β) Πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

γ) Προσωρινή στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος μέχρι (1) ένα έτος.

δ) Επιβολή προστίμου και προσωρινή στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος,

ε) Οριστική στέρηση του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματος αν υποπίπτει στα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στην περίπτωση β' του άρθρου 198.

6. Το πειθαρχικό συμβούλιο, για τη λήψη της απόφασής του, μπορεί να καλεί προς εξέταση μάρτυρες, να ζητεί την κατάθεση εγγράφων, να παραγγέλλει τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης ή αυτοψίας και να ζητεί τη συνδρομή κάθε δημόσιας αρχής. Ο εγκαλούμενος καλείται να απολογηθεί μέσα σε εύλογο χρόνο και έχει το δικαίωμα να υποβάλλει την απολογία του προφορικώς ή εγγράφως και να παρίσταται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου με δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από δικηγόρο διορισμένο με απλή έγγραφη εξουσιοδότηση. Αν ο εγκαλούμενος είναι άγνωστης διαμονής, το πειθαρχικό συμβούλιο αναρτά την κλήση προς απολογία στο χώρο των ανακοινώσεων του Επιμελητηρίου για ένα (1) μήνα και στη συνέχεια αποφαίνεται ερήμην αυτού. Στο ίδιο

σημείο και για το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτά την απόφασή του ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο.

7. Οι αποφάσεις του πειθαρχικού συμβουλίου διαβιβάζονται στο επιμελητήριο και κοινοποιούνται τόσο στον εγκαλούμενο, μέσω του οικείου επιμελητηρίου, όσο και στο Γ.Ε.ΜΗ. και στα άλλα επιμελητήρια της χώρας.

Άρθρο 204 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι εν ενεργεία μεσίτες, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στα οικεία επιμελητήρια έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, διατηρούν την ιδιότητά τους ως Μεσίτες Αστικών Συμβάσεων και έχουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με εξαίρεση τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 198.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται:

α) το π.δ. 248/1993 (Α' 108), με εξαίρεση την παρ. 1 του άρθρου 2 αυτού, η οποία παραμένει σε ισχύ έως την έναρξη της πλήρους λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.,

β) κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 έως 204 του νόμου αυτού, οι αποφάσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 203 εκδίδονται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ

Άρθρο 205 Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων

1. Η ευθύνη της συλλογής πρωτογενών βιολογικών, τεχνικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών δεδομένων που αφορούν στον τομέα της αλιείας στο πλαίσιο πολυετούς εθνικού προγράμματος και των προπαρασκευαστικών ενεργειών σύνταξης και υποβολής προτάσεων σε όλα τα στάδια του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων καθώς και της δημιουργίας, τήρησης, ασφαλούς αποθήκευσης σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, όπως καθορίζεται και περιγράφεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 199/2008 του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 2008, «σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού πλαισίου για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στον τομέα της αλιείας και τη στήριξη όσον αφορά τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις για την κοινή αλιευτική πολιτική», ανήκει στο Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – ΔΗΜΗΤΡΑ.

2. Για την εκτέλεση του προγράμματος το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – ΔΗΜΗΤΡΑ υποχρεούται να συμπράττει και με το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσών Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ).

3. Από τον ετήσιο προϋπολογισμό του το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας αναλαμβάνει να προκαταβάλει στην αρχή κάθε έτους τις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα συνολικές δαπάνες με ειδική για το σκοπό αυτόν επιχορήγηση προς τον ειδικό λογαριασμό του Ινστιτούτου Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑ-

ΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – ΔΗΜΗΤΡΑ, ο οποίος διαβιβάζει προς το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) το μέρος της επιχορήγησης που του αναλογεί βάσει του ετήσιου προσυμφωνηθέντος προγραμματισμού εργασών που υποβλήθηκε στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της χώρας στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ύστερα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας και έγκριση του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

4. Το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – ΔΗΜΗΤΡΑ και το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), υποχρεούνται να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να εξασφαλιστεί η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για το πρόγραμμα και να υποβληθούν αιτήματα επιστροφής στο Ελληνικό Δημόσιο για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίστηκαν με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 861/2006 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2006 «για τη θέσπιση κοινοτικών χρηματοδοτικών μέτρων για την εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής, καθώς και στον τομέα του Δικαίου της Θάλασσας» (Ε ΕL 160 της 14.6.2006) όσον αφορά τις δαπάνες, στις οποίες υποβάλλονται τα κράτη μέλη για τη συλλογή και διαχείριση των βασικών δεδομένων αλιείας.

5. Το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διατηρεί την κυριότητα και ευθύνη διάθεσης του συνόλου των πρωτογενών και επεξεργασμένων, λεπτομερών και συγκεντρωτικών δεδομένων του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 206 Σύσταση Υπηρεσιών Ελέγχου

1. Συνιστάται Ειδική Αποκεντρωμένη Υπηρεσία «Σταθμός Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων», η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και λειτουργεί στον Αερολιμένα Αθηνών, με σκοπό τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων επί των εισαγόμενων αλιευτικών προϊόντων από τρίτες χώρες, στο πλαίσιο εφαρμογής της αλιευτικής νομοθεσίας.

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να συνιστώνται και άλλες Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες «Σταθμοί Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων» οι οποίες λειτουργούν σε άλλα σημεία εισόδου αλιευτικών προϊόντων από τρίτες χώρες.

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η οργάνωση, η διάρθρωση και η στελέχωση των πιο πάνω Υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Οι ιχθυολόγοι ΠΕ και ΤΕ των διαφόρων κλάδων (για τη Γενική Διεύθυνση Αλιείας οι κλάδοι Ιχθυολόγων ΠΕ4

και Τεχνολόγων Ιχθυοκομίας - Αλιείας ΤΕ5 και για τους άλλους φορείς οι αντίστοιχοι κλάδοι, όπως αυτοί αναφέρονται στους οικείους οργανισμούς τους), καθώς και το προσωπικό άλλων ειδικοτήτων που υπηρετούν στις Διεύθυνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας και στις Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, στις Υπηρεσίες Αλιείας των Περιφερειακών Ενοτήτων και της Περιφερειακής Διοίκησης, στις Υπηρεσίες Αλιείας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης και ασχολούνται με ελέγχους και επιθεωρήσεις των δραστηριοτήτων του τομέα αλιείας και της εμπορίας προϊόντων του τομέα αλιείας και της εισαγωγής αυτών, με την τεχνητή παραγωγή υδρόβιων οργανισμών γόνου, καθώς και με την υλοποίηση προγραμμάτων, σε εφαρμογή της αλιευτικής νομοθεσίας, υποχρεούνται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και εκτός του κανονικού ωραρίου κατά τις εργάσιμες ημέρες, καθώς επίσης και κατά τις εξαιρέσιμες, τις αργίες και Κυριακές, εφόσον τούτο επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο 207 Τροποποίηση διατάξεων για την Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (v. 2932/2001)

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου δέκατου ένατου του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως έχει προστεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3153/2003 (Α' 153), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για τη σύνταξη της θετικής γνωμοδότησης ή της αρνητικής απόφασης Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων, όλων των λιμενικών έργων που προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. 2α), περίπτωση στο του ν. 4014/2011, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων. Εάν δεν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα η διαδικασία της γνωμοδότησης με την υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ, για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων όλων των λιμενικών έργων, που προβλέπεται από τα άρθρα 3 παρ. 2β) και 4 παρ. 3ζ) του ν. 4014/2011, απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων, επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η σύμφωνη αυτή γνώμη υποκαθιστά τις γνωμοδότησεις των συναρμοδίων υπηρεσιών που προβλέπονται στο άρθρο 14 παρ. 2 του ν. 2971/2001 και στο άρθρο 3 παρ. 2α) περίπτωση δδ' κατά τη διαδικασία του Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων. Οι προθεσμίες που προβλέπονται από τα άρθρα 3 και 4 του ν. 4014/2011 είναι, όσον αφορά στην παροχή σύμφωνης γνώμης από την ΕΣΑΛ, ενδεικτικές.»

2. Στο άρθρο 19 του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 35 και 44 του ν. 3153/2003 (Α' 153), προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων, με εξαίρεση τις αποφάσεις της παραγράφου 3, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

3. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων του άρθρου δέκατου ένατου του ν. 2932/2001, που δεν έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που

δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αποφάσεις αυτές τροποποιούνται με απόφαση της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Στην παρ. 9 του άρθρου εικοστού πρώτου του ν. 2932/2001 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Επισκευές – επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης στις περιοχές αρμοδιότητας των ΑΕ εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Έργων, η οποία κοινοποιείται προς γνώση στην Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιώδων δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φόρτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, από-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.,) όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

ββ) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γγ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ (€) πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δδ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών – επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 208 Συμπλήρωση διατάξεων για έργα Ο.Λ.Π.

Μετά την παρ. 3 του άρθρου δευτέρου του ν. 2688/1999 (Α' 40) προστίθεται παράγραφος 3α ως εξής:

«3α. Επισκευές – επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης στην περιοχή αρμοδιότητας του Ο.Λ.Π. Α.Ε., εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Π. Α.Ε., μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Έργων, η οποία κοινοποιείται προς γνώση στη Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιώδων δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φόρτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, από-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.,) όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

σης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ (€) πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών – επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 209 Συμπλήρωση διατάξεων για έργα Ο.Λ.Θ.

2. Μετά την παρ. 3 του άρθρου έβδομου του ν. 2688/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 3153/2003 (Α' 153), προστίθεται παρ. 3α ως εξής:

«3α. Επισκευές – επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και εργασίες συντήρησης στην περιοχή αρμοδιότητας του Ο.Λ.Θ Α.Ε., εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Λ.Θ Α.Ε. μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Έργων, η οποία κοινοποιείται προς γνώση στη Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιώδων δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φόρτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, από-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.,) όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ (€) πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών – επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 210 Συμπλήρωση διατάξεων για τα λιμενικά έργα (ν. 2971/2001)

Στο άρθρο 18 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Επισκευές – επεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα και

εργασίες συντήρησης σε υφιστάμενους λιμένες και λιμενικές εγκαταστάσεις εκτελούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, κατόπιν απόφασης του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατά παρέκκλιση της παρ. 2, μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποσκοπούν στη συντήρηση υπάρχοντος εξοπλισμού ή στην αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών και προκαλούνται από συνήθη χρήση κατά την εκτέλεση θεμελιώδων δραστηριοτήτων του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης (φορτο-εκφόρτωση και κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, απο-επιβίβαση συναλλασσόμενων, συνήθη καιρικά φαινόμενα κ.λπ.) ή και από έκτακτες καταστάσεις (θεομηνίες, πρόσκρουση πλοίων κ.λπ.) όπως ιδίως υποσκαφές (σπηλαιώσεις), πάσης φύσεως φθορές ή ζημιές σε κρηπιδώματα και προβλήτες, καθιζήσεις ανωδομών, εξοπλισμός που χρήζει αντικατάστασης, τοπικές αστοχίες θωράκισης - προστασίας εξωτερικών λιμενικών έργων (βραχισμός),

β) δεν τροποποιούν με οποιονδήποτε τρόπο τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων,

γ) ο προϋπολογισμός δαπάνης δημοπράτησής τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 ευρώ (€) πλέον δαπάνης Φ.Π.Α. και

δ) συνδέονται άρρηκτα με την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του λιμένα ή της λιμενικής εγκατάστασης.

Για την έναρξη εκτέλεσης των επισκευών – επεμβάσεων της παραγράφου αυτής απαιτείται η προβλεπόμενη από την παράγραφο 3 αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.

5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, υλοποιούνται επίσης σε υφιστάμενους λιμένες ή λιμενικές εγκαταστάσεις οι κάτωθι επεμβάσεις / αναβαθμίσεις τοπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις:

α) Εξοπλισμός και εργασίες που αποσκοπούν στη δημιουργία υποτυπωδών, μικρής έκτασης εγκαταστάσεων για την ξειπηρέτηση των διακινούμενων επιβατών και εργαζομένων, όπως ψύκτες νερού, σκιάδια, χημικές τουαλέτες, Α.Τ.Μ. Τραπεζών, μηχανήματα αυτόματης έκδοσης εισιτηρίων, εξοπλισμός και σήμανση για τη διακίνηση πεζών και οχημάτων κ.λπ..

β) Η εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας με στόχο τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Κώδικα περί Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων ISPS (International Ship and Port Facility Security), του ν. 3622/2007 (Α' 284), της Συνθήκης Schengen, του Κανονισμού (ΕΚ) 725/2004, της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2005/65 για τη βελτίωση της ασφάλειας των πλοίων, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των λιμένων από σκόπιμες παράνομες ενέργειες και των μελετών Σχεδίου Ασφάλειας Λιμενικής Εγκατάστασης (Σ.Α.Λ.Ε.) που έχουν εκπονηθεί με βάση τη μελέτη Αξιολόγησης Λιμενικών Εγκαταστάσεων (Α.Λ.Ε.), όπως κινητές περιφράξεις, εγκατάσταση φυλακίων ελέγχου, τοποθέτηση καμερών παρακολούθησης επί στύλων, προστατευτικές μπάρες και άλλες ήσσονος σημασίας παρεμβάσεις, με τις οποίες δεν

τροποποιούνται ή αλλοιώνονται τα υφιστάμενα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των λιμένων ή των λιμενικών εγκαταστάσεων και δεν παρακαλύεται η λειτουργία τους.

Για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών της παραγράφου αυτής απαιτείται η προβλεπόμενη από την παράγραφο 3 αστυνομικής φύσεως άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής.»

Άρθρο 211 Τοποθέτηση προστατευτικών διχτύων

Η τοποθέτηση, από τους φορείς διοίκησης των λιμένων, προστατευτικών διχτύων (πλωτών φραγμάτων), κατά τις διατάξεις του π.δ. 23/2000 (Α' 18) για την προστασία των ακτών και των λουσιμένων από θαλάσσια ρύπανση (συστήματα περισυλλογής και συγκράτησης απορριμμάτων σε ιδάτινο περιβάλλον) σε θαλάσσιες λουτρικές εγκαταστάσεις, που βρίσκονται εκτός περιοχών NATURA 2000, επιτρέπεται για εποχική χρήση με άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής, χωρίς πάκτωση στον πυθμένα.

Άρθρο 212 Τροποποίηση του άρθρου 13 του Β.δ. 14/1939

Η περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 13 του β.δ. 14/1939 (Α' 24), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν.δ. 158/1969 (Α' 63), αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Εκτέλεση έργου ή προμήθειας ή εν γένει ανάληψη υποχρέωσης ολικού ποσού 500 ευρώ για έκαστη δαπάνη και μέχρι ετήσιας συνολικής δαπάνης 3.000 ευρώ.»

Άρθρο 213 Θέματα Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 27 του ν. 3863/2010 (Α' 115) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Από 1.4.2012 η εποπτεία του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Ναυτικών (Κ.Ε.Α.Ν.), του Κεφαλαίου Ανεργίας – Ασθενείας Ναυτικών (Κ.Α.Α.Ν.), του Ταμείου Προνοίας Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Α.Ε.Ν.), του Ταμείου Προνοίας Κατωτέρων Πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Κ.Π.Ε.Ν.), της Εστίας Ναυτικών (Ε.Ν.), του Ειδικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων (Ε.Λ.Ο.Ε.Ν.), του Κεφαλαίου Δυτών (Κ.Δ.) και του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Ιδρυμάτων Εμπορικού Ναυτικού (ΤΕΑΠΙΕΝ), ασκείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφαλίσης.

Η αρμοδιότητα και η, μετά την εκκαθάριση των ναυτολογίων, διαχείριση των ειδικών λογαριασμών «Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης» (Κ.Ν.Ε.) και «Κεφάλαιο Πλοηγικής Υπηρεσίας» (Κ.Π.Υ.) ασκείται από 1.4.2012 από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ναυτικών της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας και από την Πλοηγική Υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής αντίστοιχα, του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφαλίσης ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαχείριση των ως άνω ειδικών λογαριασμών «Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης (ΚΝΕ)» και «Κεφάλαιο Πλοηγι-

κής Υπηρεσίας» (Κ.Π.Υ.)».

2. Η παράγραφος β' του άρθρου 3α του κωδικοποιημένου νόμου 792/78, όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1085/80, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β) Από τη συνολική «πραγματική ναυτική υπηρεσία» επί πλοίων καθαράς χωρητικότητας άνω των 10 κόρων, τουλάχιστον πενταετής «πραγματική ναυτική υπηρεσία» να έχει πραγματοποιηθεί σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του τριπλασίου αυτής.»

3. Οι Πίνακες I και II που περιέχονται στο Παράρτημα A του άρθρου 32 του ν. 2166/1993 (Α' 137) και αφορούν το ύψος της εφάπαξ παροχής που χορηγείται από τα ΤΠΑ-ΕΝ και ΤΠΚΠΕΝ αντίστοιχα, στους ασφαλισμένους των, αντικαθίσταται με τους Πίνακες που περιέχονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X του παρόντος νόμου.

Άρθρο 214

Τροποποίηση διατάξεων περί ναυτικών προνομίων

Το άρθρο 205 του ν. 3816/1958 (Α' 32), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 15 του ν. 1711/1987, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 205

Είναι προνομιούχοι επί του πλοίου και του ναύλου κατά την κατωτέρω τάξιν μόνον οι ακόλουθοι απαιτήσεις:

α) οι συναφείς προς την ναυσιπλοΐαν φόροι, τα δικαστικά έξοδα τα γενόμενα προς το κοινόν συμφέρον των δανειστών, τα βαρύνοντα το πλοίον τέλη και δικαιώματα ως και τα εκ της ναυτολογήσεως των ναυτικών δικαιώματα του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν ή επιβάλλονται από το Γραφείο Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας υπέρ του Κεφαλαίου Ανεργίας και Ασθενείας Ναυτικών (Κ.Α.Α.Ν.),

β) αι εκ της συμβάσεως εργασίας πηγάζουσαι απαιτήσεις του πλοιάρχου και του πληρώματος ως και από του κατάπλου του πλοίου εις τον τελευταίον λιμένα έξοδα φυλάξεως και συντηρήσεως,

γ) τα έξοδα και αι αμοιβαί λόγω επιθαλασσίου αρωγής διασώσεως και ναυαγιαιρέσεως,

δ) αι λόγω συγκρούσεως ή προσκρούσεως πλοίων ο-φειλόμεναι αποζημιώσεις εις τα πλοία, τους επιβάτας και τα φορτία.

Τα προνόμια προηγούνται της υποθήκης.»

Άρθρο 215

Απαλλαγή Ανέργων Γ.Ε.Ν.Ε.

από υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 29 του ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 5β του άρθρου 38 του ν. 4024/2011 (Α' 226), προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Από την υποχρέωση καταβολής ειδικής εισφοράς εξαιρούνται, επίσης, οι μακροχρόνια άνεργοι ναυτικοί που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους προσφερομένων προς ναυτολόγηση του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας (Γ.Ε.Ν.Ε.), στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι σχετικοί κατάλογοι των Λιμενικών Αρχών που λειτουργούν ως παραρτήματά του, καθώς και όσοι λαμβάνουν επίδομα ανεργίας από τον εν λόγω Φορέα, εφόσον κατά το χρόνο βεβαίωσης δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.»

Άρθρο 216

Στέγαση Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής

Στο τέλος της περίπτωσης η της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 3130/2003 (Α' 76) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Τα παραπάνω ισχύουν και για το Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.»

Άρθρο 217

Έξοδα υπεράσπισης και πολιτικής αγωγής προσωπικού Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας και Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής, Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 53 του ν. 2935/2001 (Α' 162) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Τα έξοδα υπεράσπισης και πολιτικής αγωγής του προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου, το οποίο αποκαθίσταται, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος αυτού, στο ως άνω προσωπικό εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ.15/2007 (Α11), όπως ισχύει κάθε φορά.»

Άρθρο 218

Κατάργηση της Α.Ε. με την επωνυμία «ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Α.Ε.»

Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΠΟΣΕΙΔΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Α.Ε.» με έδρα τον Πειραιά, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 7 του ν. 3490/2006 (Α' 206) που προβλέπουν τη σύσταση, τις αρμοδιότητες, τα όργανα και λοιπά θέματα που διέπουν την εν γένει λειτουργία της. Το Ελληνικό Δημόσιο υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της καταργούμενης εταιρείας.

Άρθρο 219

Ινστιτούτο Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας

Η παρ. 4 του άρθρου 83 του κ.ν. 792/1978 (Α' 220), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του ν. 2008/1992 (Α' 16), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το αντίτιμο των διατιμημένων εντύπων, που ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Δ.Σ., η οποία εγκρίνεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό. Επί του ανωτέρω αντίτιμου των διατιμημένων εντύπων των πάσης κατηγορίας πλοίων επιβάλλεται επιπλέον εισφορά δέκα τοις εκατό (10%), της οποίας ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται υπέρ του Ινστιτούτου Ιστορίας Εμπορικής Ναυτιλίας, το οποίο εδρεύει στον Πειραιά και συστάθηκε με το άρθρο 32 του ν.2638/98, και ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αποδίδεται στο Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδας.»

Άρθρο 220
Συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας

1. Το άρθρο όγδοο του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση της παραγράφου 5 αυτού με το άρθρο έκτο του ν. 3482/2006 (Α' 163) και τη συμπλήρωσή της με το άρθρο 27 του ν. 3511/2006 (Α' 258), και την κατάργηση της παραγράφου 8, που είχε προστέθει με το άρθρο 28 του ν. 3153/2003 (Α' 153), με την παράγραφο 3 του άρθρου 19 του ν. 3409/2005 (Α' 273), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο όγδοο
Συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας

1. Αν δεν υποβληθούν δηλώσεις για δρομολόγηση πλοίου σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου τέταρτου, όπως ισχύει κάθε φορά ή οι δηλώσεις που έχουν υποβληθεί δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών ή δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της συνέχειας και τακτικότητας του δικτύου ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, της πλήρους εξυπρέτησης του μεταφορικού έργου, της ποιότητας και της τιμολόγησης της παροχής υπηρεσιών στις προβλεπόμενες στο νόμο αυτόν περιπτώσεις, ο Υπουργός μπορεί να συνάπτει σύμβαση ή συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας τριών έως πέντε ετών για την αποκλειστική εξυπρέτηση συγκεκριμένης γραμμής ή γραμμών.

2. Το Υπουργείο, το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου κάθε έτους, με πρόσκληση που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα του Υπουργείου στο Διαδίκτυο και δημοσιεύεται σε περίληψη, που περιλαμβάνει τα ουσιώδη αυτής στοιχεία, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα πανελλήνιας κυκλοφορίας, καλεί τους πλοιοκτήτες, που οι ίδιοι και τα πλοία τους έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις, να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους, για τη δρομολόγηση πλοίου τους σε συγκεκριμένη γραμμή ή γραμμές, με σύναψη σχετικής σύμβασης.

3. Στην πρόσκληση αναφέρεται η προθεσμία για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, η δρομολογιακή γραμμή ή γραμμές, η διαδικασία, το όργανο και τα κριτήρια επιλογής των ενδιαφερομένων, τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του πλοίου ή των πλοίων, τυχόν υποχρεώσεις για παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών μεταφοράς, ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης, τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις, οι όροι που εξασφαλίζουν τη διενέργεια τακτικών δρομολογίων και την ασφάλεια μεταφοράς, οι περιπτώσεις μεταβολής των όρων της σύμβασης, η εγγυητική επιστολή, οι λόγοι μερικής ή ολικής κατάπτωσης αυτής, η σταδιακή κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης απόδοσή της στον εγγυητή, οι κυρώσεις για τις παραβάσεις των υποχρεώσεων του πλοιοκτήτη και τα αφορώντα το ναύλο.

4. Οι όροι της πρόσκλησης για τη σύναψη σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, αποτελούν και όρους της σύμβασης, η οποία υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού και του πλοιοκτήτη, καθορίζουν τον τρόπο σύναψης αυτής, καθώς και το ειδικό νομικό πλαίσιο υλοποίησής της και ρυθμίζουν κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην παροχή των υπηρεσιών αυτών.

5. Σε περίπτωση κατά την οποία παρότι τηρήθηκε η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων, δεν έχουν

υποβληθεί προτάσεις ή οι προτάσεις που υποβλήθηκαν δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της πρόσκλησης της παραγράφου 3 και δεν έχουν υποβληθεί δηλώσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου τέταρτου, που να ικανοποιούν τις ανάγκες της δρομολογιακής γραμμής ή γραμμών στις οποίες αφορά η πρόσκληση, προκηρύσσεται, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.), μειοδοτικός διαγωνισμός για τη σύναψη σύμβασης ή συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας έως δώδεκα (12) έτη, έναντι μισθώματος.

6. Με την προκήρυξη του διαγωνισμού καλούνται να υποβάλουν προσφορά οι πλοιοκτήτες εκείνοι, που οι ίδιοι και τα πλοία τους έχουν τις προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται στο άρθρο τρίτο. Η προκήρυξη περιλαμβάνει, εκτός από τα στοιχεία της παραγράφου 3, όλα τα ουσιώδη στοιχεία που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις για τις προσφορές στους δημόσιους διαγωνισμούς και δημοσιεύεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 2. Σε περίπτωση σύναψης σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας δωδεκαετούς διάρκειας, η ηλικία του πλοίου κατά τη ληξη της δωδεκαετίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το εικοστό (20) έτος.

7. Οι όροι της προκήρυξης του διαγωνισμού για τη σύναψη σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, η οποία υπογράφεται μεταξύ του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του πλοιοκτήτη, αποτελούν όρους της σύμβασης, καθορίζουν τον τρόπο σύναψης αυτής καθώς και το ειδικό νομικό πλαίσιο υλοποίησής της και ρυθμίζουν κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην παροχή των υπηρεσιών αυτών.

8. Στον πλοιοκτήτη στον οποίο έγινε η κατακύρωση του διαγωνισμού, αποστέλλεται σχετική ανακοίνωση. Με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 5 παρ. 2 εδάφιο α' του ν. 3886/2010 (Α' 173) η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την ανακοίνωση της κατακύρωσης, περαιτέρω, όμως, τελεί υπό την αίρεση της θετικής περάτωσης του προβλεπόμενου στην παράγραφο 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 (Α' 189) προ συμβατικού ελέγχου νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο και την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας υποβολής αίτησης ανάκλησης ή την έκδοση απόφασης επί της αίτησης ανάκλησης. Ο πλοιοκτήτης στον οποίο κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού είναι υποχρεωμένος να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης μέσα στο χρόνο που ορίζεται στην ανακοίνωση της κατακύρωσης ή σε ξεχωριστό έγγραφο που αποστέλλεται σε αυτόν, με την προϋπόθεση της κατάθεσης της σχετικής εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης. Το έγγραφο της σύμβασης έχει αποδεικτικό μόνο χαρακτήρα. Αν τα δικαιολογητικά ή ορισμένα από αυτά, τα οποία είχαν υποβληθεί για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό έχουν λήξει κατά το χρόνο της κατακύρωσης, ο πλοιοκτήτης, ύστερα από σχετική πρόσκληση της αρμόδιας υπηρεσίας, υποχρεούται να προσκομίσει πριν από την κατακύρωση νέα δικαιολογητικά, τα οποία να είναι σε ισχύ κατά το χρόνο της κατακύρωσης.

9. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού (αρχικού ή και επαναληπτικών) και την υπογραφή του εγγράφου της σχετικής σύμβασης, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο μπορεί, για την εξυπηρέτηση των συγκοινωνιακών αναγκών, να αναθέτει απευθείας με την υπογραφή σύμβασης ανά-

θεσης δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς την τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τη διενέργεια δρομολογίων σε πλοιοκτήτη πλοίου που πληροί τις προβλεπόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις, έναντι μισθώματος. Στην περίπτωση αυτή, ο έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο ενεργείται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου έκτου του ν. 3755/2009 (Α' 52). Αν ο έλεγχος αποβεί αρνητικός και η σύμβαση θεωρηθεί μη συναφθείσα, καταβάλλεται στον ανάδοχο το μίσθωμα που αντιστοιχεί στα δρομολόγια που είχε ήδη εκτελέσει κατά το χρονικό διάστημα μέχρι τη γνωστοποίηση στο Υπουργείο της πράξης του Κλιμακίου ή της απόφασης του Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά περίπτωση, ως εάν η σύμβαση είχε συναφθεί μέχρι τότε εγκύρως, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, οι συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας που συνάπτονται μετά από διενέργεια μειοδοτικού διαγωνισμού, μπορεί να παρατείνονται, πριν από τη λήξη τους, με τους ίδιους όρους είτε εφάπαξ είτε αλλεπάλληλα, για χρονικό διάστημα μέχρι και τέσσερις μήνες συνολικά.

11. Σε περίπτωση μη εκτέλεσης των δρομολογίων λόγω αθέτησης της υποχρέωσης του πλοιοκτήτη ή αδυναμίας εκτέλεσης αυτών για οποιονδήποτε λόγο, στο πλαίσιο είτε τακτικής (εμπρόθεσμης ή εκπρόθεσμης) δρομολόγησης είτε με οποιασδήποτε μορφής σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, αν κρίνεται απολύτως αναγκαίο, για λόγους κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής ή κάλυψης επειγουσών συγκοινωνιακών αναγκών, ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί, ακόμα και πριν από την κήρυξη του πλοιοκτήτη εκπτώτου, να αναθέτει απευθείας με την υπογραφή σύμβασης ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, χωρίς την τήρηση διαγωνιστικής διαδικασίας και κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τη διενέργεια των δρομολογίων σε πλοιοκτήτη άλλου πλοίου, που πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις, έναντι μισθώματος. Η διάρκεια της σύμβασης σε αυτή την περίπτωση ορίζεται το αργότερο μέχρι την έναρξη της εκτέλεσης δρομολογίων με τακτική (εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη) δρομολόγηση, διαφορετικά μέχρι τη σύναψη σύμβασης αποκλειστικής εξυπηρέτησης της δρομολογιακής γραμμής και σε περίπτωση που δε συναφθεί τέτοια σύμβαση μέχρι την προκήρυξη μειοδοτικού διαγωνισμού, οπότε έχει εφαρμογή η διάταξη της παραγράφου 9. Το καταβλητέο μίσθωμα είναι αυτό της αρχικής σύμβασης που συνήφθη κατόπιν μειοδοτικού διαγωνισμού, ενώ στις άλλες περιπτώσεις ορίζεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Σ.Α.Σ. Οι διατάξεις του δευτέρου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 9, έχουν εφαρμογή και στην περίπτωση αυτή.

12. Το άρθρο έβδομο έχει εφαρμογή και στις γραμμές που εξυπηρετούνται με σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας.

13. Στις συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, οι διατάξεις του π.δ. 118/2007 (Α' 150), όπως ισχύει κάθε φορά, εφαρμόζονται συμπληρωματικά και μόνο για τα θέματα που δε ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, τους όρους της πρόσκλησης ή της προκήρυξης, κατά περίπτωση, και τους όρους της σύμβασης».

2. Οι διατάξεις του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001

(Α' 145), όπως αντικαθίστανται με το παρόν άρθρο, έχουν εφαρμογή επί συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, οι οποίες συνάπτονται είτε απευθείας είτε κατόπιν προσκλήσεων ή προκηρύξεων που εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση τις διατάξεις των παραγράφων 11 και 12, οι οποίες έχουν εφαρμογή επί συμβάσεων που συνήφθησαν οποτεδήποτε. Συμβάσεις που συνήφθησαν είτε απευθείας είτε κατόπιν προσκλήσεων ή προκηρύξεων που εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, διέπονται από τους όρους αυτών, τους όρους της πρόσκλησης ή της προκήρυξης, κατά περίπτωση, και τις διατάξεις του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001 (Α' 145), όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 221 Παράταση χρόνου εκπλήρωσης συμβατικής υποχρέωσης

Η προβλεπόμενη στο άρθρο 17 του ν. 3887/2010 (Α' 174) διετής παράταση του χρόνου για την εκπλήρωση της συμβατικής υποχρέωσης του αναδόχου προς αντικατάσταση του συμβατικού πλοίου με άλλο ανώτερης κατηγορίας, καθώς και της χρονικής διάρκειας της σύμβασης, δύναται με απόφαση του Υπουργού και μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών (Σ.Α.Σ.) να παραταθεί επί μία ακόμα τριετία από την επομένη της λήξης της διετίας και, πάντως, όχι πέραν της 31.12.2017, ύστερα από αίτηση του αναδόχου, που υποβάλλεται οπωσδήποτε πριν από τη λήξη της διετίας, και ταυτόχρονη ανανέωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, που προβλέπεται στη σύμβαση, για χρόνο ίσο προς τη διάρκεια της παράτασης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και επί συμβάσεων που καταρτίσθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του άρθρου 17 του ν. 3887/2010 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου και δεν έχουν λυθεί έως τότε με οποιονδήποτε τρόπο.

Άρθρο 222 Πλήρης απελευθέρωση περιηγητικών πλόων

Τα άρθρα 1 έως 4 του ν. 3872/2010 (Α' 148) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 1 Προϋποθέσεις

1. Το δικαίωμα εκτέλεσης πλόων που παρέχεται, σύμφωνα με το άρθρο 165 παρ. 3 περ. β' του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν.δ. 187/1973 (Α' 261), σε πλοία με κοινοτική σημαία και σημαία χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), παρέχεται εφεξής και στα πλοία με σημαία τρίτων χωρών, με την προϋπόθεση ότι τα πλοία, τα οποία διενεργούν τους πλόες, έχουν μεταφορική ικανότητα μεγαλύτερη των 49 επιβατών και εκτελούν κυκλικό περιηγητικό ταξίδι, μεταξύ του αφετήριου ελληνικού λιμένα και ελληνικών ή και ξένων λιμένων, με αποκλειστικό σκοπό την θαλάσσια αναψυχή και περιήγηση των επιβατών, έναντι ενιαίου εισιτηρίου (ναύλου) και υπό τον όρο ότι ο λιμένας της οριστικής αποβίβασης των επιβατών είναι ο αφετήριος λιμένας. Η διάρκεια του ταξιδιού είναι κατ' ελάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες. Επίσης, το δι-

καίωμα αυτό παρέχεται και σε επαγγελματικά πλοία αναψυχής, που διαθέτουν μεταφορική ικανότητα τουλάχιστον 49 επιβατών.

2. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3 του π.δ. 122/1995 (Α' 180) από τους οριζόμενους περιορισμούς στα περιηγητικά ταξίδια, καθώς και οι όροι ασφαλειας, που προβλέπονται στο π.δ. 23/1999 (Α' 17), όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα πλοία με σημαία τρίτων χωρών, τα οποία εκτελούν περιηγητικούς πλόες σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Η πλοιοκτήτρια εταιρεία ή η εταιρεία που εκμεταλλεύεται τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ευθύνεται για την είστραξη και καταβολή του τέλους που προβλέπεται στην παράγραφο 2B του άρθρου 6 του ν. 2399/1996 (Α' 90).

Άρθρο 2 Πλήρωμα

1. Για όσα μέλη του πληρώματος είναι σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ασφαλισμένα στο Ν.Α.Τ., η εταιρεία του άρθρου 1 απολαμβάνει των προνομίων της ρύθμισης του άρθρου 24 του ν.3409/2005, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η ρύθμιση της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται και για τα πλοία με κοινοτική σημαία και σημαία χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).

2. Η απασχόληση των αλλοδαπών ναυτικών στο πλοίο, ρυθμίζεται αποκλειστικά από τις ισχύουσες διατάξεις της σημαίας του πλοίου, καθώς και από τις συλλογικές ή/και ατομικές συμβάσεις εργασίας, που ρυθμίζονται από το δίκαιο της σημαίας του πλοίου και της χώρας πρέσευσης των ναυτικών.

3. Οι αλλοδαποί ναυτικοί, που απασχολούνται στο πλοίο, δε βαρύνονται με εισφορές για το NAT ή για οποιοδήποτε άλλο Ελληνικό Ασφαλιστικό Ταμείο και δεν αποκτούν δικαίωμα ασφαλιστικής καλύψεως ή άλλης παροχής από τα Ταμεία αυτά.

4. Η πλοιοκτήτρια εταιρεία ή η εταιρεία που εκμεταλλεύεται τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 δεν βαρύνεται με εισφορές προς οποιοδήποτε Ελληνικό Ασφαλιστικό Ταμείο ούτε με άλλης μορφής ασφαλιστική ή κοινωνική επιβάρυνση για τη χρησιμοποίηση των αλλοδαπών ναυτικών.

Άρθρο 3 Κυρώσεις

Στους παραβάτες των διατάξεων του παρόντος νόμου αλλά και των διατάξεων της νομοθεσίας που ισχύει για την εκτέλεση περιηγητικών πλόων, επιβάλλονται από την αρμόδια Λιμενική Αρχή, οι κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και ιδίως των άρθρων 42, 44, 45, 157 και 180 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου.»

Άρθρο 223 Προμήθειες πετρελαιοειδών της Πλοιογικής Υπηρεσίας

Στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 του ν. 2286/1995 (Α' 19), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 8 του ν. 2741/1999 (Α' 199), προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η διαδικασία ανάδειξης προμηθευτών για την προμήθεια πετρελαιοειδών και θεώρησης τιμολογίων για την

κανονικότητα της τιμής τους, των πλωτών μέσων της Πλοιογικής Υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, διενεργείται από την αρμόδια Διεύθυνση Προμηθειών και Κτηριακών Εγκαταστάσεων της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας του ίδιου Υπουργείου. Η διενέργεια των διαγωνισμών αυτών γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 40 έως 42 του π.δ. 173/1990 (Α' 62) και του ν. 2286/1995 (Α' 19).»

Άρθρο 224 Ωράριο λειτουργίας Κλάδου Ελέγχου Εμπορικών Πλοίων

1. Για τις ανάγκες των Υπηρεσιών του Κλάδου Επιθεώρησης Εμπορικών Πλοίων, ο οποίος λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, καθορίζεται ειδικό ωράριο εργασίας του υπηρετούντος στις ανωτέρω Υπηρεσίες πολιτικού προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Ναυτιλίας.

2. Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται θέματα του ωραρίου, των φυλακών και των αδειών του προσωπικού της προηγουμένης παραγράφου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Για τα θέματα της αποζημίωσης για τη νυχτερινή εργασία και για την εργασία κατά το Σάββατο, την Κυριακή και τις αργίες του εν λόγω προσωπικού εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 225 Εκπαίδευση σπουδαστών των Α.Ε.Ν. και σε μη ελληνικά πλοία

Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 20 του ν. 2638/1998 (Α' 204), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Σπουδαστές και σπουδάστριες των Ακαδημιών Εμπορικών Ναυτικού (ΑΕΝ), πρώτης και δεύτερης θαλάσσιας εκπαίδευτικής περιόδου που δε βρίσκουν θέσεις απασχόλησης για την εκτέλεση της πρακτικής εξάσκησης σε πλοία με ελληνική σημαία ή σε πλοία με ξένη σημαία συμβεβλημένα με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (NAT), μπορεί να ναυτολογηθούν σε πλοία με σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σημαία τρίτης χώρας, μη συμβεβλημένα με το NAT, υπό την προϋπόθεση ότι στα εν λόγω πλοία θα είναι ναυτολογημένος τουλάχιστον ένας έλληνας αξιωματικός Εμπορικού Ναυτικού (Ε.Ν.) αντίστοιχης ειδικότητας. Σε περίπτωση που στα ανωτέρω πλοία δεν υπηρετεί Έλληνας Αξιωματικός Εμπορικού Ναυτικού επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η ναυτολόγηση εφόσον διασφαλίζεται η επικοινωνία του σπουδαστή με τον αρμόδιο για την εκπαίδευση αξιωματικό Εμπορικού Ναυτικού στην αγγλική γλώσσα.»

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται κάθε εκπαίδευτική περίοδο, καθορίζονται τα της ναυτολόγησης των σπουδαστών, ώστε να εξασφαλίζονται συνθήκες εργασίας, εκπαίδευσης, καταβολής επιδόματος και ασφάλισης ανάλογες με τις ισχύουσες για τους εκπαίδευσόμενους σε πλοία με ελληνική σημαία.»

Άρθρο 226 Παράταση προθεσμίας

Για έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρ-

θρου 14 του ν. 2971/2001 (Α' 187) και έχουν εκτελεσθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής, από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., η κατά την παραγράφο 9 και 10 του άρθρου 27 του ίδιου νόμου αίτηση έκδοσης σχετικής άδειας μπορεί να υποβληθεί έως 31.12.2013, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου αυτής για την έκδοσή της.

Άρθρο 227 Αντικατάσταση παρ. 8 του αρ. 14 ν.2971/2001

Η παράγραφος 8 του άρ. 14 του ν. 2971/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Έργα καθαρισμού-αποκατάστασης λειτουργικών βαθών όπως προβλέπονται από τη μελέτη κατασκευής των λιμενικών εγκαταστάσεων που καθίστανται αναγκαία εξαιτίας προσχώσεων που προέρχονται από απώλειες φορτο-εκφορτωνόμενου υλικού αλλά και άλλες αιτίες όπως συσσώρευση φερτών υλών, προσαμμάσεις κ.λπ. που οφείλονται σε θεομηνίες ή εξελίσσονται μέσω φυσικών διεργασιών, επιτρέπονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Για την έναρξη των εργασιών απαιτείται αστυνομικής φύσεως άδεια από την αρμόδια λιμενική αρχή της περιοχής. Στη σχετική άδεια θα ορίζεται και ο τρόπος διάθεσης του υλικού που θα αποκομίζεται από τον καθαρισμό του πυθμένα της θάλασσας. Άδειες κατασκευής και χρήσης λιμενικών έργων που έχουν χορηγηθεί ισχύουν και για όλες τις παραπάνω χρήσεις.»

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 228

Τροποποίηση διατάξεων για τα τεχνικά επαγγέλματα και τις μεταποιητικές δραστηριότητες

1. Το άρθρο 1 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σκοπός των άρθρων 1 έως και 16 είναι η καθιέρωση των αναγκαίων όρων και προϋποθέσεων για την άσκηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3, καθώς και των απαιτήσεων, οι οποίες συνδέονται με την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων και οι οποίες αφορούν την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων, επί των οποίων ασκούνται οι ως άνω επαγγελματικές δραστηριότητες.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. «Επαγγελματικές Δραστηριότητες»: είναι οι εργασίες: α) εκπόνησης των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας εγκατάστασης, β) επίβλεψης εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, γ) υλοποίησης της εγκατάστασης, δ) επίβλεψης και ελέγχου της καλής λειτουργίας της εγκατάστασης, ε) επιτήρησης, επισκευής και συντήρησης της, στ) χειρισμού εξοπλισμού της εγκατάστασης, ζ) παροχής τεχνικών υπηρεσιών και η) πραγματοποίησης πραγματογνωμοσυνών επί εγκαταστάσεων.»

3. Στο άρθρο 2 του ν. 3982/2011 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Επίπεδο Επαγγελματικής Δραστηριότητας»: είναι το επίπεδο το οποίο χαρακτηρίζει τις απαιτήσεις για την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των περιπτώσεων α', β', δ' και η' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 σε μια εγκατάσταση και καθορίζεται από το είδος, την έκταση, την τεχνολογική στάθμη και την πολυπλοκότητα της εν λόγω επαγγελματικής δραστηριότητας. Το Επίπεδο Επαγγελματικής Δραστηριότητας προσδιορίζει τις απαιτήσεις επαγγελματικών προσόντων για την εκτέλεση των ως άνω επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Η διαφοροποίηση των εν λόγω απαιτήσεων καθορίζει τον αριθμό των επιπέδων δραστηριότητας σε μια συγκεκριμένη εγκατάσταση. Το Επίπεδο Επαγγελματικής Δραστηριότητας είναι ακέραιος αριθμός, ο οποίος λαμβάνει τις τιμές: 1, 2, 3 και 4, όπου ο αριθμός 1 αντιστοιχεί στο επίπεδο με τις υψηλότερες απαιτήσεις.»

4. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατηγορίες που αφορούν την εκπόνηση των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών εγκαταστάσεων, την επίβλεψη εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, την υλοποίηση των εγκαταστάσεων, την επίβλεψη και τον έλεγχο της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων, την επιτήρηση, επισκευή και συντήρηση τους, το χειρισμό του εξοπλισμού τους και τις πραγματογνωμοσύνες επί εγκαταστάσεων. Οι ως άνω εγκαταστάσεις αφορούν: αα) εγκαταστάσεις σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες, ββ) εγκαταστάσεις εξόρυξης ορυκτών και μεταλλευμάτων, γγ) εγκαταστάσεις άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, δδ) εγκαταστάσεις παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και ατμού, εε) ηλεκτρολογικές ή μηχανολογικές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κτιρίων, ήτοι ηλεκτρικά δίκτυα και συναφείς εγκαταστάσεις, υδραυλικές, ψυκτικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις καύσης υγρών και αερίων καυσίμων, καθώς και πάσης φύσεως λέβητες, στστ) λοιπές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, ζζ) μη σταθερά μηχανήματα και εξοπλισμός, ηη) εγκαταστάσεις συλλογής, επεξεργασίας και παροχής νερού, θθ) εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, ιι) εγκαταστάσεις συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης απορριμάτων, αποβλήτων και ανάκτησης υλικών και ιαια) εγκαταστάσεις αποθήκευσης επικίνδυνων υλικών, καθώς και εγκαταστάσεις κατάψυξης ή συντήρησης ευπαθών προϊόντων.»

5. Μετά το άρθρο 4 του ν. 3982/2011 προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

**«Άρθρο 4Α
Απαιτήσεις για την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο εγκαταστάσεων**

1. Για την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων, που αναφέρονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 απαιτείται αναλόγως του επιπέδου της κατά περίπτωση επαγγελματικής δραστηριότητας ή των απαιτήσεων για έκδοση άδειας εγκατάστασης ή λειτουργίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 19, η εκπόνηση ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας εγκατάστασης, η επίβλεψη εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, η επιβολή εγκαταστάσεων της καλής λειτουργίας της εγκατάστασης και οι πραγματοποίησης πραγματογνωμοσυνών επί εγκαταστάσεων.

2. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρότα-

ση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των συναρμόδιων Υπουργών:

α) Κατατάσσονται οι ως άνω εγκαταστάσεις και ορίζονται αντίστοιχα επίπεδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

β) Καθορίζονται οι απαιτήσεις εκπόνησης των ήλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας εγκατάστασης, επίβλεψης της εκτέλεσης των εν λόγω μελετών, επίβλεψης και ελέγχου της καλής λειτουργίας για κάθε εγκατάσταση και των πραγματογνωμοσυνών επί εγκαταστάσεων.

γ) Καθορίζονται τα επαγγελματικά προσόντα που πρέπει να διαθέτουν τα φυσικά πρόσωπα, για την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση β'.

δ) Καθορίζονται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση, την ανανέωση ή την επέκταση της άδειας άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση β', καθώς και για την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων, όταν συντρέχουν οι αντικειμενικώς διαπιστούμενες προϋποθέσεις.

ε) Καθορίζεται η αντιστοίχηση των αδειών που υφίστανται κατά την έκδοση του παρόντος νόμου και οι οποίες αφορούν στην άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση β', με τις επαγγελματικές άδειες ή τις βεβαιώσεις αναγγελίας, που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

στ) Οι αντικειμενικά διαπιστούμενες προϋποθέσεις, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 11 του άρθρου 5, καθώς και η κατά περίπτωση απαιτούμενη εξειδίκευσή τους.

ζ) Κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.»

6. Το άρθρο 16 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16 Καταργούμενες διατάξεις

1. Με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 και στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 καταργούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβανομένων των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 6422/1934 (Α' 412), που ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα αδειοδότησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των περιπτώσεων γ', ε', στ' και ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, κατά το μέρος που αφορούν τα θέματα αυτά.

2. Με την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4Α καταργούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, περιλαμβανομένων των προεδρικών διαταγμάτων και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 6422/1934, που ρυθμίζουν διαφορετικά τα θέματα αδειοδότησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των περιπτώσεων α', β', δ' και η' της παραγράφου 3 του άρθρου 2, κατά το μέρος που αφορούν τα θέματα αυτά, με εξαίρεση την περίπτωση α) του άρθρου 1 του ν. 6422/1934 που διατηρείται σε ισχύ.»

7. Η παράγραφος 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Αδειοδοτούσα Αρχή: Η Διεύθυνση Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας σύμφωνα με το ν.

3852/2010 (Α' 87) και το π.δ. 78/2006 (Α' 80), η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας σύμφωνα με ν.δ. 96/1973 (Α' 172), η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών, σύμφωνα με το π.δ. 381/89 (Α' 168), τα κατά τόπον αρμόδια για τις μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες Επιμελητήρια και οι ενώσεις τους σύμφωνα με το ν. 2081/1992 (Α' 154), καθώς και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της 27.11/14.12.1926 (Α' 430).»

8. Οι παράγραφοι 3, 4, 5 του άρθρου 24 του ν. 3982/2011 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφερειας, τα Επιμελητήρια και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας υποχρεούνται σε ηλεκτρονική διασύνδεση και σε υποχρεωτική λειτουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται και σε ηλεκτρονική μορφή η υποβολή των αιτήσεων, η ηλεκτρονική διακίνησή τους μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών και η τελική τους διεκπεραίωση και τηρείται συνολικό αρχείο αδειών.

4. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, η Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και όλα τα κέντρα υποδοχής της αίτησης της παραγράφου 1 υποχρεούνται σε λειτουργία δικτυακού τόπου, με σκοπό τη λεπτομερή ενημέρωση των επιχειρηματιών σχετικά με όλες τις διαδικασίες, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τις διοικητικές πράξεις και γνωμοδοτήσεις που απαιτούνται για την αδειοδότηση των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να ικανοποιούν τα επιλεγμένα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, ο τρόπος λειτουργίας τους, ο τρόπος λειτουργίας του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος στο οποίο θα συνδέονται ηλεκτρονικά η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας, οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα Επιμελητήρια και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και ο τρόπος διεκπεραίωσης των αιτήσεων μέσα σε αυτό.»

9. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν.3982/2011 καταργείται και η παράγραφος 7 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Τα πιο πάνω πρόστιμα αποτελούν πόρο της οικείας Περιφερειας ή του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά περίπτωση, και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).»

10. Στο άρθρο 29 του ν.3982/2011 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Όταν η Αδειοδοτούσα Αρχή είναι η Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συντονισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή η Διεύθυνση Εγκαταστάσεων Πετρελαιοειδών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, οι πράξεις του άρθρου αυτού ανήκουν στην αρμοδιότητα του αντίστοιχου Υπουργού.»

11. Οι αποφάσεις χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα όργανα της Κεντρικής Διοίκησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά το χρονικό διάστημα από 17/6/2011 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρείται ότι έχουν εκδοθεί εγκύρως».

12. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 43 του ν. 3982/2011 προστίθεται περίπτωση θ' ως εξής:

«θ) Δραστηριότητες αγροτοκτηνοτροφίας, ίδιως μέσω θερμοκηπιακών καλλιεργειών, καθώς και υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές της λειτουργίας τους, όταν τα παραγόμενα προϊόντα τους τυγχάνουν επεξεργασίας εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου από δραστηριότητες που υπάγονται στο δεύτερο μέρος του παρόντος νόμου.»

13. Πριν την παράγραφο 1 του άρθρου 64 του ν. 3982/2011 προστίθεται η φράση: «Από την έναρξη ίσχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:»

14. Στο άρθρο 52 του ν.3982/2011 προστίθεται νέα παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Η εισφορά σε χρήμα των ιδιοκτητών ακινήτων που βρίσκονται στα όρια Επιχειρηματικού Πάρκου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός της Περιφέρειας Αττικής υπολογίζεται στο εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με την πράξη εφαρμογής και ανέρχεται στο δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας που έχει αυτή κατά το χρόνο της έγκρισης της πράξης εφαρμογής. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.»

15. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του Ν.3982/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προσδιορίζεται η σχετική διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σε αυτή, ο τρόπος προσδιορισμού και χρηματοδότησης του έργου και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Άρθρο 229

Εκσυγχρονισμός επαγγελματικών εργαστηρίων – εργασίες ζυθοποιείων

1. Στο τέλος της παρ . 3 του άρθρου 16 του ν.3325/2005 (Α' 68) προστίθεται περίπτωση (δ) ως εξής:

«(δ) Για τα επαγγελματικά εργαστήρια και τις μονάδες ανεξαρτήτως βαθμού όχλησης που είναι εγκατεστημένες εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 41 του ν.3982/2011 (Α' 143), επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους καθορισμού του Υποδοχέα χωρίς κανένα άλλο περιορισμό.»

2. Επιτρέπεται στα ζυθοποιεία η παραγωγή και εμφιάλωση ελεύθερων αλκοόλης ποτών, καθώς και η εμφιάλωση νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, εφόσον διαθέτουν τις κατάλληλες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό ώστε κάθε δραστηριότητα να διατηρεί την αυτονομία της. Κατά παρέκκλιση, για την εμφιάλωση επιτρέπεται να χρησιμοποιείται κοινή γραμμή, υπό τις προϋποθέσεις ότι: α) τα προς εμφιάλωση προϊόντα βρίσκονται στη τελική τους μορφή και β) η χρήση της κοινής γραμμής για την εμφιάλωση μπύρας, προϊόντων μπύρας, ελευθέρων αλκοόλης ποτών και νερού, γίνεται σε διαφορετικό χρόνο. Οι εργασίες αυτές επιτρέπεται να πραγματοποιούνται και στις περιπτώσεις των εργοστασίων που λειτουργούν με το καθεστώς των φορολογικών αποθηκών του ν. 2960/2001

και τα παραγόμενα ελεύθερα αλκοόλης προϊόντα να συναποθηκεύονται εντός αυτών.

Άρθρο 230

Θέματα της «Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) Α.Ε.» και των υπό εκκαθάριση θυγατρικών εταιρειών της «Εθνικός Οργανισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.) Α.Ε.»

1. Οι υποπαράγραφοι α, β, γ και δ της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του νόμου 3066/2002 (Α' 252), αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) μέλη , τα οποία ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τα οποία είναι τα εξής:

(1) Ο Πρόεδρος, ο οποίος είναι επίσης και Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης.

(2) Ο Διευθύνων Σύμβουλος.

(3) Ένας εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

(4) Ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανίων, με εμπειρία στα σχετικά με τις δραστηριότητες της εταιρείας θέματα.

(5) Ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Διαπιστευμένων Φορέων Επιθερώρησης - Πιστοποίησης ή ένας εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Εργαστηρίων, οι οποίοι ορίζονται εναλλάξ σε κάθε θητεία.

β) Τα μέλη του Δ.Σ. ορίζονται για πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης.. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Οι διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 1 και του άρθρου 4 παράγραφοι 1 και 2 του ν. 3016/2002 (Α' 110) εφαρμόζονται αναλόγως. Ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας του Δ.Σ. ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρώτη συνεδρίαση του. Ως Γραμματέας ορίζεται μέλος του Δ.Σ. ή υπάλληλος ή νομικός σύμβουλος της εταιρείας.

γ) Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας πρέπει να είναι πτυχιούχοι Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή αντιστοίχου της αλλοδαπής, να έχουν τεκμηριωμένη εμπειρία σε θέματα διαπίστευσης ή ποιότητας ή εργαστηριακών δοκιμών ή πιστοποίησης και να γνωρίζουν πολύ καλά την αγγλική ή τη γαλλική ή τη γερμανική γλώσσα. Η ιδιότητα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου μπορεί να συμπίπτει στο ίδιο πρόσωπο. Σε περίπτωση ταύτισης των δύο ιδιοτήτων στο ίδιο πρόσωπο, πέμπτο μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας είναι ένας αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων.

δ) Η αποζημίωση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, των μελών εκτελεστικών και μη του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 3 του ν. 3429/2005 (Α' 314).»

2. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν.4038/2012 (Α' 14) προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Οι εκκαθαριστές μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα και δεν διώκονται ποινικώς, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη των υπό εκκαθάριση εταιρειών προς το Δημόσιο, ή τους φορείς Κοινωνικής Α-

σφάλισης ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσης τούτων.»

3. Η παράγραφος 14 του άρθρου 16 του ν. 4038/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και διαδικασία για τη διενέργεια των εκκαθαρίσεων, τις αμοιβές των εκκαθαριστών, την κάλυψη των στενών λειτουργικών δαπανών των εκκαθαρίσεων σε περίπτωση μη κάλυψή τους από το προϊόν της εκκαθάρισης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Στην απόφαση που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο συμπράττει και ο Υπουργός Οικονομικών, εφόσον προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.»

Άρθρο 231

Τροποποίηση διατάξεων για την εγκατάσταση περάτωσης έψησης (ν. 3526/2007)

Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3526/2007 (Α' 24), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του ν. 3853/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η εγκατάσταση περάτωσης μπορεί να αποτελεί είτε αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα είτε τμήμα μικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, που διαχωρίζεται, στην περίπτωση αυτή, με μόνιμη κατασκευή. Αν η εγκατάσταση αυτή αποτελεί τμήμα μικτού καταστήματος τροφίμων ή υπεραγοράς τροφίμων, μπορεί να βρίσκεται μέσα ή έξω από το κατάστημα ή την υπεραγορά τροφίμων ως αυτοτελής και ανεξάρτητος χώρος.

Ο χώρος της εγκατάστασης περάτωσης έψησης περιλαμβάνει: χώρο αποθήκευσης των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, χώρο προετοιμασίας των προϊόντων αυτών προς έψηση, χώρο εκκλιβάνισης, χώρο επαναφοράς των ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας, μετά την έψησή τους, στη θερμοκρασία του περιβάλλοντος και χώρο συσκευασίας. Οι ανωτέρω χώροι δεν επιτρέπεται να αποτελούν διαμερίσματα ή χώρους υπογείου.

Αν η εγκατάσταση περάτωσης έψησης αποτελεί αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα, απαιτείται να διαθέτει αποδυτήριο και αποχωρητήριο, με τον προθάλαμό του και το λουτρό των εργαζομένων, με την επιφάνεια και τις προδιαγραφές που ορίζονται, για κάθε περίπτωση, από τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού και τις κείμενες υγειονομικές διατάξεις. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται θέματα ενημέρωσης του κοινού από το κατάστημα ως προς τη διάθεση από αυτό ενδιάμεσων προϊόντων αρτοποιίας (bake off), τη διαδικασία παρασκευής και την γεωγραφική προέλευσή τους.»

Άρθρο 232

Περιορισμός υποχρεώσεων Α.Ε. και Ε.Π.Ε. για δημοσίευση πράξεων και στοιχείων

1. Όπου στον κ.ν. 2190/1920 και στον ν. 3190/1955 προβλέπεται δημοσίευση σε άλλα έντυπα μέσα, εκτός από το ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ., αυτή μπορεί να αντικαθίσταται με ανάρτηση των δημοσιευτέων πράξεων και στοιχείων στην ιστοσελίδα της εταιρείας, εφόσον η διεύθυνση αυτής έχει καταχωρισθεί στην Μερίδα της εταιρείας. Για την ανάρτηση των παραπάνω πράξεων και στοιχείων στην ιστοσελίδα της εταιρείας ενημερώνεται

αμελλητί το οικείο Μητρώο. Προθεσμίες που συνδέονται με δημοσίευση σε άλλα έντυπα μέσα εκτός από το ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ. λογίζεται ότι εικκινούν ή λήγουν από την ημέρα που η εταιρεία ανακοίνωσε στο οικείο μητρώο την ανάρτηση στην ιστοσελίδα.

2. Αν η εταιρεία δε διατηρεί ιστοσελίδα ή δεν έχει καταχωρίσει αυτήν στην Μερίδα της, οι δημοσιεύσεις της προηγούμενης παραγράφου πραγματοποιούνται, εκτός από το ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ και Γ.Ε.ΜΗ., και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας.

Άρθρο 233

Τροποποίηση των διατάξεων για τη λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου και τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης

1. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στη Διεύθυνση Πληροφορικής της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατά το λόγο αρμοδιότητας κάθε τμήματος αυτής, ανατίθενται οι εξής αρμοδιότητες:

α) η οργάνωση και εποπτεία της βάσης ή των βάσεων δεδομένων που συναπαρτίζουν το Γ.Ε.ΜΗ, καθώς και του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ, σύμφωνα με το άρθρο 5.

β) η κανονική, διαρκής και ασφαλής λειτουργία του λειτουργικού συστήματος, του δικτύου και του εν γένει εξοπλισμού και λογισμικού που εξυπηρετούν τη βάση δεδομένων,

γ) η διαπίστευση των νομιμοποιούμενων, προς καταχώριση προσώπων και η διαρκής προσβασιμότητα της βάσης δεδομένων από νομιμοποιούμενα πρόσωπα,

δ) η άμεση και, κατά χρονική ακολουθία λήψη και αποθήκευση των δεδομένων που διαβιβάζονται και

ε) η διασφάλιση της ακεραιότητας, της ορθότητας, της πληρότητας και της ασφάλειας των δεδομένων.

Στο μέτρο που πραγματοποιείται στο Γ.Ε.ΜΗ επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Γενική Γραμματεία Εμπορίου αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50).»

2. Το άρθρο 3 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Εποπτεία

Στο Α' Τμήμα της Διεύθυνσης Ανωνύμων Εταιρειών και Πίστεως της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ανατίθενται οι εξής αρμοδιότητες:

α) ο συντονισμός των Υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ. και των Υπηρεσιών Μιας Στάσης, η μέριμνα για την έναρξη και εύρυθμη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ., ο συντονισμός του έργου της μετάπτωσης των αρχείων από τα μητρώα των Επιμελητηρίων στο Γ.Ε.ΜΗ..

β) η ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων που ρυθμίζουν τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ και των Υπηρεσιών Μιας Στάσης από όλα τα Επιμελητήρια και τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης της χώρας.

γ) η μέριμνα για την εκπαίδευση των χρηστών του Γ.Ε.ΜΗ.

δ) η παρακολούθηση της λειτουργίας, η συγκέντρωση

των προβλημάτων και η υποβολή προτάσεων προς το αρμόδιο κατά περίπτωση, Υπουργείο για τις απαραίτητες νομοθετικές παρεμβάσεις.

ε) η έκδοση εγκυκλίων για την επίλυση των ανωτέρω.»

3.Το άρθρο 8 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η καταχώριση και οποιαδήποτε μεταβολή αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ. προϋποθέτει την προηγούμενη καταβολή από τον υπόχρεο, σχετικού τέλους στην αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται το ύψος του τέλους καταχώρισης, που είναι ενιαίο για όλες τις υπηρεσίες καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και η διαδικασία είσπραξης και απόδοσης του τέλους καταχώρισης, τα παραστατικά της καταβολής, η διαδικασία ελέγχου τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Το ανωτέρω τέλος καταβάλλεται υπέρ της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και αποτελεί εξ ολοκλήρου έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού, εισπραττόμενο σε ξεχωριστό Κ.Α.Ε και διατίθεμενο αποκλειστικά για τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ. ενώ κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) έσοδο της οικείας υπηρεσίας καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., με εξαίρεση εκείνο που καταβάλλεται υπέρ του Τμήματος Γ.Ε.ΜΗ της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου το οποίο καταβάλλεται στον ίδιο ως άνω Κ.Α.Ε.».

3A. Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005 καταργείται.

4. Το άρθρο 16 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Δημοσιότητα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

1. α) Η εμπορική δημοσιότητα πραγματοποιείται με:

αα) την καταχώριση, αρχική ή μεταγενέστερη, στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο, και

ββ) τη δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5, των πράξεων και στοιχείων για τα οποία επιβάλλεται υποχρέωση δημοσιότητας.

β) Ο διαδικτυακός τόπος του Γ.Ε.ΜΗ. αποτελεί το «Εθνικό Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας». Σε ειδικό κατάλογο του διαδικτυακού τόπου του Γ.Ε.ΜΗ. υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας» δημοσιεύονται το Γενικό Ευρετήριο Επωνυμιών και η Μερίδα.

γ) Οι δημοσιεύσεις στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. που αφορούν στις κεφαλαιουχικές εταιρίες προβάλλονται σε ειδικό υποκατάλογο υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/Τεύχος Κεφαλαιουχικών Εταιριών». Σε ειδικό τμήμα του Τεύχους αυτού προβάλλονται οι προσκλήσεις και κάθε άλλης μορφής επικοινωνία της εταιρίας με τους μετόχους της, οι ανακοινώσεις σχετικά με τους μετασχηματισμούς των εταιριών (μετατροπή, συγχώνευση, διάσπαση, απόσχιση κ.λπ.) και γενικά οι πράξεις για τις οποίες υπάρχει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις υποχρέωση δημοσιότητας.

δ) Πληροφορίες, στοιχεία και μεταβολές που προβλέπονται από τον Πτωχευτικό Κώδικα δημοσιεύονται σε ειδικό υποκατάλογο υπό τον τίτλο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας/Τεύχος Πτωχευτικού Κώδικα.

2. Υπεύθυνα για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία

Γ.Ε.ΜΗ. των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα είναι τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 ή ο αντιπρόσωπός τους.

3. a) Τα πρόσωπα και οι ενώσεις προσώπων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 δεν μπορούν να αντιτάξουν στους τρίτους τις πράξεις και τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει η υπερίπτωση ββ) της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 εκτός αν αποδείξουν ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

β) Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., τα πρόσωπα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 δεν μπορούν να αντιτάξουν στους τρίτους το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλεστούν το στοιχείο που δημοσιεύτηκε στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν τα ανωτέρω πρόσωπα αποδείξουν ότι οι τρίτοι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωριθεί στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία για τα οποία δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι διατυπώσεις δημοσιότητας σύμφωνα με τα ανωτέρω, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας καθιστά τις πράξεις ή τα στοιχεία ανίσχυρα.

δ) Τα προηγούμενα εδάφια δεν εφαρμόζονται για γεγονότα και μεταβολές που διαλαμβάνονται σε δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες αφορούν σε συλλογικές διαδικασίες ικανοποίησης πιστωτών.

ε) Με την επιφύλαξη των οριζομένων στον παρόντα νόμο, ειδικότερες διατάξεις της νομοθεσίας οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία και τα αποτελέσματα της εμπορικής δημοσιότητας δεν θίγονται.

4. a) Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί, με αίτησή του που υποβάλλεται σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή στις Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., να ζητήσει να του χορηγηθούν αντίγραφα, αποστάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικά. Με τον ίδιο τρόπο οποιοσδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει αντίγραφα, αποστάσματα ή πιστοποιητικά των πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στο Φάκελο και δεν δημοσιεύονται στο «Δελτίο Εμπορικής Δημοσιότητας».

β) Τα ως άνω αντίγραφα, αποστάσματα ή πιστοποιητικά χορηγούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή μέχρι την 1.1.2015 και έκτοτε αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραγράφων αυτών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος έκδοσης, θεώρησης και υπογραφής των αντιγράφων ή αποστασμάτων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

5. Για τη χορήγηση των αντιγράφων και των αποστάσμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, ο αιτώντας καταβάλλει προηγουμένως στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, ενιαίο ειδικό τέλος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται το ύψος του τέλους αυτ-

τού, που αποτελεί έσοδο της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., ή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, αντίστοιχα.

6. Οι αρμόδιες υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. και το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, διαβιβάζουν, με κάθε πρόσφορο μέσο, στους ενδιαφερόμενους που υποβάλλουν σχετική αίτηση και αποδεικνύουν ειδικό έννομο συμφέρον, τις πληροφορίες που είναι καταχωρισμένες στη Μερίδα του συγκεκριμένου υπόχρεου.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα κάθε ενδιαφερόμενου να αποκτά, κατόπιν αίτησής του και καταβολής αντίστοιχου τέλους προς τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, δικαίωμα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. και αυτοδύναμης ανάκλησης των αποθηκευμένων, σε αυτά, δεδομένων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ύψος του ανωτέρω τέλους, το οποίο καταβάλλεται υπέρ της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, και αποτελεί εξ ολοκλήρου έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού, εισπραττόμενο σε ξεχωριστό Κ.Α.Ε. και διατιθέμενο αποκλειστικά για τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ., οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται το δικαίωμα αυτό, κατά τρόπο συμβατό με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, η διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών και κάθε σχετική λεπτομέρεια.»

5. Το άρθρο 17 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17 Διοικητικές κυρώσεις

Με απόφαση της εκάστοτε αρμόδιας υπηρεσίας καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ. επιβάλλεται, σε βάρος των υπόχρεων ή των νόμιμων εκπροσώπων τους που παραβάζουν τις διατάξεις του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίονται κατ' εξουσιοδότηση του, πρόστιμο από 600 έως 30.000 ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης. Τα ανωτέρω πρόστιμα αποτελούν κατά ποσοστό 50% έσοδα της υπηρεσίας καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ. στην οποία υπάγεται ο υπόχρεος και κατά ποσοστό 50% καταβάλλεται υπέρ της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και αποτελεί εξ ολοκλήρου έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού, εισπραττόμενο σε ξεχωριστό Κ.Α.Ε και διατιθέμενο αποκλειστικά για τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος του προστίμου.»

6.α) Η περίπτωση ζ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου»

β) Η περίπτωση δ της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας.»

γ) Η περίπτωση στ, της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρίας, καθώς και για την αποστολή ανακοίνωσης περί της σύστασης της εταιρείας καθώς και των στοιχείων των εταίρων, και διαχειριστών αυτής στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης»

δ) Η περίπτωση ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου»

ε) Η περίπτωση δ της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας.»

στ) Η περίπτωση στ, της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ της εταιρίας, καθώς και για την αποστολή ανακοίνωσης περί της σύστασης της εταιρείας καθώς και των στοιχείων των εταίρων, και διαχειριστών αυτής στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης»

ζ) Η περίπτωση ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου»

η) Η περίπτωση δ της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας.»

θ) Η περίπτωση στ, της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3853/2010 τροποποιείται ως εξής:

«Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρίας, καθώς και για την αποστολή ανακοίνωσης περί της σύστασης της εταιρείας καθώς και των στοιχείων των εταίρων, και διαχειριστών αυτής στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης».

Οι σχετικές νομοτεχνικές βελτιώσεις προτείνονται προκειμένου να επιτευχθεί η περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης των προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιριών του ν. 3853/2010.

7. Το άρθρο 12 του ν. 3853/2010 (Α΄ 70) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12 Προτυποποιημένα καταστατικά

1. Για τη σύσταση των ομορρύθμων εταιριών, των ετερορύθμων εταιριών (κάθε μορφής), των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιριών και των ανωνύμων εταιριών, δύναται να γίνει χρήση προτυποποιημένου καταστατικού, το οποίο συμπληρώνεται, μόνο ως προς τα στοιχεία που διαφοροποιούν την εταιρεία από άλλες του ίδιου εταιρικού τύπου, από τους ιδρυτές, όταν η σύσταση γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο, ή από την Υπηρεσία Μιας Στάσης (συμβολαιογράφο), όταν η σύσταση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Το προτυποποιημένο καταστατικό ορίζεται κατά περιε-

χόμενο με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιούνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία Μιας Στάσης. Οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης προβαίνουν στις ενέργειες που προβλέπονται στα άρθρα 5, 6, 7 του παρόντος προκειμένου να γίνει καταχώρισή του στο Γ.Ε.ΜΗ..

2. Το προτυποποιημένο καταστατικό εταιρείας:

α) Περιέχει τις απολύτως αναγκαίες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο διατάξεις και κατά τα λοιπά παραπέμπει στις οικείες διατάξεις.

β) Το προτυποποιημένο καταστατικό για κάθε τύπο εταιρείας αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

3. Στο μέτρο που ακολουθείται το προτυποποιημένο καταστατικό, τεκμαίρεται η νομιμότητα των διατάξεων του.»

8. Όπου στις διατάξεις του ν. 3853/2010 και στις λοιπές διατάξεις του πρώτου μέρους του ν. 3419/2005 καθώς και στις τυχόν πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών, αναφέρονται η Κ.Ε.Ε. ή η Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. νοείται η Διεύθυνση Πληροφορικής της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και όπου αναφέρεται το Εποπτικό Συμβούλιο Γ.Ε.ΜΗ. νοείται η Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών και Πίστεως της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

9. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου υποκαθιστά την Κ.Ε.Ε. ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις που η τελευταία έχει συνάψει και μόνο στο μέτρο που αυτές αφορούν στη συντήρηση, αναβάθμιση, ανάπτυξη, διασύνδεση της ηλεκτρονικής βάσης του Γ.Ε.ΜΗ. καθώς και στην εφαρμογή της Υπηρεσίας Μιας Στάσης και κάθε άλλη τεχνική επέμβαση στα πληροφοριακά αυτά συστήματα. Το διαθέσιμο υπόλοιπο του λογαριασμού που τηρείται στην Κ.Ε.Ε. για τις ανάγκες του Εποπτικού Συμβουλίου και της Κεντρικής Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. μεταφέρεται σε Κ.Α.Ε. του κρατικού προϋπολογισμού, προκειμένου να διατεθεί αποκλειστικά για την λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ.. Η Κ.Ε.Ε. υποχρεούται, εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να προβεί σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την υλοποίηση της ομαλής μεταφοράς των αρμοδιοτήτων της και των αρμοδιοτήτων της Κεντρικής Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., που απορρέουν από τις διατάξεις του ν. 3853/2010, του πρώτου μέρους του ν. 3419/2005 και τις πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών, στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, όπως ίδιως τη μεταφορά της τεχνογνωσίας, των πληροφοριακών συστημάτων και του υπολοίπου των λογαριασμών που τηρούσε δυνάμει των διατάξεων του ν. 3853/2010. Κατά την υλοποίηση της μεταφοράς κατά τα ανωτέρω η Κ.Ε.Ε. οφείλει να ακολουθεί τις εντολές της Γενικές Γραμματείας Εμπορίου. Μετά την παρέλευση του τριμήνου παύει κάθε αρμοδιότητα της Κ.Ε.Ε. που απέρρεε από τις προαναφερόμενες διατάξεις.

Άρθρο 234

Ρύθμιση θεμάτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ν. 3959/2011) και του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (ν. 3912/2011)

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α' 93) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«5. Με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 44, επιβάλλεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις επιχειρήσεις, στις ε-

νώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες των παραγράφων 1, 2 και 3, καθώς και στις επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή σε αυτούς που αρνούνται να υποβληθούν στις εν λόγω έρευνες, να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποστάσματά τους, πρόστιμο τουλάχιστον δεκαπέντε (15.000) ευρώ με ανώτατο όριο το 1% του κύκλου εργασιών της προηγούμενης χρήσης, όπως αυτός υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10 στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ίδιως υπόψη η σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, η απαξία των πράξεων και η επίπτωσή τους στην έκβαση της έρευνας.»

2. Στο άρθρο 44 του ν. 3959/2011 προστίθεται παράγραφος 7 ως ακολούθως:

«7. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών τιμωρούνται:

α) Όποιος παρεμποδίζει ή δυσχεραίνει με οποιονδήποτε τρόπο την διεξαγωγή ερευνών για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου από μέρους των κατά το άρθρο 39 αρμοδίων οργάνων, ίδιως με την παρεμβολή προσκομμάτων ή απόκρυψη στοιχείων.

β) Όποιος αρνείται ή δυσχεραίνει την παροχή των κατά το άρθρο 38 πληροφοριών.

γ) Όποιος παρέχει, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 38 και 39, εν γνώσει, ψευδείς πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία.

δ) Όποιος αρνείται, αν και έχει κληθεί για το σκοπό αυτό από εντεταλμένο κατά τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 39, υπάλληλο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή άλλο αρμόδιο για τον έλεγχο όργανο, να προβεί σε ένορκη ή ανωμοτί κατάθεση ενώπιον του, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης για την παραγράφου 1 του άρθρου 39, καθώς και όποιος, κατά τη διάρκεια της κατάθεσής του, εν γνώσει καταθέτει ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθή.»

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 50 του ν. 3959/2011 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται μέχρι την 1η Ιουλίου 2012, διατίθεται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού ποσοστό έως 80% του συσσωρευμένου πλεονάσματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τα διαθέσιμα της 31ης Δεκεμβρίου 2011. Για τον υπολογισμό του πλεονάσματος δε συνυπολογίζεται το ποσό που έχει καταχωρισθεί στον κωδικό του προϋπολογισμού της Επιτροπής για την αγορά κτιρίου.»

Άρθρο 235

Τροποποιήσεις των άρθρων 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του ν. 3588/2007 (Α' 153), όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011 (Α' 204), προστίθεται το εξής εδάφιο: «Νεότερη διαδικασία εξυγίανσης για τον ίδιο οφειλέτη δεν είναι επιτρεπτή, αν δεν έχει παρέλθει πενταετία από την επικύρωση προηγούμενης συμφωνίας εξυγίανσης, εκτός αν πρόκειται για συμφωνία που επικυρώνεται κατά το άρθρο 106β.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 100 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με

το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται το εξής εδάφιο: «Στη συζήτηση δύναται να παραστεί και να ακουσθεί και εκπρόσωπος των εργαζομένων».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 101 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, εφόσον προβλέπει ότι η επίτευξη της συμφωνίας είναι δυνατή, ότι υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες επιτυχίας της προτεινόμενης εξυγίανσης και ότι δεν παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 99 παρ. 2, αποφασίζει το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης για περίοδο όχι μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών από την έκδοση της απόφασης και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, ορίζει μεσολαβητή, σύμφωνα με το άρθρο 102. Ο πρόεδρος του πτωχευτικού δικαστηρίου δύναται με πράξη του ύστερα από αίτηση του οφειλέτη, του μεσολαβητή ή πιστωτή να παρατείνει την περίοδο αυτή για ένα (1) ακόμη μήνα».

4. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 102 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται το εξής εδάφιο:

«Το προηγούμενο εδάφιο μπορεί να εφαρμοσθεί αναλογικά και μετά από αίτηση πιστωτή, αν δεν υπάρχει μεσολαβητής ή ο υπάρχων μεσολαβητής δεν προβαίνει σε σχετική ενημέρωση του δικαστηρίου, μολονότι αποδεικνύεται ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις της ανάκλησης».

5. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 103 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται το εξής εδάφιο: «Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διατήρηση των αναγκαίων θέσεων εργασίας μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη του σχεδίου εξυγίανσης».

6. Η παράγραφος 5 του άρθρου 103 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στα προληπτικά μέτρα των προηγούμενων παραγράφων δύνανται να τίθενται εξαιρέσεις, αν συντρέχει σπουδαίος κοινωνικός λόγος, όπως, ενδεικτικά, προειμένου να καταβληθούν σε πιστωτή ποσά που είναι αναγκαία για τη διατροφή τούτου ή της οικογένειάς του ή για την ικανοποίηση απαιτήσεων διατροφής άλλων προσώπων. Απαιτήσεις εργαζομένων για μισθούς δεν καταλαμβάνονται από τα προληπτικά μέτρα, εκτός αν το δικαστήριο επεκτείνει την αναστολή της παραγράφου 1 και στις απαιτήσεις αυτές για σπουδαίο λόγο και για ορισμένο χρόνο ειδικά αναφερόμενους στην απόφαση.»

7. Στο άρθρο 103 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Προληπτικά μέτρα που διατάχθηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή τυχόν προσωρινή διαταγή που εκδόθηκε παύουν να ισχύουν μετά πάροδο δύο (2) μηνών από το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 101».

8. Η προθεσμία των έξι (6) μηνών που αναφέρεται στο στοιχείο ή της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, τροποποιείται σε προθεσμία τριών (3) μηνών.

9. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 106 του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται στοιχείο ί ως εξής:

«i. Την καταβολή συμπληρωματικών ποσών προς εξό-

φληση απαιτήσεων σε περίπτωση βελτίωσης της οικονομικής θέσης του οφειλέτη. Η συμφωνία θα πρέπει να ορίζει με ακρίβεια τις προϋποθέσεις καταβολής των ποσών αυτών».

10. Η παράγραφος 3 του άρθρου 106 του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη δύναται να τιθεται ως διαλυτική αίρεση της συμφωνίας εξυγίανσης ή ως λόγος καταγγελίας της. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα δικαιώματα που έχει κάθε πιστωτής κατά το κοινό δίκαιο για τις περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που αναλαμβάνονται ή διαμορφώνονται με τη συμφωνία, καθώς και καθυστερημένης ή πλημμελούς εκπλήρωσης, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων καταγγελίας ή υπαναχώρησης».

11. Στο άρθρο 106του ν. 3588/2007, που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, προστίθεται νέα παράγραφος 6:

«6. Για τη συζήτηση της αίτησης ορίζεται δικάσιμος εντός διμήνου από την υποβολή της».

12. Το άρθρο 106 του ν. 3588/2007, όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4013/2011, τροποποιείται ως εξής:

a) Η παράγραφος 3 του άρθρου 106 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με την επικύρωση της συμφωνίας:

(a) Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης.

(β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής και εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον οι παραπάνω πράξεις έχουν τελεσθεί πριν από την υποβολή της αίτησης κατά το άρθρο 100. Η αναστολή δεν υπόκειται στον χρονικό περιορισμό της παραγράφου 3 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα και ισχύει για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται να διαρκέσει η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης και υπό τον όρο της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των συμφωνηθέντων.

(β) Προστίθεται νέα παράγραφος 4, η οποία έχει ως εξής:

«4. Σε περίπτωση πλήρους και εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης εξαλείφεται το αξιόποινο των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος».

(γ) Η παράγραφος 4 αναριθμείται σε παράγραφο 5.

13. Οι διατάξεις του έκτου κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα, όπως τροποποιούνται με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται και επί διαδικασιών εξυγίανσης που έχουν ήδη αρχίσει κατά την έναρξη εφαρμογής του.

Άρθρο 236

Μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Από την 1.6.2012:

a) Το σύνολο των αρμοδιοτήτων, θέσεων και προ-

σωπικού της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή (π.δ. 197/1997, Α' 156, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 π.δ. 185/2009), που μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ) της περίπτωσης γ1) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ 96/2010 (Α' 170), μεταφέρεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

β) Όπου στο άρθρο 9 του ν. 3892/2010 (Α' 189), αναφέρεται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, νοείται εφεξής το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

γ) Τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή υποστηρίζουν στο έργο της οι ακόλουθες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν: α) Το Γραφείο Νομικού Συμβούλου και β) Το Γραφείο Παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

δ) Οι δαπάνες της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή ελέγχονται, εκκαθαρίζονται και εντέλλονται από την Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου που εξυπηρετεί τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

ε) Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή καθίσταται δικαιούχος των δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας στον τομέα προστασίας του καταναλωτή και ασκεί τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ως δικαιούχου δράσεων στον τομέα αυτόν, στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 3614/2007. Από τη δημοσίευση του παρόντος η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή υποκαθίσταται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή δράσεων της Αρχής Προστασίας Καταναλωτή για τις οπίσεις έχει οριστεί με οποιονδήποτε τρόπο δικαιούχος η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΕΚ 1005 Β/30.5.2008).

στ) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3297/2004 (Α' 259), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την παρ. 2 του άρθρου 16 του Ν. 4013/2011 (Α' 204), η φράση «από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης» αντικαθίσταται από τη φράση «από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».

Άρθρο 237

Διοικητικές κυρώσεις για αγορανομικές παραβάσεις

1. Το άρθρο 3 του ν. 3668/2008 (Α' 115) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3 Διαδικασία επιβολής προστίμου

1. Πρόστιμα μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ που προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του νόμου αυτού επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα κατά τη διαπίστωση της παράβασης.

2. Αν τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου υπερβαίνουν το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, επιβάλλονται με απόφαση του Διευθυντή της υπηρεσίας στην οποία υπάγονται τα ελεγκτικά όργανα που διαπί-

στωσαν την παράβαση. Τα ελεγκτικά όργανα υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία διαπίστωσης τέλεσης της παράβασης, τις σχετικές εκθέσεις στα όργανα που είναι αρμόδια για την επιβολή του προστίμου. Η απόφαση επιβολής προστίμου εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή της σχετικής έκθεσης και κοινοποιείται αμελλήτη στον παραβάτη.

3. Τα διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται ανεξάρτητα από τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης.»

2. Το άρθρο 8 του ν. 3668/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8 Διοικητικός και Δικαστικός Έλεγχος αποφάσεων επιβολής προστίμου

1. Η απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου για παραβάσεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος νόμου υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημέρα κοινοποίησής της.

2. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, εφόσον η διαπίστωση έγινε από ελεγκτικό όργανο της κεντρικής ή αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το όργανο που επέβαλε το πρόστιμο οφείλει να διαβιβάσει στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης σχετική εισήγηση εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της προσφυγής. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την άσκηση της.

3. Αν η παράβαση διαπιστώθηκε από ελεγκτικό όργανο της Περιφέρειας ή εποπτεύομενου από αυτήν φορέα, η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται ενώπιον του Περιφερειαρχή στην Περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση. Η απόφαση του αρμόδιου Περιφερειαρχή επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την άσκηση της προσφυγής, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Περιφερειακής Επιτροπής Εμπορίου.

4. Η Επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου συνέρχεται και διατυπώνει τη γνώμη της υποχρεωτικά εντός τριάντα (30) ημερών από την άσκηση της προσφυγής και αφού προηγουμένως καλέσει εγγράφως, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίασή της, τον ενδιαφερόμενο να εκθέσει τις απόψεις του. Αν η Επιτροπή δεν εκδόσει την απόφασή της εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η σχετική απόφαση του Περιφερειαρχή εκδίδεται χωρίς τη γνώμη της Επιτροπής.

5. Η απόφαση του οργάνου των παραγράφων 2 και 3 υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Για το παραδεκτό της προσφυγής απαιτείται προκαταβολή ποσού ίσου με το 20% του εκάστοτε επιβαλλόμενου προστίμου».

3. Μετά το άρθρο 8 του ν. 3668/2008 (Α' 115) προστίθεται άρθρο 8α ως εξής:

«Άρθρο 8α

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 5, παράγραφος 1, και 7, παράγραφος 10, του ν. 2323/1995

(Α' 145) σε όσους παραβαίνουν τις αγορανομικές διατάξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 1, 1α, 2 και 35 του Αγορανομικού Κώδικα, πέραν των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 15 του άρθρου 30 του Κώδικα αυτού, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) ευρώ μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τις εν γένει συνέπειες που προκαλούνται σε βάρος των βλαπτομένων από αυτή, το βαθμό υπαιτιότητας και την υποτροπή των παραβατών.

2. Τα άρθρα 3 και 8 εφαρμόζονται και για την επιβολή προστίμων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ειδικότερα το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται για καθεμία από τις παραβάσεις ή την κατηγορία παραβάσεων της παραγράφου 1, εντός των ορίων που προβλέπει αυτή, και μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά το πρόστιμο.

4. Τα ποσά των προστίμων της παραγράφου 1 εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974, Α' 90) και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας».

4. Στο ν. 3728/2008 (Α' 258) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3728/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για την περίπτωση θ), η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ελέγχων για την επιβολή προστίμων τελεί υπό την επιφύλαξη της αντίστοιχης αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Κοστολόγησης και Έρευνας Αγοράς σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου».

β) Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 3728/2008, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Επιπλέον είναι αρμόδια να επιβάλλει πρόστιμα, κατά την περίπτωση θ), για παράβαση διατάξεων που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία είναι αρμόδια να ελέγχει».

Άρθρο 238 Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε. με ΕΤ.ΑΝ.ΑΛ. Α.Ε.

1. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Ανάπτυξεως Αλιείας – ΕΤ.ΑΝ.ΑΛ. Ανώνυμος Εμπορική και Βιομηχανική» με αριθμό Μητρώου Α.Ε. 1016/01ΝΤ/Β/86/530 η οποία εποπτεύεται από τους Υπουργούς Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγχωνεύεται με απορρόφησή της από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε.) με αριθμό Μητρώου Α.Ε. 41867/06/Β/98/45 που εποπτεύεται από τους ίδιους Υπουργούς.

2. Η συγχώνευση θα γίνει κατά παρέκκλιση των άρθρων 68-79α του κ.ν. 2190/20 «περί Ανωνύμων Εταιρειών» και της λοιπής σχετικής νομοθεσίας με λογιστική ενοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού όπως αυτά εμφανίζονται στους Ισολογισμούς Μετασχηματισμού των συγχωνευομένων εταιρειών με ημερομηνία 30.11.2011.

3. Το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της απορροφούμενης εταιρείας, όπως έχουν διαπιστωθεί στην από 31.1.2012 έκθεση διαπίστωσης λογι-

στικής αξίας της απορροφούμενης εταιρείας των Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών κ.κ. Σεραφείμ Μακρή & Σταύρου Σαλούστρου, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν. 2166/1993 (Α' 137) ενοποιούνται με τα στοιχεία της απορροφώσας.

4. Το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας ύψους 33.800.000,00 ευρώ θα αυξηθεί λόγω της συγχώνευσης κατά το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης εταιρείας ύψους 146.500,00 ευρώ πλέον 400,00 ευρώ με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών της απορροφώσας εταιρείας, ενώ παράλληλα θα εκδοθούν 113 νέες ονομαστικές μετοχές της απορροφώσας, ονομαστικής αξίας 1.300,00 ευρώ εκάστη, που θα δοθούν στο μέτοχο της απορροφούμενης εταιρείας έτσι ώστε το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης να ανέρχεται σε 33.946.900,00 ευρώ διαιρούμενο σε 26.113 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 1.300,00 ευρώ.

5. Η Γενική Συνέλευση της απορροφώσας εταιρείας θα συνέλθει μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου για να τροποποιήσει το «περί κεφαλαίου» άρθρο 3 του καταστατικού της εταιρείας και κάθε άλλο σχετικό άρθρο όπου απαιτείται.

6. Από 1.2.2011 όλες οι πράξεις της απορροφούμενης εταιρείας θεωρείται ότι διενεργούνται για λογαριασμό της απορροφώσας εταιρείας και τα ποσά αυτών μεταφέρονται με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της.

7. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας της απορροφούμενης εταιρείας περιέρχονται, μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, στην απορροφώσα εταιρεία Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε., με την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας για δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες, η οποία έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του καταργουμένου και συγχωνευόμενου δι' απορροφήσεως φορέα, αλλά και την ευθύνη για τη διαφύλαξη και τη διαχείριση του αρχείου του.

8. Από την δημοσίευση του παρόντος νόμου, η απορροφώσα Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε. υποκαθίσταται σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις της απορροφούμενης εταιρείας, η οποία λύεται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση.

9. Η μεταβίβαση της απορροφούμενης εταιρείας εξομιλεύεται με καθολική διαδοχή και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από την απορροφώσα εταιρεία.

10. Για τη συγχώνευση των ανωτέρω εταιρειών εφαρμόζονται, ως προς τις φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις, οι διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν. 2166/1993.

11. Υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων της απορροφούμενης εταιρείας λύονται μέσα σε τρεις μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

12. Οι σκοποί της απορροφούμενης εταιρείας, όπως προκύπτουν από το άρθρο 4 του καταστατικού της (τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε. 2062/7.10.2009), ανατίθενται από την δημοσίευση του παρόντος νόμου στην απορροφώσα εταιρεία Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε..

13. Όσον αφορά το προσωπικό των συγχωνευόμενων εταιρειών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 66 παρ.2 του ν. 4002/2011 (Α' 180) καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 34 παρ. 6 και 7 του ν. 4024/2011 (Α' 226).

14. Οι προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις περί συγχωνεύσεως διατυπώσεις δημοσιότητας λογίζεται ότι πληρούνται με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και η απορροφούμενη ΕΤ.ΑΝ.Α.Λ. Α.Ε. διαγράφεται από το Μητρώο Α.Ε..

15. Το Διοικητικό Συμβούλιο της απορροφώσας εταιρείας εξουσιοδοτείται με τον παρόντα νόμο να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Άρθρο 239

Τροποποίηση διατάξεων για την Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ν. 4013/2011)

1. Στο άρθρο 2 του ν. 4013/2011 (Α' 204) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ της περίπτωσης ι' της παραγράφου 2 αντικαθίσταται ως εξής: «ββ. Παρακολουθεί και αξιολογεί τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσίευση στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων δεδομένων στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές και τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.»

β) Ύστερα από την παράγραφο 3 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Αρχής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Αρχής σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, ασκούνται οι αρμοδιότητες που ορίζονται στην παράγραφο 2.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 4013/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται υπό ίδιο κωδικό στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα θέματα οικονομικής διαχείρισης ρυθμίζονται με τον ειδικό κανονισμό οικονομικής διαχείρισης που καταρτίζεται από την Αρχή και εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών. Μέχρι την έκδοση του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, η μισθοδοσία του προσωπικού και οι λειτουργικές δαπάνες της Αρχής θα βαρύνουν τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η Αρχή για τη συμμετοχή της στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σε ευρωπαϊκά ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, όπως στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, δύναται να χρηματοδοτείται μέσω της συλλογικής απόφασης έργου (ΣΑΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Αρχής στις συμβάσεις που υπάγονται στον παρόντα νόμο και συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του επιβάλλεται κράτηση ύψους 0,10% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός Φ.Π.Α., της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό της κράτησης παρακρατείται από την αναθέτουσα αρχή κατά την πρώτη πληρωμή στο όνομα και για λογαριασμό της Αρχής και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, η διαχείριση του οποίου γίνεται από την Αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ειδικό κανονισμό οικονομικής διαχείρισης. Τα εν λόγω ποσά καλύπτουν πλήρως το κό-

στος λειτουργίας της Αρχής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, μπορούν να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών. Τα έσοδα που προκύπτουν κατά τον ανωτέρω τρόπο κατά το έτος 2011 μπορεί να μεταφέρονται και να αποτελούν έσοδα της Αρχής το 2012 με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

4. Στο άρθρο 5 του ν. 4013/11 (Α' 204) προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Η παράγραφος 9 του άρθρου 30 του ν. 2324/1995 εφαρμόζεται αναλόγως για τα μέλη της Αρχής τακτικά και αναπληρωματικά καθώς και για το προσωπικό της Αρχής.

5. Τα μέλη της Αρχής τακτικά και αναπληρωματικά καθώς και το προσωπικό της Αρχής δεν διώκονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εκτός αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν.3528/2007).»

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 του ν. 4013/2011, η περίπτωση β' καταργείται και η περίπτωση γ' αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ασκεί την πειθαρχική εξουσία επί του προσωπικού της Αρχής.»

6. Στο άρθρο 9 του ν. 4013/2011 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. α) Συνιστάται στην Αρχή θέση Γενικού Διευθυντή, ο οποίος ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

αα) προϊσταται των υπηρεσιών της Αρχής και συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους,

ββ) είναι διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού και

γγ) ασκεί τις αρμοδιότητες του Προέδρου, που του ανατίθενται με απόφαση του τελευταίου. Ήως το διορισμό του Γενικού Διευθυντή ή αν αυτός ελλείπει, οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις υποπερίπτωσεις αα) και ββ) ασκούνται από τον Πρόεδρο της Αρχής.

β) Προσόντα διορισμού στη θέση του Γενικού Διευθυντή είναι μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με το αντικείμενο της Αρχής και πενταετής τουλάχιστον σχετική εμπειρία. Με την προκήρυξη για την πλήρωση της θέσης, η οποία εκδίδεται από την Αρχή και δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

γ) Ο Γενικός Διευθυντής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μία φορά με απόφαση της Αρχής. Η θητεία του Γενικού Διευθυντή μπορεί να διακόπτεται πριν από τη λήξη της για λόγους που ανάγονται σε αδυναμία ή σε πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων του, με πράξη του Προέδρου, που εκδίδεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής.

δ) Υποψήφιοι για τη θέση του Γενικού Διευθυντή μπορεί να είναι και δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί ή εργαζόμενοι σε φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1B του ν.

2362/1995 (Α' 247). Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται από την Αρχή και διορίζεται με απόφαση του Προέδρου, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της Π.Υ.Σ. 33/2006, όπως ισχύει κάθε φορά. Για την επιλογή εισηγείται στην Αρχή τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφασή της και αποτελείται από τον Πρόεδρο της Αρχής, ένα μέλος της και ένα μέλος του Α.Σ.Ε.Π.

ε) Αν ο Γενικός Διευθυντής προέρχεται από φορέα του δημόσιου τομέα, μετά από τη λήξη και τη μη ανανέωση της θητείας του, με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, επιστρέψει, ύστερα από την υποβολή σχετικής αίτησης, στον φορέα προέλευσης και καταλαμβάνει κενή οργανική θέση αντίστοιχη με τη θέση που κατείχε στον ίδιο φορέα ή, αν δεν υπάρχει τέτοια θέση, καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση με την ίδια σχέση εργασίας, της ίδιας κατηγορίας και του ίδιου κλάδου ή ειδικότητας, που συνιστάται με την ίδια απόφαση. Η υπηρεσία του στη θέση του Γενικού Διευθυντή της Αρχής αποτελεί πραγματική δημόσια υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και λαμβάνεται υπόψη για την περαιτέρω βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη ως προϋπηρεσία σε θέση προϊσταμένου γενικής διεύθυνσης.

ε) Οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Άρθρο 240

Κεντρική σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων υπηρεσιών από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου

1. Στο Τμήμα Θεσμικών Ρυθμίσεων της Διεύθυνσης Πολιτικής Προμηθειών της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μεταφέρονται οι αρμοδιότητες της περιπτ. ε του άρθρου 12 του π.δ. 138/1993 (Α' 55) όπως προστέθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του π.δ. 346/1998 (Α' 230), πλην της συλλογής και αποστολής στην Ευρωπαϊκή Ένωση στατιστικών στοιχείων δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, που ασκείται από το τμήμα μητρώο προμηθευτών, στατιστικών στοιχείων, απολογισμού και διοικητικής υποστήριξης της Διεύθυνσης Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών.

2. Η σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών κατά την έννοια του π.δ. 60/2007 (Α' 64) μπορεί να είναι, είτε κεντρική, όταν διενεργείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) είτε αποκεντρωμένη, όταν διενεργείται από οποιονδήποτε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1β ν. 2362/1995 (Α' 247).

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, εγκρίνεται Κανονισμός Υπηρεσιών Δημοσίου με τον οποίο ρυθμίζονται οι διαδικασίες για τη σύναψη και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών των ανωτέρω παραγράφων και περιέχει ίδιως: α) τους όρους, τις προϋποθέσεις διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας για την παροχή υπηρεσιών, τις διαδικαστικές ενέργειες, τα κριτήρια συμμετοχής, β)

τους ειδικότερους όρους συμμετοχής, τα κριτήρια αξιολόγησης και κάθε άλλη προϋπόθεση ή διαδικαστική ενέργεια μέχρι την ανακοίνωση της κατακύρωσης ή της απευθείας ανάθεσης της υπηρεσίας, την ευθύνη του οικονομικού φορέα (παρόχου) μετά την οριστική παραλαβή της υπηρεσίας, γ) τις προϋποθέσεις καταβολής εγγύησης, τον τύπο, το ύψος, τους υπόχρεους και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στη διασφάλιση της ολοκλήρωσης των υπηρεσιών, δ) τις προθεσμίες, τους όρους και τις προϋποθέσεις ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής, ε) το ύψος της προκαταβολής επί της συμβατικής αξίας, τις προθεσμίες απόδοσης λογαριασμού, τους διάφορους τρόπους πληρωμής και κάθε άλλο θέμα που αφορά την αποπληρωμή του τιμήματος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, στ) τις προθεσμίες των επί μέρους διαδικασιών, τη σύσταση των συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν στη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών των επί μέρους φορέων, τον τρόπο διοικητικής επίλυσης των διαφορών που ανακύπτουν μέχρι την ολοκλήρωση της παροχής της υπηρεσίας, τις χρηματικές κυρώσεις (πρόστιμα, κατάπτωση ποινικής ρήτρας ή εγγυοδοσίας κ.λπ., αποκλεισμό εν όλω ή εν μέρει κ.λπ.), οποιαδήποτε άλλη διοικητική κύρωση στους μη εκπληρώνοντες τις ανειλημμένες υποχρεώσεις τους και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Μέχρι την έκδοση του ως άνω Κανονισμού Υπηρεσιών εφαρμόζεται αναλογικά το π.δ. 118/2007 (Α' 150) ή οι οικείοι Κανονισμοί προμηθειών ή υπηρεσιών φορέων κατά περίπτωση.

4. Από το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) συνάπτονται και εκτελούνται συμβάσεις υπηρεσιών, που η δαπάνη τους βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, τους προσαρτημένους σε αυτόν ειδικούς προϋπολογισμούς και λογαριασμούς, τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων, καθώς και κάθε αποκεντρωμένη δημόσια σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια της παραγράφου 2, εφόσον εγκριθεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Η ως άνω αρμοδιότητα ασκείται από το Τμήμα Ιατρικών Μηχανημάτων και Εξοπλισμού της Διεύθυνσης Προμηθειών Ιατρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και Επιστημονικών Οργάνων, που μετονομάζονται σε Τμήμα Ιατρικών Μηχανημάτων, Εξοπλισμού και Παροχής Υπηρεσιών και Διεύθυνση Ιατρικού Εξοπλισμού, Επιστημονικών Οργάνων και Παροχής Υπηρεσιών, αντίστοιχα.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού παρέχεται η ευχέρεια για τη σύναψη και εκτέλεση ενοποιημένων δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών για την κάλυψη αναγκών περισσοτέρων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1β του ν. 2362/1995.

6. Από τις διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων εξαιρούνται οι Ο.Τ.Α..

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 56 του π.δ. 60/2007 (Α' 64) αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εκτίμηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του παρόντος, το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους, χωριστή στατιστική κατά-

σταση, καταρτισμένη σύμφωνα με το άρθρο 57, σχετικά με τις συμβάσεις δημοσίων προμηθειών και υπηρεσιών, αντίστοιχα, που έχουν συνάψει οι αναθέτουσες αρχές κατά το προηγούμενο έτος».

8. Η παράγραφος 6 του άρθρου 10 του ν. 3886/2010 (Α' 173) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ως αρμόδιο Υπουργείο, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοείται το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τις συμβάσεις δημοσίων έργων, και το Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών.»

Άρθρο 241

Ρύθμίσεις για την Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. και Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου πέμπτου του ν.3912/2011 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι ειδικότητες και τα προσόντα των ανωτέρω θέσεων. Με την προκήρυξη μπορεί να εξειδικεύονται περαιτέρω από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.: α) τα ειδικότερα προσόντα και β) ο βασικός ή μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών που ζητείται για κάθε προς πλήρωση θέση σύμφωνα με τις εκάστοτε επιχειρησιακές ανάγκες της. Η κατά περίπτωση σχετική αιτιολογία ελέγχεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).

Η διαδικασία επιλογής διεξάγεται από τριμελή επιπρόπομπή αποτελούμενη από ένα μέλος του ΑΣΕΠ, ως πρόεδρο, και δύο μέλη που υποδεικνύονται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε., τα οποία ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Τα μέλη του ΑΣΕΠ ορίζονται από την ολομέλεια του.

Η σχετική προκήρυξη εκδίδεται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. και καθορίζει τον αριθμό και τις ειδικότητες των προς κάλυψη θέσεων, καθώς και τα αναγκαία προσόντα και δημοσιεύεται ολόκληρη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.) και περίληψή της σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες των Αθηνών. Η προκήρυξη αποστέλλεται πριν από τη δημοσίευση της στο Α.Σ.Ε.Π., το οποίο οφείλει να την ελέγχει από άποψη νομιμότητας εντός δέκα (10) ημερών. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π.. Οι σχετικοί πίνακες των επιτυχόντων αποστέλλονται στο Α.Σ.Ε.Π. προς έλεγχο νομιμότητας και κύρωση. Σε περίπτωση περισσότερων επιτυχόντων από τις προκηρυχθείσες θέσεις καταρτίζεται σχετικός πίνακας επιλαχόντων, ο οποίος ισχύει για ένα έτος από την κύρωση των πινάκων από το ΑΣΕΠ. Η ισχύς του πίνακα μπορεί να παραταθεί για ένα επιπλέον έτος με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40) και των παραγράφων 20 και 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), στις διαδικασίες προσλήψεων κατά την παρούσα παράγραφο δεν εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις περί προσλήψεως προσώπων που εμπίπτουν σε ειδικές ή προστατευόμενες κατηγορίες.

Εάν οι θέσεις ευθύνης που ορίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας δεν καταστεί δυνατό να καλυφθούν με τον οριζόμενο στη παράγραφο 3 τρόπο, η πλήρωση τους

προκηρύσσεται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40) και των παραγράφων 20 και 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου απευθείας στη θέση ευθύνης, κατόπιν εισηγήσεως Επιτροπής Προσλήψεως Διευθυντικών Στελεχών που συγκροτείται από ένα σύμβουλο του Α.Σ.Ε.Π., που ορίζεται από την Ολομέλεια του, από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και το Γενικό Διευθυντή της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.. Η πρόσληψη γίνεται σε μία από τις συνιστώμενες με το πρώτο εδάφιο θέσεις.

Η επιλογή νομικών συμβούλων, που καλύπτουν τουλάχιστον δύο από τις συνιστώμενες με το πρώτο εδάφιο θέσεις, γίνεται από το Δ.Σ. της Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε., μετά από εισήγηση της επιπροπής επιλογής προσωπικού (με τη συμμετοχή ως προέδρου του μέλους του Α.Σ.Ε.Π.) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο του ν. 1649/1986 (Α' 149) και των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40) και των παραγράφων 20 και 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μετά από συνέντευξη στην οποία καλούνται όλοι οι υποψήφιοι που διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα. Η διεκπεραίωση τυχόν υποχρεώσεων που προβλέπει το δημόσιο λογιστικό δεν κωλύει την πρόσδοτη διαδικασία προκηρύξεως των θέσεων.»

2. Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 19 του ν. 3429/2005 (Α' 314), που προστέθηκε με το άρθρο 17 περίπτωση Α' του ν. 4013/2011 (Α' 204), αντικαθίσταται ως εξής:

«Επίσης, εξαιρείται η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Ανάπτυξης Προγραμμάτων «Μ.Ο.Δ. Α.Ε.» και η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε. (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 3899/2010, οι οποίες εφαρμόζονται και για τους εργαζόμενους σε αυτήν».»

Άρθρο 242

Ρύθμιση θεμάτων για τις ιδιωτικές επενδύσεις (ν. 3299/2004)

1. α. Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια που υποβλήθηκαν μέχρι και τις 29.1.2010 στο Υπουργείο Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, είτε μεμονωμένα είτε σωρευτικά με μία αίτηση και ολοκληρώθηκαν πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3299/2004, χωρίς την προϋπόθεση της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 5 του νόμου αυτού, ανεξάρτητα αν εκκρεμεί, είναι σε διαδικασία εξέτασης ή έχουν εκδοθεί απορριπτικές αποφάσεις, λόγω μη πλήρωσης της προϋπόθεσης της ως άνω περίπτωσης α. Η ολοκλήρωση των επενδυτικών σχεδίων τεκμηριώνται με την προσκόμιση του πρακτικού σύνδεσης με τη ΔΕΗ.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ενιαίο ενισχυόμενο κόστος επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια κατά την υπαγωγή και κατά την ολοκλήρωση τους, με κριτήρια την περίοδο υλοποίησης, την ονομαστική ισχύ τους, το είδος του μηχανολογικού εξοπλισμού τους, καθώς και τα πρόσθετα χαρακτηριστικά τους.

2. Για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από

ηλιακή ενέργεια που έχουν ολοκληρωθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου όπως τεκμηριώνεται με την προσκόμιση του πρακτικού σύνδεσης με τη ΔΕΗ και για λοιπά επενδυτικά σχέδια που υποβλήθηκαν για την υπαγωγή τους στο ν. 3299/2004, χωρίς την ταυτόχρονη υποβολή και των ειδικών δικαιολογητικών που προβλέπονται στις σχετικές κανονιστικές αποφάσεις, εάν τα εν λόγω δικαιολογητικά εκδόθηκαν μεταγενέστερα, αλλά η αίτηση για την έκδοσή τους είχε υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες πριν την υποβολή της αίτησης ένταξης, εξετάζονται ανεξάρτητα αν εκκρεμούν, είναι σε διαδικασία εξέτασης ή έχουν εκδοθεί απορριπτικές αποφάσεις, λόγω τη μη έγκαιρης υποβολής των δικαιολογητικών αυτών

3. Για την επανεξέταση των επενδυτικών σχεδίων των παραγράφων 1 και 2 απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης των ενδιαφερομένων εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

4. a. Οι αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, καθώς και οι αποφάσεις συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις, για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί ή θα υπαχθούν στις διατάξεις του ν. 3299/2004 και των νόμων 2601/1998 και 1892/1990, εκδίονται κατόπιν γνωμοδότησης των Γνωμοδοτικών Επιτροπών της παραγράφου 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004. Ο αρμόδιος Υπουργός, μπορεί να παραπέμπει στην Γνωμοδοτική Επιτροπή, αποφάσεις τροποποιήσεων, ολοκληρώσεων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων όταν το κρίνει αναγκαίο.

β. Για το σκοπό αυτόν παρατείνεται η λειτουργία των Γνωμοδοτικών Επιτροπών της παραγράφου 15 του άρθρου 7 του ν. 3299/2004. Οι εν λόγω Επιτροπές ανασυγκροτούνται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, τα μέλη των οποίων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα ένδεκα (11).

5. Παρατείνεται κατά ένα (1) έτος η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 2601/1998 (Α' 81) και 3299/2004, ανεξάρτητα αν έχει συμπληρωθεί η αρχική ή κατά παράταση προθεσμία ολοκλήρωσης. Η εν λόγω παράταση παρέχεται πέραν αυτής που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 18 του ν. 4013/2011, η οποία ισχύει και για τα επενδυτικά σχέδια του ν. 2601/1998.

6. Σε περίπτωση έλλειψης ταμειακής ρευστότητας του οφειλέτη, το Δημόσιο μπορεί να εξοφλείται για βεβαιωμένες οφειλές προς αυτό από επιστροφή επιχορήγησης των ν. 1892/1990 (Α' 101), ν. 2601/1998 (Α' 81), ν. 3299/2004 (Α' 261) και ν. 3908/2011 (Α' 8), με μεταβίβαση των επιχορηγηθέντων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, χωρίς αντάλλαγμα.

Η αξία των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων αποτιμάται, με δαπάνες του οφειλέτη, από δύο ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές ή, κατά περίπτωση, από δύο εκτιμητές του Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών, που δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από τον οφειλέτη. Από την αξία αυτή εξοφλούνται πλήρως οι βεβαιωμένες οφειλές, άλλως οι τυχόν εναπομένουσες οφειλές διασφαλίζονται από λοιπά περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή από εγγυήσεις τρίτων.

Η μεταβίβαση και η εκχώρηση των στοιχείων του παρόντος άρθρου, η οποία εξαιρείται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο, στον οποίο συμπεριλαμβάνεται ο φόρος μεταβίβασης, ο φόρος εισοδήματος ή υπεραξίας, από τέλος μεταγραφής καθώς και από κάθε άλλο φόρο, τέλος, δι-

καίωμα ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, γίνεται κατά τις κείμενες διατάξεις.

Τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων και έμμισθων ή άμισθων υποθηκοφυλάκων και κτηματολογικών γραφείων, τα οποία περιορίζονται στο ένα πέμπτο (1/5) αυτών που καθορίζονται κάθε φορά, δεν μπορούν να είναι ανώτερα των πεντακοσίων (500) ευρώ κατά περίπτωση και βαρύνουν τον μεταβιβάζοντα οφειλέτη. Η αμοιβή του παριστάμενου δικηγόρου, εξαιρουμένων των παρακρατούμενων εισφορών για ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α..

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τρόπος διαπίστωσης της έλλειψης ταμειακής ρευστότητας του οφειλέτη, η διαδικασία αποδοχής εκ μέρους του Δημοσίου της μεταβίβασης αντί καταβολής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 243

Τροποποίηση διατάξεων Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α. – ν. 3614/2007)

1. Στο τέλος της παραγράφου (ιδ) του άρθρου 2 του ν. 3614/2007 (Α' 267) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «και τηρεί πληροφοριακό σύστημα σώρευσης κρατικών ενισχύσεων για την παρακολούθηση της τήρησης των κανονισμών κρατικών ενισχύσεων».

2. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007, μετά τη φράση «, ν. 3156/2003» προστίθεται η φράση «καθώς και του παρόντα νόμου».

3. Στο άρθρο 25 του ν. 3614/2007 προστίθενται παράγραφοι 10, 11 και 12 ως ακολούθως:

«10. a. Στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων έργων στις διακηρύξεις υποχρεωτικά περιλαμβάνεται δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51 ν. 3669/2008 (Α' 116).».

β. Στις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις δημοσίων έργων που έχουν προκηρυχθεί έως 15/03/2012 χωρίς πρόβλεψη χορήγησης προκαταβολής στη διακήρυξη, δύνανται να χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 51 του ν. 3669/2008, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του ολικού ποσού της σύμβασης (χωρίς αναθεωρήσεις και Φ.Π.Α.), έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής.

11. Για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, που εκτελούν ως δικαιούχοι το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., οι Ο.Τ.Α., οι σύνδεσμοι ή επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α., οι μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Ανώνυμες Εταιρείες του δημοσίου, δύνανται να συμπεριλαμβάνεται στο ποσό που χορηγείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) και το ποσό του μη επιλέξιμου για συγχρηματοδότηση ΦΠΑ. Η δυνατότητα αυτή αποτελεί όρο χρηματοδότησης της πράξης και περιλαμβάνεται στην απόφαση ένταξης και στο σύμφωνο αποδοχής όρων. Ο Φ.Π.Α. που καταβάλλεται στους ως άνω δικαιούχους από το Π.Δ.Ε. και στη συνέχεια συμψηφίζεται ή επιστρέφεται σύμφωνα με τις κείμενες περί Φ.Π.Α. διατάξεις, αποτελεί οφειλή προς το δημόσιο, η οποία εκκαθαρίζεται μετά την ολοκλήρωση και επιστρέφεται από το δικαιούχο στα έσοδα του Π.Δ.Ε. ή συμψηφίζεται με αντίστοιχες χρηματοδότησεις του φορέα εκτέλεσης από εθνικούς πόρους του Π.Δ.Ε.. Στην ίδια υποχρέωση εκκαθάρισης υπάγονται και τυχόν προη-

γηθείσες χρηματοδοτήσεις του Π.Δ.Ε. για ποσά μη επιλέξιμου Φ.Π.Α. των ως άνω φορέων από το έτος 2011 και μετά. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ρυθμίζονται οι περιπτώσεις εφαρμογής της παρούσας διάταξης, η διαδικασία χρηματοδότησης, ο τρόπος εκκαθάρισης και κάθε σχετικό θέμα.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού μπορεί να εκχωρείται μέρος των πιστώσεων Εθνικής ή/και Κοινοτικής Συμμετοχής του ΕΣΠΑ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της κεντρικής διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 53α του Κανονισμού 1605/2002 (ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, για τη δημιουργία Ταμείων Εγγυήσεων ή/και Δανείων για έργα που εκτελούνται στην ελληνική επικράτεια.»

4. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια: «Ειδικά για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013, δεν απαιτείται η προηγούμενη έκδοση της ως άνω απόφασης, αλλά ο καθορισμός των ως άνω στοιχείων γίνεται με την προβλεπόμενη στο άρθρο 7 του ν. 3614/2007 απόφαση ένταξης. Για τα ερευνητικά έργα, τις δράσεις και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ευρωπαϊκούς ή ίδιους πόρους του αρμόδιου φορέα ή με ιδιωτικά κονδύλια, ο καθορισμός των ως άνω στοιχείων γίνεται με απόφαση του υπουργού που εποπτεύει τον αρμόδιο φορέα που συνάπτει τη σύμβαση.»

5. Στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 που έχουν σκοπό την ενίσχυση και στήριξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας νέων, τη στήριξη της μαθητείας νέων και της απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και επαναπροσανατολισμό, τη στήριξη και προώθηση της νεανικής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας και που γενικότερα συντελούν στην πνευματική, οικονομική και κοινωνική εξέλιξη και ανάπτυξη των νέων κατά την έννοια της περίπτωσης α) του άρθρου 13 του ν. 3896/2010 (Α' 207) είναι δυνατή η χορήγηση υποτροφιών από τους δικαιούχους των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατόχους απολυτηρίου τίτλου λυκείου, φοιτητές και σπουδαστές, αποφοίτους Α.Ε.Ι. και αποφοίτους σχολών επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και ερευνητές Οι υποτροφίες βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της εκάστοτε συγχρηματοδοτούμενης πράξης, μέσω των πόρων του Κεντρικού Λογαριασμού Ε.Σ.Π.Α..

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης των υποτροφιών, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των υποτρόφων, το ύψος των χορηγούμενων υποτροφιών και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

6. Σε συγχρηματοδοτούμενα έργα πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, οι μαθητεύοντες και ασκούμενοι κατά τη διάρκεια της μαθητείας ή της πρακτικής άσκησης, ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. για την περίπτωση ατυχήματος, οφελούμενοι σε συμβάν που επήλθε κατά την εκτέλεση της μαθητείας ή της άσκησης και εξ αφορμής αυτών. Οι ασφαλιστικές εισφορές για την ασφάλιση που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο ορίζονται στο 1% του εκά-

στοτε τεκμαρτού ημερομισθίου της 12ης ασφαλιστικής κλάσης του Ι.Κ.Α. και βαρύνουν τον δικαιούχο του συγχρηματοδοτούμενου έργου. Οι ασφαλιστικές εισφορές για την κατά τα ανωτέρω ασφάλιση χρεώνονται στον προϋπολογισμό της σχετικής συγχρηματοδοτούμενης πράξης και βαρύνουν τον Κεντρικό Λογαριασμό ΕΣΠΑ. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 60 του α. ν. 1846/1951 (Α' 179) εφαρμόζονται αναλόγως και για το φορέα υποδοχής του μαθητεύομενου ή ασκούμενου, για τη διενέργεια της πρακτικής άσκησης ή μαθητείας.

Άρθρο 244 Ρυθμίσεις θεμάτων Ψηφιακής Σύγκλισης

1. Η παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 3492/2006 (Α' 210) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σκοποί της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού, πέραν των οριζομένων στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 2860/2000, είναι και η διατύπωση εισηγήσεων, καθώς και ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση, η υλοποίηση και διαχείριση έργων και δράσεων για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας και για την προώθηση της πληροφορικής και των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας της χώρας.»

2. Μετά το άρθρο 24 του ν. 3431/2006 (Α' 13) προστίθεται νέο άρθρο 24A ως εξής:

«Άρθρο 24A
Δέσμευση και απονομή ζωνών ραδιοσυχνοτήτων για την υποστήριξη της λειτουργίας δημόσιων αγροτικών ευρυζωνικών δικτύων σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας

1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοούνται ως:

α. Δημόσια Αγροτικά Ευρυζωνικά Δίκτυα («Δίκτυα»): Δημόσια υποδομή ευρυζωνικών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που περιορίζεται στις Υποεξυπηρετούμενες Περιοχές και η ανάπτυξη της οποίας συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

β. Έργο: Το έργο ανάπτυξης των δημόσιων αγροτικών ευρυζωνικών δικτύων που υλοποιείται υπό τους ειδικότερους όρους του ανωτέρω καθεστώτος.

γ. Διαχείριση: Η τεχνική, επιχειρησιακή και εμπορική διαχείριση του Δικτύου κατά το διάστημα της λειτουργίας του.

δ. Διαχειριστής Δικτύου: Εταιρεία ειδικού σκοπού στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση του Δικτύου, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και το νομικό πλαίσιο που διέπουν το Έργο, και τη μεταγενέστερη λειτουργία του.

ε. Αναθέτουσα Αρχή: Η δημόσια αρχή που είναι αρμόδια για την ανάθεση της σύμβασης υλοποίησης των Δικτύων, καθώς και κάθε άλλης σύμβασης παραχώρησης της διαχείρισης.

στ. Υποεξυπηρετούμενες περιοχές: Οι χαρακτηριζόμενες ως «λευκές» περιοχές στα σχετικά κείμενα του καθεστώτος ενίσχυσης, σύμφωνα και με τις ειδικότερες διατάξεις της Ανακοίνωσης της Ε.Ε. (2009/C 235/04), όπως οι περιοχές αυτές προσδιορίζονται από την Αναθέτουσα Αρχή.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται α-

ποκλειστικά και μόνο για τις απονεμόμενες ζώνες ραδιοσυχνοτήτων λειτουργίας των Δικτύων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Έργου, καθώς και για τις τυχόν μεταγενέστερες αναβαθμίσεις ή επεκτάσεις αυτών.

3. Οι ζώνες ραδιοσυχνοτήτων 3670 MHz – 3700 MHz και 3770 MHz – 3800 MHz απονέμονται στην Αναθέτουσα Αρχή για 25 έτη με σκοπό την αποκλειστική παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών μόνο για τις Υποεξυπηρετούμενες περιοχές, μέσω των Δικτύων. Το δικαίωμα χρήσης για τις ζώνες αυτές, (εφεξής «Δικαιώμα») χορηγείται στον εκάστοτε επιλεγμένο Διαχειριστή του Δικτύου άνευ ιδιαιτέρου ανταλλάγματος και έναντι των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει με τη σύμβαση υλοποίησης του Δικτύου, για όσο διάστημα αυτός ασκεί τα καθηκόντα διαχείρισης που του έχουν ανατεθεί. Για τη χορήγηση του Δικαιώματος στο Διαχειριστή του Δικτύου δεν απαιτείται άλλη διοικητική πράξη, πλην της οριστικής και τελεσίδικης ανάθεσης των σχετικών καθηκόντων διαχείρισης από την Αναθέτουσα Αρχή. Στην ανάθεση των σχετικών καθηκόντων διαχείρισης από την Αναθέτουσα Αρχή ορίζονται και οι τεχνικοί και λειτουργικοί όροι χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων του Δικαιώματος, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της EETT.

4. Το δικαίωμα χρήσης των ραδιοσυχνοτήτων που έχει χορηγηθεί σε Διαχειριστή ανακαλείται αυτόματα με τη για οποιονδήποτε λόγο διακοπή της εκάστοτε ισχύουσας σύμβασης διαχείρισης. Με αιτιολογημένη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής δύναται να γίνει ανάκληση του αρχικά χορηγηθέντος Δικαιώματος και κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης, στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι συγκεκριμένες συχνότητες δεν αξιοποιούνται, εν όλω ή εν μέρει, για τη λειτουργία των Δικτύων και την παροχή των σχετικών υπηρεσιών. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης της κείμενης νομοθεσίας αναφορικά με τη χρήση ραδιοσυχνοτήτων, ίδιως δε σε περίπτωση πρόκλησης σοβαρών παρεμβολών, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ανακαλέσει το Δικαίωμα μετά από εισήγηση της EETT. Σε περίπτωση μη χορήγησης του Δικαιώματος από την Αναθέτουσα αρχή στο Διαχειριστή εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, η δέσμευση και απονομή των ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με το παρόν, παύει να ισχύει.

5. Το Δικαίωμα δεν μεταβιβάζεται ούτε μισθώνεται από τον Διαχειριστή του Δικτύου σε τρίτους.

6. Το Δικαίωμα αφορά στη χρήση ραδιοφάσματος αποκλειστικά και μόνο για την ασύρματη πρόσβαση του τελικού χρήστη ή για την ασύρματη πρόσβαση στον τοπικό εξοπλισμό πρόσβασης του τελικού χρήστη, εγκατεστημένου εντός Υποεξυπηρετούμενων οικισμού. Το ραδιοφάσμα θα πρέπει να χρησιμοποιείται περιοριστικά εντός των Υποεξυπηρετούμενων περιοχών της Ελληνικής Επικράτειας, που καλύπτονται από τα Δίκτυα, όπως αυτές ορίζονται ρητά από την Αναθέτουσα Αρχή. Το Δικαίωμα δεν προορίζεται για την ανάπτυξη δικτύων κορμού. Στην περίπτωση που η Διαχείριση των Δικτύων ανατίθεται σε περισσότερους του ενός Διαχειριστές, οι οποίοι εκτελούν τα καθηκόντα τους σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές, η χορήγηση του Δικαιώματος που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο πραγματοποιείται σε κάθε Διαχειριστή αποκλειστικά για τη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς του.

7. Η EETT είναι αρμόδια για τον έλεγχο των τεχνικών και λειτουργικών όρων για την εφαρμογή του γεωγραφικού περιορισμού των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνο-

τήτων που απονέμονται στους Διαχειριστές, σύμφωνα με την παράγραφο 3, καθώς και για την διαπίστωση των παραβάσεων που προβλέπονται από την παράγραφο 4 του παρόντος. Αναφορικά με τα ζητήματα χρήσης και εποπτείας των απονεμόμενων ζωνών ραδιοσυχνοτήτων Ισχύουν οι διατάξεις του ν. 3431/2006, ίδιως δε το άρθρο 63 αυτού, όπως εκάστοτε ισχύει.

8. Ο Διαχειριστής του Δικτύου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τα οριζόμενα στον Εθνικό Κανονισμό Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων και στην υπ' αριθ. 2008/411/EK Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 21ης Μαΐου 2008, όπως ισχύουν.

9. Ο Διαχειριστής του Δικτύου δεν απαλλάσσεται από υποχρεώσεις τυχόν άλλων αδειών και εγκρίσεων που προβλέπονται από ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 245 Απασχόληση ταμιών

Μετά το άρθρο 7 του ν.δ. 1037/1971 (Α' 235) προστίθεται άρθρο 7α ως εξής:

«Άρθρο 7α

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος νόμου, στα εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης επιτρέπεται η μετά το πέρας του νομίμου ωραρίου λειτουργίας τους απασχόληση επί τριάντα λεπτά της ώρας ενός εργαζόμενου υπεύθυνου ταμείων και μέχρι τριών εργαζόμενων ταμιών αποκλειστικά και μόνο για ταμειακή και λογιστική τακτοποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι το κατάστημα είναι κλειστό και δεν εξυπηρετούνται πελάτες. Οι εργαζόμενοι αυτοί, κατά τις μέρες της ως άνω απασχόλησής τους, προσέρχονται στην εργασία τους τριάντα λεπτά της ώρας αργότερα από την τυπική έναρξη του ωραρίου τους. Στις καταστάσεις προσωπικού και στα προγράμματα ωρών εργασίας και απασχόλησης προσωπικού που υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες, αναγράφονται επακριβώς το ονοματεπώνυμο του εργαζόμενου, η ειδικότητα με την οποία απασχολείται, καθώς και οι ημερομηνίες και ώρες της κατά τα παραπάνω απασχόλησης. Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και αφορούν το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων, το ωράριο των εργαζόμενων και την υποβολή των καταστάσεων προσωπικού και των προγραμμάτων εργασίας, εφαρμόζονται και όταν παραβιάζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 246 Θέματα προσωπικού της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στον ΟΟΣΑ

1. α) Τα τρία τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 40 του π.δ. 178/2000 αντικαθίστανται ως εξής: «Τρεις (3) θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, δηλαδή μία (1) θέση ειδικότητας κλητήρα, μία (1) θέση ειδικότητας καθαρίστριας και μία (1) θέση ειδικότητας οδηγού αυτοκινήτου.»

β) Στο άρθρο 43 του π.δ. 178/2000 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Τρεις (3) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, δηλαδή μία (1) θέση ειδικότητας κλητήρα, μία (1) θέση ειδικότητας καθαρί-

στριας και μία (1) θέση ειδικότητας οδηγού αυτοκινήτου.»

2. Για την κάλυψη των θέσεων της παραγράφου 1 μπορεί να προσλαμβάνονται επιτοπίως, μόνιμοι κάτοικοι του κράτους, όπου εδρεύουν οι ανωτέρω Υπηρεσίες, εφόσον γνωρίζουν και την τοπική γλώσσα.

3. Για την πρόσληψη απαιτείται κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της κάθε υπηρεσίας. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το ύψος της αντιμισθίας των προσλαμβανομένων και αφού ληφθούν υπόψη οι τοπικές συνθήκες εργασίας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280) και του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), η πρόσληψη γίνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου διάρκειας τριών (3) ετών, η οποία καταρτίζεται από τον προϊσταμένο της κάθε υπηρεσίας και η οποία μπορεί να ανανεώνεται, με την τήρηση των ως άνω διατάξεων. Για την ανανέωση αυτή απαιτείται προηγούμενη κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της κάθε υπηρεσίας. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 149 του ν. 3566/2007 (Α' 117).

Άρθρο 247

Θέματα του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας

1. Στο άρθρο 4 του ν.1100/1980 (Α' 295) προστίθενται παράγραφοι 4 και 5 ως εξής:

«4. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας κατατίθενται υποχρεωτικά εντόκως σε λογαριασμό όψεως ή προθεσμιακό σε τραπεζικό ή πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα, το οποίο καθορίζεται με αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης του ΟΕΕ με στόχο την επίτευξη ασφαλούς διαχείρισης αυτών και υψηλότερης δυνατής απόδοσης».

«5. Το ΟΕΕ μπορεί με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης, που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, να προβαίνει στην αγορά ακινήτων για τη στέγαση της Κεντρικής του Υπηρεσίας και των Περιφερειακών του Τμημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 715/1979, όπως ισχύει. Το τίμημα της αγοράς καταβάλλεται από τους πόρους του Ο.Ε.Ε. ή από επιχορηγήσεις που προέρχονται από κοινοτικούς πόρους.»

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εγκρίνεται ο Κώδικας Δεοντολογίας Λογιστών Φοροτεχνικών που καταρτίζεται από τη Κεντρική Διοίκηση του Ο.Ε.Ε και περιλαμβάνει τους κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας των λογιστών φοροτεχνικών και τις διοικητικές κυρώσεις κατά των παραβατών των κανόνων αυτών και

3. στα Τμήματα των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), που αναφέρονται στις διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ.1 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου και νόμου περιλαμβάνονται και τα Τμήματα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας και Διοίκησης Κοινωνικών και Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Οργανισμών των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι..

Άρθρο 248 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011.
2. Το άρθρο 18 του ν. 3325/2005.
3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 29 του ν. 3377/2005 (Α' 202), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 3557/2007 (Α' 100).
4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005.
4. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 4 και το άρθρο 5 του ν. 3668/2008.
5. Τα εδάφια 3 και 4 που προστέθηκαν με το άρθρο 45 παρ. 7γ του ν. 3943/2011, καθώς και το εδάφιο 6 της παραγράφου 6α του άρθρου 18 του ν. 3614/2007.
6. Η περίπτωση ζ' της παρ. 2 του άρθρου 40 του π.δ. 178/2000.
7. Το άρθρο 24 του ν. 2941/2001 (Α' 201) με τίτλο «Πωλήσεις κάτω του κόστους».

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 249 Έννοια, εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Ομόρρυθμη είναι η εταιρεία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και για τα χρέη της οποίας ευθύνονται παράλληλα όλοι οι εταίροι απεριόριστα και εις ολόκληρον.

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στο παρόν κεφάλαιο, εφαρμόζονται στην ομόρρυθμη εταιρεία οι διατάξεις του αστικού κώδικα για την εταιρεία, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 758 και 761 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 250 Εταιρική επωνυμία

1. Η επωνυμία της ομόρρυθμης εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις με την προσθήκη των λέξεων «ομόρρυθμη εταιρεία», ολογράφως ή με τη σύντμηση «Ο.Ε.».

2. Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, το όνομα του οποίου περιέχεται στην εταιρική επωνυμία, απαιτείται η συγκατάθεση αυτού ή των κληρονόμων του για τη διατήρηση της επωνυμίας.

Άρθρο 251 Δημοσιότητα

1. Η ομόρρυθμη εταιρεία καταχωρίζεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με τη σύμπραξη όλων των εταίρων. Στοιχεία που καταχωρίζονται είναι το όνομα και τη κατοικία των εταίρων, η εταιρική επωνυμία, η έδρα και

ο σκοπός της εταιρείας, καθώς και ο εκπρόσωπός της.
Κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ..

2. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. η ομόρρυθμη εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

3. Αν η εταιρεία αρχίσει την εμπορική της δραστηρότητα πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλόγως και ως προς αυτήν. Η μη καταχωρισθείσα στο Γ.Ε.ΜΗ. εταιρεία, η οποία ασκεί εμπορική δραστηρότητα, έχει ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΩ

Άρθρο 252 Η εταιρική σύμβαση

Οι σχέσεις των εταίρων μεταξύ τους καθορίζονται από την εταιρική σύμβαση. Στις σχέσεις αυτές οι εταίροι ευθύνονται για κάθε πταίσμα.

Άρθρο 253 Λήψη αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με συμφωνία όλων των εταίρων.

2. Εφόσον έχει συμφωνηθεί πλειοψηφική λήψη αποφάσεων, η πλειοψηφία υπολογίζεται εν αμφιβολίᾳ με βάση τον αριθμό των εταίρων.

Άρθρο 254 Διαχείριση

1. Δικαίωμα και υποχρέωση διαχείρισης έχουν όλοι οι εταίροι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Εφόσον η διαχείριση ασκείται από όλους ή από περισσότερους εταίρους και δεν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση, κάθε διαχειριστής εταίρος μπορεί να ενεργεί μόνος. Αν ένας από τους λοιπούς διαχειριστές εταίρους εναντιώνεται στην ενέργεια μιας πράξης πριν από την εκτέλεσή της, ο διαχειριστής οφείλει να μην την τελέσει.

3. Η εξουσία διαχείρισης καταλαμβάνει όλες τις πράξεις συνήθους διοίκησης της εταιρείας. Για τη διενέργεια πράξεων που βρίσκονται εκτός της συνήθους διοίκησης απαιτείται η συναίνεση όλων των εταίρων.

4. Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση πληροφόρησης σχετικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, καθώς και υποχρέωση λογοδοσίας.

Άρθρο 255 Κέρδη και ζημίες

Στο τέλος της εταιρικής χρήσης συντάσσεται λογαριασμός, από τον οποίο εμφαίνονται τα κέρδη ή οι ζημίες της εταιρείας. Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπεται ότι διανέμονται κέρδη και πριν από το τέλος της εταιρικής χρήσης με βάση προσωρινό λογαριασμό. Εκτός αντίθετης συμφωνίας, οι εταίροι μετέχουν στα κέρδη και τις ζημίες κατά το ποσοστό συμμετοχής τους.

Άρθρο 256 Μεταβίβαση εταιρικής συμμετοχής

Η εταιρική συμμετοχή μεταβιβάζεται ολικά ή μερικά, αν τούτο προβλέπεται στην εταιρική σύμβαση ή συναντούν όλοι οι εταίροι.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΩ

Άρθρο 257 Εξουσία εκπροσώπησης

1. Κάθε εταίρος έχει εξουσία εκπροσώπησης της εταιρείας, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Σε περίπτωση εκπροσώπησης από περισσότερους εταίρους, αρκεί η απευθυντέα προς την εταιρεία δήλωση βουλήσεως να περιέλθει σε έναν από αυτούς.

3. Η εκπροσωπευτική εξουσία εκτείνεται σε όλες τις δικαστικές και εξωδικες πράξεις που εμπίπτουν στην επιδίωξη του σκοπού της εταιρείας. Αν τελείται πράξη καθ' υπέρβαση του σκοπού της εταιρίας, η υπέρβαση αυτή μπορεί να προταθεί μόνο αν ο τρίτος τη γνώριζε ή οφείλε να τη γνωρίζει. Περιορισμοί της εκπροσωπευτικής εξουσίας με την εταιρική σύμβαση ή με απόφαση των εταίρων δεν προβάλλονται στους τρίτους.

Άρθρο 258 Ευθύνη εταίρων

1. Συμφωνία για περιορισμό ή αποκλεισμό της ευθύνης των εταίρων κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 249 δεν ισχύει έναντι των τρίτων.

2. Ο εταίρος που ενάγεται για εκπλήρωση εταιρικής υποχρέωσης, μπορεί να προβάλλει ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του, μόνον εφόσον θα μπορούσαν να προβληθούν από την εταιρία.

3. Ο εταίρος που εισέρχεται στην εταιρία ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον και για τα υπάρχοντα πριν από την είσοδό του εταιρικά χρέον. Αντίθετη συμφωνία δεν ισχύει έναντι των τρίτων.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ

Άρθρο 259 Λύση της εταιρείας

1. Η ομόρρυθμη εταιρεία λύνεται: α) με την πάροδο του χρόνου διαρκείας της, β) με απόφαση των εταίρων, γ) με την κήρυξή της σε πτωχευση και δ) με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση εταίρου, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος.

Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπονται και άλλοι λόγοι λύσης της εταιρίας.

2. Η αίτηση εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 260

Γεγονότα που επιφέρουν την έξοδο του εταίρου

1. Ο θάνατος, η πτώχευση και η υποβολή σε δικαστική συμπαράσταση εταίρου επιφέρουν την έξοδο του από την εταιρεία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει και άλλα γεγονότα που συνεπάγονται την έξοδο του εταίρου.

Άρθρο 261

Εκούσια έξοδος εταίρου

1. Ο εταίρος μπορεί με δήλωσή του προς την εταιρεία και τους λοιπούς εταίρους να εξέλθει από την εταιρεία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Στην εταιρεία αορίστου χρόνου η αξία της συμμετοχής καταβάλλεται στον εξερχόμενο εταίρο στο τέλος της εταιρικής χρήσης.

3. Στην εταιρεία ορισμένου χρόνου η καταβολή της αξίας συμμετοχής στον εξερχόμενο εταίρο εξαρτάται από τη συνδρομή σπουδαίου λόγου. Αν το δικαστήριο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 259 κρίνει ότι δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος, ο εταίρος δεν έχει αξίωση για καταβολή της αξίας της συμμετοχής του.

Άρθρο 262

Έξοδος εταίρου προκαλούμενη από ατομικό του δανειστή

Εφόσον η αναγκαστική εκτέλεση κατά της περιουσίας εταίρου από ατομικό δανειστή του αποβεί άκαρπη, ο δανειστής μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο της παραγράφου 2 του άρθρου 259 την έξοδο του εταίρου και τον καθορισμό της αξίας της συμμετοχής του.

Άρθρο 263

Αποκλεισμός εταίρου

Αν συντρέχει στο πρόσωπο ενός εταίρου περιστατικό που θα δικαιολογούσε τη λύση της εταιρείας σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 259, το μονομελές πρωτοδικείο μπορεί, ύστερα από αίτηση των λοιπών εταίρων, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, αντί της λύσης της εταιρείας, να διατάξει τον αποκλεισμό του εταίρου.

Άρθρο 264

Δικαιώματα και υποχρεώσεις εξερχόμενου και αποκλειόμενου εταίρου

1. Σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου η εταιρεία του αποδίδει αυτούσια τα αντικείμενα που είχε εισφέρει κατά χρήση.

2. Εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση, ο εξερχόμενος ή ο αποκλειόμενος εταίρος, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 261, έχει αξίωση κατά της εταιρίας για καταβολή της πλήρους αξίας της συμμετοχής του. Σε περίπτωση μη συμφωνίας των εταίρων ως προς την αξία συμμετοχής, η αξία που καταβάλλεται ορίζεται από το δικαστήριο το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 259 με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

3. Αν η εταιρική περιουσία δεν επαρκεί για την κάλυψη των χρεών της εταιρείας, ο εξερχόμενος ή αποκλειόμενος εταίρος υποχρεούται να τα καλύψει κατά το λόγο της συμμετοχής του στις ζημίες

Άρθρο 265

Κληρονόμοι θανόντος εταίρου

1. Σε περίπτωση συνέχισης της εταιρείας με τους κληρονόμους θανόντος εταίρου κάθε κληρονόμος μπορεί να εξαρτήσει την παραμονή του στην εταιρεία από το αν θα λάβει τη θέση επερόρρυθμου εταίρου. Εφόσον οι εταίροι δεν κάνουν δεκτή την πρόταση, ο κληρονόμος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία.

2. Τα ανωτέρω δικαιώματα μπορεί να ασκήσει ο κληρονόμος μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την αποδοχή της κληρονομίας ή την απώλεια του δικαιώματος για την αποποίηση της. Εφόσον ο κληρονόμος είναι ανίκανος για άσκηση των πιο πάνω δικαιωμάτων, η προθεσμία αρχίζει από τον διορισμό του νόμιμου αντιπροσώπου του.

3. Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να ορίζεται ότι αν ο κληρονόμος λάβει τη θέση επερόρρυθμου εταίρου, το ποσοστό συμμετοχής του στα κέρδη θα είναι διαφορετικό από εκείνο του κληρονομουμένου.

Άρθρο 266

Συνέχιση της εταιρείας

Σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας, με απόφαση όλων των εταίρων η εταιρεία μπορεί να συνεχισθεί μετά τη δικαστική επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσής της ή μετά την πτωχευτική της αποκατάσταση.

Άρθρο 267

Μονοπρόσωπη εταιρεία

Αν αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ένας ή περισσότεροι εταίροι και παραμείνει μόνο ένας εταίρος, η εταιρεία λύνεται, εφόσον μέσα σε δύο μήνες δεν δημοσιευτεί στο Γ.Ε.ΜΗ. η είσοδος νέου εταίρου.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Άρθρο 268

Στάδιο εκκαθάρισης

1. Αν σε περίπτωση λύσης της εταιρείας οι εταίροι δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, τη λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάριση.

2. Τα ονόματα και η κατοικία των εκκαθαριστών εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ.. Το ίδιο ισχύει και σε κάθε περίπτωση αντικατάστασης εκκαθαριστή.

3. Οι εκκαθαριστές υπογράφουν υπό την εταιρική επωνυμία με την προσθήκη των λέξεων «υπό εκκαθάριση».

4. Κατά την έναρξη και την περάτωση της εκκαθάρισης οι εκκαθαριστές συντάσσουν ισολογισμό.

5. Μετά την περάτωση της εκκαθάρισης η εταιρεία διαγράφεται από το Γ.Ε.ΜΗ.. Τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας παραδίδονται προς φύλαξη σε έναν από τους εταίρους ή σε τρίτο. Σε περίπτωση διαφωνίας ο εταίρος ή ο τρίτος ορίζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστι-

κών μέτρων.

Άρθρο 269 Παραγραφή

1. Σε περίπτωση λύσης της εταιρείας οι αξιώσεις κατά των εταίρων για εταιρικά χρέη παραγράφονται μετά πέντε έτη από την καταχώριση της λύσης της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η αξιωση κατά της εταιρείας υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή.

2. Αν η αξιωση του δανειστή κατά της εταιρείας καταστεί ληξιπρόθεσμη μετά την καταχώριση της λύσης της στο Γ.Ε.ΜΗ., η παραγραφή αρχίζει από το χρονικό σημείο, κατά το οποίο η απαίτηση καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

3. Οι δυο προηγούμενες διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου από την εταιρεία.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ

Άρθρο 270

Αστική εταιρεία με νομική προσωπικότητα

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, με εξαίρεση εκείνη της παραγράφου 3 του άρθρου 251, εφαρμόζονται αναλόγως και στην αστική εταιρεία με νομική προσωπικότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΤΕΡΟΠΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 271

Έννοια. Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Ετερόρρυθμη εταιρεία είναι η εταιρεία με νομική προσωπικότητα, που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και για τα χρέη της οποίας ένας τουλάχιστον από τους εταίρους ευθύνεται περιορισμένα (ετερόρρυθμος εταίρος), ενώ ένας άλλος τουλάχιστον από τους εταίρους ευθύνεται απεριόριστα (ομόρρυθμος εταίρος).

2. Εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση στο παρόν κεφάλαιο, στην ετερόρρυθμη εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία.

Άρθρο 272 Εταιρική επωνυμία

1. Η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις, με την προσθήκη των λέξεων «ετερόρρυθμη εταιρεία», ολογράφως ή με τη σύντμηση «Ε.Ε.».

2. Αν στην επωνυμία ετερόρρυθμης εταιρείας περιληφθεί το όνομα ετερόρρυθμου εταίρου, τούτο έχει ως συνέπεια την απεριόριστη ευθύνη του, εκτός αν ο τρίτος που συναλλάχθηκε με την εταιρεία γνώριζε ότι είναι ετερόρρυθμος εταίρος. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 250.

Άρθρο 273 Δημοσιότητα

Η ετερόρρυθμη εταιρεία εγγράφεται στο Γ.Ε.ΜΗ.. Στοιχεία που καταχωρίζονται, εκτός από τα αναφερόμενα στη παράγραφο 1, του άρθρου 251, είναι το όνομα, η κατοικία και η αξια της εισφοράς των ετερόρρυθμων εταίρων. Στο Γ.Ε.ΜΗ καταχωρίζεται και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΕΤΕΡΟΠΡΥΘΜΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ

Άρθρο 274 Διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων

1. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν συμμετέχει στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, ούτε στη λήψη των αποφάσεων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.

2. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν έχει δικαίωμα εναντίωσης σε πράξη που ενεργεί άλλος διαχειριστής εταίρος, εκτός αν η πράξη υπερβαίνει τη συνήθη διαχείριση. Στην τελευταία περίπτωση ο διαχειριστής οφείλει να μην τελέσει την πράξη αυτή.

Άρθρο 275 Δικαίωμα ελέγχου

Ο ετερόρρυθμος εταίρος έχει δικαίωμα ελέγχου των εταιρικών λογαριασμών και των βιβλίων της εταιρείας, εκτός αντίθετης πρόβλεψης στην εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 276 Πράξεις ανταγωνισμού

Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου πράξεις που ανάγονται στο αντικείμενο της εταιρείας, εκτός αντίθετης πρόβλεψης στην εταιρική σύμβαση.

Άρθρο 277 Κέρδη και ζημίες

Οι διατάξεις του άρθρου 255 ισχύουν και ως προς τον ετερόρρυθμο εταίρο. Ο ετερόρρυθμος εταίρος συμμετέχει στις ζημίες της εταιρείας έως το ποσό της εισφοράς του, εκτός αν στην εταιρική σύμβαση προβλέπεται η συμμετοχή του για ορισμένο μεγαλύτερο χρηματικό ποσό.

Άρθρο 278 Εξουσία εκπροσώπησης

1. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν έχει εξουσία εκπροσώπησης της εταιρείας.

2. Με την εταιρική σύμβαση μπορεί να ανατίθεται σε ετερόρρυθμο εταίρο η εκπροσώπηση της εταιρείας. Για κάθε πράξη εκπροσώπησης από μέρους ετερόρρυθμου εταίρου ευθύνεται ο ίδιος ως ομόρρυθμος, εκτός αν ο τρίτος που συναλλάχθηκε μαζί του γνώριζε ότι είναι ετερόρρυθμος εταίρος.

Άρθρο 279 Ευθύνη ετερόρρυθμου εταίρου

1. Ο ετερόρρυθμος εταίρος, που έχει καταβάλει στην εταιρεία την εισφορά του, δεν ευθύνεται για τα χρέη της εταιρείας. Σε αντίθετη περίπτωση ευθύνεται προσωπικά μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

2. Ο εισερχόμενος μετά τη σύσταση της εταιρείας ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται και για τα προ της εισόδου του χρέη, σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Αντίθετη συμφωνία όσον αφορά στην ευθύνη του ετερόρρυθμου εταίρου, όπως ορίζεται στο παρόν άρθρο, δεν ισχύει έναντι των τρίτων.

Άρθρο 280 Ευθύνη ετερόρρυθμου εταίρου πριν την καταχώριση της εταιρείας

Σε περίπτωση έναρξης λειτουργίας της εταιρείας πριν από την εγγραφή της στο Γ.Ε.ΜΗ, κάθε ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται για τα χρέη που δημιουργήθηκαν κατά το διάστημα αυτό ως ομόρρυθμος, εκτός αν οι τρίτοι γνώριζαν ότι συμμετείχε στην εταιρεία ως ετερόρρυθμος εταίρος. Το ίδιο ισχύει και αν ο ετερόρρυθμος εταίρος εισήλθε στην εταιρεία μετά την έναρξη λειτουργίας της, αλλά πριν από την εγγραφή της στο Γ.Ε.ΜΗ..

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 281 Λύση της εταιρείας

1. Σε περίπτωση εξόδου, αποκλεισμού ή θανάτου του μοναδικού ομόρρυθμου εταίρου, η ετερόρρυθμη εταιρεία λύνεται, εκτός αν με τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης, που πρέπει να καταχωρισθεί μέσα σε δύο μήνες στο Γ.Ε.ΜΗ, ένας από τους ετερόρρυθμους εταίρους καταστεί ομόρρυθμος εταίρος ή αν εισέλθει στην εταιρεία νέος εταίρος ως ομόρρυθμος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 259.

2. Αν μετά τη λύση της ετερόρρυθμης εταιρείας ακολουθήσει εκκαθάριση, καθήκοντα εκκαθαριστή ασκεί και ο ετερόρρυθμος εταίρος, εκτός αν προβλέπεται διαφρετικά στην εταιρική σύμβαση.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ

Άρθρο 282 Μετατροπή ετερόρρυθμης σε ομόρρυθμη εταιρεία

1. Σε περίπτωση εξόδου, αποκλεισμού ή θανάτου του μοναδικού ετερόρρυθμου εταίρου, η ετερόρρυθμη εταιρεία συνεχίζεται ως ομόρρυθμη.

2. Η ετερόρρυθμη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε ομόρρυθμη με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 283 Μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία

1. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να μετατραπεί σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

2. Από τη συντέλεση των διατυπώσεων δημοσιότητας,

η μετατρεπόμενη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης συνεχίζεται με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας. Πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του προηγούμενου εδαφίου, η μετατροπή δεν παράγει αποτελέσματα. Η μετατροπή δεν επιφέρει τη διακοπή των εικρεμών δικών.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ

Άρθρο 284 Ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές

1. Η ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές είναι η ετερόρρυθμη εταιρεία, στην οποία οι εταιρικές μερίδες παρίστανται με μετοχές. Κάθε εταιρική μερίδα αντιστοιχεί σε μία ή περισσότερες μετοχές.

2. Η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας κατά μετοχές σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης είτε από άλλες ενδείξεις με την προσθήκη των λέξεων «ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές», ολογράφως ή με τη σύντμηση «Ε.Ε.Μ.».

3. Στην ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές εφαρμόζονται το άρθρο 50α του ν. 3190/1955 (Α' 91) για την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, και κατά τα λοιπά οι κανόνες που ισχύουν στην ανώνυμη εταιρεία, στο μέτρο που συμβιβάζονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και τη φύση της εταιρείας.

4. Οι σχέσεις των ομόρρυθμων εταίρων μεταξύ τους και έναντι των ετερόρρυθμων εταίρων ή τρίτων, καθώς και η διαχείριση της εταιρείας καθορίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της ομόρρυθμης εταιρείας. Τα καθήκοντα όμως και η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων ως διαχειριστών ρυθμίζονται από τις διατάξεις για την ανώνυμη εταιρεία.

5. Αν δεν ορίζει κάτι άλλο το καταστατικό, τα δικαιώματα των ομόρρυθμων εταίρων στη γενική συνέλευση είναι ανάλογα προς τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν.

6. Αν δεν ορίζει κάτι άλλο το καταστατικό, τούτο μπορεί να τροποποιηθεί μόνο μετά από συναίνεση των ομόρρυθμων εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΦΑΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Άρθρο 285 Έννοια αφανούς εταιρείας

1. Με τη σύμβαση της αφανούς εταιρείας ο ένας από τους εταίρους (εμφανής εταίρος) παραχωρεί σε άλλον ή άλλους εταίρους (αφανείς εταίρους) δικαίωμα συμμετοχής στα αποτελέσματα μιας ή περισσότερων εμπορικών πράξεων ή εμπορικής επιχείρησης, που διενεργεί στο όνομά του, αλλά προς το κοινό συμφέρον των εταίρων.

2. Η αφανής εταιρία δεν έχει νομική προσωπικότητα και δεν καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ. Οι όροι της εταιρικής συμφωνίας αποδεικνύονται μόνον με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων μερών. Για τη συμφωνία αυτή εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 393 ΚΠολΔ.

3. Στην αφανή εταιρεία εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για την εταιρεία, εκτός από εκείνες που δεν συμβιβάζονται με τη φύση της αφανούς εταιρείας.

Άρθρο 286 Εισφορά αφανούς εταίρου

Ο αφανής εταίρος καταβάλλει την εισφορά του στον εμφανή εταίρο. Το αντικείμενο της εισφοράς μεταβιβάζεται στον εμφανή εταίρο, εν όλω ή εν μέρει, ή παραχωρείται κατά χρήση.

Άρθρο 287 Σχέσεις με τρίτους

Οι τρίτοι αποκτούν δικαιώματα και αναλαμβάνουν υποχρεώσεις μόνο έναντι του εμφανούς εταίρου.

Άρθρο 288 Διαχείριση της αφανούς εταιρείας

1. Τη διαχείριση της αφανούς εταιρείας ασκεί ο εμφανής εταίρος.
2. Τα αποκτώμενα από τη διαχείριση της εταιρείας ανήκουν στον εμφανή εταίρο.

Άρθρο 289 Κέρδη και ζημίες

1. Ο αφανής εταίρος συμμετέχει στα κέρδη της εταιρείας κατά το ποσοστό ή το ποσό που έχει συμφωνηθεί στην εταιρική σύμβαση, άλλως εφαρμόζεται το άρθρο 763 του Αστικού Κώδικα.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, ο αφανής εταίρος μετέχει στις ζημίες που προκύπτουν κατά το ίδιο ποσοστό με τα κέρδη. Μπορεί να συμφωνηθεί ότι η συμμετοχή του στις ζημίες δεν υπερβαίνει την αξία της εισφοράς του.

3. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους ή στο χρόνο που έχουν συμφωνήσει τα μέρη, καθώς και σε περίπτωση λύσης της εταιρείας, ο εμφανής εταίρος έχει υποχρέωση να λογοδοτήσει και να καταβάλει τα αναλογούντα κέρδη στον αφανή εταίρο. Δεν αποκλείεται να συμφωνηθεί η καταβολή κερδών στον αφανή εταίρο και κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ιδίως κατά την ολοκλήρωση κάποιας πράξης ή επιχειρηματικής δράσης.

4. Ο αφανής εταίρος δεν υποχρεούται να επιστρέψει τα κέρδη που έλαβε σε προγενέστερες χρήσεις λόγω ζημιών μεταγενέστερων χρήσεων.

Άρθρο 290 Δικαιώματα του αφανούς εταίρου για έλεγχο

Με την εταιρική σύμβαση ορίζονται τα δικαιώματα ελέγχου του αφανούς εταίρου σε σχέση με τις πράξεις ή την επιχείρηση, που αποτελούν αντικείμενο της αφανούς εταιρείας. Το δικαίωμα που αναφέρεται στο άρθρο 755 του Αστικού Κώδικα αφορά μόνο τα βιβλία και έγγραφα του εμφανούς εταίρου που έχουν σχέση με τις παραπάνω πράξεις ή την επιχείρηση.

Άρθρο 291 Λύση και εκκαθάριση της αφανούς εταιρείας

1. Η αφανής εταιρεία λύνεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Αστικό Κώδικα. Τη λύση ακολουθεί η εκκαθάριση.
2. Η εκκαθάριση της αφανούς εταιρείας διενεργείται

από τον εμφανή εταίρο. Συνίσταται στην απόδοση στον αφανή εταίρο της αξίας της συμμετοχής του, μειωμένης κατά τις ζημίες που του αναλογούν. Η κατά χρήση εισφορά του αφανούς εταίρου επιστρέφεται αυτούσια.

3. Ο εκκαθαριστής έχει υποχρέωση στο τέλος κάθε ημερολογιακού εξαμήνου να παρέχει πληροφορίες στον αφανή εταίρο για την εξέλιξη των εργασιών της εκκαθάρισης, με έκθεση των αιτίων που παρεμπόδισαν την περάτωσή της.

Άρθρο 292 Πτώχευση του εμφανούς εταίρου

1. Σε περίπτωση πτώχευσης του εμφανούς εταίρου, ο αφανής εταίρος μπορεί να αναγγελθεί ως πτωχευτικός πιστωτής για την καταβληθείσα εισφορά του και το υπόλοιπο των κερδών, που προκύπτουν από τη διαχείριση της αφανούς εταιρείας.

2. Αν ο αφανής εταίρος δεν κατέβαλε την εισφορά του, οφείλει να την καταβάλει στην πτωχευτική περιουσία, στο μέτρο που απαιτείται για την κάλυψη της ζημίας που του αναλογεί. Καταβολή της εισφοράς που συνίσταται σε εργασία ή σε χρήση πράγματος δεν απαιτείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

Άρθρο 293 Εφαρμοζόμενες διατάξεις

1. Η κοινοπραξία είναι εταιρεία χωρίς νομική προσωπικότητα. Εφόσον καταχωρίσθει στο Γ.Ε.ΜΗ. ή εμφανίζεται προς τα έξω, αποκτά, ως ένωση προσώπων, ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα.

2. Στην κοινοπραξία που συστήθηκε με σκοπό τον συντονισμό της δραστηριότητας των μελών της εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την αστική εταιρεία. Η σύμβαση κοινοπραξίας μπορεί να προβλέπει ότι για τις υποχρεώσεις της κοινοπραξίας έναντι τρίτων τα κοινοπρακτούντα μέλη θα ευθύνονται εις ολόκληρον.

3. Εφόσον η κοινοπραξία ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καταχωρίζεται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ. και εφαρμόζονται ως προς αυτήν αναλόγως οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία.

4. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και στις ειδικά ρυθμιζόμενες κοινοπραξίες, εκτός αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στην ειδική ρύθμιση.

Άρθρο 294 Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται και στις εταιρίες, οι οποίες κατά την έναρξη της ισχύος του δεν τελούν σε εκκαθάριση ή σε πτώχευση.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 18 – 28, 38, 39, 47 – 50 και 64 του Εμπορικού Νόμου.

3. Οι ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εμπορικές εταιρίες που λειτουργούν κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου υποχρεούνται εντός εξαμήνου να προβούν σε καταχώριση της σχετικής εταιρικής σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ., κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 251.

**ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ
ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ**

**Άρθρο 295
(άρθρο 1 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)**

1. Το Κεφάλαιο ΙΑ' του ν. 1402/83 όπως έχει τροποποιηθεί από το Κεφάλαιο Δ' του ν. 3052/2002 (Α' 221) και αντικατασταθεί από το Κεφάλαιο Ε' του ν. 3943/2011 (66 Α') καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2012.

2. Η Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου για την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων, η οποία εσφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2012, ενσωματώνεται στην εθνική νομοθεσία με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου αφορούν την είσπραξη απαιτήσεων από την Ελλάδα οι οποίες γεννήθηκαν σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορούν σε οφειλέτη που διαμένει στην Ελλάδα, καθώς και την είσπραξη των απαιτήσεων από τα άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε., οι οποίες γεννήθηκαν στην Ελλάδα και αφορούν σε οφειλέτη που διαμένει σε άλλο κράτος - μέλος.

**Άρθρο 296
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)**

1. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται για κάθε απαίτηση που αφορά:

α) όλους τους φόρους και τους δασμούς, οι οποίοι επιβάλλονται από τα κράτη - μέλη ή τις εδαφικές ή τις διοικητικές τους υποδιαιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, ή για λογαριασμό τους, ή για λογαριασμό της Ένωσης;

β) επιστροφές, παρεμβάσεις και άλλα μέτρα στο πλαίσιο του συστήματος οικικής ή μερικής χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου για την Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ), συμπεριλαμβανομένων ποσών που πρέπει να συλλεχθούν σε σχέση με τις εν λόγω ενέργειες·

γ) τις εισφορές και άλλα τέλη που προβλέπονται στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς για τον τομέα της ζάχαρης.

2. Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου περιλαμβάνει:

α) διοικητικές κυρώσεις, πρόστιμα, τέλη και προσαυξήσεις σχετικά με απαιτήσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να ζητηθεί αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με την παράγραφο 1, που επιβάλλονται από τις αρμόδιες διοικητικές αρχές για την επιβολή των σχετικών φόρων ή δασμών ή για τη διεξαγωγή σχετικών διοικητικών ερευνών ή επιβεβαιώνονται από διοικητικά ή δικαστικά όργανα κατ' αίτηση των προαναφερόμενων διοικητικών αρχών·

β) τέλη για πιστοποιητικά και συναφή έγγραφα που εκδίδονται στο πλαίσιο διοικητικών διαδικασιών οι οποίες αφορούν φόρους και δασμούς·

γ) τόκους και δαπάνες που συνδέονται με τις απαιτή-

σεις για τις οποίες είναι δυνατόν να ζητηθεί αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή το στοιχείο α' ή β' της παρούσας παραγράφου.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν ισχύουν για:

α) υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης πληρωτέες προς το κράτος - μέλος ή μια υποδιαίρεση του κράτους - μέλους ή προς τα ιδρύματα κοινωνικών ασφαλίσεων δημοσίου δικαίου·

β) τέλη έκδοσης που δεν αναφέρονται στην παράγραφο 2·

γ) οφειλές συμβατικής φύσης, όπως για την παροχή κοινωφελών υπηρεσιών·

δ) ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται στο πλαίσιο ποινικής διώξης ή άλλες ποινικές κυρώσεις που δεν καλύπτονται από την παράγραφο 2 στοιχείο α'.

**Άρθρο 297
(άρθρο 3 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)**

Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:

α) «αιτούσα αρχή»: κεντρικό γραφείο διασύνδεσης, γραφείο διασύνδεσης ή υπηρεσία διασύνδεσης της Ελλάδας ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., η οποία απευθύνει αίτηση συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 296 (άρθρο 2 Οδηγίας),

β) «αποδέκτρια αρχή»: κεντρικό γραφείο διασύνδεσης, γραφείο διασύνδεσης ή υπηρεσία διασύνδεσης της Ελλάδας ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., η οποία δέχεται αίτηση συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων,

γ) «πρόσωπο»:

- (i) φυσικό πρόσωπο,
- (ii) νομικό πρόσωπο,
- (iii) εφόσον προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, ένωση προσώπων στην οποία αναγνωρίζεται δικαιοπρατική ικανότητα, χωρίς όμως να έχει το νομικό καθεστώς νομικού προσώπου, ή

(iv) οποιοδήποτε άλλο νομικό μόρφωμα οποιασδήποτε φύσεως και μορφής, είτε διαθέτει νομική προσωπικότητα είτε όχι, που έχει στην κυριότητά του ή διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία τα οποία, συμπεριλαμβανομένου του εισοδήματος που απορρέει από αυτά, υπόκεινται σε φόρο καλυπτόμενο από το παρόν Κεφάλαιο·

δ) «με ηλεκτρονικά μέσα»: η χρήση ηλεκτρονικού εξοπλισμού επεξεργασίας – συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης – και αποθήκευσης δεδομένων και η χρησιμοποίηση καλωδιακής ή ασύρματης σύνδεσης, οπτικών μέσων ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων,

ε) «δίκτυο CCN»: η κοινή πλατφόρμα που βασίζεται στο κοινό δίκτυο επικοινωνιών (CCN), το οποίο έχει αναπτυχθεί από την Ένωση για την εξασφάλιση όλων των διαβιβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα μεταξύ των αρμόδιων τελωνειακών και φορολογικών αρχών.

**Άρθρο 298
(άρθρο 5 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)**

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αποδέκτρια αρχή παρέχει οποιεσδήποτε πληροφορίες είναι πιθανόν να αφορούν την αιτούσα αρχή για την είσπραξη απαιτήσεων της κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 296 (άρθρο 2 Οδηγίας).

Για τον σκοπό της παροχής των εν λόγω πληροφο-

ριών, η αποδέκτρια αρχή μεριμνά για τη διεξαγωγή οποι-
ωνδήποτε διοικητικών ερευνών, οι οποίες απαιτούνται
για τη συγκέντρωση των πληροφοριών.

2. Η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να διαβιβάζει
πληροφορίες:

α) που δεν θα ήταν σε θέση να αποκτήσει για την εί-
σπραξη παρόμοιων απαιτήσεων που γεννήθηκαν στο
κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής,

β) που θα αποκάλυπταν εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγ-
γελματικό απόρρητο,

γ) που η γνωστοποίησή τους θα ήταν πιθανό να προ-
σβάλει την ασφάλεια ή να αντιτίθεται προς τη δημόσια
τάξη του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής.

3. Η παράγραφος 2, σε καμία περίπτωση, δεν θεωρεί-
ται ότι επιτρέπει στην αποδέκτρια αρχή ενός κράτους -
μέλους να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών αποκλει-
στικά και μόνο επειδή κάτοχος των πληροφοριών αυτών
είναι τράπεζα, άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, εξουσιο-
δοτημένος αντιπρόσωπος ή πρόσωπο που ενεργεί υπό¹
την ιδιότητα του πράκτορα ή του διαχειριστή ή επειδή η
πληροφορία αφορά ιδιοκτησιακά συμφέροντα προσώ-
που.

4. Η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί την αιτούσα αρχή
για τους λόγους της αντίθεσής της στην ικανοποίηση
της αίτησης παροχής πληροφοριών.

Άρθρο 299

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

'Όταν μια επιστροφή φόρων ή δασμών, πλην του φό-
ρου προστιθέμενης αξίας, αφορά πρόσωπο το οποίο εί-
ναι εγκατεστημένο ή διαμένει σε άλλο κράτος - μέλος,
το κράτος - μέλος που επιστρέφει μπορεί να ενημερώνει
το κράτος - μέλος εγκατάστασης ή διαμονής για την
προσεχή επιστροφή.

Άρθρο 300

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της αιτούσας αρχής και
της αποδέκτριας αρχής και σύμφωνα με τις ρυθμίσεις
που έχει θεσπίσει η αποδέκτρια αρχή, υπάλληλοι εξου-
σιοδοτημένοι από την αιτούσα αρχή δύνανται, για τους
σκοπούς της προαγωγής της αμοιβαίας συνδρομής που
προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου:

α) να είναι παρόντες στα γραφεία στα οποία εκτελούν
τα καθήκοντά τους οι διοικητικές αρχές του κράτους -
μέλους της αποδέκτριας αρχής,

β) να είναι παρόντες κατά τις διοικητικές έρευνες, οι
οποίες διεξάγονται στο έδαφος του κράτους - μέλους
της αποδέκτριας αρχής,

γ) να παρέχουν συνδρομή στους αρμόδιους υπαλλή-
λους του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής κατά²
της διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων στο εν λόγω κρά-
τος - μέλος.

2. Εφόσον αυτό είναι εφικτό δυνάμει της ισχύουσας
νομοθεσίας του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρ-
χής, η συμφωνία που αναφέρεται στο στοιχείο β' της
παραγράφου 1 μπορεί να προβλέπει ότι υπάλληλοι του
αιτούντος κράτους - μέλους δύνανται να ανακρίνουν
πρόσωπα και να εξετάζουν καταχωρίσεις.

3. Υπάλληλοι εξουσιοδοτημένοι από την αιτούσα αρ-
χή, οι οποίοι αξιοποιούν τις δυνατότητες που τους παρέ-
χουν οι παράγραφοι 1 και 2, πρέπει, ανά πάσα στιγμή, να

είναι σε θέση να επιδείξουν γραπτή εξουσιοδότηση,
στην οποία να αναφέρονται η ταυτότητά τους και τα επί-
σημα καθήκοντά τους.

Άρθρο 301

(άρθρο 8 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αποδέ-
κτρια αρχή κοινοποιεί στον αποδέκτη όλα τα έγγραφα,
συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών, που προέρχο-
νται από το αιτούντος κράτος - μέλος και αναφέρονται σε
απαίτηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 296 (άρθρο 2 Ο-
δηγίας) ή στην είσπραξή της.

Η αίτηση κοινοποίησης συνοδεύεται από τυποποιημέ-
νο έντυπο που περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πλη-
ροφορίες:

α) όνομα, διεύθυνση και άλλα δεδομένα σχετικά με
τον προσδιορισμό της ταυτότητας του αποδέκτη,

β) τον σκοπό της κοινοποίησης και το χρονικό διάστη-
μα εντός του οποίου η κοινοποίηση θα πρέπει να πραγ-
ματοποιηθεί,

γ) περιγραφή του συνημμένου εγγράφου, καθώς και
της φύσης και του ποσού της σχετικής απαίτησης,

δ) όνομα, διεύθυνση και άλλες λεπτομέρειες επαφής
όσον αφορά:

(i) το γραφείο που είναι αρμόδιο για το συνημμένο έγ-
γραφο και εφόσον διαφέρει,

(ii) το γραφείο παροχής περαιτέρω πληροφοριών σχε-
τικά με το κοινοποιημένο έγγραφο σχετικά με τις δυνα-
τότητες αμφισβήτησης της υποχρέωσης καταβολής.

2. Η αιτούσα αρχή υποβάλλει αίτηση κοινοποίησης δυ-
νάμει του παρόντος άρθρου μόνο εφόσον δεν είναι σε
θέση να κοινοποίησει το σχετικό έγγραφο σύμφωνα με
τους κανόνες που διέπουν την κοινοποίηση αυτή στο αι-
τούντος κράτος - μέλος ή εφόσον η κοινοποίηση αυτή θα
δημιουργούσε δυσανάλογες δυσχέρειες.

3. Η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί αμέσως την αιτού-
σα αρχή όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στην αίτη-
ση κοινοποίησης και ειδικότερα, όσον αφορά την ημερο-
μηνία κατά την οποία το έγγραφο διαβιβάσθηκε στον α-
ποδέκτη.

Άρθρο 302

(άρθρο 9 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει ότι η κοινοποίηση
στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής πραγματο-
ποιείται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές και κανονι-
στικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές που ισχύ-
ουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει υπό την επιφύλαξη οιασδή-
ποτε άλλης μορφής κοινοποίησης στην οποία προβαίνει
η αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους - μέλους σύμφω-
να με τους ισχύοντες κανόνες του εν λόγω κράτους - μέ-
λους.

Μια αρμόδια αρχή η οποία είναι εγκατεστημένη στο αι-
τούντος κράτος - μέλος μπορεί να κοινοποιεί άμεσα κάθε
έγγραφο με συστημένη αλληλογραφία ή μέσω ηλεκτρο-
νικού ταχυδρομείου σε πρόσωπο ευρισκόμενο στο έδα-
φος άλλου κράτους - μέλους.

Άρθρο 303

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατόπιν αιτήσεως της αιτούσας αρχής, η αποδέ-

κτρια αρχή υποχρεούται να εισπράττει απαίτησεις, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση της είσπραξης στο αιτούν κράτος - μέλος.

2. Η αιτούσα αρχή, μόλις λάβει γνώση, απευθύνει στην αποδέκτρια αρχή όλες τις χρήσιμες πληροφορίες που αναφέρονται στην υπόθεση, η οποία αποτελούσε την αιτία της αίτησης είσπραξης.

Άρθρο 304 (άρθρο 11 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αιτούσα αρχή δεν δύναται να υποβάλει αίτηση είσπραξης, εάν και εφόσον η απαίτηση και/ή ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεσή της στο αιτούν κράτος - μέλος αμφισβητείται στο εν λόγω κράτος - μέλος, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες ισχύει το τρίτο εδάφιο του άρθρου 307 (άρθρου 14 Οδηγίας) παράγραφος 4.

2. Πριν από την υποβολή αίτησης είσπραξης από την αιτούσα αρχή, πρέπει να κινηθούν οι δέουσες διαδικασίες είσπραξης, οι οποίες ισχύουν στο κράτος - μέλος της, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν είναι πρόδηλο ότι δεν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία προς είσπραξη στο αιτούν κράτος - μέλος ή ότι οι εν λόγω διαδικασίες δεν θα καταλήξουν στην εξόφληση της απαίτησης, και η αιτούσα αρχή έχει συγκεκριμένες πληροφορίες που καταδεικνύουν ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο διαθέτει περιουσιακά στοιχεία στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής,

β) εάν η προσφυγή στις διαδικασίες αυτές στο αιτούν κράτος - μέλος θα δημιουργούσε δυσανάλογες δυσχέρειες.

Άρθρο 305 (άρθρο 12 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κάθε αίτηση είσπραξης συνοδεύεται από ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής απηχεί το κύριο περιεχόμενο του αρχικού τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση και αποτελεί τη μοναδική βάση των μέτρων είσπραξης και των ασφαλιστικών μέτρων που ελήφθησαν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής. Δεν υπόκειται σε αναγνώριση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση στο εν λόγω κράτος - μέλος.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση περιέχει τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό του αρχικού τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση, περιγραφή της απαίτησης, που περιλαμβάνει τη φύση της, το χρονικό διάστημα που καλύπτεται από την απαίτηση, τυχόν σημαντικές ημερομηνίες της διαδικασίας εκτέλεσης, καθώς και το ποσό της απαίτησης και τις διάφορες συνιστώσες του, όπως το κεφάλαιο και οι δεδουλευμένοι τόκοι κ.λπ.,

β) όνομα και άλλα δεδομένα σχετικά με τον προσδιορισμό της ταυτότητας του οφειλέτη,

γ) όνομα, διεύθυνση και άλλες λεπτομέρειες επαφής όσον αφορά:

(i) το γραφείο που είναι αρμόδιο για την αποτίμηση της απαίτησης και, εφόσον διαφέρει,

(ii) το γραφείο παροχής περαιτέρω πληροφοριών σχετικά με την απαίτηση ή σχετικά με τις δυνατότητες αμφισβήτησης της υποχρέωσης καταβολής.

2. Η αίτηση είσπραξης μιας απαίτησης μπορεί να συνο-

δεύεται από άλλα έγγραφα σχετικά με την απαίτηση, τα οποία έχουν εκδοθεί στο αιτούν κράτος - μέλος.

Άρθρο 306 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Για τον σκοπό της είσπραξης στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, κάθε απαίτηση που αποτελεί αντικείμενο αίτησης είσπραξης εξετάζεται ως απαίτηση του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, εκτός εάν οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ορίζουν άλλως. Η αποδέκτρια αρχή ασκεί τις προβλεπόμενες από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις εξουσίες και διαδικασίες που ισχύουν στο κράτος - μέλος στο οποίο υπάγεται για απαίτησεις σχετικά με τον ίδιο ή, απουσία ιδίου, παρόμοιο φόρο ή δασμό, πλην των περιπτώσεων για τις οποίες προβλέπεται άλλως στο παρόν Κεφαλαίο.

Εάν η αποδέκτρια αρχή θεωρεί ότι δεν επιβάλλονται στο έδαφός της οι ίδιοι ή παρόμοιοι φόροι ή δασμοί, ασκεί τις εξουσίες και τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος της για απαίτησεις σχετικά με το φόρο προσωπικού εισοδήματος, πλην των περιπτώσεων για τις οποίες προβλέπεται άλλως στο παρόν Κεφάλαιο.

Το κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής δεν υποχρεούται να χορηγεί σε απαίτησεις άλλων κρατών - μελών τις προτιμήσεις που χορηγεί σε παρόμοιες απαίτησεις στο έδαφός του, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετική ρύθμιση μεταξύ των οικείων κρατών - μελών ή προβλέπεται στο δίκαιο του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής. Εάν ένα κράτος - μέλος χορηγήσει προτιμήσεις σε απαίτησεις άλλου κράτους - μέλους δεν μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση των ίδιων προτιμήσεων σε αυτές ή σε παρόμοιες απαίτησεις άλλων κρατών - μελών υπό τις αυτές προϋποθέσεις.

Το κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής εισπράττει την απαίτηση στο δικό του νόμισμα.

2. Η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί την αιτούσα αρχή με τη δέουσα επιμέλεια για τη συνέχεια που δόθηκε στην αίτηση είσπραξης.

3. Από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης είσπραξης, η αποδέκτρια αρχή επιβάλλει τόκους υπερημερίας σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

4. Η αποδέκτρια αρχή δύναται, εφόσον το επιτρέπουν οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, να παρέχει στον οφειλέτη προθεσμία πληρωμής ή να επιτρέπει πληρωμή με δόσεις και μπορεί να επιβάλλει ανάλογα τόκο. Εν συνεχείᾳ, ενημερώνει την αιτούσα αρχή σχετικά με οιαδήποτε τέτοια απόφαση.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 313 (άρθρου 20 οδηγίας) παράγραφος 1, η αποδέκτρια αρχή διαβιβάζει στην αιτούσα αρχή τα ποσά που εισέπραξε σε σχέση με την απαίτηση και τους τόκους που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 307 (άρθρο 14 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι διαφορές σχετικά με την απαίτηση, τον αρχικό τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κρά-

τος - μέλος, ή τον ενιαίο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής και διαφορές σχετικά με το κύρος της κοινοποίησης από την αρμόδια αρχή του αιτούντος κράτους - μέλους, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αρμόδιων οργάνων του αιτούντος κράτους - μέλους. Εάν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αμφισβητήσει στην πορεία της διαδικασίας είσπραξης την απαίτηση, τον αρχικό τίτλο που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούντος κράτος - μέλος ή τον ενιαίο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, η αποδέκτρια αρχή πληροφορεί το μέρος αυτό ότι πρέπει να φέρει την εν λόγω αγωγή ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του αιτούντος κράτους - μέλους, σύμφωνα με το δίκαιο που ισχύει σε αυτό.

2. Διαφορές σχετικά με τα μέτρα εκτέλεσης τα οποία ελήφθησαν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής ή σχετικά με την εγκυρότητα της κοινοποίησης της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής φέρονται ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του εν λόγω κράτους - μέλους σύμφωνα με τις δικές του νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

3. Όταν ασκηθεί αγωγή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 ενώπιον του αρμόδιου οργάνου του αιτούντος κράτους - μέλους, η αιτούσα αρχή πληροφορεί την αποδέκτρια αρχή σχετικά και αναφέρει τον βαθμό στον οποίο δεν αμφισβητείται η απαίτηση.

4. Μόλις η αποδέκτρια αρχή λάβει τις πληροφορίες, οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 3, είτε από την αιτούσα αρχή είτε από το ενδιαφερόμενο μέρος, αναστέλλει τη διαδικασία της εκτέλεσης όσον αφορά το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης, ενώ εκκρεμεί η απόφαση του αρμόδιου στο θέμα αυτό οργάνου, εκτός εάν η αιτούσα αρχή υποβάλει διαφορετικό αίτημα σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Κατ' αίτηση της αιτούσας αρχής, ή αν άλλως κριθεί αναγκαίο και με την επιφύλαξη του άρθρου 309 (άρθρου 16 Οδηγίας), η αποδέκτρια αρχή δύναται να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα προκειμένου να εγγυηθεί την είσπραξη, εφόσον οι νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που ισχύουν στο κράτος - μέλος στο οποίο έχει την έδρα της επιτρέπουν την ενέργεια αυτή.

Η αιτούσα αρχή δύναται, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο κράτος - μέλος όπου έχει την έδρα της, να ζητεί από την αποδέκτρια αρχή να εισπράξει αμφισβητούμενη απαίτηση ή το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης, εφόσον οι συναφείς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και οι διοικητικές πρακτικές που ισχύουν στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής το επιτρέπουν. Κάθε τέτοια απαίτηση πρέπει να αιτιολογείται. Εάν η έκβαση της αμφισβήτησης αποβεί ευνοϊκή για τον οφειλέτη, η αιτούσα αρχή υποχρεούται να επιστρέψει κάθε εισπραχθέν ποσό, προσαυξημένο κατά την τυχόν οφειλόμενη αποζημίωση, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής.

Εάν έχει κινηθεί διαδικασία αμοιβαίας συμφωνίας από τις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους - μέλους ή του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, και η έκβαση της διαδικασίας ενδέχεται να επηρεάσει την απαίτηση για την οποία ζητήθηκε συνδρομή, τα μέτρα είσπραξης αναστέλλονται ή διακόπτονται έως ότου λήξει η διαδικασία αυτή, εκτός εάν η διαδικασία αφορά υπόθεση με κατεπείγοντα χαρακτήρα, λόγω απάτης ή αφερεγγύοτητας. Σε περίπτωση αναστολής ή διακοπής των μέ-

τρων είσπραξης, εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 308 (άρθρο 15 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αιτούσα αρχή πληροφορεί αιμέσως την αποδέκτρια αρχή για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση της αίτησης είσπραξης που έχει υποβάλει ή για την απόσυρση της αίτησής της, αναφέροντας τους λόγους της τροποποίησης ή της απόσυρσης.

2. Εάν η τροποποίηση της αίτησης οφείλεται σε απόφαση του αρμόδιου οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 307 (άρθρο 14 Οδηγίας) παράγραφος 1, η αιτούσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση αυτή από κοινού με αναθεωρημένο ενιαίο τίτλο, ο οποίος επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής. Η αποδέκτρια αρχή προβαίνει στη συνεχεία σε λήψη περαιτέρω μετρών είσπραξης βάσει του αναθεωρημένου τίτλου.

Η εφαρμογή των μέτρων είσπραξης ή ασφαλιστικών μέτρων που έχουν ληφθεί ήδη βάσει του αρχικού ενιαίου τίτλου για την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής μπορεί να συνεχισθεί βάσει του αναθεωρημένου τίτλου, εκτός εάν η τροποποίηση της αίτησης οφείλεται στην ακυρότητα του αρχικού τίτλου που επέτρεπε την εκτέλεση στο αιτούντος κράτος - μέλος ή του αρχικού ενιαίου τίτλου που επέτρεπε την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής.

'Οσον αφορά τον αναθεωρημένο τίτλο, ισχύουν τα άρθρα 305 και 307 (άρθρα 12 και 14 Οδηγίας).

Άρθρο 309 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Κατ' αίτηση της αιτούσας αρχής, η αποδέκτρια αρχή λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα, εφόσον αυτό προβλέπεται από το εθνικό της δίκαιο και σύμφωνα με τις διοικητικές της πρακτικές, για να εγγυηθεί την είσπραξη όταν μια απαίτηση ή ο τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούντος κράτος - μέλος αμφισβητείται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, ή εάν η απαίτηση δεν αποτελεί ακόμη αντικείμενο τίτλου που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούντος κράτος - μέλος, εφόσον τα ασφαλιστικά μέτρα είναι επίσης δυνατά, σε παρεμφερείς καταστάσεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τις διοικητικές πρακτικές του αιτούντος κράτους - μέλους.

Το έγγραφο το οποίο έχει συνταχθεί για να επιτρέπει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο αιτούντος κράτος - μέλος και αφορά την απαίτηση για την είσπραξη της οποίας ζητείται αμοιβαία συνδρομή, επισυνάπτεται, εφόσον υπάρχει, στην αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής. Το έγγραφο αυτό δεν υπόκειται σε αναγνώριση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση στο κράτος μέλος της αποδέκτριας αρχής.

2. Η αίτηση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να συνοδεύεται από άλλα έγγραφα σχετικά με την απαίτηση, τα οποία έχουν εκδοθεί στο αιτούντος κράτος - μέλος.

Άρθρο 310 (άρθρο 17 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

Για την ενεργοποίηση του άρθρου 309 (άρθρου 16 Οδηγίας), εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, το άρθρο 303 (άρθρο 10 Οδηγίας) παράγραφος 2, το άρ-

θρο 306 (άρθρο 13 Οδηγίας) παράγραφοι 1 και 2 και τα άρθρα και 307 και 308 (άρθρα 14 και 15 Οδηγίας).

Άρθρο 311 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει την προβλεπόμενη από τα άρθρα 303 έως 309 (άρθρα 10 έως 16 Οδηγίας) συνδρομή, εάν η εισπραξη της απαίτησης, λόγω της καταστάσεως του οφειλέτη, μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές οικονομικές ή κοινωνικές δυσχέρειες στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, εφόσον οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και οι διοικητικές πρακτικές αυτού του κράτους - μέλους επιτρέπουν την εξαίρεση αυτή για εθνικές απαιτήσεις.

2. Η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει την προβλεπόμενη από τα άρθρα 298 και 300 έως 309 (άρθρα 5 και 7 έως 16 Οδηγίας) συνδρομή, εάν η υποβαλλόμενη βάσει των άρθρων 298, 300, 301, 303 ή 309 (άρθρων 5, 7, 8, 10 ή 16 Οδηγίας) αρχική αίτηση συνδρομής αφορά απαιτήσεις παλαιότερες των πέντε ετών, που χρονολογούνται από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη ληξιπρόθεσμη η απαίτηση στο αιτούν κράτος - μέλος έως την ημερομηνία κατά την οποία υπεβλήθη η αρχική αίτηση συνδρομής.

Ωστόσο, όταν προσβάλλεται η απαίτηση ή ο αρχικός τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο αιτούν κράτος - μέλος, η πενταετής προθεσμία αρχίζει να προσμετράται από τη στιγμή κατά την οποία το αιτούν κράτος αποφαίνεται ότι η απαίτηση ή ο τίτλος που επιτρέπει την είσπραξη δεν μπορεί πλέον να αμφισβητηθεί.

Επιπλέον, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους - μέλους αναβάλλουν την πληρωμή ή καταρτίζουν πρόγραμμα πληρωμών σε δόσεις, η πενταετής προθεσμία νοείται ότι άρχεται από τη στιγμή που εκπνέει η συνολική προθεσμία πληρωμής.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις αυτές, η αποδέκτρια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει τη συνδρομή ως προς απαιτήσεις που είναι παλαιότερες των δέκα ετών, χρονολογούμενες από την ημερομηνία κατά την οποία κατέστη ληξιπρόθεσμη η απαίτηση στο αιτούν κράτος - μέλος.

3. Ένα κράτος - μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει συνδρομή εάν το συνολικό ποσό των απαιτήσεων που καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, για το οποίο ζητείται συνδρομή, είναι μικρότερο των 1.500 ευρώ.

4. Η αποδέκτρια αρχή ενημερώνει την αιτούσα αρχή για τους λόγους απόρριψης της αίτησης συνδρομής.

Άρθρο 312 (άρθρο 19 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Θέματα που αφορούν την παραγραφή διέπονται αποκλειστικά από το δίκαιο που ισχύει στο αιτούν κράτος - μέλος.

2. Όσον αφορά την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής, οι πράξεις είσπραξης που πραγματοποιούνται από την αποδέκτρια αρχή ή για λογαριασμό της σύμφωνα με την αίτηση συνδρομής και έχουν ως αποτέλεσμα την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής κατά το δίκαιο που ισχύει στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, θεωρείται ότι έχουν το ίδιο αποτέλεσμα στο αιτούν κράτος - μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι προβλέπεται η αντίστοι-

χη διάταξη δυνάμει του δικαίου που ισχύει σε αυτό το κράτος - μέλος.

Εάν το δίκαιο που ισχύει στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής δεν προβλέπει τη δυνατότητα αναστολής, διακοπής ή παράτασης της προθεσμίας παραγραφής, οι πράξεις είσπραξης που πραγματοποιούνται από την αποδέκτρια αρχή ή για λογαριασμό της σύμφωνα με την αίτηση συνδρομής και οι οποίες, εάν έχουν πραγματοποιηθεί από την αιτούσα αρχή ή για λογαριασμό της στο κράτος - μέλος της, θα είχαν ως αποτέλεσμα την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής κατά το δίκαιο που ισχύει στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής, θεωρούνται, όσον αφορά αυτό το αποτέλεσμα, ότι έχουν πραγματοποιηθεί σε αυτό το τελευταίο κράτος.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο δεν επηρεάζουν το δικαιώμα των αρμόδιων αρχών του αιτούντος κράτους - μέλους να λαμβάνουν μέτρα για την αναστολή, διακοπή ή παράταση της προθεσμίας παραγραφής σύμφωνα με το δίκαιο που ισχύει στο εν λόγω κράτος - μέλος.

3. Η αιτούσα αρχή και η αποδέκτρια αρχή ενημερώνονται εκατέρωθεν ως προς οποιεσδήποτε ενέργειες με τις οποίες διακόπτεται, αναστέλλεται ή παρατίνεται η προθεσμία παραγραφής της απαίτησης για την οποία έχει ζητηθεί η είσπραξη ή η λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή ως προς ενέργειες οι οποίες ενδέχεται να έχουν αυτό το αποτέλεσμα.

Άρθρο 313 (άρθρο 20 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Πέραν των ποσών που προβλέπονται στο άρθρο 306 (άρθρο 13 Οδηγίας) παράγραφος 5, η αποδέκτρια αρχή επιδιώκει να εισπράξει από τον οφειλέτη και να παρακρατήσει τα συνδεόμενα με την είσπραξη έξοδα με τα οποία επιβαρύνθηκε, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής.

2. Τα κράτη - μέλη παραιτούνται αμοιβαίως από τυχόν απαιτήση για απόδοση των εξόδων που προέκυψαν από την αμοιβαία συνδρομή την οποία παρέχουν το ένα στο άλλο κατ' εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

Εντούτοις, όταν η είσπραξη παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσκολία, χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλο ποσό εξόδων ή συνδέεται με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, οι αιτούσες αρχές και οι αρχές προς τις οποίες απευθύνονται οι αιτήσεις μπορούν να συμφωνούν ειδικούς διακανονισμούς απόδοσης εξόδων.

3. Παρά την παράγραφο 2, το αιτούν κράτος - μέλος παραμένει υπεύθυνο έναντι του κράτους - μέλους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση για όλα τα έξοδα και τις ζημίες που, ενδεχομένως, υπέστη κατόπιν αγωγών που κρίθηκαν αβάσιμες, είτε ως προς την ύπαρξη της απαίτησης είτε ως προς το κύρος του εκτελεστού τίτλου που εκδόθηκε από την αιτούσα αρχή και επιτρέπει την εκτέλεση και/ή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Άρθρο 314 (άρθρο 21 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι αιτήσεις δυνάμει του άρθρου 298 (άρθρου 5 Οδηγίας), παράγραφος 1 για παροχή πληροφοριών, οι αιτήσεις κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 301 (άρθρου 8 Οδηγίας), παράγραφος 1, οι αιτήσεις είσπραξης δυνάμει

του άρθρου 303 (άρθρου 10 Οδηγίας), παράγραφος 1 ή οι αιτήσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων βάσει του άρθρου 309 (άρθρου 16 Οδηγίας), παράγραφος 1, διαβιβάζονται, με ηλεκτρονικά μέσα, χρησιμοποιώντας ένα τυποποιημένο έντυπο, εκτός αν αυτό δεν μπορεί να γίνει για τεχνικούς λόγους. Εφόσον είναι δυνατόν, τα έντυπα αυτά χρησιμοποιούνται για κάθε μεταγενέστερη επικοινωνία σχετικά με την αίτηση.

Ο ενιαίος τίτλος που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής και το έγγραφο που επιτρέπει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στο αιτούντο κράτος και τα υπόλοιπα έγγραφα τα οποία αναφέρονται στα άρθρα 305 και 309 (άρθρα 12 και 16 Οδηγίας), διαβιβάζονται επίσης, με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός αν αυτό δεν μπορεί να γίνει για τεχνικούς λόγους.

Τα τυποποιημένα έντυπα είναι δυνατόν να συνοδεύονται, κατά περίπτωση, από εκθέσεις, δηλώσεις και λοιπά έγγραφα ή πιστοποιημένα αντίγραφα ή αποστάσματα τους, τα οποία διαβιβάζονται επίσης, με ηλεκτρονικά μέσα, εκτός αν αυτό δεν μπορεί να γίνει για τεχνικούς λόγους.

Τα τυποποιημένα έντυπα και η επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα δύνανται επίσης να χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 299 (άρθρου 6 Οδηγίας).

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες και έγγραφα που συγκεντρώνονται κατά την παρουσία σε διοικητικές υπηρεσίες άλλου κράτους - μέλους ή κατά τη συμμετοχή σε διοικητικές έρευνες που διεξάγονται σε άλλο κράτος - μέλος σύμφωνα με το άρθρο 300 (άρθρο 7 Οδηγίας).

3. Εάν η επικοινωνία δεν πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα ή με τη χρήση τυποποιημένων εντύπων, το γεγονός αυτό δεν θα επηρεάσει την εγκυρότητα των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν ή των μέτρων που ελήφθησαν κατά την εκτέλεση μιας αίτησης συνδρομής.

Άρθρο 315 (άρθρο 22 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Όλες οι αιτήσεις συνδρομής, τα τυποποιημένα έντυπα κοινοποίησης και οι ενιαίοι τίτλοι που επιτρέπουν την εκτέλεση στο κράτος - μέλος της αποδέκτριας αρχής αποστέλλονται στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής ή συνοδεύονται από μετάφραση στη γλώσσα αυτή. Το γεγονός ότι ορισμένα τμήματα των εγγράφων αυτών έχουν συνταχθεί σε γλώσσα διαφορετική από την επίσημη γλώσσα ή μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, δεν επηρεάζει το κύρος τους ή το κύρος της διαδικασίας, εφόσον η διαφορετική αυτή γλώσσα έχει συμφωνηθεί μεταξύ των οικείων κρατών - μελών.

2. Τα έγγραφα τα οποία πρέπει να κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 301 (άρθρου 8 Οδηγίας) μπορούν να διαβιβάζονται στην αποδέκτρια αρχή σε μία επίσημη γλώσσα του αιτούντος κράτους - μέλους.

3. Όταν η αίτηση συνοδεύεται από έγγραφα πέραν των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 και 2, η αποδέκτρια αρχή δύναται, κατά περίπτωση, να απαιτήσει από την αιτούσα αρχή τη μετάφραση των εν λόγω εγγράφων στην επίσημη γλώσσα, ή σε μία επίσημη γλώσσα του κράτους - μέλους της αποδέκτριας αρχής, ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα αποφασίσουν διμερώς τα οικεία κράτη - μελά.

Άρθρο 316 (άρθρο 23 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι πληροφορίες που γνωστοποιούνται, μπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, καλύπτονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απόρρητου και τυχάνουν της προστασίας που προβλέπεται για τέτοιου είδους πληροφορίες από το εθνικό δίκαιο του κράτους - μέλους στο οποίο περιήλθαν.

Οι εν λόγω πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή της εκτέλεσης ή των μέτρων όσον αφορά τις απαιτήσεις που καλύπτονται από το παρόν Κεφάλαιο. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση και την επιβολή υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

2. Τα δεόντως διαπιστευμένα πρόσωπα από την Αρχή Πιστοποίησης της Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές μόνο στον βαθμό που απαιτείται για την επιμέλεια, συντήρηση και ανάπτυξη του δικτύου CCN.

3. Το κράτος - μέλος που παρέχει τις πληροφορίες επιτρέπει τη χρησιμοποίησή τους για σκοπούς άλλους από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1 στο κράτος - μέλος που λαμβάνει τις πληροφορίες, εάν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους - μέλους που παρέχει τις πληροφορίες, οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιους σκοπούς.

4. Όταν η αιτούσα αρχή ή η αποδέκτρια αρχή θεωρεί ότι οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου είναι πιθανόν να φανούν χρήσιμες για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε τρίτο κράτος - μέλος, μπορεί να διαβιβάζει τις εν λόγω πληροφορίες στο τελευταίο αυτό κράτος, εφόσον η διαβίβασή τους είναι σύμφωνη με τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο. Ενημερώνει το κράτος - μέλος από το οποίο προήλθαν οι πληροφορίες σχετικά με την πρόθεσή της να μεταβιβάσει τις πληροφορίες σε τρίτο κράτος - μέλος. Το κράτος - μέλος προέλευσης μπορεί να προβάλει αντίρρηση για τη μεταβίβαση των πληροφοριών εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε την κοινοποίηση από το κράτος - μέλος που επιθυμεί να μεταβιβάσει τις πληροφορίες.

5. Η άδεια χρησιμοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 3, πληροφοριών που έχουν διαβιβασθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4, μπορεί να χορηγηθεί μόνο από το κράτος - μέλος από το οποίο προήλθαν οι πληροφορίες.

6. Η επίκληση των πληροφοριών που κοινοποιούνται, υπό οιαδήποτε μορφή, δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, και η χρησιμοποίησή τους ως αποδεικτικών στοιχείων από όλες τις αρχές εντός του κράτους - μέλους που λαμβάνει τις πληροφορίες, επιτρέπεται υπό τους αυτούς όρους με παρόμοιες πληροφορίες που αποκτώνται εντός του κράτους αυτού.

Άρθρο 317 (άρθρο 24 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν προδικάζουν την εκπλήρωση τυχόν υποχρεώσεων παροχής ευρύτερης συνδρομής, οι οποίες απορρέουν δυνάμει διμερών ή πολυμερών συμφωνιών ή διακανονισμών, συμπεριλαμβανομένης της κοινοποίησης δικαστικών ή εξωδικαστικών πράξεων.

2. Όταν τα κράτη - μέλη συνάπτουν παρόμοιες διμε-

ρείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή διακανονισμούς επί θε- μάτων στους τομείς που αποτελούν αντικείμενο του πα- ρόντος Κεφαλαίου, πλην της ρυθμίσεως μεμονωμένων περιπτώσεων, ενημερώνουν αμελλήτι την Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει με τη σειρά της τα άλλα κράτη - μέλη.

3. Κατά την παροχή της ευρύτερης αμοιβαίας συνδρο- μής δυνάμει διμερούς ή πολυμερούς συμφωνίας ή διακα- νονισμού, τα κράτη - μέλη δύνανται να κάνουν χρήση του ηλεκτρονικού δικτύου επικοινωνιών και των τυποποιημένων εντύπων που θεσπίζονται για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

Άρθρο 318 (άρθρο 27 της Οδηγίας 2010/24/ΕΕ)

1. Η Ελλάδα ενημερώνει ετησίως την Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου για τα εξής:

α) τον αριθμό των αιτήσεων για παροχή πληροφοριών, κοινοποίηση και είσπραξη ή τη λήψη ασφαλιστικών μέ- τρων που αποστέλλει ετησίως προς κάθε κράτος - μέ- λος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, και λαμβάνει ε- τησίως από κάθε αιτούντος κράτος - μέλος·

β) το ύψος των απαιτήσεων για τις οποίες ζητείται συνδρομή είσπραξης και τα εισπραχθέντα ποσά.

2. Η Ελλάδα παρέχει επίσης κάθε άλλη πληροφορία η οποία μπορεί να φανεί χρήσιμη για την εκτίμηση της πα- ροχής αμοιβαίας συνδρομής δυνάμει του παρόντος Κε- φαλαίου.

Άρθρο 319

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζο- νται:

α) η τελωνειακή ή φορολογική ή άλλη αρμόδια αρχή ή υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, ανάλογα με το είδος της απαίτησης, που ενεργεί «ως αιτούσα αρχή» και «ως αποδέκτρια αρχή» για την εφαρμογή των διατά- ξεων του παρόντος Κεφαλαίου,

β) οι αρμόδιες αρχές για την είσπραξη, διαχείριση και απόδοση των απαιτήσεων αυτών,

γ) ο τρόπος είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης στους δικαιούχους των απαιτήσεων που προβλέπονται από το παρόν Κεφάλαιο, και κάθε άλλο θέμα για την ε- φαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 320 Τροποποιήσεις των νόμων 3054/2002, 3784/2009, 2960/2001 και του άρθρου 187 Π.Κ.

1. Στην αρχή της περίπτωσης γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230) προστίθενται τα εξής εδάφια:

«γ. Διαθεσμότητα μεταφορικών μέσων (βυτιοφόρα ο- χήματα ή πλωτά μέσα), που να μπορούν να εξασφαλί- σουν την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την ομαλή και συνεχή διακίνηση μέρους των Προϊόντων που εμπο- ρεύεται ο κάτοχος της Άδειας Εμπορίας, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις τροφοδοσίας γεωγραφικών πε- ριοχών που μπορεί να έχουν επιβληθεί στον κάτοχο της

άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του νό- μου αυτού.

Τα μεταφορικά μέσα (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) πρέπει να είναι α- ποκλειστικής χρήσεως και να φέρουν εμφανώς το εμπο- ρικό σήμα του κατόχου της Άδειας Εμπορίας ο οποίος τα χρησιμοποιεί σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειας του. Τα μεταφορικά μέσα (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) των εταιρειών Εμπο- ρίας κατηγορίας Β1 και Β2 θα φέρουν επιπλέον ειδικά σήματα. Το εμπορικό σήμα του κατόχου της Άδειας Ε- μπορίας φέρουν υποχρεωτικά και τα πλωτά εφοδιαστικά μέσα (σλέπια). Όλα τα παραπάνω μεταφορικά μέσα φέ- ρουν υποχρεωτικά ηλεκτρονικό σήμα εντοπισμού (GPS). Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυ- ξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται οι τεχνικές λε- πτομέρειες ανά είδος καυσίμου για την εφαρμογή των α- νωτέρω εδαφίων.

Στα ανωτέρω μεταφορικά μέσα υγρών καυσίμων δύνα- ται να εγκατασταθούν ηλεκτρονικά συστήματα διασφά- λισης της ποσοτικής και ποιοτικής ακεραιότητας κατά τη διακίνηση προμετρημένων ποσοτήτων καυσίμου, μέσω σφράγισης των διαμερισμάτων, με δυνατότητα τηλεματι- κής μεταφοράς δεδομένων, σχετικών με την οποιαδήπο- τε παρέμβαση κατά τη διακίνηση. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότη- τας και Ναυτιλίας, και Υποδομών, Μεταφορών και Δι- κτύων καθορίζονται οι προδιαγραφές, η διαδικασία και οι όροι εγκατάστασης των ανωτέρω συστημάτων, το ακρι- βές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής, οι συγκεκριμένες κα- τηγορίες βυτιοφόρων (Φ.Ι.Χ. και Φ.Δ.Χ.) και πλωτών εφο- διαστικών μέσων που υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 τροποποιείται ως εξής:

«Οι κάτοχοι Άδειας Λιανικής Εμπορίας «Ανεξάρτητου Πρατηρίου» της παραγράφου 4 του άρθρου 7, με την επι- φύλαξη των σχετικών αγορανομικών διατάξεων, ευθύνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, για την ποιότητα και την ποσότητα των πετρελαιοειδών προϊό- ντων που διακινούν ή διαθέτουν στους Τελικούς Κατανα- λωτές από κοινού με τον ή τους κατόχους Άδειας Εμπο- ρίας που τροφοδοτούν το πρατήριό τους, σύμφωνα με τα παραστατικά πώλησης και διακίνησης ή, κατά περί- πτωση, τον κάτοχο Άδειας Διύλισης, εφόσον η τροφοδο- σία έγινε απευθείας.»

3. α. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002, προστίθενται οι λέξεις: «εφαρμοζόμενων σε κάθε περίπτωση των διατάξεων της παραγράφου 8α του παρόντος άρθρου σε όλη τη διάρκεια της διακίνησης εντός της Ελληνικής Επικράτειας.»

β. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 15 του ν. 3054/2002, προστίθεται παράγραφος 8α ως εξής:

«8.α. Δεν επιτρέπεται η διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων με μεταφορικό μέσο βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) ή πλωτό (σλέπια), εφόσον δεν φέρει σε εμφανές σημείο το εμπορικό σήμα του κατόχου της Άδειας Εμπο- ρίας, σύμφωνα με την παραγράφο 5γ του άρθρου 6 ή, κατά περίπτωση, της Άδειας Διύλισης, όταν η διακίνηση γίνεται άμεσα από τα διυλιστήρια. Ομοίως, δεν επιτρέπεται διακίνηση πετρελαιοειδών προϊόντων με μεταφορικό μέσο βυτιοφόρο (Φ.Ι.Χ. ή Φ.Δ.Χ.) ή πλωτό (σλέπια) που δεν έχει σήμα ηλεκτρονικού εντοπισμού (GPS). Με κοινή α- πόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Αντα- γωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφο-

ρών και Δικτύων καθορίζεται ο χρόνος και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της ανωτέρω διάταξης.»

γ. Στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Τα υγρά καύσιμα που διατίθενται στην κατανάλωση ή διακινούνται ή αποθηκεύονται εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ιχνηθετούνται με ραδιοϊσότοπα ή μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες. Υγρά καύσιμα που καταναλώθηκαν, διακινήθηκαν ή αποθηκεύτηκαν και δεν ανιχνεύεται η σήμανσή τους με ραδιοϊσότοπα ή μοριακής τεχνολογίας ιχνηθέτες, θεωρούνται παράνομα, έστω κι αν διαθέτουν σχετικά παραστατικά.

Με κοινή Υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται τεχνικά ζητήματα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ανά είδος καυσίμου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

4. Το άρθρο 16 του ν. 3054/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος χωρίς νόμιμη άδεια ή κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 6 παράγραφος 5 περίπτωση γ' και του άρθρου 15 παράγραφος 8α του παρόντος νόμου διυλίζει, αποθηκεύει, εμπορεύεται, διακινεί, παραδίδει, προμηθεύει, εφοδιάζει, εμφιαλώνει ή πωλεί αργό πετρέλαιο ή πετρελαιοειδή ή άλλα ενεργειακά προϊόντα υπό την έννοια του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη των περι λαθρεμπορίας διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα , τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) μέχρι πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

2. Αν ο υπαίτιος διαπράττει την πράξη της προηγούμενης παραγράφου κατ' εξακολούθηση και η συνολική αξία του αντικειμένου αυτής υπερβαίνει το ποσόν των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων (50.000) μέχρι τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ.

3. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται για τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητες από τις ποινικές κυρώσεις.»

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 17 του ν. 3054/2002 προστίθεται εδάφιο ε' ως εξής:

«ε. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της παραγράφου 8 Α' του άρθρου 15 τα μεταφορικά μέσα κατάσχονται άμεσα. Στους ιδιοκτήτες των ανωτέρω μεταφορικών μέσων που: i) δεν φέρουν το εμπορικό σήμα της εταιρίας Άδειας Εμπορίας ή, κατά περίπτωση, της εταιρίας Άδειας Διύλισης, όταν η τροφοδοσία γίνεται απευθείας από τα διυλιστήρια ή ii) δεν φέρουν το ειδικό ηλεκτρονικό σήμα εντοπισμού (GPS) επιβάλλεται πρόστιμο επτά χιλιάδες ευρώ (7.000) ανά παράβαση και αφαιρείται η άδεια κυκλοφορίας του μεταφορικού μέσου για διάστημα έξι (6) μηνών. Σε κάθε περίπτωση υποτροπής εντός μιας τριετίας για την ίδια παράβαση, όπως αυτή προκύπτει από τις ισχύουσες εγγραφές στο Βιβλίο Κυρώσεων, το πρόστιμο τριπλασιάζεται. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

Επιπλέον, αφαιρείται το ναυτικό φυλλάδιο του πλοιάρχου ή ανακαλείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα αντίστοιχα για διάστημα έξι (6) μηνών.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

6. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137), προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8. α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, επιβάλλεται πρόστιμο από πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000 €) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (1.500.000 €) για κάθε παράβαση διάταξης που αφορά το σύστημα ελέγχου εισροών-εκρών. Το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήρια, ιδίως, τη βαρύτητα της παράβασης, τις συνέπειες που προκύπτουν από αυτήν, τον βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του παραβάτη. Για την αξιολόγηση της παραβατικής συμπεριφοράς ως υποτροπής, λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες εγγραφές στα τηρούμενα αρχεία παραβατών. Όποιος μέσα σε τρία χρόνια από την έκδοση της απόφασης, με την οποία επιβάλλεται σε αυτόν πρόστιμο ή άλλη κύρωση για παράβαση διάταξης περί συστήματος εισροών-εκρών, τελεί νέα παράβαση, τεκμαίρεται ότι βρίσκεται σε υποτροπή. Τα ονόματα των παραβατών αναφέρονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης στο διαδίκτυο , σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α' 50).

β. Με απόφαση του ιδίου Υπουργού μπορούν να κατηγοριοποιούνται οι ανωτέρω παραβάσεις και να καθορίζονται η διαδικασία επιβολής και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης, εντός των ορίων του πρώτου εδαφίου της παρούσας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα όρια αυτά.

γ. Για την ίδια παράβαση επιβάλλεται πρόστιμο μόνο από ένα προς τούτο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας αρμοδιότητας του εν λόγω Υπουργείου. Τυχόν επιβολή δεύτερου προστίμου για την ίδια παράβαση δεν παράγει οποιαδήποτε έννομη συνέπεια. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας επεκτείνεται η εφαρμογή των ολοκληρωμένων συστημάτων ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών-εκρών σε πλωτά μέσα μεταφοράς πετρελαιοειδών και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τις διαδικασίες και τους όρους εγκατάστασης, το ακριβές χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

7. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 63 του ν.2960/2001 (Α' 265), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τις φορολογικές αποθήκες πετρελαιοειδών προϊόντων στις οποίες κατέχονται ενεργειακά προϊόντα του άρθρου 72 εγκαθίστανται ολοκληρωμένα συστήματα ηλεκτρονικού ελέγχου εισροών-εκρών στα οποία συνδέεται υποχρεωτικά φορολογικός ηλεκτρονικός μηχανισμός.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι προδιαγραφές και ρυθμίζονται τα θέματα εγκατάστασης των συστημά-

των ελέγχου εισροών-εκροών, των συστημάτων ιχνηθέ-
τησης, καθώς και οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέ-
σεις της εγκατάστασης, για το κάθε είδος καυσίμου, των
φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, το ακριβές
χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και κάθε αναγκαία λεπτο-
μέρεια.».

8. α. Η παράγραφος 9 του άρθρου 147 του ν.2960/2001
αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Σε περίπτωση μη καταχώρισης ή εκπρόθεσμης κα-
ταχώρισης ή ανακριβούς καταχώρισης των συναλλαγών
πετρελαίου θέρμανσης στο Πληροφοριακό Σύστημα Πα-
ρακολούθησης Πετρελαίου Θέρμανσης, εντός της κατά
το άρθρο 73 παράγραφος 2 περίπτωση α' του παρόντος
νόμου χρονικής περιόδου, επιφυλασσομένων των περί¹
λαθρεμπορίας διατάξεων, επιβάλλεται ανά φορολογικό²
στοιχείο, πρόστιμο εκατό (100) ευρώ.

Δεν συνιστά παράβαση κατά τα ανωτέρω, ανακριβής
δήλωση η οποία επανεισήχθη διορθωμένη στο ως άνω
σύστημα από μέλος ΔΠΕΘΕ, εντός της προβλεπόμενης
από το άρθρο 5 παράγραφος 1 του ν. 3899/2010 προθε-
σμίας».

β. Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 147 του ν.2960/2001, όπως αντικαθίσταται με την προηγούμενη
υποπαράγραφο της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζο-
νται, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξε-
ων, και επί εκπρόθεσμης καταχώρησης, ανακριβούς κα-
ταχώρησης και μη καταχώρησης φορολογικών παραστα-
τικών συναλλαγής πετρελαίου θέρμανσης στο Πληρο-
φοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Πετρελαίου Θέρ-
μανσης, οι οποίες τελέστηκαν από 1.1.2011 μέχρι την
δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του
προηγούμενου εδαφίου εντός προθεσμίας δύο μηνών α-
πό την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στις ακόλου-
θες περιπτώσεις:

i) Όταν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη και δεν έχει
ασκηθεί προσφυγή κατά αυτής ή έχει ασκηθεί αλλά δεν
έχει εκδοθεί επ' αυτής τελεσίδικη απόφαση του Διοικη-
τικού Δικαστηρίου, με υποχρέωση δήλωσης παραίτησης
από το δικαίωμα άσκησης ενδικων μέσων ή από το ήδη
ασκηθέν ένδικο μέσο.

ii) Όταν έχει ήδη καταβληθεί ολόκληρο το ποσό ή μέ-
ρος των καταλογισθέντων προστίμων, με την οποία αι-
τούνται την επιστροφή της διαφοράς μεταξύ των κατα-
βληθέντων προστίμων και των προβλεπόμενων από τις
διατάξεις της παρούσας παραγράφου προστίμων.

Δεν απαιτείται αίτηση για υπαγωγή στις διατάξεις της
παρούσας παραγράφου στην περίπτωση που δεν έχει
εκδοθεί καταλογιστική πράξη.

9.α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 187 ΠΚ
προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξεως
του πρώτου εδαφίου, αν η εγκληματική οργάνωση επι-
διώκει την τέλεση περισσότερων αξιόποινων πράξεων
σχετικά με την αποφυγή καταβολής νόμιμου φόρου, τέ-
λους, δασμού ή άλλης επιβαρύνσεως κατά την αγορά,
πώληση, παραλαβή, παράδοση, μεταφορά, διαμετακόμι-
ση, εμπορία, κατοχή, αποθήκευση, εισαγωγή ή εξαγωγή³
εμπορεύματος ή και προϊόντος απομίμησης, παραποίη-
σης ή πειρατείας».

β. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 187 ΠΚ
προστίθεται εδάφιο ως εξής:

« Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της οργάνω-
σης αν κατά τον χρόνο τέλεσης του εγκλήματος του

δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου ήταν δημό-
σιος υπάλληλος ή υπάλληλος υπό την έννοια του άρ-
θρου 263α.».

γ. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 187 του
Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Επιβαρυντική περίσταση συνιστά επίσης η τέλεση
της πράξεως του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παρα-
γράφου με υλικό αντικείμενο το αργό πετρέλαιο ή άλλο
πετρελαιοειδές ή ενεργειακό προϊόν.»

10. Οι παραβάσεις που προβλέπονταν ως αυτοτελείς,
σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων ιγ', ιδ' και
ιε' της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν.2523/1997
(Α' 179), που καταργήθηκαν από 1.1.2011, με τις διατά-
ξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν.3899/2010
(Α' 212) και διαπράχθηκαν μέχρι 31.12.2010, για τις ο-
ποίες δεν έχουν εκδοθεί από τους προϊσταμένους των
Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών οι σχετικές αποφά-
σεις επιβολής προστίμου ή έχουν εκδοθεί οι αποφάσεις
αυτές και κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξε-
ων του παρόντος, δεν έχουν περαιωθεί οριστικά με διοι-
κητική επίλυση της διαφοράς, ανεξάρτητα από το χρόνο
διαπίστωσής τους, λογίζονται ως γενικές παραβάσεις
και επιβάλλεται ένα (1) ενιαίο πρόστιμο, ανά διαχειριστι-
κή περίοδο, με βάση την κατηγορία βιβλίων που τηρού-
νταν κατά την πρώτη ημέρα της διαχειριστικής περιόδου
στην οποία ανάγονται αυτές, με συντελεστή βαρύτητας
(Σ.Β.), κατά περίπτωση, ως εξής:

α) Για τη μη υποβολή στοιχείων, για τις συναλλαγές
πετρελαίου της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ.
(π.δ.186/1992), ο Σ.Β. = τρία (3).

β) Για την εκπρόθεσμη υποβολή στοιχείων, για τις συ-
ναλλαγές πετρελαίου της παραγράφου 7 του άρθρου 20
του Κ.Β.Σ., καθώς και την ανακριβή υποβολή αυτών ως
προς την ποσότητα, ο Σ.Β. = δύο (2).

γ) Για τη μη υποβολή ή την εκπρόθεσμη υποβολή των
αντιτύπων των φορολογικών παραστατικών, για τις συ-
ναλλαγές πετρελαίου της παραγράφου 7 του άρθρου 20
του Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα αν η παράλειψη αυτή αφορά ένα
ή περισσότερα από αυτά, ο Σ.Β. = ένα (1).

Τα ως άνω ισχύουν με την προϋπόθεση ότι το ποσό
του προστίμου, που προβλέπεται, από τις διατάξεις αυ-
τές, δεν είναι μεγαλύτερο, από αυτό που θα προέκυπτε,
με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις.

11. Τα αναφερόμενα στις διατάξεις της προηγούμενης
παραγράφου, εφαρμόζονται και για τις παραβάσεις που
εκκρεμεί η συζήτηση προσφυγής κατ' αυτών ενώπιον
των διοικητικών δικαστηρίων και του Σ.Τ.Ε., εφόσον προ-
βλέπουν επιεικέστερη μεταχείριση. Για τις υποθέσεις
που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων αυτών, οι εν-
διαφερόμενοι μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται
στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής
Υπηρεσίας, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας εξήντα (60)
ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος, να ζητήσουν
τη διοικητική επίλυση της διαφοράς με βάση τις υπόψη
διατάξεις, ακολουθουμένης της διαδικασίας του ν.δ/τος
4600/1966 (Α' 242).

12. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος,
ποσά προστίμων που έχουν καταβληθεί δεν επιστρέφο-
νται.

13. Οι υπηρεσίες του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Ε-
γκλήματος έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο Σύστημα Ελέ-
γχου Εισαγωγών ICS-1, στο Σύστημα Ελέγχου Εξα-
γωγών ECS και στο Σύστημα Παρακολούθησης και Ε-
λέγχου διακίνησης προϊόντων Ε.Φ.Κ. EMCS, τα οποία ε-

φαρμόζονται στην ελληνική επικράτεια δυνάμει των Κανονισμών (αρ) 648/2005 και (ΕΚ) 684/2009. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 321

Τροποποιήσεις των ν. 1078/1980, ν. 1882/1990, ν. 3842/2010, ν. 2238/1994, ν. 3427/2005, ν. 4002/2011, ν. 4014/2011, ν. 4015/2011 και του ν. 4038/2011

1. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (Α' 238), όπως είχε τροποποιηθεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 21 του ν. 3842/2010 (Α' 58), αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) οι πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,»

2.a. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 26 του ν.1882/1990 (Α' 43) προστίθεται προτελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η πληροφόρηση μέσω ηλεκτρονικής υπηρεσίας για τη φορολογική ενημερότητα φυσικών ή νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων, όπως ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο, υπέχει θέση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από τον Φορέα, Υπηρεσία ή πρόσωπο που αιτήθηκε για τη λήψη του και μόνο για τη αιτία που αναφέρεται στην αίτησή του.»

β. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), μετά το τρίτο εδάφιο, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Από το έτος 2012 και επόμενα η δήλωση στοιχείων ακινήτων υποβάλλεται ατομικά από κάθε φυσικό πρόσωπο, στο έτος που προκύπτει τέτοια υποχρέωση. Για την ακίνητη περιουσία των προστατευομένων, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ανήλικων τέκνων, η δήλωση υποβάλλεται από τον υπόχρεο γονέα στο όνομα του τέκνου.».

3.a. Η παράγραφος 3 του άρθρου 34 του ν. 3842/2010 (Α' 58) τροποποιείται ως εξής:

«Η δήλωση των φυσικών προσώπων συντίθεται μηχανογραφικά από το Υπουργείο Οικονομικών, χωριστά ανά φυσικό πρόσωπο, από τις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων των υπόχρεων.».

β. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν από 1.1.2010.

4.a. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (Α' 151) προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Επίσης, δεν εκπίπτουν οι ακόλουθοι φόροι, τέλη και εισφορές που βαρύνουν την επιχείρηση: αα) ο φόρος υπεραξιας λόγω αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 24 του ν. 2065/1992 (Α' 113), ββ) ο φόρος ακίνητης περιουσίας της παραγράφου 2 του άρθρου 50 του ν. 3842/2010 (Α' 58), γγ) το ενιαίο τέλος ακινήτων της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 3634/2008 (Α' 9), δδ) το τέλος επιτηδεύματος του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152), εε) το έκτακτο ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών του άρθρου 53 του ν.4021/2011 (Α' 218), ζζ) η έκτακτη εισφορά του πέμπτου άρθρου του ν. 3845/2010 (Α' 65), ηη) η έκτακτη εισφορά του άρθρου 2 του ν. 3808/2009 (Α' 227) και θθ) η

έκτακτη εισφορά ακινήτων του άρθρου 3 του ν. 3808/2009.».

β. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν ισχύ από την έναρξη ισχύος των αντίστοιχων αναφερομένων διατάξεων.

5. Στο τέλος του άρθρου 59 του ν. 2238/1994 προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της προσωρινής δήλωσης ΦΜΥ η οποία εκτός από τα ακαθάριστα ποσά, το φόρο και το ποσό της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν.3986/2011 που παρακρατήθηκε από ορισμένες κατηγορίες υποχρέων στον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα, δύναται να περιλαμβάνει και τις οφειλόμενες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που αντιστοιχούν στις ανωτέρω ακαθάριστες αποδοχές και γενικά ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά την υποβολή των δηλώσεων αυτών.»

6.a. Το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 61 του ν.2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Εξαιρείται το φυσικό πρόσωπο, που αποκτά αποκλειστικά ετήσιο εισόδημα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ..»

β. Το πέμπτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 61 του ν.2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, προκειμένου για τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία αποκτούν αποκλειστικά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, αυτά υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση, αν το ετήσιο φορολογόμενο εισόδημά τους υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, εφόσον έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και δεν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις α', ε', στ', η' και ι' αυτής της παραγράφου.»

γ. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2011 και μετά.

7. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 70Α του ν.2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται στη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων και Εισπράξης Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών πενταμελής Επιτροπή αποτελουμένη από έναν πρώην δικαστικό λειτουργό ή πρώην λειτουργό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως Πρόεδρο, δύο υπαλλήλους με βαθμό τουλάχιστον Β' της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, έναν υπάλληλο του Σώματος Δίωχης Οικονομικού Εγκλήματος, προϊστάμενο οργανικής μονάδας επιπέδου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης και έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.).»

8. Οι διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 2238/1994 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ιδιωτικά έγγραφα μίσθωσης αστικών ακινήτων ασχέτως ποσού μισθώματος ή γεωργικών ακινήτων, εφόσον το μίσθωμα είναι ανώτερο των εκατό (100) ευρώ κατά μήνα, υποβάλλονται με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών από τον εκμισθωτή ή τον μισθωτή, μέσα στο επόμενο μήνα από τη σύνταξή τους.

2. Τα έγγραφα της προηγούμενης παραγράφου εφόσον δεν έχουν υποβληθεί, στερούνται κάθε αποδεικτικής δύναμης και δεν εξετάζονται από τα δικαστήρια και τις δημόσιες γενικά αρχές. Επίσης, στερούνται αποδεικτι-

κής δύναμης και τα αντέγγραφα, με τα οποία συμφωνεί-
ται μίσθωμα διαφορετικό από το καθοριζόμενο στο έγ-
γραφο της μίσθωσης.

3. Αν μεταβιβασθεί η κυριότητα ακινήτου, ο νέος κύ-
ριος είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρο συνυπεύθυνος
με τον προκάτοχο για την πληρωμή του φόρου των
τριών (3) πριν από τη μεταβίβαση ετών, που αναλογεί ε-
πιμεριστικά στο εισόδημα του ακινήτου που μεταβιβά-
στηκε και προκύπτει από την εγγραφή που υπάρχει κατά¹
την ημέρα της μεταβίβασης. Οι συμβολαιογράφοι έχουν
υποχρέωση να υπενθυμίζουν τη διάταξη αυτή στους
συμβαλλόμενους και να αναγράφουν τούτο ρητά στο
συμβόλαιο της αγοραπωλησίας.

4. Όσοι δεν υποβάλλουν τα έγγραφα μίσθωσης ακινή-
του ή τα υποβάλλουν εκπρόθεσμα, καθώς και οι συμβο-
λαιογράφοι που δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις της προ-
γούμενης παραγράφου, υπόκεινται σε πρόστιμο που ορί-
ζεται με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν.
v. 2523/1997.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να
καθορίζονται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία υπο-
βολής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμο-
γή των διατάξεων αυτών.».

9. Η υποπαράγραφος 3β' του άρθρου 23 του ν.
v. 4002/2011 (Α' 180) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Της Διεύθυνσης και των Τμημάτων Α' -Σχεδιασμού,
Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων Οικονομι-
κής Προσαρμογής, Β' - Παρακολούθησης της Εφαρμο-
γής των Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής που
υλοποιούνται από υπηρεσίες εκτός του Υπουργείου Οι-
κονομικών και Γ' - Παρακολούθησης της Εφαρμογής
των Προγραμμάτων Οικονομικής Προσαρμογής που υλο-
ποιούνται από υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών
προϊστανται υπάλληλοι, κατηγορίας ΠΕ, όλων των κλά-
δων του Υπουργείου Οικονομικών. Του Τμήματος Δ' -
Γραμματειακής και Διοικητικής Υποστήριξης προϊσταται
υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ.

Η τοποθέτηση των προϊσταμένων της Διεύθυνσης και
των Τμημάτων διενεργείται με μόνη απόφαση του Υ-
πουργού Οικονομικών. Οι υπάλληλοι που τοποθετούνται
προϊστάμενοι πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα
που προβλέπονται για τη θέση.».

10. Οι διοικητικές λύσεις που εκδίδονται από τις φορο-
λογικές διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υ-
πουργείου Οικονομικών, είτε με την μορφή εγκυκλίων,
είτε ατομικών απαντήσεων, αναρτώνται στο διαδίκτυο,
ταυτόχρονα με τη διεκπεραίωσή τους, αφού προηγουμέ-
νων απαλειφθούν από τις ατομικές απαντήσεις τα στοι-
χεία των φορολογουμένων, καθώς και τυχόν αναφερό-
μενα ποσά φόρων.

11. α . Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 του ν.
v. 4015/2011 (Α' 210) αντικαθίσταται από τότε που ίσχυ-
σε ως εξής:

«Αγορές μεταχειρισμένων κινητών μέσων αγροτικής
παραγωγής από ΣΑΟ έχουν την ίδια φορολογική μετα-
χείριση όπως το Δημόσιο».

β. Η παράγραφος 6 και 11 του άρθρου 15 του ν.
v. 4015/2011 καταργείται από τότε που ίσχυσε.

12. Αν ελλείπει ο Γενικός Γραμματέας της Γενικής
Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων
του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος προεδρεύει της
Επιτροπής Διοίκησης Κρατικών Λαχείων (α.v.339/1936-
Α' 512), στη θέση του Προέδρου της ως άνω Επιτροπής
προεδρεύει Γενικός Γραμματέας ή Ειδικός Γραμματέας

του Υπουργείου Οικονομικών που ορίζεται από τον Υ-
πουργό Οικονομικών, με την απόφαση ορισμού των με-
λών της Επιτροπής ή Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης
του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ορίζεται με την ί-
δια απόφαση.

13. Η παράγραφος 9 του άρθρου 7 του ν.4038/2012
(Α' 14) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Επί ανωνύμων εταιρειών, οι μετοχές των οποίων α-
νήκουν, είτε στην «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περι-
ουσίας του Δημοσίου Α.Ε.», είτε στο Ελληνικό Δημόσιο,
εφόσον στη Γενική τους Συνέλευση αυτό εκπροσωπείται
από την «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του
Δημοσίου Α.Ε.», και δεν είναι εισηγμένες σε χρηματι-
στηριακή αγορά , εφαρμόζονται οι διατάξεις του
κ.ν. 2190/1920, κατά παρέκκλιση του ν. 3429/2005 (Α'
34), του άρθρου 42 του ν.3943/2011 (Α' 66) και των σχε-
τικών διατάξεων των καταστατικών τους».

Άρθρο 322

Μετασχηματισμοί επιχειρήσεων – Φορολογία μετοχών

1. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ.1297/1972 (Α'
217) αντικαθίστανται ως εξής:

«Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται επί συγχω-
νεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε
μορφής, σε ανώνυμη εταιρεία ή προς το σκοπό ίδρυσης
ανώνυμης εταιρείας, καθώς και επί συγχωνεύσεως ή με-
τατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, εφόσον
σε αυτές δεν περιλαμβάνεται ανώνυμη εταιρεία, σε εται-
ρεία περιορισμένης ευθύνης ή προς το σκοπό ίδρυσης ε-
ταιρείας περιορισμένης ευθύνης.».

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύ-
ουν από το χρόνο λήξης που προβλεπόταν από τις αντι-
κατασταθείσες διατάξεις.

3. Το άρθρο 12 του ν.δ. 1297/1972 παύει να ισχύει για
συγχωνεύσεις ή μετατροπές επιχειρήσεων που πραγμα-
τοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νομοθετήμα-
τος αυτού από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά. Ε-
πίσης, παύει να ισχύει η παράγραφος 11 του άρθρου 7
του ν. 2386/1996 (Α' 43) για μετασχηματισμούς επιχειρή-
σεων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις
των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/1993 (Α' 137). Το
προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνει μετασχηματισμούς
για την πραγματοποίηση των οποίων συντάσσονται ισο-
λογισμοί μετασχηματισμού από τη δημοσίευση του πα-
ρόντος και μετά.

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν.
v. 2166/1993 (Α' 137) προστίθεται εδάφιο που έχει ως ε-
ξής:

«Ειδικά για τη ζημία παρελθουσών χρήσεων της απορ-
ροφώσας ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμέ-
νης ευθύνης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της
παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Ε.».

5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρ-
μόζονται για απορροφήσεις για την πραγματοποίηση
των οποίων συντάσσονται ισολογισμοί μετασχηματι-
σμού από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά.

6. Στο άρθρο 109 του ν. 2238/1994 προστίθεται παρά-
γραφος 6 που έχει ως εξής:

«6. Όταν μετατρέπεται ανώνυμη εταιρεία σε προσωπι-
κή εταιρεία, στα ήδη φορολογηθέντα κέρδη που υφίστα-
νται κατά το χρόνο της μετατροπής επιβάλλεται σε βά-
ρος του νομικού προσώπου ο οριζόμενος από τις διατά-
ξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Ε. φόρος.

Επίσης, όταν η μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε προσωπική εταιρεία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιβάλλεται ο οριζόμενος από τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 φόρος. Το οφειλόμενο ποσό φόρου αποδίδεται εφάπαξ, μέσα στον επόμενο από την ολοκλήρωση της μετατροπής μήνα, με τα έντυπα απόδοσης του παρακρατούμενου σύμφωνα με τις πάνω διατάξεις φόρου. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για τα αφορολόγητα αποθεματικά που έχουν σχηματιστεί λόγω πραγματοποίησης παραγωγικών επενδύσεων με βάση αναπτυξιακό νόμο, καθώς και από αφορολόγητα έσοδα ή αυτοτελώς φορολογηθέντα εισοδήματα. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή για τα φορολογηθέντα κέρδη παρελθουσών χρήσεων που έχουν σχηματισθεί από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2010.»

7. Η παραγράφος 1 του άρθρου 16 του ν. 3943/2011 (Α' 66) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 (Α' 31) και της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 2703/1999 (Α' 72) εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.) ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο διεθνώς αναγνωρισμένο χρηματιστηριακό θεσμό, κατά περίπτωση, οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012. Για τις πιο πάνω μετοχές που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά έχουν εφαρμογή αποκλειστικά οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε..».

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα κέρδη τα οποία αποκτούν φυσικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία δευτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά.».

9. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 38 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα κέρδη από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α. σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησης τους, που αποκτούν επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής με βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από την 1η Ιανουαρίου 2013 και μετά.».

10. Η παράγραφος 5 του άρθρου 16 του ν. 3943/2011 (Α' 66) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 38 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος εξακολουθούν να εφαρμόζονται για μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο και οι οποίες έχουν αποκτηθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012..».

Άρθρο 323 Ρυθμίσεις θεμάτων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

1. Στο άρθρο 1 του ν. 3832/2010 (Α' 38) προστίθεται νέα παράγραφος 5, με αντίστοιχη αναρίθμηση των επομένων παραγράφων, ως εξής:

«5. Κατά την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών οι φορείς του Ε.Λ.Σ.Σ. εφαρμόζουν τον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, όπως κάθε φορά ισχύει».

2. Μετά το άρθρο 3 του ν. 3832/2010 προστίθεται νέο άρθρο 4, με αντίστοιχη αναρίθμηση των επομένων άρθρων 4 έως και 12, ως ακολούθως:

«Άρθρο 4 Συμβουλευτική Επιτροπή Ορθής Πρακτικής

1. Συνιστάται ανεξάρτητη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από πέντε μέλη, ως εξής:

α) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τη Βουλή,

β) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat),

γ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη Διακυβέρνηση στον τομέα της Στατιστικής (ESGAB),

δ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC) και

ε) έναν εκπρόσωπο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

2. Έργο της επιτροπής είναι αποκλειστικά η κατάρτιση ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή των αρχών 1-6 (θεσμικό πλαίσιο) του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές στο Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα. Η επιτροπή υποβάλλει την έκθεση της στην Βουλή αφού ενημερώσει τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη Διακυβέρνηση στον τομέα της Στατιστικής. Η έκθεση της επιτροπής έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Η επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητες ως προς την διοίκηση και οργάνωση της Ε.Λ.ΣΤΑΤ. και ως προς τη συλλογή, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών της Ε.Λ.ΣΤΑΤ..

3. Τα μέλη της επιτροπής επιλέγονται μεταξύ εμπειρογνωμόνων με εξαιρετική ικανότητα και εθνική ή/και διεθνή επαγγελματική πείρα στα πεδία που αναφέρονται στον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

4. Ο πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται με ψηφοφορία μεταξύ των μελών της.

5. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής συμμετέχει ο πρόεδρος της Ε.Λ.ΣΤΑΤ. χωρίς ψήφο.

6. Τα μέλη της επιτροπής διορίζονται για διετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

7. Η ετήσια έκθεση της επιτροπής, δημοσιοποιείται, αφού υποβληθεί στη Βουλή.

8. Οι φορείς του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος παρέχουν στην επιτροπή τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου της μετά από αίτηση της που υποβάλλεται στο ανώτατο όργανο διοίκησης του αντίστοιχου φορέα.

9. Τα μέλη της επιτροπής υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες στις οποίες έλαβαν πρόσβαση μέσω διαδικασιών της επιτροπής, εάν ενημερωθούν από τον αρμόδιο φορέα ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι δικαιολογημένα εμπιστευτικού χαρακτήρα.

10. Τα μέλη της επιτροπής δύνανται να απομακρυθούν πριν τη λήξη της θητείας τους μόνο για σπουδαίο λόγο που αφορά την εκτέλεση του έργου της επιτροπής.

11. Στα μέλη της επιτροπής δεν καταβάλλεται αμοιβή.

12. Η τεχνική και διοικητική υποστήριξη της επιτροπής παρέχονται από την Ε.Λ.ΣΤΑΤ. με τρόπο που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία της επιτροπής. Η δαπάνη λειτουρ-

γίας της επιτροπής βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ..

13. Η επιτροπή συνιστάται για δύο έτη από την πρώτη συγκρότησή της, οπότε θα επανεξεταστούν ο ρόλος και η αποτελεσματικότητά της».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 (που πριν την ανωτέρω αριθμηση έφερε τον αριθμό 4) του ν. 3832/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ., ύστερα από γνώμη του ΣΥ.ΕΛ.Σ.Σ., εγκρίνει ανά τριετία το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛ.Σ.Π.). Το ΕΛ.Σ.Π. εγκρίνεται έως το τέλος Μαρτίου του προηγούμενου της εφαρμογής έτους».

4. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 5 (που πριν την ανωτέρω αναριθμηση έφερε τον αριθμό 4) του ν. 3832/2010, η λέξη «Μαρτίου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Μαΐου».

5. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 10 (που πριν την ανωτέρω αναριθμηση έφερε τον αριθμό 9) του ν. 3832/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει διακεκριμένη νομική προσωπικότητα και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο δικαιώματα ή υποχρεώσεις της, καθώς και πράξεις ή παραλείψεις της».

6. Η παράγραφος 7 του άρθρου 11 (που πριν την ανωτέρω αναριθμηση έφερε τον αριθμό 10) του ν. 3832/2010 καταργείται.

7. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 (που πριν την ανωτέρω αναριθμηση έφερε τον αριθμό 11) του ν. 3832/2010 καταργείται.

8. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 12 (που πριν την ανωτέρω αναριθμηση έφερε τον αριθμό 11) του ν. 3832/2010, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Κανονισμός μπορεί να προβλέπει ότι η εξειδίκευση διατάξεών του μπορεί να γίνεται με αποφάσεις του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή με συμφωνίες συνεργασίας με τους φορείς του ΕΛ.Σ.Σ., καθώς και η δημοσίευση των αποφάσεων αυτών στον διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., χωρίς να απαιτείται δημοσίευσή του.

9. Το άρθρο 13 (που πριν την ανωτέρω αναριθμηση έφερε τον αριθμό 12) του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13 Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. επιλέγεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, με εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από δημόσια προκήρυξη, με πλειοψηφία τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της.

2. Αποκλειστικό κριτήριο επιλογής στη θέση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., είναι η υψηλή επιστημονική κατάρτιση, με ακαδημαϊκή ή επαγγελματική εξειδίκευση στο αντικείμενο της στατιστικής ή συναφών κλάδων ή σε αντικείμενο συναφές προς το αντικείμενο των στατιστικών ερευνών και μελετών. Επιπρόσθετα, ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. πρέπει να διαθέτει διδακτορικό τίτλο σπουδών.

3. Μετά την επιλογή του από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. διορίζεται για πενταετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η θητεία του μπορεί να ανανεώνεται για μία μόνο φορά, με όμοια απόφαση και την ίδια διαδικασία. Δεν επιτρέπεται να ορισθεί εκ νέου Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.,

πρόσωπο που έχει εκπέσει από την ιδιότητα αυτή.

4. Οι παράγραφοι 4, 6 και 8 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220') εφαρμόζονται και για τον Πρόεδρο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.».

10. Το άρθρο 13 του ν. 3832/2010 καταργείται, χωρίς αναριθμηση των επομένων άρθρων.

11. Το άρθρο 14 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14 Αρμοδιότητες Προέδρου

1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι το ανώτατο όργανο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ασκεί όλες τις αρμοδιότητές της και έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας της για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και των βέλτιστων διεθνών στατιστικών πρακτικών.

Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εγκρίνει το ΕΛ.Σ.Π.,

β) καταρτίζει τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.,

γ) καταρτίζει το ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και την έκθεση αξιολόγησης του στατιστικού προγράμματος, του προηγούμενου έτους,

δ) αποφασίζει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 12 του παρόντος νόμου,

ε) λαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και με το περιεχόμενο και τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τη διαβίβαση των επίσημων στατιστικών του ΕΛ.Σ.Σ. στην Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και γενικότερα σχετικά με τη διαβίβαση, υποβολή ή γνωστοποίηση στατιστικών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και διεθνούς στατιστικής συνεργασίας.

στ) Είναι αρμόδιος για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων των λοιπών φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. που αφορούν την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, καθώς και για την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των στατιστικών.

ζ) Μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κάθε είδους στατιστικών ερευνών, απογραφών και μελετών, επιπλέον αυτών που προβλέπονται στο ΕΛ.Σ.Π. και στο ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ..

η) Εκπροσωπεί την ΕΛ.ΣΤΑΤ. δικαστικώς και εξωδικιώσεις, ενώπιον των Δικαστηρίων, κάθε Αρχής και τρίτων. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. μπορεί να αναθέσει την εκπροσωπησή της στον Νομικό Σύμβουλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή σε υπάλληλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ..

θ) Προϊσταται των υπηρεσιών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους, παρέχει τις υπηρεσιακές εντολές για την εκτέλεση κάθε ενέργειας που αφορά την εκπλήρωση της αποστολής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και συγκροτεί ομάδες εργασίας από το ειδικό επιστημονικό ή το λοιπό προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ορίζοντας και το αντικείμενό τους.

ι) Προϊσταται ιεραρχικά και πειθαρχικά του προσωπικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και μεριμνά για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμ-

βουλίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ια) Καταρτίζει τους ετήσιους προϋπολογισμούς, απολογισμούς και ισολογισμούς της ΕΛ.ΣΤΑΤ..

ιβ) Είναι αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη διοικητική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. και αναλαμβάνει ως διατάκτης των δαπανών της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. τις υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της.

ιγ) Δύναται να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε άλλα όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. και να εξουσιοδοτεί με απόφασή του όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της με αποφάσεις που δημοσιεύονται με ανάρτηση στον διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. χωρίς να απαιτείται άλλη δημοσίευση τους.

ιδ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. που προβλέπει ο νόμος και ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ..

2. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, ο Πρόεδρος αναπληρώνεται στην άσκηση όλων των καθηκόντων του από τον Γενικό Διευθυντή Στατιστικών Ερευνών, και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος και αυτού, από τον Γενικό Διευθυντή Διοίκησης και Οργάνωσης.»

12. Το άρθρο 15 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15 Εγγυήσεις ανεξαρτησίας - Κωλύματα

1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. απολαύει προσωπικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του και δεσμεύεται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή του. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. τελεί υποχρεωτικά σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

2. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. δύναται να παυθεί, με απόφαση του οργάνου που τον διέρισε, για αδυναμία άσκησης των καθηκόντων του λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας ή για σπουδαίο λόγο που αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ίδιως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων, για τα οποία έλαβε γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ή η κατάχρηση της θέσης του για ίδιο, προσωπικό ή εμπορικό όφελος. Οι λόγοι παύσης δεν επιτρέπεται να θέτουν σε κίνδυνο την επαγγελματική και επιστημονική του ανεξαρτησία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι πάσης φύσεως αποδοχές του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ..»

13. Η παράγραφος 2 του άρθρου 16 του ν. 3832/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο προϋπολογισμός της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. περιλαμβάνει όλα τα κονδύλια που είναι αναγκαία για την διάθεση στους χρήστες στατιστικών υψηλής ποιότητας σύμφωνα με όλες τις εθνικές και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις. Τον προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ.., ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της. Με απόφαση του Προέδρου είναι δυνατή η κατά την διάρκεια του οικονομικού έτους εγγραφή ή αύξηση πιστώσεων στον προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. με ισόποση μείωση άλλων πιστώσεων του προϋπολογισμού. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού παρακολουθείται από την Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του κράτους και ελέγχου της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του κράτους, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Η ΕΛ.ΣΤΑΤ.. έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και ο ισολογισμός, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς λογιστές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Οι λογαριασμοί και ο απολογισμός της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. υπόκεινται στον προληπτικό και στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

14. Η παράγραφος 3 του άρθρου 16 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κάθε ζήτημα σχετικά με την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ.., ιδίως όσον αφορά το λογιστικό σχέδιο που εφαρμόζει, το είδος, τη δομή και το περιεχόμενο των λογαριασμών και των βιβλίων που τηρεί, την έγκριση και εκκαθάριση των δαπανών της, την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων ως και χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, τον τρόπο πληρωμής των δαπανών, την ταμειακή διαχείριση, την εξόφληση των χρηματικών ενταλμάτων, τη διαχείριση διαθεσίμων, τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, τις κάθε είδους συμβάσεις (ιδίως προμήθειας αγαθών, ανάθεσης εκτέλεσης έργων, παροχής υπηρεσιών, μίσθωσης, εκμίσθωσης, αγοράς ή εκποίησης ακινήτων), καθώς και σχετικά με τη χρηματοδότηση και την κατανομή των δαπανών κάθε απογραφής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. εφαρμόζονται οι διατάξεις του δημοσίου λογιστικού.»

15. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010, η φράση «μετά από γνώμη της ΕΛ.ΣΤΑΤ..», αντικαθίσταται από τη φράση ««μετά από πρόταση της ΕΛ.ΣΤΑΤ..».

16. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. δύναται επίσης να ανατεθεί στο Τμήμα Ερευνών και Μελετών ή σε στελέχη που υπηρετούν σε αυτό και ορίζονται προς τούτο από τον Πρόεδρο, η εκπόνηση κοινωνικοοικονομικών μελετών, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλες υπηρεσιακές μονάδες της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. ή με άλλους φορείς, καθώς και η εκτέλεση κάθε άλλης εργασίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΛ.ΣΤΑΤ..»

17. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 οι λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 1649/1986 (Α' 149)» διαγράφονται και στο τέλος της παραγράφου προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Νομικός Σύμβουλος προσλαμβάνεται ύστερα από προκήρυξη, στην οποία ορίζονται τα κριτήρια, τα προσόντα και οι όροι αμοιβής και συνεργασίας.»

18. Στο άρθρο 23 του ν. 3832/2010 αναριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος 6 σε 7 και προστίθεται νέα παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 14 του ν. 3470/2006 και η παράγραφος 12 του άρθρου 21 του ν. 3144/2003 συμπληρώνεται ως εξής:

«Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) επιτρέπεται να αναθέτει με σύμβαση μίσθωσης έργου, για συγκεκριμένο έργο, σε εταιρικές και ατομικές επιχειρήσεις ή, για ορισμένη χρονική διάρκεια και όχι πέραν του οκταμήνου,

σε φυσικά πρόσωπα την παροχή υπηρεσιών, όπως μεταφορά ουλικού, χειρισμό μηχανημάτων και συναφείς εργασίες και άλλες υπηρεσίες που δεν αναφέρονται ρητά στο παρόν, προς εξυπηρέτηση αναγκών που απορρέουν από τις δραστηριότητές της».

Άρθρο 324

Έγκριση του Σχεδίου Συμφωνίας Συμβιβασμού μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των εταιρειών Siemens AG και Siemens A.E.

1. Εγκρίνεται το Σχέδιο Συμφωνίας Συμβιβασμού μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των εταιρειών Siemens AG, που εδρεύει στην πόλη του Μονάχου στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και Siemens A.E., που εδρεύει στον Δήμο Αμαρουσίου του Νομού Αττικής, όπως το Σχέδιο αυτό με τα συνημμένα παραρτήματά του στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα προσαρτάται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα XI.

2. Παρέχεται στον Υπουργό Οικονομικών η εξουσιοδότηση να εκπροσωπήσει την Ελληνική Δημοκρατία και να υπογράψει την, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, Συμφωνία Συμβιβασμού.

Άρθρο 325

Ρυθμίσεις για το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

1. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να αναθέτει, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί προμηθειών του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., την εκτέλεση του έργου της φύλαξης των κτιρίων στέγασης των υπηρεσιών του καθώς και της διενέργειας χρηματαποστολών σε ειδικές εταιρείες φύλαξης και χρηματαποστολών.

2.a. Ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να συνιστούν στο δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων λογαριασμούς ειδικού σκοπού, για την από το Ταμείο, έναντι αμοιβής και σύμφωνα με ορισμένους όρους, εκτέλεση ιδίως νομίμων ρυθμίσεων ή ειδικών μεταξύ τους συμφωνιών ή άρση αμφισβητήσεων επί κινητών ή ακινήτων ή ομαλή ολοκλήρωση συγκεκριμένης μεταξύ τους συναλλαγής.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι σκοποί των λογαριασμών, οι αναγκαίοι όροι συνομολόγησης των σχετικών προς τους λογαριασμούς συμβάσεων των μερών με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και οι λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής της προηγούμενης υποπαραγράφου.

Άρθρο 326

Ρύθμιση θεμάτων Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

1. Η διάταξη του άρθρου 3 του ν. 3900/2010 (Α' 213) καταργείται.

2. Οι παράγραφοι 2, 4 και 6 του άρθρου 61 του ν.δ 86/1969 (Α' 7) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής ασκείται κατά του Δημοσίου ή κατά των νομικών προσώπων της παρ. 1, στα οποία ανήκει η έκταση επί της οποίας επιχειρείται η παράνομη ενέργεια και απευθύνεται στο μονομελές πρωτοδικείο της τοποθεσίας του ακινήτου.»

«4. Κατά της αποφάσεως του μονομελούς πρωτοδικεί-

ου δεν χωρεί ένδικο μέσο. Σε περίπτωση κατά την οποία, η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο, για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του κτήματος, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή ενενήντα ημερών από την επίδοση της αποφάσεως, άλλως το πρωτόκολλο παραμένει σε ισχύ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938., που διατηρήθηκε σε ίσχυ με το άρθρο 52 περ. 18 Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ.»

«6. Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση του πρωτοκόλλου αποβολής, δύναται όμως το μονομελές πρωτοδικείο να αναστείλει την εκτέλεση, κατόπιν αιτήσεως του ανακόπτοντος μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της ανακοπής.»

3. Τα δέκατο και ενδέκατο εδάφια του άρθρου 115 του από 11/12.11.1929 διατάγματος «περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων» (Α' 399), τα οποία είχαν προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 20 του α.ν. 1540/1938 (Α' 488) και αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 6 του α. ν. 1331/1949 (Α' 330), αντικαθίστανται ως εξής:

«Αρμόδιο δικαστήριο προς εκδίκαση της ανακοπής είναι το μονομελές πρωτοδικείο της τοποθεσίας του κτήματος. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται δεν χωρεί ένδικο μέσο. Αν η απόφαση που εκδίδεται ακυρώνει το πρωτόκολλο για λόγους που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή του κτήματος, ο ανακόπτων οφείλει να ασκήσει τακτική αγωγή ενενήντα ημερών από την επίδοση της αποφάσεως, άλλως το πρωτόκολλο παραμένει σε ίσχυ και εκτελείται. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 8 του α.ν. 1539/1938., που διατηρήθηκε σε ίσχυ με το άρθρο 52 περ. 18 Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δ.»

Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου αναφέρεται «Πρόεδρος Πρωτοδικών» ή «Πρόεδρος» ή «Ειρηνοδίκης» νοείται το «Μονομελές Πρωτοδικείο».

4. Στο άρθρο 20 του ν. 3086/2002 (Α' 324) προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Κατά την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό των προσφυγών α) της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 2224/1994 (Α' 112), β) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2639/1998 (Α' 205) και γ) της παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011(Α' 170) το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη επιβολής προστίμου ή υπάλληλο νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτόν. Για την εκπροσώπηση ενημερώνεται η Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η αρμόδια Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα σε συγκεκριμένη υπόθεση τον ορισμό ως εκπροσώπου μέλους του Ν.Σ.Κ. Κατά των αποφάσεων που εκδίδονται ασκείται έφεση από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ύστερα από αιτιολογημένο έγγραφο της Διοίκησης, στο οποίο επισυνάπτεται ο φάκελος της υποθέσεως.»

5. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3068/2002 (Α' 274) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων, που υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου, διενεργείται ύστερα από προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τραπέζης.

Το δικαστήριο, που εξέδωσε την εκτέλεστη απόφαση ή το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του ενδίκου βοηθήματος, μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των λοι-

πών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες να μειώσει το ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου.

Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοσή του.

Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση πιστοποιητικού αμετάκλητης, υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου, επίλυσης της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από το νόμο.».

6. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 3086/2002 (Α' 324) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Απαγορεύεται η απόσπαση διοικητικών υπαλλήλων του Ν.Σ.Κ., κατ' εφαρμογή γενικής ή ειδικής διάταξης, σε άλλη Υπηρεσία, αρχή, σώμα, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ.».

7. Στο άρθρο 6 του ν. 3086/2002 (Α' 324) προστίθεται παράγραφος 7 που έχει ως εξής:

«7. Διατάξεις νόμων με έναρξη ισχύος μεταγενέστερη της ισχύος του παρόντος νόμου, που προβλέπουν εφέξης την ανάθεση αρμοδιοτήτων στο Ν.Σ.Κ., ισχύουν εφόσον: 1) έχει εκδοθεί σχετικώς γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. και 2) με απόφαση της ίδιας Ολομέλειας διαπιστώνεται η συνδρομή των προϋποθέσεων που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή τους.»

8. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 228 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), μετά τις λέξεις «η πράξη αναστέλλεται» προστίθενται λέξεις ως εξής: «, ως προς τους δανειστές των οπίων προσβάλλεται η κατάταξη, ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 327

Κύρωση του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης των λιμενικών εγκαταστάσεων των προβλητών II και III του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Τροποποίησης της από 25/11/2008 Σύμβασης Παραχώρησης των λιμενικών εγκαταστάσεων των προβλητών II και III του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (ΟΛΠ Α.Ε.), που υπογράφηκε στον Πειραιά στις 26 Ιουλίου 2011, μεταξύ αφ' ενός της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» και αφ' ετέρου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Σταθμός Εμπορευματοκιβωτίων Πειραιά Α.Ε.», με τα συνημμένα παραρτήματά του στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, τα οποία προσαρτώνται στον παρόντα νόμο ως Παράρτημα XII.

(Παρεμβάλλονται τα παραρτήματα)

Άρθρο 328

Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3877/2010 έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν εκ νέου στις ρυθμίσεις του εν λόγω άρθρου εφόσον επανυπ-

βάλλουν την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 αίτηση ή την προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 δήλωσή τους, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στην περίπτωση όπου τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του ν. 3877/2010 είχαν υπαχθεί στην ανωτέρω ρύθμιση και είχαν στη συνέχεια απολέσει την υπαγωγή τους σε αυτήν, λόγω μη καταβολής τριών (3) και άνω συνεχόμενων δόσεων, δικαιούνται την εκ νέου υπαγωγή τους στη ρύθμιση αυτή με νέα αίτηση ή δήλωσή τους. Στην περίπτωση αυτή προσμετρώνται στο σύνολο των 48 δόσεων οι τυχόν προηγουμένως καταβληθείσες δόσεις κατ' εφαρμογή της προηγούμενης ρύθμισης.

Άρθρο 329 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην των Κεφαλαίων Δ', Η', Θ' και ΙΑ' του Μέρους Τρίτου του παρόντος νόμου που αρχίζει έξι (6) μήνες μετά την ημερομηνία αυτή και όπου ορίζεται διαφορετικά από τις επιμέρους διατάξεις του.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Φ. Σαχινίδης

Δ. Ρέππας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Α. Γιαννίτσης

Σ. Δήμας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Δ. Αβραμόπουλος

Α'. Διαμαντοπούλου

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Γ. Μπαμπινιώτης

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

M. Βορίδης

K. Σκανδαλίδης

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Γ. Κουτρουμάνης

M. Χρυσοχοϊδης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μ. Παπαϊωάννου

Σ. Ξυνίδης

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Π. Γερουλάνος

Π. Οικονόμου

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ